

॥ અથ શ્રી ॥

પ્રીતમદાસની વાણી.

પ્રીતમદાસનો ક્રોડો. ૧

રાગ યોગ

કરીએ શ્રી કૃપા ડામના, ધર્મ-મ રૂઢીયામા ધ્યાન,
કરીએ નહી ગર્ભવાનમા, ારાએ હીક નીદાન કરીએ ૧
ખોટો ખેડ સસારના, આતસમાળનો રગ,
કરતા વરમ વિત્યા ઘણા, ક્ષણમા થાગે તે ભગ કરીએ ૨
ગુરુ ગમ ગાઇએ ગોવીદને, જીવનુ જોખમ જય,
હયા દાન ને દિનતા, તે તરવાના કિપાય કરીએ ૩
ઘટ ઘટ પ્રત્યે રચના વણી, ભગીયા રત્ન ભડાર,
હીરા મોતીની હાટડી સદગુરુ ખોલણુ હાર કરીએ ૪
નીર્મળ નામ નારાયણનું, જીગતે જપથે જે કોય,
અવીચળ પદવી તે પામને આગમન ન હોય કરીએ ૫
ચિતવન કરીએ ચિદરત્નુ, ધૃશ્વર ખોને છે આપ,
એને સમયે મુખ ઉપજે, ટળે ત્રાલ વના તાપ કરીએ ૬
છે છતી વસ્તુ દેખે નહી જીવનુ જોને અજ્ઞાન,
માય પડદા મધ્યે પડયો, ભુલ પ્રીનુ એ ભાન કરીએ ૭
જન્મ મરણ તાણી આપદા, નથી કાઈ સકટ સેહેલ,
ધધો કરતા ઢગી પડયો, જેમ કાઈ ઘાણીના ખેડ. કરીએ ૮
જાએ લોલે લગી રહ્યો માયાની મધ લાળ,
નેમ નેમ નૃણા વધી ઘણો, કુટાયા કઠક કાળ કરીએ ૯
નાનમ દેહ દુર્લભ દેવને, પ્રાણી પામ્યોછુ તેહ,
હીરા નીછાદે નાખીયો, એમા ન રહ્યો સદે. કરીએ ૧૦
જેક ધરીએ નિજ નામની, સેવા સ્મરણુ ધ્યાન,
હરારત પીજીએ, મુકી મન ગુમન કરીએ ૧૧

હીક ઠગીનેને ગેર્જાએ રાખીને વીશ્વાસ
 જઠરામા જેણે જાળવ્યો, પરહર પાગડી આશ કરીએ.
 કમમગ ઠાવી ચાને કરે, તારૂં ધાયું નહીં થાય,
 અમતુ થાશે ગોવીંદુ, કોઈનું જાણુ નહીં જાણ કરીએ. ૧૩
 ઢાકયો પાવક ધુમકે ઢાકયો વાદળે સુર
 ખાયાએ ઢાકયો આત્મા, સમજણ રહી ગઈ છે દુર. કરીએ ૧૪
 રણ સખધે આવી મળ્યા, સુતવિત દારાને દેહ
 દેવા દેવા જ્યાં નટે, માગ્ગ લાગશે તેહ કરીએ ૧૫
 તોજ્યુ તત્વ ત્રીલોકમા નહીં હરાં નામ સનામ
 ખોળુ સરવે એ પાદુ, ખતે આવે નહીં કામ કરીએ ૧૬
 થીરતા કરીને તુ ન્યાળજ ઉદ કમળમા ગ્ય
 બાહ્યાખ્યતર માગજ હરેનું અકળ શ્વરૂપ કરીએ ૧૭
 દેહતાણુ ફગ એહ છે ભાવે બજીએ ભગવાન
 બીજા સાધન સમાગ્ન, નગી હરી નામ સમાન કરીએ ૧૮
 ધ્યાન ધરે પનીકદ્ધનુ જેન કઈ લોભીન ધન
 કામીને જમ કામની એવું કરીએ ચિતવત કરીએ ૧૯
 નીચે જાણુ રહેનું નથી જુઠો જગત વિશ્વાસ
 એથી રહેતું અગંગા, આકેપહાર ઉદાસ કરીએ ૨૦
 પ્રીત નિરતર કીજીએ મદગુરૂ મતની માય
 રખે તુટાળી ગાખતો, અમૃત આળુ છે હાથ કરીએ ૨૧
 ફાગટ કેદ સંસારને સ્વારથનો છે નનેહ
 અતે કોઈ કોઈનું નથી તુ તો તેનોરે તેહ કરીએ ૨૨
 આવન ઉપનીશદ વેદતા તેનું તત્વ વિચાર,
 તતપદ ત્વ પદ ત્યાગીન અમી પદમા ચિત્તધાર કરીએ ૨૩
 ભારે ભેદ ગુરૂ દેવનો, કોઈ નવ પામે પારકે
 શીવ વીરચીન નારદા, એવે પદરજ સાગ કરીએ ૨૪
 મયા મુળ વની વરખડી, મોરી ત્રીશિવન માય,
 નીત્ય નઉતમ પુરે ફળે, તાતી શીતળ છાય કરીએ. ૨૫
 જીવ અનેક નીપજવતી મેવે સુરનર વૃદ્ધ
 આણુની આધે અજાકશિ, સઉને સરખો આનંદ કરીએ. ૨૬
 શ્વરને આશરે ધારણુ ધારી તે ધીર,

મુખ દુખએણીપેરે આવશે, જેમ કાંઈ નાળીએમ્મા નીર. ૨૭
 લીલા કોઈએ લેતુ નથી, અણી ભુજવણી સોય,
 નટ જેમ નજરમધી કરે, કળી શકે નહી કોય. કરીએ. ૨૮
 વિશ્વ રહ્યું સઉ મોહીને, જુઠી બાજીને જોય,
 તેનો કગ્તા કોરે રહ્યો જાણે તે જન કોય કરીએ. ૨૯
 શશા શોધ સ્વરૂપને, તેને સમગ્ર મુખ થાય,
 નિદ્રા મોહી દુખ ભોગવે, તે તો જાગેથી જાય. કરીએ. ૩૦
 ખોળે ખોટું સર્વે પડે, ન જડે નામ ને રૂપ,
 બાધી રૂપી ઉભુ કયું, જેવું કાષ્ટ સ્વરૂપ કરીએ ૩૧
 સશય તેને શાને ગ્દો, જેને પ્રહ્લવિચાર
 અગ્નિ ઉપેષ્ટ થકે નહી, રતી નહી અધકાર કરીએ ૩૨
 હુગેના મોહીમા અપાર છે નિગમ નિરતર ગાય,
 અજઉમયાપનિઅહીપતિ, નિશ્ચીનધ્યાનમાધાય કરીએ. ૩૩
 પ્રેમ પયોધરે ઝીલીએ, અવગુરૂ સતોને સગ,
 પ્રીતમ તન મન તે થકી, પ્રગટે પુરણ રગ કરીએ ૩૪

ક્રમે ૨ છપય છદ

કક્કા કર નદગુરૂનો સગ, રૂદે કમળમા લાગે રગ,
 અતગ્મા અજવાણુ થાય, માયા મનથી હુઝ પળાય ૧
 લીંગવાસના હોયે ભગ કક્કા કર સદગુરૂનો સગ
 ખખખા ખરખરી છે વાત, તે શ્રી સુમે કહી સાક્ષાત,
 જ્ઞાની સુની જોગી જતી ગુરૂ કૃપા વણુ મિદ્ધિ નથી,
 જન્મ મરણની મટશે ઘાત, ખખખા ખરખરી છે વત ૨
 ગગ્ગા ગુરૂની સેવા કરે, પરતીત પરધન પરહરે,
 પ્રપથ તે પડવાનો ઠામ, સાચે રાચે સીનારામ
 એ શીખામણુ ચિત્રમા ધરે, ગગ્ગા ગુરૂની સેવા કરે. ૩
 ઘઘઘ/ ઘણું કહે શુ થાય, ભવ તરવાનો એ ઉપાય,
 સમજીને સશય ટાળવા, બાધાબ્યતર હરી ભાળવા,
 જોના જીવ દશા તે જાય, ઘગ્ગા ઘણું કહે શુ થાય ૪
 નન્ના નિર્મળ તેની દશા જેને હરી રૂઢીયામા વશ્યા,
 પોતાના અવગુણને હણે, પશના તો રૂઢીયે નવ ગણે,

કોના દોષ ન દેખે કશા, નજા નિર્મળ તેની દશા	૫
ચમ્પા ચિતમા ચેતી લે, માથે મરણ તણું છે લે,	
કાયા ઉપર તાકે કાળ, મોઢ પારધીએ માડી બાળ,	
તેમા હરી રાખે તો રહે, ચમ્પા ચિતમા ચેતી લે	૬
છછા છે માયા ગુણમયી, બળવતી પણ હીસે નહી,	
દાનવ માનવ ને દેવતા, આધીન થઈ સઉએ સેવના,	
હરીજન આગે હારી રહી, છછા છે માયા ગુણમયી.	૭
જન્મ વિરલા બાણે લેઈ, માયા પ્રપંચ વિધી નિષેધ,	
તે માયાનું તજવું માન, માયાપતિ ભજવા ભગવાન,	
અતરમા ઉપજે નિર્વેદ જન્મ વિરલા બાણે લેઈ.	૮
ઝઝા ઝાખી જેને જેહ, વણ વાદળ જ્યા વરમે પેહ,	
વિના સરોવર અણુજ સાર, વિના ભમર ઉઠે ગુનાર,	
વિના અર્ક અજવાળું જેહ, ઝઝા ઝાખી જેને તેહ	૯
નજા નામ નાવ છે સાર, જે એસે તે ઉતરે પાર,	
કાળ કર્મ નહી લાગે લેશ, છે આનદી હરીનો દેશ,	
તે પદને પામે નિરધાર નજા નામ નાવ છે સાર	૧૦
ટટ્ટા ટેક જનમનો ટળે, અતરજામી વટમા મળે,	
નાના મોટા હગીના ગટ, ઝાઝ સૂકમને કાઢ વૈરાટ,	
હરીને ભજના હુપદ ગળે, ટટ્ટા ટેક જનમનો ટળે	૧૧
ઠઠ્ઠા ઠેકાણું છે ઠીક જાન મળે બીજાની બીક,	
નિર્જય નારયણનો વાસ, પ્રેમ ધરીને રાખે પાસ,	
સમજી માની લેને શીખ, ઠઠ્ઠા ઠેકાણું છે ઠીક	૧૨
હડા ડાપણ મુકી દે, મદગુફને ઝરણે જઈ રહે,	
વચનતણું રાખી વિશ્વાસ, કુલ્પનાને કશે નાશ,	
ઉધીથી અગણે રહે, હડા ડાપણ મુકી દે	૧૩
ઢઢા ઢાલ વગાડી કહ્યું, રૂડા પુટપને રૂઢીએ રહ્યું,	
મમજ્યા તેણે લીધા સાર, ગકન નર તો ખાશે માર,	
જેતામા જોખન તા ગણ્યું, ઢઢા ઢાલ વગાડા કહ્યું	૧૪
રેણા રણ ચારાશી તાણ્યું, તેનું વ્યાજ વધેછે ઘણ્યું,	
દણીગણ્યમા હલી ગયો, દેવાળુ કાઢીને રહ્યો,	
જમકીકર કરશે તાપણ્યું, રેણુ રણ ચારાશો તાણ્યું.	૧૫

તત્તા તારૂ આપ તપાસ, કયાથી આવ્યો કયા તુ જાણ,
 ખેપ કરીને ખોળી કાઢ, હરીફ હોય તો લાગે હડ,
 મુગ્ધના મનમા નહી ત્રાસ, તત્તા તારૂ આપ તપાસ ૧૬
 થય્યા થિર તો રહેવું નથી, કોણુ રૂક કોણુ પૃથ્વીપતિ,
 આજ કાલમા જાણુ સહી, કોટિ ઉપાયે રહેવું નહી,
 ભાવ ધરી ભજ કમળાપતિ, થય્યા થિર તો રહેવું નથી ૧૭
 દહા દેહ દેવળમા દેવ, સેવક થઈને કર્મને ભેવ,
 પ્રેમ પુષ્પને ચદન હાર, જન કિષક પાટમા અજવાળ
 અતરંગો ટાળે અહમ્મૈવ, દહા દેહ દેવળમા દેવ ૧૮
 ધદ્ધા ધરજે ધારણુ ધાર, વાચ કય વશ ગમે વીર,
 શબ્દ તાળી પ્રહરે સમસેર શત્રુ દળમા પાડે લેળ,
 મહાગુરુ બખતર પાંડુજે શરીર, ધદ્ધા ધારણુ ધરજે ધીર ૧૯
 નજા નિશાન ગુરુતુ છે, ધીર વીર પગ ચોકી રેય,
 કાલર નરતુ નહી ત્યા કામ શરવીરનો સાચો મગામ,
 જીત્યા નિગુણ જગમા જેય, નજા નિશાન ગુરુતુ છેય ૨૦
 પાપા પુગણી જે પ્રીત મેરૂ અગ પણુ ન અગે ચિત
 ધ્રુવની પેટે અવિચળ રહે, સ્તુતિ નીદા ને સુખ હુખ સહે
 નારાયણન નિગમે નીત, પાપા પુગણી જે પ્રીત ૨૧
 ક્રકા ક્રોગટ તે કોણુ ફરે, નચેન થઈ હરી મનગુ ડર,
 જન્મ મરણુમા આવે નહી જતુ મન વગીયુ હરી મહી
 જહનનામ નિશ્ચે તે હરે, ક્રકા ક્રોગટ તે કોણુ ફરે ૨૨
 બખમા બોલે તેને જાણુ, મુકી દેને મનની તાણુ,
 હુ માડ રૂદીયતી ટાળ, પરમાત્મમા પીડર ગાળ,
 દયા દીનતા મનમા આણુ, બખમા બોલે તેને જાણુ ૨૩
 ભલ્લા ભજન થકી ભયટળે, નિશ્ચય કાળ કરાળ ન ગણે
 ભેખ ધરે જો મિલિ થાય ભાડ ભવૈયા વૈકુઠ જાય,
 જેવો ભાવ તેવા હરી પળે, ભલ્લા ભજન થકી ભય ટળે ૨૪
 મમ્મા માયા મનની જાણુ, માડ તારૂ ખેચા તાણુ,
 સધળે સરખો આનમશમ, સાધા વાધા મનતુ કામ,
 માટે મન હરી ચરણે આણુ, મમ્મા માયા મનની જાણુ ૨૫
 થય્યા જીવપણુ જેહને, સશય શોક સદા તેહને,

આતમ બુદ્ધિ ન ઉપજે કદા, આશા તૃપ્તિ બહુ આપદા,
 દેહદર્શી દેખે દેહને, યથા જીવપણું જેહને ૨૬
 રેરા રામ ભજનમા રહે બીજી બકલુ મુકી દે,
 વળતો શીઘ્ર વહેછે વત, નીર વડોવે ના આવે સ્વાદ,
 હરીતું હારદ હેતે થકે, રેરા રામ ભજનમા રહે ૨૭
 સદા હે તુ આતમ ભાવ, કરી ફરી નહી આવે દાવ,
 જીતી બાજી હારીશ નહી, સમજીને શીખામણ કહી,
 હવે ન ચુકીશ ગાવો દામ દહા હે તુ આતમ ભાવ ૨૮
 વળા વેદ વચન નિરધાર જે પ્રીતે તે પોમે પાઠ,
 ઉચ નીચનો અતર નથી, સમજરા તે પામરા સદગતી,
 સંશય મઉ તજવો અહુકાર, વળા વેદ વચન નીરધાર. ૨૯
 શરણ સાધન સરવે થયુ, જનુ ચિત્ત હરી ચરણે રહ્યુ,
 હરતા ફરતા હરીતુ દ્યાન, તપ તીરથ તેને બહુ દાન,
 કેટિ વીધન લય કૃત ગયુ, શરણ સાધન સર્વે થયુ ૩૦
 બખબા ખાડના બીજા ભરે કોયલ કાગડો કેજર કંઠે
 મીન મગર બહુ જળચળ જાન, જયુ બીમુ નેવી ભત,
 મીસરી એતા તો મન રંઝે, બખબા ખાડના બીજા ભરે ૩૧
 સમ્યા મધણે સુદર શ્યામ, હરી વીના નહી હાકો કામ
 અનેક રૂપે એના નામ, આદે અતે એકજ રામ
 જે સમજે તો પુરણ કામ, મમ્યા સધળ મુદ્દર શ્યામ ૩૨
 હડા હરી ભાળો ભરપૂર દોષ કમ તો રહેશે દૂર
 રવીને રજની નહી કો ટાળ તેમ આતમા પુરણ ભાળ,
 નિર્મળ નયણે રાખે નુર, હડા હરી ભાળો ભરપૂર ૩૩
 સઉ અક્ષર સપૂર્ણ થયા હરી ગુર નતે કીધી દયા
 અક્ષર અક્ષર આતમ બોધ, જે સમજે તો દગે વિરોધ ૩૪
 સવત અદાર બત્રીશની માલ ચૈત્ર મુદી સાતમ સોમવાર,
 સંધેસર માધુનુ ગામ, ગકોર કુજ બિહારી નામ,
 પ્રીતમ પ્રેમે અક્ષર જ્યા હરી ગુર નતે કીધી દયા ૩૫

પ્રીતમદાસના મહિના.

રાગ જગમ્પી ૩

માસ ૧ લો.

કારતક કર્મ નિવાર, કહુ ને મારે,	
આવ્યો લલ ચોરાશી વાર આગી વારે	૧
તુ જન્મ મળ્યુ અવતર મહુ અવતરિયેરે	
તોય નાવ્યો પથના પાર, ફેરો મહુ ફરિયેરે.	૨
તારો જન્મ અવતર જાવ જીવ આમાગી	
તાક આયુષ ઓઠુ થાય નેને જાગી	૩
તે ભજન ઉપર ભાવ, ક દિ ન કિરા.	
તે સત અમાગમ લાવ, કાઠ ન પીરે	૪
તુને રામ નામનો રંગ અગ ન પાગેરે	
તે સુપનામા માન્ય, દાસ ન માગ્યારે	૫
તે અવનીમા અવતાર અગ ખેડેરે	
કહે પ્રીતમ ચેત ગુમાર જન્મ વગોવ્યોરે	૬

નાન ૨ કો

માગશરે મૂળ અવત હામન ગામીરે	
તારો અગમર જાય અવત નેન જાગીરે	૧
તાર પડમા પ્રયો પ્રવેશ, જરા દુખ લાગીરે	
તાગ કાળા નજીને કેશ, સકેલી આવીરે	૨
તાગ ગળે નાશિકા ને નેણુ, લારી ડરમારે,	
તારે બોલ્યું ન માન વેણુ ગાળે નહી ઘરમરે.	૩
તારે ધગથકિ નવલો નેહ, નકેતમ નારીરે	
તુને તજવા બેઠિ તેહ, મેહ વિસારિરે	૪
તારો બોલતા ફેરે છે પ્રાવ સુગુ નહ કાનેરે	
તારો બાગી પડયો આ તોલ, કોઈ ન માનેરે.	૫
તુ હવે કરિ હે હેત હરિની સાથેરે	
કહે પ્રીતમ ચિત્તમા ચેત્ય આવે ધાત્યેરે	૬

માસ ૩ ને

ચોથે ઓષડ એક, અજ ન લાગેરે,	
જે ઉપાય કરે અનેક, પિડા ન લાગેરે	૧
તારે વિષે થયું વિપરીત, ભીતર લેધુરે	
તોય પિત્તા વધારી પ્રીત, સુખ ન છેધુરે	૨
તુને જે આવે તે જોઈ, ઓષડ આપેરે,	
એગે જે મળ્યો નહીં કોઈ, ગેગને કાપેરે	૩
કોઈ માયા મગે સુખ થય, ભવદુખ લાગેરે,	
તારે જે જન્મનાં જાય વાર ન લાગેરે	૪
તારે શવ સમગ્ર વદય વેદના વળતેરે,	
જેમ પીવે તેમ રગ પાપ સુખની અસ્તેરે	૫
તરી ડોલ પ્રમણા ભગ કમને કાપેરે,	
કહે પ્રીતમ આધુ રગ ના સુખ આપેરે	૬

માસ ૪ એ

માહા વાહન જ્ઞાન, જેને જડીયુરે	
તેને જીવ ઈશ્વરન જ્ઞાન પાપુ પડીયુરે	૧
તેને ભાગી ભીન્ના પ્રીત વરુ વિચારીરે	
રૂડા હિમા લીન હીમે દોડ ધારીરે	૨
પ્રીત મણુ નડદ વ જેવી હીમેરે	
અડ આડી લગ્યો તે માય, એ કેમ પીમેરે.	૩
એ જડ નડા તેન્ય મેજ સ્વરૂપિરે	
એમ તત્વદર્શીનુ તન, અમલ અરૂપી-	૪
એને કહે કલ્પના કાણુ, પ્રગટ પોતેર	
જેમ ગળ્યુ ઉદકમા લુણુ જડ નડો જોતેરે.	૫
તેને નહિ મને લવલેશ આપા પરનોરે,	
કહે પ્રીતમ એ ઉપદેશ, ગુરૂના ધરનોરે.	૬

માસ ૫ એ

ક્ષાણુ પુ-યે પુલ કેવલ્ય કેરેરે,	
રમે લેહે તોરગિ લાલ, રગ ઘણુરેરે	૧
આ જ્યાં જોડે ત્યાં તેમ થઈને વિલસોરે,	

તેને કળી શકે કહો કોણુ આપે ઉલસોરે	૨
પથુ પક્ષી નરનાર, છે બહુ નામિરે,	
એવો આઘ પુરૂષ અપાર અતરબામિરે	૩
તેને બાણુ કોઈ વીરલાજન, ત્રીશુણુ ત્યાગીરે,	
એનુ દિસે રૂપ અખડ, સમાધી લાગીરે	૪
અરસ પરસ થયો એક, સાગર લેહેરીરે,	
એના હીસે ઘાટ અનત, ન પડે ન્યારીરે	૫
પટતુ નહિ હોય, દગ્ધા એ ટાળોરે,	
કહે પ્રીતમ અવર નહિ કોય, વસ્તુ ન્યાળોરે.	૬

માસ ૬ માં

ચૈતરે ચીત વિચિત્ર વાહાલો બીરાજરે,	
ભર્યો બાહ્યાલીતર બ્રહ્મ, યતમા ગાંગરે	૧
કોઈ ધરે એકાંત વ્યાત, આસન વાળેરે,	
તેમા ચઢે ચોગણુ માન, ગરવ ન ગાંગરે,	૨
કોઈ કુલ કરે છે વાસ, પવન ચડાવેરે	
કોઈ અમ્રન પિવાની આશ, જિસ વઢાવેરે	૩
કોઈ ધોતિ નેતિ ધ્યાન સાધન માદેરે,	
તોય ટળે નહિ અસિમાન, વાસના વાગેરે	૪
કોઈ દંભે રાત ને તીન, કસોટી કરવીરે	
એ બાળે વાસના બીજ, ટળે દેહુ ધરવીરે	૫
રહે ભજનમા સોઈ, એજ સમાપીરે,	
કહે પ્રીતમ કરે નહિ કોઈ, એમ ઉપાધીરે.	૬

માસ ૭ માં.

વૈશાખે વીચાર, આઘ અનાદેરે,	
કહિ પતિત પામ્યા પાર, સત પ્રસાદેરે.	૧
તુ સતચરણ રજ લેય, જીવન જાણીરે,	
તુ તન મન અરપી દે, ઉલટ આણીરે	૨
તુ એક મેક શુલતાન, મતામા રહેનેરે,	
એવિ સેજ દશા નીશદીન, સમગ્રી લેનેરે.	૩
તારા નનના તાપ ટળે, ન પિડે હઠામાંરે;	

ત્રણ તનમા એમ, મળે માહા પદમારે
 એક બ્રહ્મ ભર્યો ભરપૂર, સચરાચરમારે,
 તેનું નીરખી જોજે નૂર, નારી નરમારે, ૧૬
 તેને ઉપરગ નહિ કાઢી, નીલાલબ ભરીયોરે,
 કહે પ્રીતમ એ ઉનમાન, એખડ બ્રહ્મ દરિયોરે ૧૭
 મામ ૮ મો

જ્યેષ્ઠ પત્રાર્થ જોધને રંગ લાગ્યોરે,
 મારી બળ બુદ્ધિ મો ખાલ, સચે બાગ્યોરે ૧૮
 આઘ અનાતન એક મધળી સરખોરે,
 નુ નિસક થઈ નિશેષ નિજ પદ નિરખોરે ૧૯
 એને જનક મનક શુકદેવ, તેને જાણોરે,
 તેના અતર ટળ્યા અડમેવ મહા રસ માણોરે ૨૦
 જેણે પ્રાગ પગને પાંચ તનુ વધુ કેલુરે,
 જેણે શ્રીકેસ માંજર સાથ, ભમખી લેવુરે ૨૧
 તની ગોટલી મોટલિ નહિત, નવ મીઠુરે,
 એક ન્હાનીત વિરેડ, જે ન ન દિહુરે ૨૨
 એવા અળ પુરુષ અવિનાશ, મળવત બળીયોરે,
 કહ પ્રીતમ પ્રગટ્યો પામ અતર ટળીયોરે ૨૩
 મામ ૯ મો

આખે મામ અમાડ અનત વગ્ને-
 નુ અનુભવિ આખ્ય ઉમાડ રાતન દગ્ને ૨૪
 એક સન્મુખ સહર ભર્યો માગર મોટોરે
 ત મધ્યે જીવ કર્યો જુગ પરપોટોરે ૨૫
 તેની હો લેહો અનત, અનત ઠેકાણોરે
 ને મુખમા ઝીલે નત, જન ન જાણોરે ૨૬
 તે જીવન સજ્જા જેડુ જજથી ન્યારાંરે,
 તેને ત નહિ ત્રિવિધ તાર ગિતળ અગ મારારે ૨૭
 આ બ્રહ્માનંદ ભરપૂર, મુખના ભરીયોરે
 જેમ ગવિને તેજે જડર તપ નહિ દરિયોરે ૨૮
 એવા માટા ગાંને મર્મ, અનભવ આખ્યોરે,
 કહે પ્રીતમ છ પગિબ્રહ્મ મધનમા નાખ્યોરે ૨૯

માસ ૧૦ મે

આવણુ મુરતનો ખેલ, નુરતમા આણોડે,	
હવે થે રહી રસની રેલ, જથારથ બાણોડે,	૧
કરી રહ્યો નિજ ડોર, ઘટમા ગાજેડે,	
એ ઉન્મુનિ આડે પોહોર, અલખ વિરાજેરે	૨
નિરાલબ નિરાધાર, કર્મ ન લાગેરે,	
આ સૌ પ્રોઈ રહ્યો સમાર, સોહબ્રહ્મ ધાગેરે	૩
જેણુ બાણી પોતાની બાત, પાચ પચીસેરે,	
જેમ દુઘ્ધ પટોળે ભાત, એવી દીસેરે	૪
તે વરતાય નહી પેહેરાય, જ્યેયા જેવિરે,	
તે દુર થકિ દખાય, મોહ્યા જેવીરે	૫
તેના દેહના દોષ વિકાર, દહ્યા બ્રહ્મ અગનેરે,	
કહે પ્રીતમ મળે એક તાર ગાજે અગનેરે	૬

માસ ૧૧ મા

ભાદ્રપદ બ્રહ્મરૂપ, જેને બામેરે,	
તેને કોણુ પડે ભવ કપ, તત્ત્વ તપાસ્યેરે	૧
ઈછા થકી અવતાર, કેવલ્ય કિધોરે,	
એવો મન કલ્પિત સમાર માની લીધોરે,	૨
જેમ અમાસે આકાશ, ચદ્ર કે'વાનોરે	
એમ નિશ્ચય જગતનો નાશ, નથી રહેવાનોરે	૩
આ મૃગજળ લેહેરિ થાય, દિનકર દાજેરે,	
તેમા પશુ પછાડે પાવ પિવા કાજેરે,	૪
તુ રામ જગતને બાણુ, મિથ્યા માનેરે	
જેમ નિર અડે હોય હાણુ, કાગળ પાનેરે	૫
આ બન્યો બાજીગરનો ખેલ, ખુબ સ્વરૂપેરે,	
જન પ્રીતમ મમતા મેલ, રહ્યો નિજ રૂપેરે,	૬

માસ ૧૨ મે

આ સોહ બ્રહ્મ રમે, સકળ ઘટ સ્વામિરે	
પોતે પોતાને મન, અતર બામીરે,	૧
જ્ઞાન ઉજાગર જેહ, અનલે બેગીરે,	

તે વસ્તુ રૂપ વીદેહ, બ્રહ્મરસ લોગીરે	૨
એવા સુખના સાગર સંત, આનદકારિરે,	
તે વીખ્યાતા વેદાત, પર ઉપકાગીરે	૩
ત્યા વાગે અનહદ નાદ, આઠે પોહોરેરે,	
તે શ્રુતિતાજી સિદ્ધાત, ચાલિ જોનેરે	૪
કોઈ શીખે મુણે ને ગાય, ગુરૂગમ આણીરે,	
તે નર તદ્દરૂપે થાય, એ એધાણીરે	૫
આ સદ્ગુરૂ સતનો પ્રસાદ, સમર્થ સ્વામિરે,	
જન પ્રીતમ અણુછતો ગાય ચણી ચીત્ત નામીરે	૬

સોરઠ રામના મહિના

દોહડા

સદ્ગુરૂને ચરણે નમુ, માણ પ્રેમ પ્રસાદ,	
દયા કરીને દીજીએ, હરિરસ અમૃત સ્વાદ	૧
વાણિ શકે નહિ વર્ણવી, સદ્ગુરૂ કેરૂ સ્વરૂપ	
મન બુદ્ધિ પોચે નહિ, ઉપમા રહિત અનુપ	૨
પ્રથમ પુરણ પ્રેમસુ, વદ મદ્ગુરૂ ચરણ,	
તાપ ટળે સમારના મટે જન્મને મરણ	૩

રાગ સોરઠ

સાલણ શુદ્ધ ચીત્તે કરિ, હૃદિના ગુણ જ્ઞાન,	
પ્રીત મહીત નીત્ય નાથનું, રૂઢીયે ધરોને ધ્યાન	સાં ૧
ગુરૂપદ પકજ પૂજતા, ચોદ લોક પુજાય,	
શીવ વિરચીને સાગદા, ગુરૂના જગ ગાય	સાં ૨
હોય અંત કરણ ઉજળા, તિમિર ટળી જાય,	
સર્વે તે લાગે સુખવા, પદરજનાં મહિમાય	સાં ૩
જપ તપ તીરથ જોગનું, રૂળ જે રે કે'વાય,	
પ્રિતમ સદ્ગુરૂ સેવતા, સર્વે સુખ થાય	સાં ૪
(દોહડા) સદ્ગુરૂ સત કૃપા થકી, ઉપજે નિર્મળ જ્ઞાન,	
શુદ્ધ ચેતન્ય તુરિયા પદે, રહે નિરંતર ધ્યાન	૧
(સોરઠ) કારતકે ચિત્ત ચેત્યો નહિ, ઘડિ લાગેણી જાય,	
વળતિ વીચારીશ જીવડા, પછે કા પસ્તાય.	સાં ૧

- જોરે બાણુ તો બાધજે, પાણિ પેહેલીરે પાળ,
નીર ગયે નહિ નિપજે, શીર તાકે છે કાળ. સાં ૨
- કાયા કુસમ છે કારમી, વેગે વણુમીરે બાય,
અમર થાય જેમ આતમા, એવો કરજે ઉપાય સાં ૩
- સત સમાગમ કિછયે, મુકી મનનીરે તાણુ,
કહે પ્રીતમ તુ પ્રિછજે, ઇછજે કલ્યાણ સાં ૪
- દોહા—મનના પરપચ મુકજે, કરજે તત્વ વિચાર,
રત્ન પદાર્થ જન્મ છે, નહી આવે વારમવાર. ૧
- સોરઠ—માગસરે માથા ઉપરે, મોટુ મરણુનું સાલ,
મારગ વહે છે ઉતાવળો કોઈ આજ ને કાલ સાં ૧
- અતે નફી કોઈ કામનુ રામનુ લેને નામ,
એક ઘડિ ન વિસારીયે, મુખમાગર શ્યામ સાં ૨
- બુઠિ બાણુ જોધને, આવી મનમાર બુલ,
રૂઠા રંગે રણિયામણા ચિમળાના પુલ સાં ૩
- મુત વિત મદિર સુદ્ધી, મુખસ્વપન વિચાર,
કહે પ્રિતમ સહુ કારમુ, દિને દીન ચાર સાં ૪
- દોહા— મોતિ ઉસ ઉઠકના, તેના હાર ન થાય,
મિથ્યા મનમોહક કરે, તેણે બુખ ન બાય. ૧
- સોરઠ—પોપં પ્રાણિ પ્રિછશો, જેને ગુરૂગમ થાય,
પન્મારથ પાકુ રત્ન છે, બાણિ કરજે ઉપાય સાં ૧
- ચણુછતુ આપુ માનીન, દુ બ પામે અપાર,
શ્વાન નમાન આ જીવ જો, વહે શકટનો ભાર સાં ૨
- સામગ્રી નો હરી તાણી, ભોગવ સ સાર,
મારૂં મારૂં કરિ રહ્યા, તેણે ખાયેજે માર સાં ૩
- તન મન જેણે સોપિયુ, મદ્યુરજીને હાથ,
કહે પ્રીતમ તે પામિયા સ્વેપદનો માથ. સાં ૪
- દોહા—તજશો આપુ આપદા ભજશે પૂરણુબ્રહ્મ,
એક પલકમા પ્રલે થશે કોટી જન્મના કર્મ ૧
- સોરઠ—મહામહિને માયાતણો મર્મ બાણુસે જેહ,
ભુલવણીમા ભમે નહી તરે ભવજળ તેહ, સાં ૧
- બાણુગરનો બાળદો ગ્રહે હાથ ભુજગ,

- ઓખદ ખુટિને ઓળખે વિષ વ્યાપે ન અગ સાં ૨
 નામ અમિરસ જે પિયે તે તો અમર થાય
 જન્મ મરણની આપદા તેતો તત્કાલ જાય સાં ૩
 અજ ઉભયાપતિ અહીપતી જપે નિશદિન જેહ,
 અનત કોટિ ગ્રહી ઉધર્યા પ્રિતમ પ્રિછે તહ સાં ૪
- કોહા**—નદગુરુ શબ્દ વિચારતા, પ્રગટે જ્ઞાન પ્રકાશ,
 રવી ઉગે જ્ઞાનિ ટળે, હોય અવિદ્યા નાશ. ૧
- સોરઠ**—કાગળ કુડ્યો સોહામણા પુડ્યો જુજવિ ભાત,
 જોયાની ગ્યના ઘણી, રગ જુજવિ જાત સાં ૧
 વિવિધ રેગની વાસના ઉઠે અનત અપાર,
 મન ભમરો ભોગી થયો ગ્હો વાનના મોઝાર માં ૨
 ઠોર ઠોર ધૂમ ઢાકીયા આશા અમરવેલ,
 નવપદ્મવ નાતમ અદા કોકીલા કરે ડલ સાં ૩
 લિલા લલીત સોહામણિ શોભાનો નરિ પાર,
 જન પ્રીતમ એવુ જોધને ગિજ્યો રૂપાયા મોઝાર સાં ૪
- કોહા**—નિર્મલ નૈણે નિગખતા દગ્ગે નિજ દેરાગ,
 સાગરથી મહુ ઉપજે લોહરી લોહ અપાર. ૧
- સોરઠ**—ચૈતરે ચિત્ત ચિદરૂપમા થઈ નહુ તદલિન,
 નિમિશ માત્ર ન્યાડ નહી જેવુ જળમા મીન સાં ૧
 ચૈતન મિધુમા ઝીલતા થયુ શુદ્ધ ગરીર,
 સર્વેશ્વર સહુને વિષે જંમ મણકામા હિર સાં ૨
 જેને આધારે સહુ રહુ પિડ ને બ્રહ્માડ,
 સચરાચર શોભી ગ્હો અવીનાશી અખડ સાં ૩
 બ્રહ્મ જથાગ્થ ભાળતા ભાગી મનની બ્રાત
 પ્રીતમ પ્રીછે પાધરૂ થાય સમજ્યે શાત. સાં ૪
- કોહા**—સત ચિત આનદ સર્વમા ભરી રહ્યો ભરપૂર,
 દિન રજનિ રહે રગમા વરસે નિર્મળ નુર ૧
- સોરઠ**—વૈશાખે જોતા વેદમા મહા વાયકતુ જ્ઞાન
 તત્વ મમિ તે તુજ છે, અળગો નહી અન્ય સાલજ. ૧
 જંમ વાયુને ખોળે વટોળીયો અમ ઈશ્વરને જીવ
 વસ્તુ વિચ્યારે એક છે મમસુન નદૈવ સાલજ. ૨

અરસપરસ રહે એકના જેમ તરણીમાં તેજ,	
ભિન્ન નહિ એમ બ્રહ્મથિ ઓળખે પદ એજ	સાંભ. ૩
સરીતા માગરમાં રહે સાકરમાહિ મીઠાઈ,	
પ્રીતમ પુષ્પમાં વાસના એવી ગુરૂગમ પાઈ.	સાંભ. ૪
દોહા—પટતુ ન્યારો નહિ, જેમ હાટકના હાર,	
જડ ચૈતન જુગતીશમાં, તેજ પુંજ એક તાર	૧
સોરઠ—જેઠે જન્મ સુદ્ધ થયો જાણ્યા શ્રી જુગદિશ,	
અખિલ જીવનનો આતમા ગુણનાયાનો ધિગ	સાંભ. ૧
વિશ્વ વિચિત્ર છે જે વડે કરે રગ કઢોલ,	
થભવિના થભાવિયુ બ્રહ્માડનુ ગોળ	સાંભ. ૨
રમવાને બોજી રચી ધરિ નવ નવા ડપ	
મશે જેઠ સ્વભાવથિ થયો જીવ સ્વરૂપ	માભ. ૩
વિષવૃત્તિને અતરે અવસયો અનન	
પ્રીતમ પોતાને વિચરી કરી પગ્મુ પ્રીત	સાંભ. ૪
દોહા—અતજ્ઞતા આત્મા મિથ્યા માન્યો ગર્વ,	
માયાને પડે રહિ માહ પમાડયુ નવ	૧
સોરઠ—અષાઢ અમૃતજાણુ વચ્ચે વરમાન,	
હરિ હરિ નવગે યર્ધરહ્યા સ્વાવર જગમ જાન	સાંભ. ૧
ચિત્ત આરૂંક ગે ગે બોલે મન મોર,	
ન્યા ન્યા અતન્ય બ્રહ્મના ઊલટયા અંકોર	માભ. ૨
મુખઆગર મેન્ડ છડ્યો નરિના પુલસાર,	
બ્રા નીરતર ભર્યો કાણુ પામે પાર	સાંભ.
માણુ મહ મગર થઈ મરજીવાસત,	
પ્રીતમ પગ ન્યારા નહિ ગમીયા રસવત	સાંભ.
દોહા—મહા સુક્રા જાણુ જીવને જે આપે અદ્રેત,	
આગુ લગી આડાશવત સ્વેપદ શખ્દાતિત	૧
સોરઠ—શ્રાવણ સાધન શુ કરે સમરણ ને ધ્યાન,	
અહુકરતાં ઉઠી ગઈ થયું મર્વ સમાન	સાંભ. ૧
પચકોશ પિડ હુ નહિ, નહિ અતસ્કરણ,	
ઈંદ્રિ અવસ્થા ઉરમી નડી, નહી વેગ ને વરણ	સાંભ. ૨
જીવ નહિ ઈશ્વર નહિ નહિ માયા ને માન,	

- ત્રિધા નહિ ત્રિગુણ નહિ, નહિ જ્ઞાતા ને જ્ઞાન સાલ. ૩
 સોહ પ્રકાશક સર્વનો સાક્ષાત શુદ્ધ સ્વરૂપ,
 પ્રિતમ તે પરમાત્મા એ છે અકળ અરૂપ સાલ ૪
- દોહા—ચિન્હ ચરીત્ર જેને નહિ, સહુનો પ્રેરક સોય,
 પ્રીતમ તેને પ્રીછતા આવાગમન ન હોય ૧
- સોરઠ—ભાદરવો એકરસ ભર્યો સચરાચર માહી,
 પ્રલે સમે પાણીવિના દીસે નહિ કાઇ સાલ ૧
 કોર કિનારો પાળી નહિ નહિ આવરણ આડ,
 એક ચિદાનંદ જોઇને છળ વિદ્યા છાડ સાલ ૨
 સ્વતંત્ર અંતર નહિ બાહ્યભ્યંતર પ્રદ્ધ,
 એમ જાણે ઉપાસના એ છે મોટો મર્મ માલ ૩
 પ્રદ્ધનિષ્ઠા પણ નવ ચળે અનિનતા એહ
 પ્રિતમ પુરણ પ્રદ્ધશુ જેને સાચો સનેહ સાલ ૪
- દોહા—દ્રષ્ટ પદ્મથ જેટલુ તેનો થયો અભાવ,
 મન મળ્યુ તુલિયા પદ્મે તે નુ બન્યો બનાવ ૧
- સોરઠ—આમોહ લીલા અખડ છે નિરખી નિરધાર,
 એધ વળ્યારે આનંદના મુખ નિધુ અપાર, સાલ ૧
 ઈછા ટગી ઇદ્રલોકની અજપદ ને કંલાશ
 નહિ વેકુંઠની વાસના લાજ્યો પ્રદ્ધવિલાસ સાલ ૨
 અધિકારીને આવશે સમજણની સાન,
 મુજ થઇ મુખ માણશે મુકી દેહાલિમાન સાલ ૩
 સદગુરની કિપાથકિ ઉપન્યો આનંદ,
 પ્રીતમ તે પદ પામીયા જ્યાં નહિ સુર્ય ને ચંદ્ર સાલ ૪
- દોહા—જાણુ હુતુ તે જાણીયુ હવે નથી જાણુ કાઇ,
 પોતે પોતામા જાણ્યો, જેમ પાપો પાણિમાહિ ૧
- સોરઠ—ઉત્તરમંડે આદર કર્યો રચિયા ખારે મામ,
 ખુટજમા પુરા કર્યા, આણી અગ ઉદ્ધાસ સાં ૧
 સોરઠ રાગ સોહામણો સુદર છે શુભ સાર,
 અક્ષર અક્ષર અતિથણો અનુભવનો ભડાર સાં ૨
 અવત અદાર આડત્રિસમા કીધો એહ વિચાર,
 ચૈતર વદી તીથિ સંતમી ઉત્તમ છે ગુરવાર સાં ૩

ગાય શિખ્રેને સામળે કરે રૂઢિયે વિચાર,
કહે પ્રીતમ તે પામશે મશય નહી લગાર

સાં ૪

પ્રિતમદાસના મહિના ૩

કારતકે કા ચેત્યો નહિ મુઠ ગમારે	આ અવસરમા,
જનમ ધરિ ન જાણ્યા જુગદાધારે,	આ અવસરમા ૧
શ્યા માટે તેં ભુમિ ભારે મારીરે	આ અવસરમા,
અમુલખ હરી હીરો તુ બેઠો હારીરે	આ અવસરમા ૨
દસ મસવાડા માતાને દુખ દિધુરે	આ અવસરમા
જનમ ધરિને સાધન કાઈ નવ કીધરે	આ અવસરમા ૩
ગનોડે જેણે ગિરધરલાલ ન ગાયારે	આ અવસરમા
કહે પ્રિતમ વસ્તીમા તે લુટાચારે	આ અવસરમા ૪
માગગરે મહા દુખ વેઠિ કીધી મેલરે	આ અવસરમા
તે પ્રભુને તે શે ન સભાર્યા ઘેરે	આ અવસરમા ૧
જગરામા તુને જતન કરિને રાખ્યારે	આ અવસરમા
અચેત નર તારી શે ન ઉઘડી આજ્યોરે	આ અવસરમા ૨
નેન નાસિકા ધ્રુવણ આગે શ્રીકારે	આ અવસરમા
મનુષા દેહનું મુગ નહિ બિગ્ધારે	આ અવસરમા ૩
તે પ્રભુનો તુ ગુણ ઓસીગણ ન થયોરે	આ અવસરમા
કહે પ્રીતમ તેનો જનમ અકારજ ગયોરે	આ અવસરમા ૪
પોસે પામર પ્રાણી કાઈ ન પ્રીતે રે	આ અવસરમા
હરીપદ મુકી માયા સુખને ઇંછેરે	આ અવસરમા ૧
કામ ધામને ધનને કાજ ધાયોરે	આ અવસરમા
હરી નવ જાણ્યા પ્રથમ ખોટો પાયોરે	આ અવસરમા ૨
તેમ તેમ તૃષ્ણા વાધી ગઈ વિપરીતરે	આ અવસરમા
ન કર્યો સતસગ રાગિ કુળની રીતરે	આ અવસરમા ૩
અતસગત દુર્લભ છે હૃદિ અજનેરે	આ અવસરમા
પ્રીતમના સ્વામિને ભાવે ભજનોરે	આ અવસરમા ૪
મહામહિને માયાગસ ચાખ્યો મુઠ શુમારે	આ અવસરમા
ગર્વતણ નવ ગાયા અખીલાધારે	આ અવસરમા ૧
જને હરી માર્ગનો મર્મ ન લાઘ્યોરે	આ અવસરમા
તે પ્રાણીએ ફેગટ ફેરો ખાધોરે	આ અવસરમા ૨

અપરાધી અહુકારે હિંધુ વાળુરે	આ અવસરમા,
હુગીપ થઇને હાથે હારદ એળુરે	આ અવસરમા, ૩
સદ્ગુરુ મજે મરવાળો ન સાધારે	આ અવસરમા,
પ્રિતમ પાતાના મનને પરમોદોરે	આ અવસરમા ૪
કાગણુ મહીને પુત્યા નવરગ કાગરે	આ અવસરમા
કોઇક લાભ કમાશે હુગીના લાલરે	આ અવસરમા ૧
સસાર સોદો મમ તેને સામરે	આ અવસરમા,
નીકર અતે ઉગરવાની છારરે	આ અવસરમા ૨
જે જેમ આળ્યું તે તેમ જાશે એ કોયરે	આ અવસરમા,
કોઇક કમાશે કોઇક જાશે ખોઈરે	આ અવસરમા ૩
હુરીને ભજતા આવે ભજનો પાગરે	આ અવસરમા,
કહે પ્રીતમ એવું ઉ અવસરમા ધારરે	આ અવસરમા ૪
ચૈતર ચચળ ચપળ ચીત્તના ચાળારે	આ અવસરમા,
ફદીએ રાખો રામ રટણની માળારે	આ અવસરમા ૧
કામ કોઇ મદ લોભની લેહેર ન લાગેરે	આ અવસરમા,
જેનું મન પ્રોયુ પુરણુ બ્રહ્મને ધાગેરે	આ અવસરમા ૨
મુલ પ્રાણુવ ધુન્ય સનેહધરી માભગીએરે	આ અવસરમા
ભજન પ્રગ્ને બ્રહ્માનંદમા ભળિયેર	આ અવસરમા ૩
અબડ મુરની મેજ મમાધિ લાગેરે	આ અવસરમા,
પ્રીતમ પ્રભુને ભજતા ભવદુખ ભાગેરે	આ અવસરમા ૪
ચૈશાખે તો વચમિ જે એની વાટરે	આ અવસરમા
અધરી આટીઓડા ઓઘટ પાટરે	આ અવસરમા ૧
કાચા પોચાનુ તો નયી ત્યા કામરે	આ અવસરમા,
શુરાપુરાનો એ ઇ મગામરે	આ અવસરમા, ૨
પુરા લાય ત પુરણુ પદને પરમેરે	આ અવસરમા,
મરજીવા થઇને બ્રહ્મરદ્ધે હુગી દરસર	આ અવસરમા ૩
ફસે નાદના ગડગડિયા નીશાનરે	આ અવસરમા
કહે પ્રિતમ પદ પામેછે નિરવાણુરે	આ અવસરમા ૪
જોઈ ઠંઠ ઠરી બેઠા ઠેકાણુરે	આ અવસરમા,
જે જન જીવ ઇશ્વરના પરિયા જાણુરે	આ અવસરમા ૧
દેહાનિત પણુ દિસતા દેહધારીરે,	આ અવસરમા,

અદી ન ઉતરે લાગિ બ્રહ્મ ખુમારીરે	આ અવસરમા. ૨
તેને અવતરવાની શાની આશરે	આ અવસરમાં
સાક્ષાતરપિ સધળે તેનો વ્યાપરે	આ અવસરમા ૩
સહુના પ્રેરક સહુના મનની બાણેરે	આ અવસરમા
કહે પ્રિતમ ત્યા ઉપમા ડોંલની આણેરે	આ અવસરમા ૪
અશાહમાસે પુનપિ નાવે તેહરે	આ અવસરમા
જેને નિરલે નાગવણુશુ સ્નેહરે	આ અવસરમા ૧
રવિના કીરાણુ મરિખી તેજની કાયરે	આ અવસરમા
દેહદમનના દુખડા ફરિ ન થાયરે	આ અવસરમા ૨
ગતિ કરે તે સતલિંગ નવખડરે	આ અવસરમા,
લોક ચતુરદસ એકવિંશમે બ્રહ્માડરે	આ અવસરમા ૩
જળ સ્વળ જ ગમ સધળે તેનો વ્યાપરે	આ અવસરમા,
કહે પ્રીતમ એ કરતા કરતા આપરે	આ અવસરમા ૪
શ્રાવણુ શ્રવણુ મનન નીતિકેસન કરીયેરે	આ અવસરમા,
બાકી મરવે પ્રપચને પગલિગરે	આ અવસરમા ૧
સતૂમગ કરતા તગિએ ભવ સત્તરે	આ અવસરમા
વીષ ન બ્યારે કાપ કોટિ પાપરે	આ અવસરમા ૨
હરીકથા કીરતન કળજીગમા કલિયેરે	આ અવસરમા
ધીરા રહીને ધ્યાન ધાળગા ધલિયેરે	આ અવસરમા ૩
જોગ જુગતીએ સદા સ્મરણુમા રહીએરે	આ અવસરમા
પ્રિતમ પ્રભુને ભજતા પાવન ચક્રયેરે	આ અવસરમા ૪
ભાદરવે ભરપુર હરિનિ બાણેરે	આ અવસરમા,
હું માત્ર અહકાર રૂઢી ટાંગારે	આ અવસરમા ૧
તૃણ માત્ર તોત્તરિગિત નવ લાટરે	આ અવસરમા.
કિડી કુજર ચૈતનતાએ આવેરે	આ અવસરમા ૨
કિટ ઈદ્ર તો આતમ દષ્ટે એકરે	આ અવસરમા
શુશ્રુમ જોઈએ જ્ઞાન વિવેકરે	આ અવસરમા. ૩
શુર ગોવિદના ઘરની જન નામર	આ અવસરમા
કહે પ્રીતમ એ છે જેમતુ તેમરે	આ અવસરમા ૪
આશાહગ બ્રહ્મ ભજે રૂઢીયા મોજારરે	આ અવસરમા,
હોં અજ પા બટ એકવિંસ હજારરે	આ અવસરમા, ૧

તે ઉપર છે અખડ પ્રહરો ખેલરે	આ અવસરમા,
જ્યાંકાંમાહિ થઈરહિ રગનિ રેલરે	આ અવસરમા. ૨
કોઈક જાશે રમીયા તે રસ પીવારે	આ અવસરમા,
જેમ કુખડી મારે દરિયામા મરજીવારે	આ અવસરમા ૩
દિન દિન પ્રત્યે ચઢે ચોગણો રંગરે	આ અવસરમા,
કહે પ્રિયમ કરો સતજુર સતનો સગરે	આ અવસરમા. ૪

મહિના ૪

ગાનળીયો ના આવ્યા કે મેયુર મુ વયુ	
મોહનજીએ માયા ઉતારી મન લે	
આવ્યાની આગા રે અમને છે પાળી	
વાટડી જોતા પીત્યા કે ડહ દન લે	ગાન ટેક.
માસ અમાડો આવ્યો તાગા નાવજી	
કંઠણ થયા કંઈ નટવર નદ કુમારો	
કુણુ લાગ્ય ડહીએરે મરુપુર ભામની	
કુખજીએ સાચ દીપે પુજી પોતજે	શામળીયો ૧
આવણની શોભાએ મૈથી છે ભડી	
હરિની લીંગ હીડો પા કલવાયજે	
જસોદાનદન વદન સા મુગ્ધોકનું	
જોતા જીવતી જનમ વધાઈ ગાયજે	શામળીયો ૨
ભાદરવે આવો તો ભાવ ભેટીએ	
ઋષી પયમી વગાહજી અવતાજે	
ગદાઅષ્ટમી ઉત્તમ વામનદ્રાહરી	
આનંદ ઉત્સવ મજાળ મુખડુ સાગજે	શામળીયો ૩
આમોનો આનંદ ન જાયે વર્ણવ્યો	
દીપ ઓછવ શરદ ગાળીની રામજી	
એ મુખડુ મલાતી દુખડુ ઉપજ,	
મુખડુ જોવા મનમા મોટી આરાજે	શામળીયો ૪
કાર્તિકનું પ્રત કન્ટી નાગ કુવારકા	
અરુણ ઉદે જઈ જળમા કન્ટી સ્તનજે	
દોષ નિવારણ કીધો દેવ મોસાઈએ	
વચ્ચરણ કરી આપ્યા છે વચ્ચાનજે	શામળીયો. ૫

માગસરનો મહિમારે મોટો છે ઘણો,
 વિભૂતિવરનવ કીધું ત્રીશુવન ભૂપજો.
 ઉદ્ધવ અર્જુન પ્રત્યે પ્રભુએ એમ ભાખીયું,
 આર માસમા માગસર મારૂ સ્વરૂપજો શામળીયો. ૬
 પોશ માસમા ભાવે ભોજન કરાવીએ,
 ઉર અતરમા અમને એ અભિલાખજો,
 મનગમતા લાવુંરે મેવા મીઠડા,
 પ્રેમે રચીએ પેર પેરના પાકજો શામળીયો. ૭
 મહા મહિનો આવ્યોરે મોહનલાલજી,
 વસ તપ ચમી જનમ રમાનો જાણજો,
 વૈષ્ણવ જનને ઘર ઘર બહાલ વધામણા,
 મ ગણમૂળ મહારસ કેરી ખાણજો શામળીયો. ૮
 ફાગણને આવ્યોરે કેમુ પુલીયા.
 ફૂલડોળનો મુદર પ્રેમ સોહાગજો
 કેસરને કેસુના કી ? જાટણા
 શામળીયાના સગે રમીએ ફાગણે શામળીયો. ૯
 ચૈતરની ચતુર્થ શકે કોણ વરણી,
 રામ જનમ જથ જીવ ચરાચર ગાયજો,
 ભજ તણા ભય ભજન પ્રમુજ પધારીયા,
 નામ ઉચ્ચારણ કરતા નિગ્લે થયજો શામળીયો. ૧૦
 વૈશાખે પ્રહ્લાદની પીડા ટાળવા,
 થલ થકી હરી ધરીયુનૃસિંહ રૂપજો,
 દાસ તણા દુખડારે પ્રભુજી ટાળવા,
 હાથે હણીયો હિરણ્યકશપુ ભૂપજો શામળીયો. ૧૧
 જંડ માસે મરજીરૂપ તણી જળ જાતરા,
 અદનનો વાગે ના કીધો ત્યાગજો
 પ્રીતમના સ્વામીરે ભાવે ભેટીયા,
 ભામનીઓના કહીએ મહા બહાજ્યજો,
 શામળીઓ આવ્યોરે આનંદ ઉપન્યો. ૧૨

મહિના ૫

સખી આવ્યો અસાડો માસરે, અતિ ગાજે ગગન આકાશરે;

મારો પ્રાણ પ્રભુજી પાસ, સાહેલી શામળીયો શે ન આવ્યારે,
 સખી શ્રાવણ સરવડે વરસેરે, સોળ શણગાર ધરતી દરશેરે,
 અપૈયા પીઠ પીઠ કરશે, માહેલી
 આવ્યો ભાદરવો ભર ગાજેજે બહુ વાળ ગગનમા વાજેરે,
 દીનાનાથ વિના તન દાઝે, માહેલી
 આવ્યો આસો ચદ્ર અજવાળીરે ગરબે મોહે કનકની બાળીરે,
 ગાય ગોપી વચ્ચે વનમાળી માહેલી
 આવ્યો કારતક કુજ વિહારીરે, ઘનશ્યામ પીતામર ધારીરે
 તમને ઇચ્છે છે અમળા નારી, માહેલી
 આવ્યો માગશર મન અઝળાયરે, તન વાલા વિના સુકાયરે,
 જ્યોત્સ્નાયુ તો એળે જાય માહેલી
 એજે ઘર આવો ગીન્ધારી તારી વાટ જુએ વ્રજનાગીરે,
 હવે પૂરોને આશ અમાની માહેલી
 મહા મહીને હીમાળો હાડ્યો રે સૂની મેરે શિયાળો આવ્યોરે,
 મેહે રાખ્યો રહે નહી જાડ્યો માહેલી
 પુલ્કે ફાગણ શોભા સારીરે, શણગાર મરે મો નારીરે,
 ગીત ગાય વસંત વિહારી માહેલી
 આવ્યો ચેતર ચદા લીજેરે, અલખેલાને અરચા કીજેરે,
 દયા આણીને દરશન દીજે માહેલી
 બૈરાગ્યે આવો વનમાળીરે, મૌરી આળા ડમગી ડાળીરે,
 કોયલ મોલે છે કંઠ રસાળી માહેલી
 જેઠે ઘેર આવો જહુવીરે, મો નદીએ ખુટયા નીરે,
 મન ગાળી રહે નહી ધીર માહેલી
 સમારમા માર કમાયારે, જેણે મગન વધ જશ ગાયારે,
 કહે પ્રીતમ માયાથી મૂઢાયા, સાહેલી શામળીયો શે આવ્યા.

અથ પ્રીતમની તિથીયો.

આમા વસ્તુ અનોપછે, બાણે વિરલા જન કોય,
 ભાવવિષેરે ભટકે નહિ જેને શુરંગમ હોય,
 સત્સંગ કિજેરે સ્નેહશુ.

પડવાની આ સહુ સૃષ્ટિ છે, માટે હરિને તુ જાણ્ય,	
જે જન હરિને ભજ્યા નહિ, વાઝપયોધર જાણ્ય	સં ૨
ખિજે શુ મોહ્યા આપડા, મિથ્યા માયા વહેવાર,	
તે દેખી રખે રીઝતો, સુખના સરખો સસાર	
ત્રિજે સદગુરના શબ્દથી, ભવજળ પેલેરે પાર,	
આવો દાવ આવે નહિ, મોઘો મનુષાવતાર	સં ૪
ચોથા પદનીરે સજા, સદગુર શબ્દે સમજાય,	
જનમ મરણાનરે આપદા તેતો તતક્ષણુરે જાય	સં ૫
પચમ સાર શિરોમણી જેણે જાણ્યા ભુગદીશ,	
સર્વ સરાહેરે તેહને વદે વિભુ અજ ઇશ	સં ૬
છઠે સમજ્યો નહિ નિજ આત્મા ત્રિધો અવર ઉપાય,	
ખિજ બોયા બબોલના અબક્કલ કયાથીરે ધાય	સં ૭
સાતમી ભોમીકા જ્ઞાનની મદગુર સેહેરે ચડાય,	
સશે શોક ભવ સોચના મર્વમ ભુવીરે જાય	સં ૮
આઠે અગરે જોગના સાધન કઠણ કંઠનાય.	
સદગુર કેસરે શબ્દથી સેહેરે સુલભ થાય	સં ૯
નવપદ્મવ દેહ દુમમા પક્ષિ બેઠા છે બેય,	
કોય કોયને દેખે નહિ આપ આપણા રગમા રેય	સં ૧૦
દશ દલ પુખ્તી પાખડી મલુકં બેઠા છે માય,	
સુખનો લોગી ભાવે થયો જોખમ જાણ્યુ નહિ કાઈ	સં ૧૧
એકદશામા તુ આવીને સદગુર ભઙિતરે માણ્ય	
શિવ વિરચીને સારદા જાયે જોડી કર પાણ્ય	સં ૧૨
દ્વાદશસ્કધમા જે કહ્યુ શ્રીમુખ શુકજીની વાણ્ય,	
તેને તપાશી તુ દેખજે ઉઘડે અનુભવ નિર્વાણ્ય	સં ૧૩
તે રસ પિતા કઈ તરિ ગયા ઉધર્યા અનત કોડ,	
સદગુર હરિનિ ઉપાસના બિબ્બં બધન ત્રોડ,	સં ૧૪
ચૌદ ભવનમા તુ ચીનજે કરજે તત્ત્વવિચાર,	
પરપચ મુકે તું પરહરિ સમજે સારમા સાર	સં ૧૫
પૂર્વ પુન્યે તુ પામિયો સદગુર કેસરે સજ,	
પ્રીતમ પ્રેમે પાવન થયો ઉદે લાગ્યો હરિ રગ	સં ૧૬

અથ બીજી તથિયો

- પડવાનો પ્રથમ જાણિને, ભગ્ન ભાવે સારગ પાણિને,
 શુ બેઠો આળસ આણિને, અજ્ઞાની અચેન,
 આજ કાલ કરતામા અવસર વિત્યો, કર ટંગિશુ હેન,
 મનમા મરણથકિ મુખ નથી ખીતો ૧
 બીજે મન બાધ્યુ છે તાર, સમજ્યો નહીં નરનુ સાર,
 જેમ આ મણુ તેલે અધાર, અજ્ઞાનિ ૨
 નરિ જના વાર કશી તારે, તુ ફરિ ફરિ આગ્યો આ આરે,
 તુ છતિ બાજી કા હારે અજ્ઞાનિ ૩
 ચોથો દેહુ ચેતન તુરિયાના નહીં પાર જડે હરિ દયાનો
 રખે ગર્વ કરે શુણકિયાનો અજ્ઞાનિ ૪
 પચતત્વમગી આ પિડરચ્યો, નખ શિખ સુધિમળમુત્ર પચ્યો,
 હરિ વિસારી માયામા મચ્યો અજ્ઞાનિ ૫
 ષડવિદ્યા છંદીને નાખે, તુ જોન અનુભવનિ આખે
 એક રામ નટણુ રૂદિયે ગખે અજ્ઞાનિ ૬
 સ્વાત આવે તો તુ મમજરે, ગખે અમૃત તજનં પિયે ઝર
 ચિત નેણુ વેણુ તુ રાખ્ય કેર અજ્ઞાન, ૭
 અષ્ટાગ ભોગ ને સાવે છે, તોયે ક્રોધ વિરોધ મન વાધે છે
 જીવ તજવા હરિને આગધે છે અજ્ઞાનિ ૮
 નવધામા એકે આવ્યવશે, સનાત સાગર સેહેજે તજશે,
 તો ગર્ભવામ જાને કચ્છે અજ્ઞાનિ ૯
 દશલક્ષણુ દાખતણુ ધચ્છે ગુરુ ઇશ્વરનિ ભક્તિ કરશે,
 ચઢ્યો ચાળગગ ક્યમ ઉતરશે, અજ્ઞાનિ ૧૦
 એકદશા અભિજોડન કરશે, કાઈ હરિવચન ચિત્તમા ધરશે,
 પન્મારથ પથે પચ્વચ્છે અજ્ઞાનિ ૧૧
 દ્વાદશ અક્ષર ધ્રુવ જાપ જાપ્યો, તે અચળ થઈ આકાશ તાપ્યો
 હરિગણુ ગાયા તે કુણુ છાપ્યો અજ્ઞાનિ ૧૨
 ત્રેશનું તત્વ જડ્યુ જેને, બ્રહ્માનદ બ્રહ્મડ થયુ તેને,
 ને રાગ દ્રેષ કરશે કેને અજ્ઞાનિ ૧૩
 જીવો ચૌદલોક સચરાચરમા, આપિક બ્રહ્મ નારી નગમા,
 તર ફળમાહિ ફળ તરૂવરમા, અજ્ઞાનિ. ૧૪

પુરુષપદ પામ્યા તે સાચુ, એના કર્તવ્યમાં ન મળે કાર્ય;
કહે પ્રિતમ પ્રેમ ભક્તિ જાચુ અજ્ઞાનિ ૧૫

તિથિ ત્રીજી

- પડવે એ પિડ છે કાચેરે, પરમારથ પ્રિછો,
હરિગુરુ સતની સગેરે આતમ લાભ ઇછો ૧
- બિજે બિજી વાનેરે, સહુ મનથી મેલો;
ચિતમા ચેતિ ચાલોરે, આ અવસર છે છેલો. ૨
- ત્રિજે ત્રણ ગુણુનિરે, આવિછે આટિ
આગળ છે મહા અગ્રીરે માયાનિ ઘાટિ ૩
- ચોથે ચાર દિવસનેરે, દુનિયાનો ભટકો
તે સુખને સન્ય માનિરે, કા ભવમા ભટકો ૪
- પાચમે પચવિષેનુરે પરીખળ છે મોહુ,
ગુહ વિચારે વરતોરે, ખેલો મા ખોહુ ૫
- છઠે છઠ્યો ખટરમમારે, શઠ સમજ્યો નહી કાઈ,
આઠ પોહોરે એમ ઝીલેરે માયા જળમાઈ ૬
- સતમે સુરત નુરતસુરે, સાપવસ ખેલો,
મન ઇદ્રિનિ માથારે, સહુ મનથી મેલો ૭
- આઠમે અખડ વર વરિયેરે, ફરિયે નહી ફેગ,
ધ્યાન હગિનુ ધરિયેરે, ટળે તાગ અનેરા ૮
- નોમે નથિ હરિ અગમારે, જીવો ગુરુગમ જડશે,
અતરમા અનુભવનિરે આખ્યે કિંઈકશે ૯
- દશમે દશા પરવનિયેરે, ત્રિદગમ વારે
ગગન મહલ ઘર ધરિયેરે મહા સુખછે મારે ૧૦
- એકદશામા આવોરે, અમૃતરસ પિવા,
તિમર ટળિ જાય તારારે, પ્રગટે બહુ દિવા ૧૧
- દ્વાદશ આગુલ દરશેરે, પરશે કોય પુરા,
અણિ અગરપર ખેલેરે, સાચા સત સુરા ૧૨
- તેરશે તાર ન તુરેરે, લાગી તેસુ તાળી,
ભલા ભલા મહા મુશીવરે, રહ્યા ભાવે ભાળી ૧૩

ઐકદશે એક ચરાચરે, અખડ અવિનાશી,	
બાહ્યાભિતર ભરિયારે, જીવો તનયા તપાશી	૧૪
યુનમે પરમાત્મારે. પુરણ કરી પેખો;	
એમ વસે હરિ સહુમારે, હરતામલ દેખો.	૧૫
પદર તથ્યો થઈ પુરિરે, સિખે જો ગાય,	
કહે પ્રીતમ તેના પિડમારે, પ્રભુ પ્રગટ થાય	૧૬

તિથિઓ ૧.

હરિ સ્મરણ નિશદીન કીજે, પ્રેમસુધા પ્રેમે પીજે	
તનમન સદ્ગુરને દીજે હરિ સ્મરણ નીશદીન કીજે ૧૬.	
પડવે પડવાની કાયા, ડાહ્યાપણ નહિ ચાલે ડાહ્યા,	
મૂકી દેને મનતણી માયા	હરી ૧
બીજે ગ, બેઠો હારી, ભક્તિ ભેદ ઘણો ભારી,	
સદ્ગુરની સમજણ ન્યારી	હરી ૨
ત્રીજે કેઇ નથી તાર, મુરખ માન કહ્યુ માર,	
સ્વાર્થથી સર્વે લાગે સાર	હરી ૩
ચોથે ચતુરપણુ તેનું, મન મોહ પામે નહી જેનું,	
રહે નિત્ય હરી રગમા ભીનું	હરી ૪
પાચમે પ્રીછોને પ્રાણી દેહ માયા જીઠી જાણી,	
સાચી પ્રીત હરી સાથે આણી	હરી ૫
છઠે છે નોકા હરીનામ, જે બેસે તે પામે નીજધામ,	
નારદ વેદ કરે ગુણગામ	હરી ૬
સાતમે સેતાનની વાણી, હરીથી વિમુખ હોય જે પ્રાણી,	
તેનો ભાર સહુ છુ દુખ આણી	હરી ૭
આઠમે આજ બોધ્યા એવું, સનકાદિક સમજી લેવું,	
ભજનવિના કાણુએ નવ રહેવું,	હરી ૮
નુમે રવિનદન ભાખે, જે બહાનુ હરિનું રાખે,	
તેનું ઘર જમદત નવ જાખે	હરી ૯
દશમે દાખે ત્રિપુરારી, ચૂણ ઉમીયા આનદકારી,	
સત ચરણ રજ મને ખ્યારી	હરી ૧૦
એકાદશે એમ કહે અવીનાશ, સૂણ ઉદ્ધવ આણી ઉદ્ધાસ,	
અજને વાલા છે નીજ દાસ	હરી. ૧૧

દ્વાદશી દેવહુતી પ્રત્યે જ્ઞાન, એમ કહે કપીલદેવ ભગવાન,
 નહીં કોઇ વહાત્રું સત સમાન હરી. ૧૨
 તેરશે તત્વ કહું તુજને, ગંગા ઇચ્છે પદ રજને,
 તેને તુ ભાવ કરી ભજને હરી. ૧૩
 ચતુર્દશી લોક તથા સ્વામી, ભક્તવત્સળ અતરભમી
 બહુ તન ગુણ બહુ નામી. હરી. ૧૪
 પુનમે પ્રભુના ગુણ શ્રેષ્ઠેસે, રસનાએ કૃષ્ણ કૃષ્ણ કહેશે,
 પદ્મમના પત્ર પેરે રહેશે હરી. ૧૫
 કહે પ્રીતમ પૂરણ પ્રીતે, નીશદીન નામ જપો નીતે,
 સત્મગ કીજે શુદ્ધ ચીતે, હરિ સ્મરણ નીશદીન કીજે ૧૬

આઠ વાર.

આઠ અત પ્રીત અંકોરેરે, અનુભવી ગુરુ લેટે
 હૃદય સશય ગ્રંથીરે, છેદીને કરે છેટે
 સોમ સુર એક થાયરે શુદ્ધ બુદ્ધ પ્રકાશે,
 તેજ પુજ સૌ તેનેરે, પ્રજ્ઞાનદ ભાસે
 મગળ પદમા ઝીલેરે, મરણવા ભંગી
 આકાશવત અણુલગીરે, પ્રહારસના ભોગી
 બુધે બુદ્ધિ તેની ઝીલેરે, શબ્દતીત સાથે,
 બીજ જથારથ ભાગેરે, ભૂલે નહીં ભાતે
 પ્રહસ્પતે પ્રજ્ઞાવિદ્ ગુરુનોરે, જેને રગ લાગ્યો,
 જીવ ઇન્ધર કેરોરે, તેનો સશય ભાગ્યો,
 શુકે સકળ ઘટ છાયોરે, બોલે બહુ નામી,
 અણુને ત્રીસમે ભાગેરે, રમે અતરભમી
 સુષી સાખ સૌ સતનીરે, અનતની આશે
 પોતે પોતાનુ પ્રીછોરે, બુવો તત્વ તપાસે
 સૌ મળીને ચોવીશરે, પચ્ચીશમી માયા,
 છન્વીશમા પરમાત્મારે, અક્ષરાતીત રાયા.
 હરી ગુરુ સત પ્રસાદેરે, ટથી ચિત્તની ચોરી,
 પ્રીતમને મન આનદરે, હરીને હાથ દોરી

પદ ૧ રાગ અરગી.

દેહ મનુષ્ય ધરી, હરી ન ભણ્યા તેણે સર્વંસ જોયું,
 મારા વાલાજી મહામણિ મૂકીને પત્થરમા ચિત્ત ગ્રોયું ૧
 જેણે જાળવિયો જઠરા માહિ, તેને સભાયો સ્વર્ગને નાહિ;
 લપટને લાજ લગાર નહિ દેહ મનુષ્ય. ૨
 તે હાથે કામ કુઠા કિધા, તે અમૃત મેલિને વિખ પિધા;
 તે મિથ્યા માતને દુખ દિધા દેહ ૩
 તે જગતપતિને નવ જોયો, તણ કલ્પવૃક્ષ બાવળ જોયો;
 તે ઉત્તમ જનમ એળે જોયો દેહ ૪
 તેનિ દેહ અશુદ્ધ વાણિ, તે પ્રિત પ્રભુસુ નવ આણિ,
 તે અધમ જાત પામર પ્રાણિ દેહ ૫
 તેને કૃતમ્નિ સરખો કહિયે, તેની સગતે તે સરખા થાયે,
 કહે પ્રિતમ તેથી અજગા રહિયે, દેહ મનુષ્ય ધરી હરી ૬

પદ ૨

હરિ ભજન વિના, દુખ દરિયા સસારનો પાર ન આવે,
 જડબુદ્ધિ જીવ, સતવિના સુધો મારગ કોણ બતાવે ૧
 તે અનેક વાર અવતાર ધર્યો, બહુ કર્મ તણા કોઠાર ભર્યો;
 અધ ઓધ તણા અબાર કર્યો હરિ ૨
 તુ જાડ પહાડ જડ રૂપ થયો, તે સિત ઉગ્ધ સિર તાપ સહ્યો
 તારો કલેશ કોણે નવ જાય કચ્યો હરિ ૩
 ક્યો ચાગ બહુ લલ્લ ચોગળી, થયો જળચર રથજચર ગર્ભવાસી
 માયા બધન થકિ ન શક્યો નાશિ હરિ ૪
 પામ્યો મનુષ્ય દેહ તેમા નામણા, ધન ધામ પુત્ર પરિવર ઘણા;
 હવે ગાઈ લે શુભ ગોવિન્દ તણા હરિ ૫
 કરે પ્રિતમ ચેતિ લે પ્રાણ, જેવું જનમ મરણનું દુખ જાણિ,
 શુ સુતો છે આજામ આણિ હરિ ૬

પદ ૩

મન વાણિડા, લટકે લાજ, કમાજે અવસર જાણિ,
 શુ સુધં નહો, અચેન અજે અતિશે આજામ આણિ,
 તન ત્રાજવા દીલ કર ડાકી, બેશ ચિત્ત ચાટે પેડિ માકી;
 રખે ધ્યાનદ્રષ્ટિ કરતો ખાકી મન ૮

તજ કુહા કાટલા અશુભ કર્મ, રાખ સાચ વચન વિશ્વાસ ધર્મ
તેણે રાજ રહેશે પુરણપ્રદાન મન ૩

તું વોહોર વસાણુ સૌં સાર, તેણે વણસે નહીં કારજ તાર,
હૈયે હીમત રાખ હવે નહીં હાર મન ૪

લે લેખણુ લક્ષ્મીવર હાથે, મુઘે રહે રામળીયા સાથે,
તારે દોષ નહિ આવે માથે મન ૫

કર નામુ લેખુ સૌં ચોખુ, તારી કાયાનું કાચુ ખોખુ
તુ ઓછુ અઢકુ શિદ જોખુ મન ૬

ખોટી વાણિયાણિ તારા ધરમા, કરે કુહા કળાડા બહુ કરમ-
લેધ સોમલ લેળે સાકરમા મન ૭

કર પરમારથ કંઈ પાપ બળે, તારે લખચોરાશીનું લગડુ ટળે;
કહે પ્રિતમ તાર સાચ કૂળે મન ૮

પદ ૪

હરિ ભગન થકી, છોટા હોય તે સોથી મોટા થાય.

તન તાપ ટળે, જનમ મરણના સકટ સરવે બાય ૧
જીવે! હાસિ સુતથિ શુ હિણપણું, જેનું પુન્ય પવિત્ર ચરિત્ર ધણું;
થયા નારદ મન ગોવિંદતણું હરિ ૨

જીઓ શુક્રેવળનું મૂળ સોધિ, હતા પશુચાતિ સુડિયો લોભી,
થયા આપે ઇશ્વર અકોધી હરિ ૩

જીઓ વાલ્મિકીજીની વાત ખરી, જેણે દરબ શલામ દેહધરી,
તેણે સમકોટિ રામાયણ કરી હરિ ૪

જીવે! માડવની મેડકિ માતા, જીઓ વસિષ્ઠ વેશા વિખ્યાતા,
જીવે! ચતુરાનન પકજ બાતા હરિ. ૫

જીએ અગસ્ત કુભથી પ્રગટ થયા, અજલિમા સાગર શોસિમયા;
તેતો વિશ્વમા વિખ્યાત થયા. હરિ ૬

જીઓ એકલશૃંગી હરણિના, જીઓ વ્યાસ મુનિ વણપરણીના,
જીઓ સુત પુરાણી કુણુ કરણીના હરિ ૭

જેમ મધ્યમ જળ ગગામા બળે, તે ગગા સરખુ થઈને પળે;
જેમ પારસ ગરશે દોહ ટળે હરિ ૮

એમ બાત બાત સહુની બાણિ, હરિ બળે તે હરિ સરખા પ્રાણિ;
કહે પ્રિતમ ઓળખો એવાણિ હરિ ૯

૫૬ ૫

મન માને નહી, સો ફેરા સમજાવુ તોય શુ થાય,
 ખળ કઠણુ કઠેર, ચચળ ચોર ચપલ ચિત ચોદસ ધાય ૧
 મન ભૂતતણી પેરે ભમતુ, ચાલે માયાની સાથે રમતુ
 એને હરી ભજવાનું નથી ગમતુ. મન ૨
 મન નિર્લજ્જને લજ્યા ન મળે, પીળુ ભાળે પોતાને કમળે,
 લઈ નાખે માયાને વમળે મન ૩
 જેમ કુકર માથે માર પડે, તોય આવી ઉભુ ઢાર અડે
 ફળ દેખીને મરકટ ઝાડ ચડે મન ૪
 જે જમ કિ કરતુ હુ ખ જાણે, તો મિથ્યા સુખને સિદ્ધ માણે,
 ગયો અવસર ઉરમા નવ આણે મન ૫
 કહે પ્રીતમ પચ્ચય પરહરતા, શુધ ભાવે હરીનુ સ્મરણ કરતા,
 કાંઈ વાર નહી ભવજળ તરતા મન ૬

૫૬ ૬

તન રેટિડો સદગુરુ શબ્દે સુતર ફરવા લાગ્યો,
 થઈ મેહર ઘણી ગુરૂ દયાળે દીલનો ધોખો ભાગ્યો ૧
 શુભ કરમ કાષ્ટ રેટીયો કીધો, તેતો સુધડ સુતારે ઘડો દીધો
 ખુધ માતુનિએ માગિ લીધો તન ૨
 પચરગી પાખડ યુ આરા, થાભત્રીયુ તોરણીયા સારા
 ચિત ચચળ ચમરખે રગ ન્યારા તન ૩
 અતસ્કણે ઉઠાણિ પ્રોયે, એને અન ઉદક ઉજણુ જોઈયે,
 દશ દામણિયો સુદર સોડીએ તન ૪
 તે મધ્ય ચૈનન્ય માળ ફરે, પરા પાર પુણિ પ્રાણુ ધરે,
 ત્રિવેણી ત્રાકે તાર ભરે તન ૫
 મન માકડિ ચોકસ કરીયે, ઘર સુકી પરઘેર નવ ફરીયે,
 એક ધ્યાન ઘણી કેરૂ ધરીયે તન ૬
 ગુણવતિ નાર કમાય ઘણુ, જેને બળ હોય હરિગુરૂ સતતણુ
 તેને સેહેજે આવે શીળપણુ તન ૭
 કહે પ્રીતમ પ્રગટે પુરણદશા, રસીયોણુ આવી રૂઢિયામા વશ્યા;
 તેના જનમ મરણુ હુ ખ હુર ખશ્યા તન ૮

પદ ૭

અજ્ઞાની એવ, સગ કરે સાચો પણ રમ ચડે નહિ,
 એમ હમે થરીર, હરિ મળવાને મારમ તોય જડે નહિ ૧
 એક પથર પાણી નવ પરસે, તેને ટાકે તો અસિ વરમે,
 એવા સાકુટને હરિ કેમ ઠરસે અજ્ઞાની ૦ ૨
 સાકુટને સગત કેમ ગમશે, ઉધે ઘડ તે ઉધક કેમ ભરશે,
 એમ પાત્ર વિના રસ કેમ ઠરશે અજ્ઞા ૦ ૩
 જેમ પુષ્પ પાદડા આસપાસ, તેમા કો કોને નવ લાગે ખાસ
 એમ ભગત જગત ખારે માસ અજ્ઞા ૦ ૪
 એક મેડક પકજ પાસ રહે તે કમળતણિ વાસ કાઈ નવ લહે
 વાસ કમળતણી તે ભમર લહે અજ્ઞા ૦ ૫
 તરૂં ચઢનથી ચઢન જેવા, બિજા વાસ એરેડ રહ્યા તેવા,
 તેને નહી કાઈ લેવા દેવા અજ્ઞા ૦ ૬
 તું વેદપુરાણ ઘણુસાભળે, તારા મનની દુગ્ધા કાઈ ન ટળે
 ક્ષાયા રગ વિના હરી નહી મળે અજ્ઞા ૦ ૭
 જેમ થાક્યા દેરા ફરી ફરી, થયા કાયર મેહેનત કરી કરી
 તુ ન થાક્યો દેહ વરી ધરી અજ્ઞા ૦ ૮
 કહે પ્રીતમ સમજે સુખ થાશે, તારે જનમ મરણનું દુખ જાશે
 આગળની પ્રીતે ઓળખાશે અજ્ઞા ૦ ૯

પદ ૮

તજ દેહાભિમાન, મિથ્યા સુખ સારું શું ફોગટ કુલે
 સત્ય વચન વિચાર, વાર વાર મસાર વિષે શુ ભુલે, ટેક ૧
 આ કાયાને કાચો પાચો, તે દેખીને શુ લોભાયો,
 રવિનંદન દિલમા છે ઠાઠો તજ દેહા ૨
 તારી જમ ક્રિકર હણશે છાતી, ત્યારે કયા જાશેતારી કુળનાતિ,
 જઈ ભોગવશે પશુની જાતી તજ દેહા ૩
 દુખ અસિપત્રિ ફીઠા નથી, પચમ રક ધમા કહ્યા કથી,
 કહે પ્રીતમ કાઈક સાધન કરજો, હરિ ગુરુ નામ હૃદે ધરજો,
 નામ નાવ ચડિ ભવસિધુ તરજો તજ દેહા ૪

પદ ૯

૥ એવહલા, જન્મ ધરીને ન લલ્લું હરિનુ રૂપ.

શું બાહેર ભમે, ભીંતર બેનો તાર પ્રહસ્વપ ટેક.
 તું ક્યાથી આવ્યો ને ક્યા બહુ, તને માયા ચેટક ક્યાથી હવું,
 નિજ નામ જપીને નિર્લે થયુ હો ૭. ૧
 તું શું કરવાને આવ્યોતો, તુને કાણે અહીં બાલાવ્યોતો,
 શુ લઈ બહુ ને શુ લાવ્યોતો હો ૭. ૨
 તને શે સુખે ભોજન ભાવે છે, તને નિદ્રા તે કેમ આવે છે;
 શિર નોગત કાળ બબલે છે હો ૭. ૩
 આ કાયા કાગનો ચારો છે, બહુનામી બોલણહારો છે,
 સુખ દુખથિ નિર્ગુણ ન્યારો છે હો ૭. ૪
 જે બોલે તેને શોધજે, ગુરૂજ્ઞાન બુદ્ધિએ ધાગજે,
 હરિ હીરે હિરે વીધજે હો ૭. ૫
 તુરિયા તે તારૂ રૂપ છે, ભજશે તે પ્રમસ્વરૂપ છે
 અવિનાશિ અકળ અરૂપ છે હો ૭. ૬
 કહે પ્રીતમ પુરણાનંદ છે, ઘટ ઘટ રસિયો ગોવિંદ છે,
 ન સમજે તેની મતિ મદ છે હો ૭. ૭

પદ ૧૦

નર ગફલ ગુમર, ગદી દેહનો ગર્વ કરે શુ થાય,
 નહિ વિલબ લગાર, વાત કરતા કાયા વણુશિ ભાય ૧
 તુ અગ હતો ઇન્ધર દેરો, જીવ થઈ ગ્યો અવિધાનો ચેરો,
 તારે માથે રવિ સુતનો હેરો. નર ગા ૨
 શુ સુર્ગભ સુતનિ પેરે ચાલે તુ ગર્ધર્વાન પેરે મહાલે,
 તુ હાથે ધુળ માથે ધાલે નર ગા ૩
 એક સ્વાતિ બુદ્ધ સીપે ગ્રહું, તેનું મહા મુક્તાફલ થઈ રહું,
 કદળીમા પડયુ તે કપુર થયુ નર ગા ૪
 આંહિ સુખમા પડયુ તે ગરલ થયુ સાગરમા પડયુ તેલવણ થયુ;
 પૃથ્વીમા પડયું તે પ્રલે થયુ નર ગા ૫
 જેમ કનકમા કથીર બળે, એમ વિના વિચાર સાર નવ જડે;
 કહે પ્રીતમ રવિ ઉગે રજની ટળે નર ગા ૬

પદ ૧૧

તાર સુપન શરિર, નિર ઉસનુ એણિપેરે ઉડિ ભશે,
 હેતે ભજ રઘુવિર, નામતણે પરતાપે નિર્ભય થાશે

જેમ સરીતા પુરે વહી જશે, તાર અયુષ આછુ એમ થશે;
 જેમ કમળને કુજર ખાશે તાર ૨
 જેમ પારો પાણિ થઈ ચાલે, તેને કહોને કેઈ પેરે ઝલે
 ખર્ચું પાન નહીં લાગે ડાળે તાર. ૩
 જેમ કદળી ફળી તે નવ ફળે, તેમ ગઈ મનુષા દેહ તે નવ મળે.
 ઉડયું કપુર વાળયુ નહિ વળે તાર. ૪
 જેમ વીજ ચમકે ગગનમહો, તેમ દિપક જોત્ય સમે નહીં,
 તારી અસ્થીર દેહ તે સ્થીર નહિ તાર. ૫
 દેહ મનુષ્ય જન્મ મુક્તિ જાણો, એ સાર શબ્દ હૃદે આણો,
 કહે પ્રિતમ પરમ પદને માણો તાર ૬

પદ ૧૨

આજ ધન્ય ઘડી, સત પધાર્યા પ્રેમે પાવન કીધા,
 અતિ આનંદ અપાર, દયા કરીને અમને દરશન દીધા ટેક.
 હરીજન તે હરી સરખા હેલી, મળીએ મન મરજાઈ મેલી;
 હોય અરમપરસ આનંદ હેલી, આજ ધન્ય ઘડી. ૧
 જે વૈકુઠપતીને ઘણા પ્યારા, હરીથી નીમખ નહો રહે ન્યારા;
 રસ ભક્તિ મુક્તિના જાણનહારા, આજ ધન્ય ઘડી ૨
 ગંગાદિક તીરથ ચરણ વીશે, શ્રુતિ સ્મૃતી સાખ સિદ્ધાત લખે;
 જેનો મહિમા કહે મહારાજ મુખે, આજ ૩
 પુણ્ય પ્રગટે પૂર્વ જનમતાણુ, તેને હેયે હરીજનસુ હેત ધણુ,
 કહે પ્રીતમ તાર જાન્ય લાણુ, આજ ૪

પદ. ૩

તારી કાયામા કોણુ યોલે છે તેને તુ શોધી કાઢને;
 જળ થળમા જેહ, અતરજામી એક નીર તર ન્યાળને ટેક.
 એને અવર કોનો આધાર છે, એને ભક્ષ ભોજન શો અહાર છે;
 એ પુરૂષ નપુંસક નાર છે, તારી કાયામા. ૧
 લઘુ દીરઘ છે કે વામણો, વૃદ્ધ જોખન જાળ બિયામણો,
 એ લાયક છે કે લભમણો, તારી કાયામા ૨
 એને સુખ દુઃખ કે પીડા થાય છે, કરી શબ્દને કયા સમાય છે;
 એ પીંડ પડે કયા જાય છે, તારી કાયામા ૩
 આઠે પોહોર રહેછે ધ્યાનમા, મન રાખો અનુભવ જ્ઞાનમા

કહે પ્રીતમ લમજે સાનમા, તારી કાયામા કોણ બેલે છે તેને. ૪

પદ ૧૪

રાખે જડ દેહ, તેના તુ દેવતને શે નથી દેખતો,
સચરાચર શામ, વિશ્વ વ્યાપક તેને તુ ઉવેખતો. ટેક.
ખીડ પાણીથી પેદા થયો, તેને કરનારો ન્યારો રહ્યો,
તે મયરાચર શોભી રહ્યો, રાખે જડ દેહ. ૧
એણે રમવાને રચના કરી, નરનારી રૂપ જુજવા ધરી,
એણે ખોટોને ખુશી ખરી, રાખે જડ દેહ. ૨
જુઓ બતા તો જડતો નથી, મહા વાપક વીરલા કહે કથી;
એવી અકળ એની અકળગતિ, રાખે જડ. ૩
કહે પ્રીતમ આનંદ ઉપન્યો જ્યારે નિશ્ચે થયો નીજ રૂપનો;
ત્યારે ફેરો ટળ્યો ભવ કુપનો, રાખે જડ ૪

પદ ૧૫

તારા તનમા તપાસ, ત્રીવેણી આદિ તીરથ તુજમા વસે
માહી મજ્જન કરે કોટી જનમના કીલ્મશ તે ધોવાશે ટેક.
આ કાયા તે કાચી બાણે શુદ્ધ પ્રેમ પ્રયાગ તે પરમાણે,
હરી હરનુ રૂપ હૃદે આણે, તારા મનમા. ૧
શુદ્ધ જ્ઞાન ભક્તિ ગંગા કહીએ, શુભ કરમ સરજ સુતા લહીએ
સરસ્વતી વપરાગ્ય વિશે રહીએ તાર. ૨
ત્યા વિશ્વનાથ ચર્ચનન ગજે, ગેબી ઘટ ને અનકહ વાજે,
ધુન અર્ચવ પર્ણવપન ગાજે, તારા ૩
ને સદા તીરથ તેને સેવે, તે મા તીરથનુ રૂપ લેવે,
કહે પ્રીતમ પ્રભુમા ચિત્ત દેવે તારા. ૪

પદ ૧૬

રસ અગમ અપાર, સુરીનર પાન ન પામે મન વાણી વડે,
મારા વાલાણ, રૂપ અકળ સ્વરૂપ કહે કોને જડે ટેક.
રસ અરજ જરે નહી એના છે, એ માનવીઓને એવો છે,
તે સ્ત્રીયાને મર્યા એવો છે રસ અગમ. ૧
રસ રીત પ્રાંત ઘણી છે ન્યાની, કોઈ બાણે એના અધિકારી;
શુ બાણે ખીજ સસારી રસ અગમ ૨
રસ વાસ પુત્રે પ્રેમ આજ્યો, તે ઉત્તરા કુંવર પ્રત્યે દાખ્યો;

જાનુમાણ સુતાએ ઉરમા રાખ્યો, રસ અગમ. ૩
કહે પ્રીતમ પ્રગટી પુરણ દશા, રસીયોજી રૂઢીયામાહી વરયા;
યેલા હરીજનીયાથી દુર ખશ્યા રસ અગમ ૪

પદ ૧૭

શુદ્ધ વૃત્તિ વિના, જપ તપ તીરથ વૃત્ત કરે શું થાય,
હરોનામ વિના, હૃદાને અધકાર કેમે નવ બાય, ટેક
શુદ્ધ ચિત્તવિના શી જોગ ભુક્તિ, શુદ્ધ ચિત્તવિનાશી ભાવભક્તિ,
શુદ્ધ ચિત્તવિના કયા મળે મુક્તિ શુદ્ધ ૧
શુદ્ધ ચિત્તવિના જો નહાયે ગગ, સો વરસ લગીજો કરે સગ
તોએ રૂઢીયામા નવ લાગે રગ શુદ્ધ ૨
શુદ્ધ ચિત્તે સાધન સા થાયે અત કરણનું અજ્ઞાન બાયે,
રહે રૂઢીયામા ગોપાળ રાયે શુદ્ધ ૩
શુદ્ધ ચિત્તે મોહનલાલ મળે, ચિત્ત ચઢતન્ય સાગર માહી ભળે
કહે પ્રીતમ ભવનો ફેરો ટળે શુદ્ધ ૪

પદ ૧૮

હરી ભજન કરો, લય ભાગે જમદુતનો ભક્તિ ભાવે,
અતકાળ સમે, હરીનુ બહાનુ હોય તો જમ શીદ આવે ટેક
જેને છાપ તીલક તુલસીની માળા, જેને મુખડે ગોવિંદ ગોપાળા
તેને શુ કરશે જમડા કાળા હરી ભજન કરો ૧
જેને બાનાનો પરતાપ છે, જેને, “ભગત” નામની છાપ છે
તેને લખયોરાશી માફ છે, હરી ભજન કરો ૨
જેનું બહેર છે જુગમા બાનુ, તે ચૈાદ લોકમા નહી છાનુ
ધમ રાજ શીદ જોળે પાનુ, હરી ભજન ૩
હરીનુ બાનુ દેખી જમ ત્રાસે, જમ દુર થકી નાવે પાસે,
જીવ લેઈ બાતા વળી ત્રાસે, હરી ભજન. ૪
એવું બાણી હરી રમરણ કરીએ, કાઈ અતરગત સાધન ધરીએ,
કહે પ્રીતમ ભવસાગર તરીએ હરી ભજન કરો ૫

પદ ૧૯

જીવ કેમ બણે, હરી માયાબળ મોટું અગમ અપાર,
તે ભરમાવે ભૂલવણીમા ભૂલ્યો સૌ સસાર ટેક,
એક માતા હરી ભજતા વારે, એક નારી થઈ કાળજી સારે;

શીઠ પરણ્યોતો પીટયા ત્યારે જીવ કેમ જાણે ૧
 એક મામો થઈ મળવા આવે, એક માસી થઈ મોહ ઉપજાવે;
 એક બેઠેન થઈને બોલાવે, જીવ કેમ જાણે ૨
 એક બાપ થઈ બળ દેખાડે, એક ભાઈ થઈને ભૂલાડે,
 એક ફેઈ થઈ ફદમા ચાડે, જીવ કેમ ૩
 એક કાકો થઈને કોમળ બોલે, નહી કુળમા કોઈ તારી તોલે;
 શુ હરી મદીર તીરથ ડાલે, જીવ કેમ ૪
 એ કામ ધામ કાયા માયા, બહુ બધનમા નર બધાયા,
 જડ જગત જળમા ઝીટાયા, જીવ કેમ ૫
 એક સ્વારથ ભૂત સર્વે જાણે, જેમ સુડલો સીમળ લોભાણે;
 ફળ ચાખી પાછો પસ્તાણે, જીવ કેમ ૬
 એ સગપણ સો મિથ્યા માનુ, જ્યાં રોડુ તો મરણુ શાનુ,
 એક સાચુ શ્યામ તાણુ બાનુ, જીવ કેમ ૭
 સાચા પતિ સાથે સ્નેહ ધરો, જુઠાની સગત શીઠ કરો,
 કહે પ્રીતમ પ્રપચ મેલ પરો, જીવ કેમ ૮

પદ ૨૦

જે જે કલપતડું, તાપ નિવારણુ શીતળ તેની છાયા
 સ્કટ કાપે, વ્યાપે નહી મન વીશ્વમોહની માયા ટેક
 દીસે દ્વાદશ ડાળ વીશાળ એહ શાખા ત્રણસેને પાત્રીશ તેહ,
 ઉપશાખા સહસ્ર અઢાર જેહ, જે જે કલપતડું ૧
 પાત્ર પાચ લાખછનુ સહસ્ર છોતેર, તેની પુષ્પવાસ પ્રગટી ચોદેર,
 રહે નવપદ્મ વધન ઘટા ઘેર, જય જય, ૨
 તે ઉપર મહામુનિ ભ્રમર ભમે; ભક્ત અનંત કોટી એ સુખમારમે
 તેને એ વિના અવર કશુ ન ગમે, જય જય ૩
 ફળ પ્રેમ ભક્તિ પૂરણુ રસાળ, ગુણ મિષ્ટ મધુરો બાળગોપાળ,
 તેને સેવે સનકાદિ સદાકાળ, જય જય ૪
 વ્યાસ એક વેદના ચાર વેદકર્તા, તેની સહસ્ર સહસ્ર શાખા વીસ્તર્તા,
 ઇતિહાસ સાહલાખ ઉચાર્યા, જય જય ૬
 ચારલાખ અધલાખ વેદાત કહ્યું, નહી શાસ્ત્ર પુરાણે શીતળ હેયુ,

શ્રી ભાગવત કહેતા કારજ થયું, જ્ય જ્ય ૬
શ્રી ભાગવત ભગવત રૂપસહી, એથી અધિકું બીજું કાઈ નહીં;
કહે પ્રીતમ વ્યાસની તપત ગઈ, જ્ય જ્ય કલ્પતરૂ. ૭

પદ ૨૧

બ્રહ્માન લલ્લી, નવવ લાલસુ નેહ ધણે છે તારે,
મજવાસી લોક, મનમાને તેમ દિલમા વાત વિચારે ટેક
કહે કીર્તિ સુતાને કુવર કાન, એક એકની ઉપર અધીક તાન;
વણ સુખ દીઠે નવ ખાયે પાન, બ્રહ્માન લલ્લી ૧
શેા હરી સાથે આવડો હેડો, કોઈ કોનો મુકે નહીં કેડો,
માનુનીએ માથે નાખ્યો છેડો, બ્રહ્માન ૨
સખી એ શામ સુત કોનો હશે, મને સમજાવી સાચુ કહે;
શુ મિથ્યા દોષ ચઢાવે છે, બ્રહ્માન ૩
સખી હુ એકવાર નહ ભુવન ગઈ એનુ રૂપ જોઈ રસ મગન થઈ;
તે વેળાની છળી મારે રૂઢે રહી, બ્રહ્માન ૪
એ સુખનો સ્વાદ જડે જેને, વર ધ ધો ગોઠે નહીં તેને,
એવી લગન વાત કહીએ કેને, બ્રહ્માન લલ્લી ૫
લાગ્યા નેણ બાણ ઉર અતરમા, મન હયા મોહની અતરમાં;
પ્રીતમનો સ્વામી સ્વતતરમા બ્રહ્માન લલ્લી. ૬

પદ ૨૨

અરે અણસમજુ જીવ, શીશીખામણ દેઉ તાર મન માને નહીં;
માથે મરણ ભમે, જમ આવે ત્યા તાર જોર ચાલે નહીં ટેક.
પ્રાણી માં માં મિથ્યા કરવુ, એક પેટ પરપચે ભરવુ,
નથી જાણતો જે આખર મરવુ, અણસમ ૧
મોહોટા ભણ્યા ગણ્યા પડિત ઠાઠ્યા, મુકી ધર્મ અને ધનને ધાયા;
તેને કળે ઝટ લઈને માર્યા અણસમ. ૨
મહા ભાગ્ય શાળી હી ડે ભમતા, પાસ દ્રવ્ય છતા પુન્ય નથી કરતા
તેને દીઠા ઘણા દીપસમ બળતા અણસમ ૩
ઘેર હરતી અને હયની સ્વારી, એક આણુ ફરે ચોદીશ તારી.
નથી પુન્ય તણી પુણ સારી, અણસમ ૪
પ્રાણી જેમ આવ્યો તેમજ જાશે, એ જીવ તે સુખીયો કયા થાશે;
કહે પ્રીતમ પાછળ પરતાશે અણસમજુ જીવ ૫

૫૬ ૨૩

તમે હરી બોલો, મિથ્યા ભાષણ મનથી મુકી દીજો,
ચિતવો હરીરૂપ, બીજુ તે ચિતવન શુ કરવા કીજો, ટેક.
આવી વાણી વૃથા નવ જોઇયે, હરી હારો દીક્ષ દ્વારે પ્રાઇયે,
રોતા દેખીને નવ રોઇયે તમે હરી ૧
હરી નામ વિના વઝાવાણી, તે નવ રાખો ઉરમા આણી,
તે કથની કામતણી જાણી તમે હરી ૨
કોઇ આજે ખોટું નવ ભાખીયે, કોઇને કુંડું નવ ઢાખીયે
એક રામ રૂદ્રમા રાખીયે તમે હરી
વાણીથી જ્ઞેરપણુ વાધે, વાણીથી રનેહપણુ સાધે,
વાણી છોડે ને વાણી બાધે તમે હરી ૪
એવી વાણી વીચારી જે બોલે, કોઇ નાવે તે નરને તોલે,
અહીં બોલ્યાથી બધાયે ખોલે તમે હરી ૫
કહે પ્રીતમ ધન્ય તે પુરૂષ કહીયે, જેને સદા વિચાર વસે હૈયે,
તેને ચરણે ચિત આરોપી રહીયે તમે હરી ૬

૫૬ ૨૪

માયા તજીને જીવ કયા જશે, જોને માયા તજીને જીવ કયા જશે,
સાજે રક ફકીર સન્યાસીરે સર્વેમા વાસો વસેરે જોને ૧
ધરે આયુષ કરે જીવ જોરાવરે, ધન લેવા મર્વે ધસેરે જોને ૨
ઉપરથી ટાળશે તો અ નરમા એમછેરે, અહમેવ મુખતા આવશેરે,
મમતા તજે તો મોહ ઘટે નહિરે, મોહ થકી કામ ઉદે થશેરે જો ૪
કામ નિવારે તો ક્રોધ અતિ ઉપજેરે ક્રોધ હણે લોક લાગશેરે જો ૫
જરા જો લોકની લે'ર સમાવેરે, તો માન મરડીને મારશેરે જો ૬
જેમ જેમ ત્યાગે તેમ તેમ વાગેરે, અળગીતે ક્ષણુ એક ના ખસેરે ૭
જ્ઞાન વિવેકે વિચારીને જોજોરે, એ ખડ કે ખોટું હશેરે જો ૮
કહે પ્રીતમ એનો એક ઉપાયછેરે, જા આપુ તજોતો સુખીયો થશેરે.

૫૬ ૨૫

માયા મથીછે તને મારવારે, જોને માયા મથીછે તને મારવા;
કાતુ તે લેઇને ઉપર બેઠી કાળજી તારૂ કાઢવારે જોને ૧
ત્રિવિધ તાપની કીધી સાયડીરે, આઠે અંગ તારા શારવારે જો ૨

પ્રભુને મળતા આડો પત્ર કીધારે, વિખીયામાઠ્ઠાલ વધારવારે. ૩
પ્રીતમનો સ્વામી ભલે મળીયોરે, માયાનું માન ઉતારવારે જોને.

પદ ૨૬

રહ્યો માયામા મોહીનેરે જીવ રહ્યો માયામા મોહીને ટેક.
જનમના તે જેરખ ધ આવને કાજેરે, બેસજે બરડો ધોઈનેરે જીવ ૧
સગા સનેહાનું જોર નહીં ચાલેરે, રહેશે દીવસ દશ રોઈનેરે જી.ર
ત્રિયા તે તારી દીવસ દશબારેરે, જશે બીજી ઘર જોઈનેરે જી ૩
પ્રાંતમ પ્રભુનું ભજન કરીલેરે, ચરણકમળ ચિત્ત પ્રોઈનેરે જી.૪

પદ ૨૭

કાયા કુસુમ કરમાશે, આજકાલ કાયા કુસુમ કરમાશે ટેક.
સોસો શ્વાસમા વીનાશ શરીરનો પરવશ પલકમા થાશે
પુન્ય ભજન પેહેલું નવ પ્રીછે, તે પ્રાણી પછે પસ્તાશે આજ.
સ શાં વાડી વિચીત્ર પુલ્હી, માહી બહુ વીધી પુષ્પ પ્રકાશે
ઘડીયાર પુલના જળના, પછી આપે ભનર ઉડી જાશે આજ ૨
હોંકશે હશ ફરી હથ ન આવે, જ્યારે તન મરાવર સુકાશે.
કહે પ્રીતમ તે લ ભ કરમાશે, જે શુભ ગોવિદના ગાશે આજ ૩

પદ ૨૮

સાચી કોની સગાઈ સ સારમા માચી તે કોની સગાઈ ટેક.
માત તાત કહે આતો મારે. પુત્ર પ્યારે જ્યાલાથી લાવેકમાઈ
બધવ કડે એતો બેઢી છે મારો, લેજા રજોશુ બે ભાઈ સ ૦ ૧
બેની કહે માઈ પીયર છે પ્રોહુ, સાસરવાસો કરવાની બડાઈ:
સ્રી કહે અભીલાખ પૂગે મારો, બીજી નહીં ચાલે ચતુરાઈ સ ૨
અ તસમે અગગા રહેવાના, જ્યારે જમડા આવે ધાઈ
કૃષ્ણ ભજન વિના કેશનુતાપણુ રાખ ન નીપજે જરાઈ સ. ૩
પ્રીય પરમારથ મૂઢી સ્વારથ, કર કર સત્સંગ સુખદાઈ,
કહે પ્રીતમ તેને પ્રભુ પમાડે, પ્રેમનો પ્યાલો પાઈ સ સારમા ૪

પદ ૨૯

પોતાના જનને ઉદ્ધારે જેમ તેમ પોતાના જનને ઉદ્ધારે ટેક.
કામી કોધી લોભી અધમ અતી, તેના ત્રાસ નીવારે,
અવશુભ મૂળ સમૂળો છેદે, ભાવેશુ ભક્તિ વધારે, જેમ તેમ. ૧
કોધી કસને આપ્યું અસેપદ, બીદવ મગજને તારે,

લોલી કદરજ અધમ અભમેળ, તેને બીજા કોણ તારે જેમ.. ૨
સ સાર સાગરની લેહેર ન લાગે, પ્રેમસુ પાર ઉતારે,
હાસના દુ ખડા ટાળે દયાનીધિ, એવા પ્રીતમને પ્રભુ કોણ વિસારે. ૩

૫૬, ૩૦

પ્રેમનો પથ છે ન્યારો, સરવથી પ્રેમનો પથ છે ન્યારો ટેક.
જે બાણશે તે શીર સાટે માણશે, એમા નથી ઉધારો,
પ્રેમ અમલ આપ્યો જેની આખમા, ઉતારે નહો ઉતાર્યો સરવ ૧
ઓઠે પોહોર રહે આનદમા, પ્રેમ રસનો પીનારો,
વાલા વિના તેને હુણુ લાગે, સ સાર સાગર ખારો, સરવથી ૨
પ્રેમરસ કથ્યામા ન આવે બાણે બાણનહારો,
પ્રીતમ પ્રેમી જન મળે તો આતમ રામ અમારો, સરવથી ૩

૫૬ ૩૧

સ્નેહ વિના વશ નાવે સામગીયો સ્નેહ વિના વશ નાવે, ટેક
કેટિ ઉપાય કરે જે બીજા, રસીયો રૂટે નષ લાવે,
સ્નેહની સાકળે બાધ્યો શામળીયો, અણુ તેડ્યો ઘેર આવે શા
પ્રીત વિના પાક તજ્યા રાયના, ભાજી વિદુરની ભાવે,
વાલાજીને વ્રજ ભામનીઓ નેહસુ નાચ નચાવે શામ
સાચા સ્નેહ વિના સુદર વર, એ હરી કોના ન કહાવે;
પ્રીતમનો પ્રભુ પરમ સ્નેહી, એને પ્રીત થઇ મૂલ ભાવે, શા ૩

૫૬ ૩૨

આનદકારીરે આવો, નેણુ કમળમા નેહ ઉપજવો
સુખના સાગરરે સ્વામી, તમને પૂરણ પુન્યે ગમી
તમને જોઇનેરે જીવુ, મારે બીજા કોઈથી નહી બીવુ,
નાન તમારીરે સાથે, કાઈ ન ભૂલુ બીજા ભાતે
મેનહુ અટકયુરે માવા, જીવણુ નહી દઉ તમને જાવા,
રૂઢીયા બીતરરે રાખુ, તન મન ધન વારીને નાખુ
પ્રભુ પ્રીતમનારે પ્યારા, પલક ના રહેશો અમથી ન્યારા.

૫૬. ૩૩

આપ્યો આગળરે રહોને, અમને નિત્ય નિત્ય દર્શન દોને.
લોચન લાલચરે લગાડી, વેરણુ પલક પડે છે આડી,
ચલક કલપ સમરે થાયે, અધક્ષણ અગણુ નવ રહેવાયે.

નયણા રોકેરે રસમા, જીવે તમારા જસમા,
 શ્રવણે સોહાય નહીરે બીજી, તમારા શબ્દ સામળી રીઝું-
 મનના મનોરથરે એવા, કરીએ સદા તમારી સેવા
 મનડુ મળવારે હીસે, આ તન સર્વે તમારે દીસે.
 રૂપ તમારે રસીયુ, તે મારા રૂઢે કમળમા વસીયુ
 પ્રભુ પ્રીતમનારે પામી, અતર વસીયા અંતરભમી

૫૬ ૩૪

સદા તમારેરે સગે, આનંદ ઉલટ વાધ્યો અગે,
 એ આનંદની લેહેરે, તે સુખ વણુ વીએ કંઈ પેરે
 જેને ઉપજે તેરે જાણે, મન પોતાનું મહાસુખ માણે
 મેહરમ સાથેરે મળવુ, મહીએરીએ સુખ નહી કાંઈ હળકુ
 વાહાલપણાનીરે વાતો, આનંદ કહું પણુ નથી કહેવાતો.
 સાચુ કહું છું રે તુજને, પ્રભુ પ્રીતમના મળીયા મુજને;

૫૬ ૩૫

તાર ન દુરેરે તે સુ, અરસ પરસ મન એક રસ એ સુ-
 હરિને હેતેરે હેલી, લોક લાજ મરબદા મેલી,
 નિર્ભજ થઈનેરે આણુ, નહી કોઈ વહાલા સરખુ વહાણુ-
 ગોઠડી ગોવિંદનીરે ગમે છે, ચિતડું ચતુર વર સુરમે છે-
 કોઈક જાણેરે કળમા, દર્શન પરસન પાણી વળમા
 પ્રભુ પ્રીતમનારે રસીયા, મોહનજી મારે મન વસીયા.

૫૬. ૩૬

જીવડા જોનેરે જાગી, તારું આયુધ્ય જાય અભાગી
 પ્રપચ નિદ્રારે પ્રોઢી, તેણે જ્ઞાન ચિતડું તોડી,
 કાળે કાચારે ખાધી, નખશીખ લગી અવિદ્યા વાધી;
 જન્મ ગમાવ્યોરે હીરા, પીધી માયા મોહ મદિરા.
 સુરભી સુતનીરે પેરે, લોચન ભર્યા હળાહળ ઝેરે;
 કેરે ન સુઝેરે કાંઈ, આઠે પહોર અવિદ્યા માહી
 દિલમા દુર્મતિરે ભરાઈ, અતર લાગી કરમની કાઈ,
 હરી હૃદમારે કયાથી, તામસ ટળે નહી તનમાથી
 મનની મમતારે ન વામે, પ્રીતમ કેમ પ્રાણી સુખ પામે-

મહી મટકી માથે ભરી, વ્રજ સુંદરી ગોરસ વેચે હુંડે
હરીનું ધ્યાન વ્રીજ સુદરી મહી વેચવું ભૂલી ગઇ, વ્રીજ-
સુદરી, લોકોને કહે દયો કાઈ દયો કાઈકાન વ્રીજસુદરી
સામળીયો સોધો કયો, વ્રીજસુદરી, મોટો પેસો મૂલ એનું
ચાય, વ્રીજસુદરી. કાઈ કહે ગોપી વેચી થઇ, વ્રીજસુદરી,
ત્રીભુવનપતિ તે વેચ્યો કેમ વેચાય વ્રીજસુદરી, જગત મ-
ળ્યું સ જોવાને, વ્રીજસુદરી મટકીમા નીરજે, તો નદકીશોર
વ્રીજસુદરી જગન કરતા આખો નહી, વ્રીજસુદરી, તે પ્રભુ
કહાવે મહી માખણનો ચોર વ્રીજસુદરી, ધન્ય ગોપીઉપર
ધન, વ્રીજસુદરી પ્રેમી જનના પ્રેમતણી બલીહારી વ્રીજસુદરી
પ્રીતમનો સ્વામી રસોયો, વ્રીજસુદરી, વહાલપણે વશ કીયો
અખડવિહારી વ્રીજસુદરી

પ્રેમતણે વશ પાતળીયો, સખી જાણીલે બીજા અનેક
ઉપાય કરે શુ થાય સખી જાણીલે હુકારે હરા વેગળા,
સખી જાણીલે, એક રતી એને ગોઠે નહી અભિમાન સખી
જાણીલે. કરતવનું બળ પોહોચે નહી સખી જાણીલે ભાવાવના
ભીજે નહી શ્રીમગવાન, સખી જાણીલે જપ તપ તીરથ વૃત
કરે, સખી જાણીલે તેણેતો જીવપણું નવ ભય સખી જાણીલે
જે જળનું મોતી થયું, સખી જાણીલે પાછું પાણી કેમે
કર્તું નવ થાય, સખી જાણીલે ચિત વીત મોખ્યું હરીચરણે,
સખી જાણીલે હાર જીત તે સર્વે હરીને હાથ સખી જાણીલે
આપ ટળીને અનુસરવું, સખી જાણીલે પ્રેમધરો પ્રીતમના
સ્વામીની સાથ સખી જાણીલે

આસો શુદી એજવાળીયું, રગભેર રમતા શરદ સોહા-
મણી નૌતમ છે નવરાત રગભેર રમતા ગોપીને ગમતું થયું,
રગભેર રમતા વળી વાલે કહો વાલપણાની વાત રગભર
રમતા મનમુખ ઉભા સામળીયો રગભેર રમતા ત્રીભુવન
વ્યાપક તેજ અધિક તનમાય રગભેર રમતા ભુવન ભુવ-

નથી ભામની, રંગભેર રમતા. દામની બુથ વિલસ રે
 ઘનમાય, રંગભેર રમતા ઠમકે ધમકે ધુધરી રંગભેર રમતા.
 કોકીલા સ્વરે ગાતી ગીત રસાળ રંગભેર રમતા કનક કમળ
 વન કુલીયા રંગભેર રમતા મધ્યે મધુકર સુદર ગીરધરલાલ.
 રંગભેર રમતા પ્રેમ ચતુર ચત્તા રહો, રંગભેર રમતા હેતે
 લેહેકી હીચે હરીની સાથ, રંગભેર રમતા તાલ તાન ચુકે
 નહી, રંગભેર રમતા છદ છબીલો નાચે નટવર નાથ
 રંગ ભેર રમતા કુસુમ વૃષ્ટિકરે દેવતા, રંગભેર રમતા.
 જય જય ગીરા ઉચારે ગગનમોઝાર રંગભેર રમતા પ્રીત-
 મના સ્વામી શામળો રંગભેર રમતા લીલાલેહેર અપ્પર
 વિચિત્ર વિહાર રંગભેર રમતા

૫૬ ૬૦

હો પ્રાણીરે પ્રપચ મૂકી સાચપાણુ ઉર આણુજે,
 હો પ્રાણીરે જગત તનાસો જુઠો કરીને જાણુજે.
 હો પ્રાણીરે માયાની ભૂવવણીમા ભુલીશમા,
 હો પ્રાણીરે મિથ્યા સુખમા દોગટ તુ કુલીશમા,
 હો પ્રાણીરે રખે વગોતા સ્વપ્ન તણા વેડવારમા
 હો પ્રાણીરે હુટાઇશમા લોકડીયાનો લારમા,
 હો પ્રાણીરે રસાયાજીનુ રૂપ રૂઢેમા રાખજે,
 હો પ્રાણીરે પ્રેમસુધા રસ પ્રેમકરીને ચાખજે
 હો પ્રાણીરે પ્રાતમના સ્વામીને પળ ના વિસારીએ,
 હો પ્રાણીરે ભજન કરીને આપણો જનમ સુધારીએ

૫૬ ૪૧

ચીત ચેતોરે જનમ ધરીને નામ હરીનું લીજીએ
 ચીત ચેતોરે પ્રેમથકી પરમારથ કાઇક કીજીએ
 ચીત ચેતોરે રાગદોષ કાઇ રૂઢેમા નવ લાવીએ,
 ચીત ચેતોરે કેઇ પ્રાણીને પીડા ના ઉપજવીએ
 ચીત ચેતોરે આવો અવસર ફરી ફરીને નહો મળે;
 ચીત ચેતોરે જો જાણેતો જનમ મરણ દુખડા ટળે.
 ચીત ચેતોરે ઇદ્રજાળમા મૂઢ રહ્યો શુ મોહીને;
 ચીત ચેતોરે લક્ષ્મીવરની લીલા લેને જોઇને

ચીત ચેતોરે એક કળે કરી બાધા આ સસારને,
ચીત ચેતોરે ઝટ અતરમા એળખ બુગઢાધારને
ચીત ચેતોરે મિથ્યા મૃગજળ લેહેરતણી તૃણાતજો,
ચીત ચેતોરે પ્રીતમના સ્વામીને શુદ્ધ બાવે બજો.

પદ ૬૨ રાગ કલ્યાણ.

જીવ વચન લવચારી બોલે, બહુ બકવાદ ન કીજે,
નિર્મળ નામ રામ રઘુવરનું, નિત્ય નિરતર લીજે જીવ ૧
શીવ વિરચી શેષ શારદા, નિગમ પુરાણ વખાણે
નામ અમુલ્ય દામ ન બેસે, કેમ જઈ જીવ ન બાણે જીવ ૨
કુટે કુલે નિર ઠરે નહી, વૃક્ષ વેડાયે ફળ કયાથી,
એમ અસત ભાષણથી થાયે, હિણ તેજ તપ ત્યાથી જીવ ૩
શીખી ઢધીચિ બળી નૃપ હશન્ય હરિચંદ્ર પણ કહીએ
શરીર ગયુ પણ શબ્દ ન ચુકયા, તે પુરા નર લહીએ જીવ ૪
દાતા સુર સત સહુ સદગુણ, ભક્ત તણે રૂંદે રહે છે,
કહે પ્રીતમ તે પ્રભુના પ્યારા, નીશદીન હરી હરી કહેછે જીવ ૫

પદ ૪૩

તુ તાર તન દેખ તપાસી, અનુભવ આખ ઉવાડી
આશા તૃણા લોભ ધંખ્યાં, નાખ કલ્પના કાઢી તુ તાર ૧
પ્રભુ પ્રેમે પરસે અમૃત વરસે, દરશે હહાડી હહાડી,
આઠે પોહોર આનંદની હેલી, કુઢી રહી પુલવાડી તુ તાર ૨
દેહના નેહ થકી નહી ન્યારો, ચીતચેતન્યમા લગાડી,
કહે પ્રીતમ તો તુજ હરી વહે, નીગમ નગારા વગાડી. તુ તાર ૩

પદ ૪૪

આજ અમારૂં ભાગ્ય સજની, મોહન મોહે લે પધાયો,
અગો અગ સગ સુખ પામી, રસીએ રગ વધાયો આજ ૧
મનના મનોરથ સુફલ કયોશુ, તનના તાપ નિવાયો
અનંત મીધુ કારજ સીધુ, આનંદ મન વધાયો આજ ૨
સોબાને સાગર શામળીયો, રૂપે રતિ પ્રતિહારા,
પ્રીતમનો પ્રભુ પરમ રનેહો, પ્રાણ થકી ઘણું પ્યારા આજ ૩

પદ ૪૫

જો સત્સંગ કરે શુદ્ધ ચીત્તે, સઘળા તીરથ તેને;

નીરખે નિત્ય નિરંતર હરી, ભુલે નિંદે નહી કંને. જે સ. ૧
કામધેનુ ચિતામણી મુરતિ, અમૃત કૃપા નિત્ય એને;
શું કરવા ભમે તે ભટકે, ઘટમા ગોવિંદ ચિને જે સ. ૨
આઠે પોહોર આનંદનો સિંધુ, છેલ્લો રહે દીન રેણુ;
નીત્ય નીત્ય નેહ સહિત સતસ ગે, પ્રીતમ પ્રેમરસ પીને. જે સ. ૩

પદ ૪૬

સામુ ભેઈછે તેને શામળેરે જીવ ભેને વીચારી,
કૃષ્ણ કૃપાનો તને નથી ઉધારો, આવો મનુષ્ય દેહ
કયાથી મળેરે, જીવ ભેને વિચારી.
કાચુ રહ્યુ તો તે તારી કૈરનું, સમજ્યાથી શસય ટળેરે, જીવ
પીડા પામે તેમા દોષ નહી કોઈનો સૌ આપ આપણી આપે
અળેરે, જીવ પ્રીતમ પ્રભુજનું ભજન જે કરે, તેના અજ
ઉપર અમી ઢળેરે, જીવ

પદ ૪૭

એવો અપરાધી કાણુ છે રે, જેને ભજન ન ભાવે,
ભજનવિના ભુતગભાર વેહેશે, ગધેવને શીર યુણુછેરે, જેને.
નિર્મળનયણુ હરી ના નિરખ્યા, તેના લોચનમા રાઈ યુણુછેરે જેને.
જેને હયે હરી હેતે ના વસીયા, તેના ઉજડ આઠે પહોર છેરે. જેને
પ્રીતમ પ્રભુજનુ રમરણુ સાચુ, બીજુ બુઢી જગતની જળા છેરે, જેને

પદ ૪૮

આડો વેગે વદાવન જઈએ વાલાની વેણુ વાગે છે,
હરી મળવા વાંચુ છે હેત હેયે, વાલાની વેણુ વાગે છે
નેહિ નિગખવા નીસરી, વાલાનીં શુદ્ધ બુદ્ધ સા દેહની વી-
સરી વાં અગે અવળા અખર ઓઢીયા, વાં કોણે ધાવનાં
ખાળ વછોડીયા વાં કોણે સાથે તે કાજળ સાચાં, વાં લેઈ
સિંદુર નૈણુ સાચા વાં વેઠ વીટીને વીછોયા જાણ્ય વાં
આગળીએ અણુવટ આણ્યા, વાં ચેણુમાળા સેવરાવી
ચરણે, વાં પગ નેપુર પેગ કરણે, વાં કેણે પયમા પાણી
લેળ્યા વાં કેણે મર્યા મોહકમા રોળ્યા વાં કર કંકણુ
કઠે ઘાડ્યા, વાં સૌ ચતુરા ચુપમા ચાડ્યા, વાં કેણે તક-
તણા નૃપ તાળ્યા, વાં જે જેમ તે તેમ મળી આવ્યા વાં

કેયને કથે આવી ખાય ઝાલી, વાં તન ત્યાગ કરીને ચાલી
વાં પ્રીતમના સ્વામીની પાસ આવ્યા, વાં મજબાગાને,
વેગે ઘેલાવ્યા વાલાની વેણુ વાગે છે

પદ ૨૯

તમે સુદરી વીચાર શો કીધારે કામની કેમ આવ્યા,
તમે અમને દોષ કેમ દીધારે, કામની કેમ આવ્યા.
કાંઈ કથ તમારો કેશરે કામનીં લોકલાજ વેહેવાર કેમ
રેશેરે, કામનીં તમે પતીની આજ્ઞા ન પાળારે, કામનીં
સસારને માથે છો વાળીં કાં તમે વેદ મરજાદા લોપીરે,
કાં એણુ અમને ગમે નહો ગોપીરે, કાં વેગે વળો આ
વેળા વટેછરે, કાં ગોપી ઘેર જાએ તમને ઘટેકરે, કાં
પ્રીતમના સ્વામીના વેણુ વાકારે, કામનીં જઈ જીવતી
થયા સા ઝાખારે, કામની કેમ આવ્યા

પદ ૫૦

એક અરજ અમારી ચિ ધારેરે, ગીરધર ગુણવતા,
શુ ઘેલ્યાતા શામ સભારેરે ગીરધર ગુણવતા, ટેક.
અમે નથી અજાણ્યે આવ્યારે, ગીરં તમે તાન કરીને તેડા-
વ્યારે, ગીરધરં રાસ રમવા પ્રભુની પસ આવ્યા રે
ગીરધર અમે હાસ તમારા કાવ્યા ર, ગીરધરં સસારમા
જઈને શુ કરીએરે ગીરધરં પડ પડે પાછા નવ ફરીએરે
ગીરધરં એમ સુદરી કહ શીશ નામીરે, ગીરધર પડુ પા-
એ પ્રીતમના સ્વામીરે, ગીરધર ગુણવતા

પદ ૫૧

મજબાગાના વચન ઉર આણ્યાર, રગભેર રમવાને
ગોપી ઝરા પ્રેમી જન જાણ્યારે, રગભેર રમવાને ટેક
વાલે વશ મધુરા વાયા રે, રગભેર નજ દેવ વમાને છાયા રે
રગં જેવા જીમનાજી આવ્યા આવ્યાં રે, રગં સૂકે લોકડે
ફળ પુલ લાગ્યારે રગં બગ અગ મીન માહી રહ્યા
તાને રે રગં પાણી થપને પાપાણુ ગળ્યા જાનેરે, રગં
જીએ શિવ વિરચી, સરખારે, રગં કરે પુષ્પ તણી બહુ
વરખારે, રગં તાન માન છદ ગીત ગાય ગોપીરે, રગં

અલબેલા સંગ નાર ઓપીરે, રંગ ત્યા થઈ રહ્યો થેઈ
થેઈકારે, રંગ બુથ બુવતીના અનંત અપારે, રંગ
પુરો પ્રેમી જનની આશરે, રંગ જશ ગાય જન પ્રીતમ-
દાસરે, રંગભેર રમવાને

તીથીઓ.

પડવે તે પ્રથમ ચેતને, હજુએ પેહેલોરે દન,
પુર્વ પુન્યે પામ્યો દેહડી, કર કાઈક સાધન રામસમર દીન જાય છે
બીજે તે બહુ ફેરા ધર્યાં, અવતાર અનેક
જન્મમરણની આપદા, પીડા પામ્યો વિશેક, રામ૦ ૨
ત્યાજે જે તૃણા ટળે નહી, તપ્યો ત્રિવિધી તાપ
હરિગુરુ સતને સેવ્યા વિના, અગે અધીક અદાપ, રામ૦ ૩
ચોથે તે આરે ખીણુનુ, હુ ખ દીહુ અપાર,
ઘાટે ઘાટે ઘણુ આથડ્યો, લખયોરાશીવાર, રામ૦ ૪
પાચમે પ્રપચ પરહરો, ધરો હરીનુ ધ્યાન,
પ્રીત સહિત પ્રભુને ભજો, તજો દેહાભિમાન, રામ૦ ૫
છઠ્ઠે છ ભીર્મીતણી, આત્માને આઠ,
દશ ઇંદ્રી દશ દેવતા, ફરતી વિષયની વાઠ, રામ૦ ૬
સાતમે શોધ શરીરમા, કરો સગમ સોય
સેહેજે સમાધિ પ્રગટે, અતિ આનંદ હોય, રામ૦ ૭
આઠમે ઇષ્ટ ઉપાસના, હરી ગુરુની જો હોય,
અવર બીજા સો પપાળ, રખે કરતા કોઈ રામ૦ ૮
નુમે નાવ નીજ નામનુ, આવી બેઠો જે જન,
સેહેજે સાગર પાર ઉતર્યા, નવ પડયુ પ્રેતન, રામ૦ ૯
દશમે દશા શુદ્ધ ભક્તિની, કરો સતોસુ નેહ,
જે પદ દુર્લભ દેવને, પ્રાણી પામ્યો છુ તેહ રામ૦ ૧૦
એકાદશીએ અબુલવો, જોગી જનકની વાત,
ઉદ્ધવને શ્રી કૃષ્ણે કહ્યું, શ્રીમુખે સાક્ષાત રામ૦ ૧૨
બારે બેશી રહેવુ નથી મોટું મરણનુ સાલ,
કોઈ આલ્યા ને કોઈ આલશે કોઈ આજને કાલ. રામ૦ ૧૨
તેરશે તાર તપાસને, શુ આવશે મ ગાય,
તેમનુ તેમ ત્યા રહેશે, બાવુ ઠાલે હાથ, રામ૦ ૧૩

અતુલેશી ચક્રમે હુતા, મોટા સુભટ સુર,
 અયા તેની ગણતી નહી, ભારે ભવજળ પુર, રામ ૦ ૧૪
 યુગમે પ્રભુના ભજનથી, પોહોચ્યા પરમ જ ધામ,
 પ્રીતમ પોહોચ્યા તે પાછા નહો ફરે,
 પોહોચ્યા અવીચળ ઠામ, ગમ સમર દીન જાય છે ૧૫

૫૬ ૫૩

માણસ તેને તુ માનજે, માને વેદની વાત
 યુગ્ય ભજનનીરે વછના, હુદે હેન હરિ સાથ મા ૦ ૧
 તીરથ તપ વૃત દાનસુ, જેને પુરણ પ્રીત
 શુભ કરમનેરે આચરે, તજે અવર અનીન, ત્રીમા ૨
 સમજણ સાર અસારની, યોગે વચન વિવેક,
 રાખે ભગેસો રામનો, ના ધરે ભ્રમ અનેક મા ૦ ૩
 નીતિ ધર્મનેરે અનુમરે, ધરજે ભવ ત વા એહ,
 પ્રીતમ તેને પ્રમાણજે, માણસ ઉત્તન નેહ મા ૦ ૪

૫૬ ૫૪

હરિજન તેને તુ જાણજે, જેને કહીએ હરિ રગ,
 રમણ મેવન શુદ્ધેવનુ, તુલસી તીલક ધરે અગ હરીજન ૧
 સદબુદ્ધિ સતશાસ્ત્રનુ, જેને શ્રવણ મનન,
 સન કર્મ વચન મહારાજને, અપણ તન મન ધન હરી. ૨
 વૃથા વાણી વહે નહિ, રસનાએ રટે હરી નામ,
 જન્યકમળ ગમે ભયુ પુરણ પ્રેમ નિધાન હરી ૩
 ભૂટે કોઇને નિંદે નહી વહે સદ્ગુરુ રામ,
 પ્રીતન સત્ય તે આધુવા, હરીજન તેનુ નામ. હરી ૪

૫૬ ૫૫

સુત શિરોમણિ મર્વાંથી, શીતળ શબ્દ રસાળ
 કૃષ્ણ મ પ્રાણી ઉપરે, પુરણ પરમ દયાળ સત. ૧
 ભક્તિ જ્ઞાન વેરાગ્યવત, નિત્યાનિત્ય વિવેક
 સમદૃષ્ટિ નાને લેખવે, દેખે આતમા એક સત ૨
 ચરણે આવે જે આહીને, તેને આપે અભેદાન,
 આ-મનત્વ ઉપદેશ દઈ, કરે આપે સમાન. સત ૩

નિર્ગુણનિર્મળ નિશ્ચળ મદા, જીવન-મુક્ત જન જેહ,
 વૃત્તિ અખડ સમાધીમા, વળતુ રૂપ વિદહ સત. ૪
 દર્શન દુર્લભ, દેવને, વછે ડર હર અગ્ર,
 પ્રીતમ પૂરણ પ્રીતસુ, પરમે તન પદરજ નં. ૫

૫૬ ૫૬

મૂરખ સ્વરૂપા તે માણુમા, જેને નહી સમજણુ રેખ,
 ભાવ ભરેસો ભકિત નહિ ન મળે જ્ઞાન વિવેક મૂં ૧
 ભોજન મૈયુન ભય નિંદરા, તે આ પ્રાણીને હોય.
 જેણે હરિને જાળ્યા નહી, શને ભગીયા સૌ કોઈ મૂં ૨
 ડાઘા દીને વેટેવાગમા, ગાયા નહિરે ગોવિંદ,
 પાયા સદાએ નુતની, વાદ્ય માયાએ મદ મૂં ૩
 જેવા જગલમા રોડજા, પામર પશુ સમાન
 ભુડ તણુ મુખ ભોગવ, રૂદે નહી હરિનુંરે જ્ઞાન મૂં ૪
 શજ નાને નહી સતના ન મુકે દેહા માન
 જહ પ્રાનમ તે પ્રાણીને, પડવુ નર નિનાન મૂં ૫

૫ ૫૭

પામર પ્રભુ રમ તે શુ પીચે, જુગમા હડીનારે જન,
 અનુ શુ આઈ જાણુ ખીરને, નલકે કંકરડે મન, પામર
 બગલો મોતીને શુ કરે, મોતી ચુગે મરણ
 પાનના બીડા શા પાડાને પાડો ગોચે પરાણ પામર,
 અમા આગળ શી આરગી, અમરે જાગુ અમાન
 એહિરા આગળ શુ બોલવુ, કેમ કની ઉપડશે કાન પામર.
 ભમરે ગીગાને ભોળવ્યો, અધા દેખડો બાગ
 જોતા વાડીના ઝાડવા, ભાળ્યા વિષાનો ભાગ ૫ મર
 અનના ભાન શા ઉટને, રીઝે જાખરા જોઈ
 કંતિડી વગળીરે ઓડણુ, પીચે પય તણુ લોંડી, પામર
 ખાન ના સમજે સપમા, અગાણીન દે ઉપદેશ,
 નજરે નાતીલો નિહાળીને, દીલમા દાબવગે દેષ પામર
 પુરુષારથ નહી છે પવૈયો નામ એક લેના જણાય,
 કાળી કામળને કરમજનો, રગ ન ચડે ડસીરાય પામર
 આના પીતા બોલતા સુતા બેસના સાર,

કહે પ્રીતમ તજીએ નહી, આતમ તત્વ વિચાર. પામર.

૫૬ ૫૮

હરી મહિમા મોટા જન જાણે, સનકાદિક શુકદેવ જોને,
અજતન ઉમિયાપતિ વહે, કરે કમળાપતિ સેવ જોને
ન્યાસ વિરચી વેદ વખાણે અપાર દીવા એની જોને,
નાથ વિના બીજે નહી ભળીયો, જોયુ ચિત્તમા ચીની જોને
સદા સર્વદા સુખમા ઝીલુ, સુદર વરને સગે જોને
માટે માફ મન મોહુ છે, રસીક વરને રગે જોને
અગર ચદનના વનમા જઈને, લોગી ભમરો બેઠો જોને,
ઉઠીને અળગો નવ જાયે, સ્વાદ મુખરનો દીઠો જોને,
અમૃતના નાગરની માહી, મગન થયુ મન મીન જોને,
એક નિમિષ ન્યાફ નહી થાયે, રંગ રસ માહો લીન જોને
કમળનેણી સુદરી શોભા, નીરખુ નીત્યાન નીત્ય જોને,
પ્રીતમના સ્વામીની સાથે બાવી પુણ્ય પ્રાત જોને

૫૮ ૫૯

હરીની માયા થહા બળવતી, કોણે છૂતી નવ જાય જોને.
જોગીને તો જોતી હીડે, લોગીને તો ખાય જોને
કાયરને તો કુટા નાખે, શુરા પુઠળ ધાય જોને
જ્ઞાનીને ગેતીને માર, અજ્ઞાની અવડાય જોને
પડિતને પ્રપચે મારે, કોણે નવ કળાય જોને,
હરી પનાતો હાથે મારે, મહા ઠગણી કહેવાય જોને
ચતુરને તો ચુટી નાખે, ચટક ચેટી જાય જોને,
તપસીને તો ટીપી નાખે, કરણીમા કુટાય જોને
હરીની અરિ એ પગબળ માયા, જોરે નવ છૂટાય જોને,
પ્રીતમના સ્વામી પરમ સ્નેહી, પ્રેમતણે વશ થાય જોને

૫૯ ૬૦

રસન ગન રટણુ કંગી લે,	બીજુ બકુ સુકી દે	૧
બીજુ બાલ્ય તુ શુ કામ,	લેને એક હરીતુ નામ	૨
નામે નિમળ કાયા થાય,	ભવના બધન છૂટી જાય	૩
લેતા કશે ન પોહોચે ત્રમ,	તેને વિચારોછો કેમ	૪
હવે શુ કહું વારવાર,	દેખતા હૃદયો સા સસાર.	૫

અમૃત પીના અળસ થાય, વહાલ ધરીને વીખડુ ખાય ૬
 એવો જીવ અભાગી જાણ, ભૂલી ભટક્યો ચારે ખાણુ. ૭
 નીંદા ન કરીશ કોઈની કાય, રાખો હરીને રૂઢીયામાય ૮
 તેથી ટળશે તારા તાપ પડશે પ્રેમે પ્રીતની છાપ ૯
 ધનને પ્રભુસુ પુરણ પ્રેમ, હૈંડુ થાશે ટાહુ હેમ ૧૦
 આવે સુખડુ અગમ અપાર, પ્રીતમ સુદૃઢ થાય અવતાર. ૧૧

૫૬ ૬૧

તું તો રામ સમરને પાપીરે, તને મુનશા દેહડી આપીરે
 તારા તાપ નિવાયાં હર્ષ એરે, તેની ભક્તિ શે ના કરીએરે.
 વશુ ફેડીને પુરૂષ કીધેરે, તેનો સાચો શરણો ના લીધેરે.
 તુતો કાગ થઈ કળકળતોરે, તું તો રાગ થઈ રઝગતોરે
 તુતો ઢોર થઈને ધાતોરે, અન મુકીને ખરમલુ ખાતોરે
 તુતો અશ્વ થઈ અથડાતોરે, ઘાસ દાણો વેળાએ ના જડતોરે
 તુતો ઉટ થઈને ભમતોરે, બહુ ભાર અપાર ઊંચકતોરે
 ગામ શુકર થઈને ફરતોરે, મહા પાપે કરી પેટ ભરતોરે
 ઘણું ગધવ થઈ આથડતોરે, બહુ માર જગતનો પડતોરે
 જ ખુક થઈ જ ગલમા રેડેનોરે, તુતો સાર અમાર ના લેતોરે
 મીન મધર થઈ આફળતેરે, જીજ્ઞાસુ અન તને ગળતોરે.
 તુતો ઝાડ થઈ અવતારનોરે, કોઈ કાપીને કડકા કરતોરે
 તુતો પખી થઈ પરવરતોરે, બહુ માળા જાળામા કરતોરે
 કીટ કૃમી પતંગ થયો પ્રાણીરે, એ ભટક્યો જીવ ચારે ખાણીરે.
 હુખ દીહું તે દીન દયાળેરે, કરી કરૂણા શ્રી ગોપાળેરે.
 મેહર કરી મુનશા દેહ આપીરે, સૌ સકટ નાખ્યા કાપીરે
 પામ્યો ભાવતા ભોગ વિલાસરે, સુત સુહર દાસી ને દાસરે
 પડછાયો પોતાનો નિહાળેરે, જાણે મરવું નથી કોઈ કાળેરે
 સિંહાસન ખેંચી પુલીરે, દહાડા હુખના ગયો સા ભૂલીરે
 કરે કરમ અતિ અહકારેરે, આવી નડશે તે એકી વારેરે
 બાધી નોધીને જમપુરી લીધેરે, બહુ માર વિવિધપેરે લીધેરે
 એવું જાણીને ભજ અવિનાશીરે, ટળે ચાર ખાણું ચોરાશીરે
 ભજો પ્રીતમ ભાવ કરીનેરે, ગયો અવસર નાવે ફરીનેરે.

(૫૨)

૫. ૬૨

લાહરો લક્ષિત મારગ છે આકરો રે, શીર સાટાનો સોહોરે,
હામી ખેલ નોથ એતો કામ છે હીમતનુ,
એમા અજ્ઞાનીનો નહી આશરોરે, શીર ૧
પ્રેમી જન હોય તેતો પ્રેમનારે પારખુ
એમા ખીજને આવે ઉલરોરે શીર ૨
હરી હરી લજીએ ને ચોર સુખ તજીએ,
ખીજે મત પાખડ મેયો પંગેરે શીર ૩
પ્રીતમ પ્રભુનુ ભજન કરી દ્યો,
તુને ભેઈ લેશે ખોટો ખરોને શીર ૪

૫૬ ૬૩.

સુરતા લાગી છે જેની ભ્રમણા લાગી છે,
જાણે કોઈ સત મુજણુ સોહાગી જેની સુરતા લાગી છે ટેક
નટકીનો ખેલ એતો રચ્યો રે આગાનમા
વરત વિના ખીજુ નજરે ન આવે, જેની સુરતા લાગી છે ૧
આતક સ્વાનિનુ બિદુ પોઝરે
અવર ન ભાવે ખીજુ નજરે ન આવે જેની સુરતા ૨
મુરાના લક્ષણ એવારે ભાઈ
કુઝ ચઢે ત્યારે પૂઠે ન જુએ જેની સુરતા લાગી છે ૩
મોટા ભોજેશ્વરે ભોને મનવજ કીયારે
સીધુમા પેશીને મોતીરે લીધા . જેની સુરતા ૪
ભક્તિના લક્ષણ એવારે ભાઈ,
પ્રીતમતા સ્વામી મારા વસ્યાછા હૈયે જેની સુરતા લાગી છે ૫

૫૬ ૬૪ સગ વાળ

મુદીર શામ સોહામણો, ભજ ભાવમુ, જેને નિગમ
નિરતર ગાય તેને ભજ ભાવમુ શીવ વીરગીને મારદા,
ભજ ભાવમુ જજ ચણુ કમળ ચિત્ત રહાય, તેને ભજ
ભાવમુ જેણે પાળીમા પશ્ચર તારીયા, ભં એવો નામ
તણો મહિમાય તેને ભજં જેણે તાર્યો અભમેળ પાતકી,
ભજં ગજ ગુણકાની કીધી સ્હાય, તેને ભજં જેણે ૬૫૬

સુતાને પટ પૂરીયા, ભજ૦ એવા અગણિત ગુણ ન ગણાય,
તેને ભજ૦ દાસ તણા હુ ખ ટાળવા, ભજ૦ એક જ્ઞાને
ઉઠીને ધાય, તેને ભજ૦ અવગુણ સામુ જીએ નહી, ભજ૦
એવા ગુણવતા ગોકુળરાય, તેને ભજ૦ જેને ઠોગ નહી
ત્રિલોકમા, ભજ૦ તો હરીને શરણે સમાય તેને ભજ૦
અખીલ લોકનો આતમા ભજ૦ જના સમગ્રણથી મુખ ધાય
તેને ભજ૦ પ્રીતમ પ્રભુને સભારતા, ભજ૦ હુ ખ જન્મ
મગ્ન મટી જાય, તેને ભજ ભાવયુ

પદ ૬૫

શામ ટે સમજે નહી નથી જાણતો,
પામ્યો મોગા મનુષ્યાવતાર, જે નથી જાણતો
વાગે વચ્ચે વેગી વચ્ચે નથી જાણતો
કેમ ગાકલ રહેરે ગુમાર, જે નથી જાણતો

શે મુખે આવે તેને નિદગ નથીં છે માથે મગ્નનો
માર શે નથી કાળ ફરે શીં ઉપરે, નથીં કાળ લેતા
નહિ લાગે વાર શે નથીં હાથે હથે પગ પેગડે, નથીં
તેમા રહેવાનો કોણ વિચાર શે નથીં મુસાફર એ કો
મગ્ન, નથીં વેગે વહેવા જાય અમાર શ નથીં માગ વહે
છે ઉતાવળા નથીં મા આશુ લાર કતાર શે નથીં કોઈ
કોનુ નગી નહી નથીં જાણુ અગમ પથ નિર્માર શે
નથીં સ્વાસ્થ્યનુ સર્વ સગુ નથીં માયા પ્રપચ રચ્યોરે
અપાર, જે નથીં બહુ બધન આ જીવને, નથીં નહી
છુટયાનો લાગ લગાર, શે નથીં ધન બેડી ને ધન ભામકી.
નથીં ગળે તોસ કુટુંબ પરિવાર, શે નથીં દેહ ધર સુત
સુહરી, નથીં એ મોટા બધન ચાર, શે નથીં અનેક પેઠ-
ની આપદા, નથીં પીડે પ્રાણીને વિવિધ વિકાર, શે નથીં
તેમાથી કોઈક છુટશે, નથીં જેને હરી ગુર છોડણ હાર,
શે નથીં ગર્ભ સકટ આવે નહી, નથીં ફરી ન પડે ફદ
મોઝાર, શે નથીં કહે પ્રીતમ પદ પામીયા, નથી જાણતો
જે સર્વે શીરોમણી સાગ, શે નથી જાણતો

આજ ભલે તમે આવીયા, ઓધવજી શ્યામનો સદે-
શો લાવીયા, ઓધવજી કમળનેન હરી શુ કરે, ઓઁ અમને
ક્ષણે નવ વિમરે, ઓઁ વાલે અમને વિસારીયા, ઓઁ
કુખળના કારજ સારીયા, ઓઁ કર્મે અમારે મળી કુખડી
ઓઁ તે હરીની દૃષ્ટે પડી ઓઁ રાકને રાજ ખેસારીયા, ઓઁ
મળના સુખ વિસારીયા ઓઁ મેરક માથે ન શોભે મણી
ઓઁ તમે દો ચતુર શિરોમણી, ઓઁ એવુ માલગીને લા
જી મુવા, ઓઁ જદુનાથે પાડયા જુવા, ઓઁ હવે કલપીને
શુ કીજીએ, ઓઁ કરમ આપણને દોષ દીજીએ, ઓઁ પો-
તમના સ્વામીને શુ કહીએ, ઓઁ ચતુર નગ સમજે રથે,
ઓધવજી

પ્રેમની વાતો ન્યારીઓ, ઓધવજી જુવતી જાણુનહા
રીઓ, ઓધવજી નેહનુ નાતુ તોડીયુ, ઓઁ કુખજાસુ ચી-
ત હરી જોડીયુ ઓઁ ગળને સગત શી રાકન ઓઁ
એ કુખળ દશ વાકની, ઓઁ પ્રગ હનને પ્રાંતી કરી,
ઓઁ દાસી નહી મનમા વસી ઓઁ અર શુ ત્રીયાની
ખોટ છે, ઓઁ નિશાન ઉપર ચોટ છે, ઓઁ એમ શુ માયા
મોહની, ઓઁ લગ્ન ન અવી કોઈની, ઓઁ જ્યુ તે હેન
હજી તાણુ ઓઁ તે દુખ અનને નાલે તાણુ ઓઁ પ્રા-
તમનો સ્વામી ભેટશે, ઓઁ ત્યારે દારણુ દુખ મેટશે, ઓઁ

ઓછુ માણસ અકરૂડીઓ, ઓધવજી મહા કપરી ને
કુડીઓ ઓધવજી જે દીનને અહા આવીઓ, ઓઁ એને
શોક ઉપજવીઓ ઓઁ લઈ ચાલ્યો જદુનાથને, ઓઁ દુખ
દીધુ વ્રજ માથે ઓઁ અમે અખગા નદ્યા રોઈને, ઓઁ
થાક્યા તે વાટડી જોઈને, ઓઁ રચના પ્રદ્યા ભુલ્યો મહી,
ઓઁ અમને પાખ આપી નહી, ઓઁ ભુત પવનપર ચા
લતી, ઓઁ જુગતે કરીને ઝાલતી, ઓઁ જઈ મળતી એક
પળમા, ઓઁ એવી આતુરતા દીક્ષમા, ઓઁ હરી હંચાનો

હાર છે, ઓઁ પ્રીતમનો પ્રાણ આધાર છે, ઓધવજી

પદ. ૭૭

પ્રીતમા પડદો ન કીજીએ, ઓધવજી પ્રીત ત્યા તન મન
હીજીએ ઓધવજી પ્રીતનું કારણ જોર છે, ઓઁ જેમ કાંઈ
ચદ ચકોર છે, ઓઁ નરમાદા મોતી ખરા, ઓઁ અનેક
ઉપાયે ના રહે પરા ઓઁ ભ્રમર કમળ વિના ન રહે ઓઁ
ન મળે તો હુ ખડુ સહે ઓઁ ચાતકને મન મેહ છે, ઓઁ નદ-
કુવરસુ નેહ છે, ઓઁ છાયડી નમતા ચુરની, ઓઁ પ્રીતડી
પરમ ચતુરની, ઓઁ તાર દુટયો સાધીએ ફરી, ઓઁ ચોળ
નો ચઢયો ન જાય ઉતરી, ઓઁ પ્રીતમના સ્વામીનો રગ
છે, ઓઁ જન્મો જનમનો મગ છે, ઓધવજી

પદ ૧૧ ગગ ગોગ

મદાવનનોરે ચદ મારે કહીયે વશ્યો છે,	
ઓધવજી ભલે આવ્યા તમે આજ,	મદાવનનોરે ટેક
ગોવિંદજીની જે ગોઠડી કીજે,	
મુકી દેઇ સર્વે મનની જે લાવ,	મદાવનનોરે
ગયા પાંડી ફરી ગોકુળ નાળા,	
એવો આમારો શો દીકોરે ડોલ	મદાવનનોરે
વસુદેવ જેવકીને મતાપ્યા કષ્ટ,	
નેની ઉપર શો કગ્ગેરે ગેશ	મદાવનનોરે
લોહની લાજ અમે મરે તિવરી,	
બાળપણની કીધી પુરણ પ્રાંત	મદાવનનોરે
કુબળના લોગ જોગ ભાળવો અનને,	
એવી તમારી છે ઉલટીરે રીત	મદાવનનોરે
મથુરાની વાસી એ કમની દાસી	
હાસી કરે છે અમને પધજો સમાર	મદાવનનોરે
મધુપુર મેથી હવે કાંઈએ ના જાશો,	
કુબળ સરખી તમને નહો મળે નાર	મદાવનનોરે
ભાગ્ય હશે ત્યારે મળી એ ભામની,	
પુણ્ય કર્યા તે કેમ પાછારે થાય.	મદાવનનોરે
કુબળરે એવી જેવા ઠાકોર તમારા,	

તવા પ્રીતમ તેમના ગુણ ગાય

મદાવનને.

૫૬ ૭૨

ગોપીજનનાં પ્રાણુ તે તો પ્રભુજીની પાસે,
 આતો રહ્યા છે તે તો સુના શરીર ગોપીજનનારે.
 કુર્મે અમારે કયાથી અકુર આવ્યો
 છળ કરી લઈ ગયો બગલદ્રવીર, ગોપીજનનારે.
 રથને ટેકીને જ્યારે રહ્યારે રાધાજી,
 તેમને તે આપી બહુ ધારણુ ધીર ગોપીજનનારે.
 આવ્યાની આગે અમે રહ્યા વિશ્વામે,
 આવડુ ના જાણુ હની હૈડાનુ હીર ગોપીજનનારે
 વચન તમાગ ઉદ્ધવ ઉદ્ધયાના વાગ્યા
 એતો લગાડ્યા જેમ તાળીને તીર, ગોપીજનનારે,
 જળ વિના છવે તેતો જાણુ મહુરડા
 મીન મરે જ્યારે ન મળેને નીર ગોપીજનનારે
 પ્રેમની વાતો તેતો પ્રેમી જન ગો.
 વજા ના જાણે કાઈ પ્રમવનીરે પીડ, ગોપીજનનારે
 સ્યામ નવડપ વિના શુ થાય સાધન
 અબ તજીને ગોણુ મેવે કુરી ગોપીજનનારે
 ગીચ્છરલાલ વિના અવગ ના ગોડે
 નેણામા વસી રહ્યો નદકુમાર ગોપીજનનારે
 ડેઅરી બળ્યો ક્યારે ઘાસ ન ખાયે
 અડયો ના ઉતરે કાઈ મતીનો શણગાર ગોપીજનનારે
 ખાના તે જળને ક્યારે શીપ ના આખે,
 દેળ કળ નહી કૂરી બીજીરે વાર ગોપીજનનારે
 એક પલક અમને કહો કેમ વીસરે,
 પ્રીતમનો સ્વામી અમારો પ્રાણુ આધાર ગોપીજનનારે.

૫૬ ૭૩

વાલે વાઈરે વામલડી લાલ, મદાવનમાજીરે,
 મનડુ માડ વીધાયુ લાલ, માલે તનમાજીરે. ૧
 નોતમ નાદને લટકે લાલ, માડ મન અટકે જીરે,
 નયણુ નેહ ઉપજાવો લાલ હેડે અટકે જીરે ૨

મુદર શામ શા માટે લાલ, હેત ઉનાર્યાજીરે,
કોઈક મુદરીની સગે લાલ, વહાલ વધાર્યાજીરે ૩
ગીરધર છોજી ગુણવતા લાલ મદીરે પધારોજીરે
જન પ્રીતમના સ્વામી રમીયા લાલ, રગ વધારોજીરે. ૪

૫૬ ૭૪

આવો છેલ છખીલા લાલ, કામણુ પ્રીધાજીરે,
મુખડે બોલીને મીઠા લાલ, મન હરી લીધાજીરે ૧
તમને પુછુ પાતળીયા લાલ, ઉભડા રોડાનેજીરે,
ફજની કયા જઈ રમીયા લાલ માયુ ગંડાનેજીરે ૨
ખુચી કાકણીની કોરો લાલ, મુદીર અગેજીરે,
નયણા ચાળ કમુળા લાલ, રાતે રંગેજીરે ૩
હેત હયાના લાલ, જીવને જોયાજીરે,
જન પ્રીતમના સ્વામીની સાથે લાલ મનડા મોઢ્યાજીરે ૪

૫૬ ૭૫

પ્રીતે પધારો પાતળીયા લાલ મદીર મારેજીરે,
ઝાઝુ શુ કહીએ તમને લાલ, વારે વારે જીરે ૧
પહેલી પ્રીત કરીને લાલ, કોઈ ના વિસારે જીરે,
મનડુ માડ લોભાયુ લાલ, તારે લારે જીરે, ૨
અમને રાસ રમાડયો લાલ, ગરદની રાતે જીરે,
તે દહાડાનુ મન મોહુ લાલ, ચતુરવર સાથે જીરે ૩
સુતા બેઠા ના મોહાએ લાલ, દરશન દોને જીરે,
જન પ્રીતમના સ્વામી ગમીયા લાલ, ફદામા ગંડોને જીરે ૪

૫૬ ૭૬

સોળ કળા લઈ ચદ ઉજ્યો લાલ શોભા મારી જીરે
ગરબો ગીરધર સાથે રમવા લાલ મળી પ્રજ નારીજીરે ૧
ધરીયા મોળે શણગારો લાલ, આપે એવા જીરે,
અગે ઉલટ ન માથે લાલ અધરરમ લેવા જીરે, ૨
ગાન કરે સઉ ગોપીજન લાલ, વેચ વનમાળી જીરે,
જન પ્રીતમના સ્વામીની સાથે લાલ, લાગી તાળીજીરે.

૫૬ ૭૭

આજ અનોપમ દહાડો લાલ, હરી ઘેર આવ્યા જીરે,

ક્રોતી કેરે ઝુમખડે લાલ, વહાલો વધાવ્યા હરે, ૧
 મોઢે પાઘ કચુળી લાલ, છોનેરી હેરે હરે,
 રમીયા સથે રંગ લાગ્યો લાલ, ન મુકુ કેડો હરે ૨
 બાણે જઘને ભેટુ દાલ સાભળ સાહેલી હરે
 જન પ્રીતમના સ્વામીને મળવા લાલ, લજ્જા મેલી હરે ૩

૫૬ ૧૮

પ્રેમ તણે પથ ચાલેરે તે મહાપદ મહાલે,
 બે ઠગલા માગક ચઢે સીંધી માતા જાવીને કર જાલેરે તે મહા.
 ત્રીભુવન વ્યાપક તેજ તમાડ, તમવિના તગણુ ન હાલેરે, તે મહા.
 જેને હૈયે હરી આપ બીગજે તેને તાપ ન સાલેરે, તે મહા.
 પ્રીતમનો સ્વામી સ્વામજીયો, ભક્ત આવ પ્રતિપાળેરે, તે મહા.

૫૬ ૧૯

લે ગોવિંદ ગુણ ગમીરે, દેહ દુર્લભ ભાઈ
 રત્ન પદાથ દેહ અમુલ્ય મ ઠોડાને જઢકે ગમાઈરે, દેહ
 એક ઘડી હની નામ ન લીધુ, મુરોઃ ધધામા ધાઈરે દેહ
 કંઠે જીયાનુ કરમ કમાયો આપ નહો ઉર જાઈરે, દેહ.
 પ્રીતમને સ્વામી શામળ યો મેવકનો ગુણ દાઈરે દેહ.

૫૬ ૨૦

કટણાસિધુ હરીનેરે, ભજ ભવ ધરીને,
 હું હું કરતા શુરે હીરે છે મુખ જાણિ મગનેરે ભજભાવ
 ગય અનેડ તેની નહી ગણતી, જો પા કરીનેરે ભજભાવ,
 આગુ જીતુ કરીનેરે જીવે, પાપે પેટ જાનનેરે ભજભાવ
 પ્રીતમના પ્રભુ ભજન કરીલે, પ્રેમ લેગામે હરીનેરે, ભજભાવ

૫૬ ૨૧

હરે હરી સમરણુ કાચુરે કામ કાય નુ કાચુરે
 મિથ્યા દેહમા શુ મોહ પામ્યો કરી કરી પડલુ પાછુરે, કામ
 ચાર પ્રીતુ ભટકે ચટકુ, રંગ પતંગે રુ કાચુરે, કામ
 કુખ કયા કર કીતેન પ્રેમે, શે નહી નેહે નાચુરે, કામ.
 પ્રીતમ પ્રભુ શુ પાણી જોડીને, ભક્તિ જુગો જુગ જાચુરે, કામ

૫૬ ૨૨

અતજ્ઞામીનુ નથી અબાધ્યુ મન માને તેમ મહાલો,

યુન્ય પાપના બે મારગ છે, મન માને તે ઝાલો ટેક
કયાં કર્મ લોગવવા પડશે, જોઈ વિચારીને ચાલો, અતર
હરીને ઘેર તો હિમાખ એક છે કોણ વેરીકોણ વહાલો, અતર
વણ સમજ્યો વેપાર કરો છો, ફેરો પડશે ઠાલો, અંતર
પ્રીતમને સ્વર્ગની પ્રેમ તણે છે, નાગર નહનો લાલો, અતર

૫૮ ૮ ગગ પ્રભાતી ઘોળ

ચેત ચેતને અચેત પ્રાણી શુ સુતો આળસ આણીરે,
ઉત્તમ અવસર જાણી જીવડા જાગને
કાચી કાયા વાદળ છાયા, તેમ શુ લોભાયોરે,
મિથ્યા માયા મૃગતૃષ્ણના જગ ત્યાગનેરે ૧
અનેક શુરા ગયા અધુરા કામે કાયર પૂરા,
આવી યુગ કર્યા તેની ગણુતી નહીરે,
શુભર ફળના જ તુ જેવા, સૂષીના સુખ એવારે,
માને મન એવુ એ સાચુ સહીરે ૨
જાણ્યા જેવા જગ પરપેટા, દીસે ન ના મોટારે,
કુહ્યા તે નો સર્વે કુટી જાય છેરે,
હરીને શરણે આવે જ્યારે તના તાપ નિવારેરે,
કહે પ્રીતમ તે ત્યાગે નીરલે થાયછે રે ૩

૫૯ ૮

જીવ અભાગી કંઈ ના જાણે, મિથ્ય સુખને માણેરે,
નનુ ઉર ના આણે જ અરજ રહા રે
સીસાખાજીમા શુ મોહો અમુલ્ય અવસર ખેંચોરે,
જુઠે જન્મ વગેરો તો કહીએ કહારે ૧
દેખત ભૂલો કહ્યું ન માને, તેને શુ સમજાવેરે
હથ ન આવે સો મણુ છલા ફૂટીએરે,
ખળને કાઈ પ્રતીત ન આવે, મામા ઉત્તર આપેરે,
જ્ઞાન ન આવે નિશ્ચે નાસી છુટીએરે ૨
અધિકારીને સગ લાગે, જેમ નિદ્રાથી જાગેરે,
તેના સશય ભાગે, જે ભાવે ભાગેરે,
મુમુક્ષુની સમજણ ન્યારી, શુ જાણે મસારીરે,
પ્રીતમ અથો વિચારે સો અનરથ તજેરે. ૩

૫૬ ૮૫

મહશુર સગે રહીએ રગે આનંદ વાધે અગેરે,
 પુરણ પ્રેમ ત્યા રગે પ્રભુને નિહાળીએરે,
 નેહ નીરખુ હેડે હરખુ, નહી શામળીયા સગ્ગુરે
 અલખેલા વાલા શુ અતર ટાળીએરે ૧
 આનંદકાગી અખડ વિહારી, ગોપીવર ગીરધારીરે
 હું બલીહારી વારી તારા નામનેરે,
 જ્યા જેવો ત્યા તેવો તે નો અકળ સ્વરૂપી એવોરે,
 સ્નેહ ધરીને સેવો સુદર સ્થામનેરે ૨
 રમતા નામ નિરતર ન્યાળો હુ મારાને ટાળોરે
 પ્રીતમ પ્રેમ પાળો નાતુ નેહતુરે ૩

૫૬ ૮૫

નેહવિના હરી ન મળે કેને, એવુ લક્ષણ એનેરે,
 જેને ભેટે તેના ભવદુખ જાયછેરે
 ભૂપ ભુવન ભોજન ના ભાવે દાન તેડે ત્યા આવેરે,
 ભક્ત તણે ઘેર ભાવે ભાળુ ખાયછેરે ૧
 શવરી સગ્ગનો મલીન વિચારી, કરમા કુણુ આચારીરે,
 સ્નેહ વિચારી ગામળીઓ ભોજન કરેરે,
 જન્મ કર્મ કુળ જાત નાતની, નહી એને અધિકાઈરે,
 ભાવે ભક્તશુ બધરણ પાણી ભરેરે ૨
 સ્નેહ તાણુ એ કારણુ મોટુ, પ્રેમ વિના મૌ ખોટુ રે,
 જપ તપ તીરથ જગન કરે શુ ધાયછેરે,
 ગોપીના ગોરસ પીધા, ચીર હસીને લીધારે,
 આળ ચરિત્ર બહુ કીધા શ્રેયે જાયછેરે, ૩
 પ્રેમતણુ વશ ધાયો આવે, હેને હસીને બોલાવેરે,
 પ્રાંતવિના પ્રપચ ના ભાવે નાથનેરે,
 પ્રીતમનો સ્વામી શામળીયો, અનિ અજિયામા બળીએરે,
 આવી અઢળક દેળીઓ અબળા સાથનેરે ૪

૫૬ ૮૭ રામ કશી

રતન પદાગ્થરે અલ્યા તને જનમ દીયો,
 માયામા વીટાણોરે, ભુડા તુતો કાઈ ન લલ્લો ૮૬.

બાર વરસ બાળપણમા ખોયા, ત્રીસ વરસનો થયો,
 મીતેર વરસ સુધી સમજ્યો નહી, અફળ જન્મારો ગયો;
 હવે શુ ચેતેરે જન્મ તો પુરો થયો • રતન પદા ૧
 મુનશા દેહીએ પ્રભુ ભજ્યો તે, અખડ ઉગી રહ્યો,
 આવા ગમનનો ફેરો ટળીયો, તે સદ્ગુરૂ મરખો થયો
 પૂરણ પદ પામ્યોરે, તે તો વૈકુઠ ગયો રતન પદા ૨
 સાચો ધણી તે સમસ્ત બેલી, બે ગુણ હરીના ગાય,
 પ્રીતમના ન્વામીને ભજતા, જન્મો જનમ ઓળખાય,
 પ્રાણુ જીવન પાતળીયોરે, મારા તો ઘટમા રહ્યો રતન પદા ૪
 પદ ૮૮ કાશી.

હરી રમ પીજંરે પગમ પ્રેમે કરી
 ઉર અનરમારે, લીજ એક ધ્યાન ધરી ટેક-
 અધમ ઉદ્ધારણુ ભવ જળ તારણુ, નરક નિવારણુ નામ,
 બાણે અબાણે જપે જીંડાએ, તે પામે અવિચળ કામ,
 શ્વાસ ઉશ્વાસેરે, રનના રટને હરી હરી રસ. ૧
 અબમેળ ગજ ગુણુકા નારી, નામે પામ્યા પાર,
 પ્રાયશ્ચિત પ્રાઠ કર્યા તેના પ્રવેરે, ક્ષણ ન લાગી વાર;
 ગોવિંદ ગુણુ ગાતારે ગયા બહુ પતીન તરી, હરી રસ. ૨
 નામ નીસરણી જે જન ચઢીયા, પોહોળ્યા ઇંડને પાર,
 ધ્રુવના ધામ થકી અતી ગયા, અચળ થયા નીરધાર,
 ડગે નહી કમહુરે, એકા હીક હરી, હરી રસ. ૩
 પીડ બ્રહ્માડનો પ્રેરક પાતે, માનો સાક્ષી સોય,
 અફળ અરૂપા સહજ સ્વરૂપી, આવરણુ એકે ન હોય,
 માયા નવ લાગેરે, નાઠો કાળ હરી હરી રસ. ૪
 અમલ અખડ મારી, સદ્ગુરૂથી પીવાય
 લગન મગન તે સ્નાનમા ગારે, અભે અમર તે થાય,
 કહે જન પ્રીતમરે ન પડે ફદ ફરો, હરી રસ. ૫
 પદ ૮૯ કાશી

સદ્ગુરૂ શબ્દેરે, ત્રિવિધિ તાપ ટળ્યા,
 એવા અંતરબાહીરે, પ્રેમે પ્રગટ મળ્યા ટેક-
 કરી કસોટી કુદન કીધુ, કાપી કાઢ્યો મેલ
 આદ્ય ભીતર એક સ્વતનત્ર થઈ ગયુ મૌ મેહેલ,

જ્ઞાન વળીમારે, અઘના ઓધ ખળ્યા સર્વગુરુ ૧
 જીવ ભાવ મેટીને ગુરુઓ કીધો પ્રહરવરૂપ,
 સંશય રહિત થયો શુદ્ધ ચેતન, કોણ પડે ભવકુપ
 કલ્પના મટીને મન પાષાણુ ગળ્યા. સર્વગુરુ ૨
 કળા કુચી આપી સર્વગુરુએ, રાખ્યો આપ ઉદાસ;
 ધરણીરે ઉપર ચરણુ ધરે નહી, જેમ અનળ ગહે આકાશ,
 અજર રસ પીધેરે, પ્રપચ દુર પળ્યા સર્વગુરુ ૩
 તત્ત્વમસી તુરીયાપદ પાગ્યુ ટળ્યા કેતના દ્વંદ્વ,
 નીબનદ નિગતર નિરખ્યા, નિરાલંબ નિન્દદ,
 પ્રીતમ સ્વે પોત્યોરે, અઢંગ મરને ઢળ્યા મર્વગુરુ ૪

૫૬ ૧૦૩ પી

તત્ત્વ સાખ્યમારે, જોયુ જુગત કરી, ટેક.
 સરવ સમાતારે, ડગરે એડ હરી
 ઇદ્રા દેવ વિશે ગુણવૃત્તિ, મેનો પ્રેરક મોય,
 વસ્તુ વિચાર કરીને જેતા, આવરણુ એકે ન હોય,
 આનંદ કોશેરે, અનુભવ દાષ્ટ ઠરી તત્ત્વ સાખ્ય ૧
 શુદ્ધ ચેતન્ય સ્નાહી પ્રમતા પ્રમાણુ પ્રમેની એક,
 અદ્વૈત એક અખટ અવિનાશી, નીગમ કદ નેતી નેતી
 નાથ નિરતરરે નિરખ્યા નજર ભરી. તત્ત્વ સાખ્ય ૨
 કનક દડ સાકગતુ શ્રીકળ, નતકુલ એક રૂપ,
 બાહ્ય ભીતર સવ નિગતર, અપે અકળ સ્વરૂપ,
 એકરસ ઇશ્વરરે નહી કોઈ મિત્ર અરી તત્ત્વ સાખ્ય ૩
 પ્રહ્મપયોધિ ભયો પરિકુળ, ન મળે ન્યુન લગાવ
 મૃત્યુ તે મમૃત થઈ નિવર્યુ પ્રગટ્યો પ્રેમ અપાર,
 પ્રીતમ પ્રીછરે, ગુગમ સાન ખરી તત્ત્વ સાખ્ય, ૪

૫૬ ૬૧ ઘોળ

સખી આજ અનોપમ દાડીલો, અતિ ઉલટ અગ ન માય;
 પ્રાણુ ખ્યારી તે પરણે પ્રીતસુ મળી માતુની મગળ ગાય સં
 ચર તો સુદર નદજનો લાડીલો, જાણુભાણુ તણીરે કન્યાય;
 રાધા મોહન રાગે રળીયા મળ્યા, જેની શોભાતોવર્ણવી નળય સં
 તરીયા તોરણુ બાધ્યા રે બારણે, મણી મુક્તાના ચોક પુરાય,
 મોટા મડપ છાવારે, કુમ કુમ કેસરના છાટણુ છટાય સં

ચુવાચદન સગ મહ મુક્તા. પ્રેમે ફેફળ પાન વેહેચાચ,
સ્વામી પ્રીતમનાની શોભા ઘણી, જેનો રસ ભરીયો બીહન
વાચ સઠ

૫૬ ૯૩ રાગ ફેર ધોળ

સખી આનંદ સાગર ઉલટયો, મને પ્રગટયો છે પ્રેમ અપાર;
રૂપ સુહર રચામારે સુહરી, એવા નટવર નહકુમાર સખી૦
સખી સુહરતા ત્રીલોકની આવી એકઠી થઈ એક હામ,
એની ઉપમામા કોઈ આવે નહી, બહીહારી ને કોટીક કામસઠ
અહ્યાએ લાખેણુ લગન વિચારીયુ, શુભ મુદુર્ત ને શુભવાર;
તેવુ જોઈને ત્રીકમણ તોરણ ચઢયા, સાસુપ ખત્રા આગ્યા સારસઠ
વેદ વિધિ કરીને પધરાવિયા, પ્રભુ આગ્યા છે માયગ માય,
સ્વામી પ્રીતમનો અતિ રૂડો, અહ્યા વેદ ભણેછે ત્યાય. સઠ

૫૬ ૯૨ ધોળ

અહ્યા વેદ ભણેછે, અતિ હેડે હજમે	
મગજ જય બેલે કુમુમ વાણુ જરમે	૧
વેદીવ પાવકે જવ તલ હે માથે	
વાળા બટુ વાજે રગ રેલો ચાથે	૨
કચનને ઝગજે, ધરી રચી ચુપે,	
મોઢા લોક અનર્હગજે, ગમીયાને ઉપે	૩
વર પામે પેનડયાજે, ચંદ્રમુખી આગ	
કહે આગેપા, મન વનમાળા	૪
કુમ કુમ ઉમરનારે છટયા ઝાટણુલા	
બુગમેમુ કીધું છંડા ગાઠણુલા	૫
ફરવાને લાગ્યાજે, મગજ ફેર	
દુધે મેકે ઉઠયાજે કરા સાકર કેરા	૬
કસાર આરોગ્યોરે, પ્રીતે બેઉ જણા,	
ધ્રુવ દર્શન કીવારે દીધા દાન ઘણા	૭
પ્રીતમના પ્રભુનારે, મિઠળ છોડાયે	
મળી તરૂણી ટોળેરે, મનગમતુ ગાયે	૮

૫૬ ૯૪. ધોળ રાગ ફેર

છોઠ છોઠ છળીલા હોરડારે, તારે દોરડીએ દશ આઠ અલબેલા
તે તુજથી કેમ છુટશેરે, અહ્યાએ પાડી આટા અલબેલા૦ ૧

ખય પીતા મારી પૂતનારે, મહી માખણના ચોર,	અં ૦
આહીર કુળમા ઉછર્યોરે ચાર્યા ગોકુળમા ઢાંગ	અં ૦ ૨
કુળજી તે દાગી કમનીરે, તે સુ કર્યો ધગ્વાલ	અં ૦
નવલખ હુઝે નદનેરે તોય પીધી પીયારી છાશ,	અં ૦ ૩
જે બાપનો તુ બાળકોઝે જાણ્યુ તમાડ જોર,	અં ૦
ચતુરપાણુ તેમા શુ હશેરે, ચાખ્યા તે ભીલડીના બોર	અં ૦ ૪
ત્રણરી જાતને ભાત જડે નહીરે, ન મળે મોટા સગ,	અં ૦
પ્રીતમના સ્વામી શુ કહીએરે, એવા તમારા ઢંગ	અં ૦ ૫

૫૬ ૬૫ ધોળ

છોડ છોડ છખીલી દોરડોરે, તારો સુદામો વીર તેડાવ, અલખેલી	
તેથી જો અથ મરે નહીરે, તારો બ્રહ્મભાણુ બાપ તેડાવ	અં ૦ ૧
તુ કુવરી કીરતી તણીરે તેનુ કર્યુ સ્નન પાન	અં ૦
જોર જરાય મા રાખશેરે, અતરમા અભિમાન	અં ૦ ૨
અનમા તે મગડ ન ગખશેરે, માન મુકીને કરજોડ,	અં ૦
શીર નમાવે સૌ દેખતા રે, હાથે હાગીને દાતે તોડ	અં ૦ ૩
કુણુ તપ કીધા તરૂણીરે, તારા પુન્ય તણો નહી પાર,	અં ૦
કોટી બ્રહ્માડપતિ કૃષ્ણજીરે, તે તુ પામી બરથાર	અં ૦ ૪
લાડીલી લાજ ન ગખગારે જ જેમ તે તેમ થાય,	અં ૦
પ્રીતમના સ્વામી સ્યામળારે, તેને તુ લાગ પ્રેમે પાય,	
અલખેલી દોરડોરે, છોડ છોડ છખીલા દોરડોરે	૫

૫૬ ૬૨ ધોળ નાગ રે

નાભળ નૈયર વાતડી, હુ વારીરે, મરીરે આવ્યા માવ
 મગળકારીરે જોતી હતી જેની વાટડી હુ વારીરે, ઉર અંત
 રમા ભાવ મગળકારીરે અચક મચક ઘેર આવીયા, હુ વાં
 દીધા છે દરશન, મગળકારીરે દયા કરી નીજ દાસને હુ
 વારીરે, પ્રેમે કર્યા દર્શન મગળકારીરે, મુદર ગોલા જોઈને,
 હુ વારીરે, ભાગી ગઈ સૌ જ્ઞાન, મગળકારીરે ઓરડીયા
 અજવાળીયા, હુ વારીરે, સેજે પામી સુખશાન, મગળકારીરે,
 અતુ નહી સસારમા, હુ વારીરે, સિધ્યા મરે કાજ મગળ
 કારીરે, કુટારો કઈએ ગયો, હુ વારીરે, આંચુ અકટક રાજ,
 મગળકારીરે, શોક નહી સ્વપ્નાતરે, હુ વારીરે, હુ ખનો ફેડયો
 કામ, મગળકારીરે સુખનો નાગર હલસ્યો, હુ વારીરે, સ-

નમુખ જિભા સ્યામ મગજકારીરે મેહેર થઈ મહાગજની,
હું વારીરે, ટળીયા ત્રિવીધિ તાપ મગજકારીરે પ્રીતમને
સ્વામી શામળો, હું વારીરે, મળીયા આપો આપમ ગજકારીરે.

૫૬ ૯૭ રામ મોતીદામ છંદ

હવે હરી ભજતા રખે જીવ હારે, નહી દેહ મુનશય
મળે વારે વારે વિષયને નવાદે વળગતો ફરેછે, શાને માનવી
મોહ મિથ્યા ધરેછે. ૧ જોઈ લે તપામી નથી કોઈ કેનું કરે છે
કમકા થશે હું બ તેનું, મળ્યા સ્વાગથી મો કો સુતનારી,
ભજે ભાવસુ કૃષ્ણ આનદકારી ૨ જોતામા ગયો જગ તે
મર્ણ વાટે, નથી ચેતતો મૂઢ તે કોણ માટે, ધન વાન ધન્ય
ત્રીયા કાજ પ્રાણી ભમે જીવ નમારમા ચક્ર ઘાણી તે
કરેકલ્પના ભ્રમણ ચિત્ત ભારી, ભજે ભાવસુ કૃષ્ણ આ-
નદકારો, ગયા રક રાત્ર મોટા ચક્રવર્તી, જેની આણ કસ્તૂર
જહા લગી ધરતી ૪ ગયું બાળ જોમન તે તન તાર, નથી
મૂકતો મૂરખા લોકલાડ ગયો બાપનો બાપ જોને વિચારી,
ભજે ભાવસુ કૃષ્ણ આનદકારો ૫ જાણો જગના જીવના
પ્રીત જુડી નથી દેખતો હુર્મતિ આખ પુત્રી વાગી ૧૨૨
તારે મડિ રોગ છુજ્યો આપો કણ કાચો ચઢ્યો મર્વ સુજ્યો-
૬ મહા સદગુરુ મત કહેછે પોકારી, ભજે ભાવસુ કૃષ્ણ આ-
નદકારી, પડ્યો પામર ખાડમા શીદ પાછો, ગ્રહો રામના
નામનો દ્રવ્ય સાચો ૭ જોટા ખેલમા શુ ગ્લે છુ ધુ ચાઇ, નથી
હાથ આવે એવું કાઈ ભાઈ, કર્યું કારસુ મોહ માટે મોગરી,
ભજે ભાવસુ કૃષ્ણ આનદકારી ૮ વળગી જીવને એક નારી
નકારી, જોડ્યો જીમરે નાથ ઘાલી કરાની, કર્યો કામરૂ દેશનેદ
ખેલ બાળા, ઘા-ચા કડમા કથના દઢ ગાળા ૯ છુટે કેઈ પેરે
કરીને સસારી ભજે ભાવસુ કૃષ્ણ આનદકારી ૧૦ વિશ્વ
વાડી વિચિત્ર પ્રકારે, વેડ્યા કાચા પાકા સડે એકીતારે ૧૦
કોનો હર્ષ ધગ્યે કોનો શોક કીર્ત, ગયા કપક કોટી કોનું
નામ લીજે, રાખો રૂઢીયામા હરી એક ધારી, ભજે ભાવસુ
કૃષ્ણ આનદકારી ૧૧ જેના નામથી ભવનુ કષ્ટ ભાગે, તણે તા-
પની આચ એકે ન લાગે, તથા ઘોર સસાર તે મહાપાપી,
હરીનામ ખડગે નાખી જાળ કાપે, ૧૨ આબ્યા શર્ણુ લીધા અ-

નેક ઉગારી, ભળે ભાવસુ કૃષ્ણ આનંદકારી કે'તા જીભ
ગાઠી સુણી કાન પુટયા, હૃદે નાચ્યુ જ્ઞાન તેના રામ રૂઠયા. ૧૩
વૃથા વાતમા તુ રખે દીન ખોતો, ગયો દાવ નાવે વળતો
રેહેશે રોતો, પ્રભુ ભજે તેને પ્રીતમ બલીહારી, ભળે ભા-
વસુ કૃષ્ણ આનંદકારી

પદ ૫૮

માયા મોહની તે નથી કોઈની દાસી, વાલો વીખ પાશે
દેશે કંઠ ફાસી, નાખે નીરમા ગુલકાટા કરીને, ભખે ભાવે તે
મીન નયે મરીને, પાળે પામુને ખાન્કી જેહ રીને, મેવો
સદગુરૂ શ્રીપતી શુદ્ધ ચિત્તે. ૧ મુજ અસ્તિને જ્ઞાન ખેચે હ-
જારો, હડે આથડે જાય મુકી બિચારા, ત્રિયા હેમ જુમી
સવે જુદ કરતા, હણે માહો માહી દીશે મરતા, ધરે જન્મને
મર્ણ તે નીત્ય નીત્યે, મેવો સદગુરૂ શ્રીપતી શુદ્ધ ચિત્ત ૨
પડયો જીવ જ જાળમા ભેઈ જાણી, હાથે હેડ માહી પેઠો
હરખ આણી ત્રિયા તાસ કંઠે પગે બાળ ખેડી, ભારે ભા
સકી જાણજે મેહેલ મેડી, દમે ધમ દુતો વેળા વિપરીત, મેવો
સદગુરૂ શ્રીપતિ શુદ્ધ ચિત્તે ૩ કયુ સાચુ જીવુ લયુ પેટ પ પે
જેવુ કર્મ કીધુ એવુ ફળ આપે, જેડુ વાંચુ એવુ ઉચુ
ખેતી માહી, ઉછર્યા કટળા રૂંજે અખ કાઢી શુભાશુભ
આવી મળે સ્વા અતે, મેવો સદગુરૂ શ્રીપતિ શુદ્ધ ચિત્તે ૪
આશા તૃષ્ણા ને ઈર્ષ્યા લોભ લેહેરી, વસે એઠા પડમા
વચ વેરી, દગો દીન ગત કરે રહી પાસે, ગ્રહે કેશ કાળ
ત્યારે જીવ જાશે, ભગેસે કોને નર રહે છે નચિતે, સેવો
સદગુરૂ શ્રીપતિ શુદ્ધ ચિત્તે ૫ વિષય વામના દામનો દાસ
કીધો, ધ્યુ નમ નારી તહા જન્મ લીધો ટળે આપદા જા
જપી જાપ જાણે પ્રીછે પામશે વેદ શસ્ત્રો વખાણે, નહી
નીપજે સાર અવતાર વીતે, સેવો સદગુરૂ શ્રીપતિ શુદ્ધ
ચિત્તે ૬ હંદલો દેહ મનુષ્યા તણા પ્રેમે, જીવે જો વિચારી
મહા કષ્ટ વામે, ફાણ એક માહી મળે નાથ ગરવો, ભળે
બ્રહ્મમા તો ટળે જન્મ ધરવો, પ્રીતમના પ્રભુને ભળે પ્રેમ
પ્રીતે, સેવો સદગુરૂ શ્રીપતિ શુદ્ધ ચિત્તે ૭

પદ ૮૮

કાળ વ્યાલનો ઠખ ન હાગે, અમૃત નામ ઉચારે જો,
પ્રેમ પ્રકાશ કરે ઘટ ભીતર, દુઃખ ત દુર નિવારે જો
ચિતામણી ચિતાને ટાળે વાત લેજે માની જો,
જે પખી સુરતરૂને સેવે, તેને સકટ શાનુ જો
હરીનું સ્મરણ કરે નિરતર, તેને સકટ શાનુ જો
નૈકામોને પાર ઉતારે, કોણ મોટું કોણ નાનુ જો
ભિચ નીચનુ અતર ન મળે, હરીને ભજે તે હરીનો જો,
તે પ્રાણી ન પડે માયામા, વાસી વેકુઠ પુરીનો જો.
જેને માથે ગિરવર ગાજે, તેને શાનો ટોંગો જો,
પ્રીતમ પ્રભુનુ ભજન કરશે, તે મરખો નહી મોટો જો.

પદ ૧૦૦

તુંતો નિદા ન કમીશ કોઈની પ્રેમે સુધારસ પીજે જો,
આ સૃષ્ટિ શમણીયાણી, કોઈને દુઃખ ના દીજે જો.
જીવ જાવે હરી દુખાયે, એનો અર્થ છે એવો જો,
અવગુણ કોઈનો ઉગ ના ધરીએ જા ગોતીને લેવો જો
માફને મિષ્ટાન્ન પચે નહી, પાચા ખીસો થાય જો,
ઓરડ ખાયને ચરી ન પળે, તેનો રંગ ન જાય જો
હક બોલો હનીને અમારો દયા ઉગના ધારો જો
આશા તૃષ્ણા લોભ ઈર્ષ્યા, કિંદયી દુઃખ નિવારો જો
સમદૃષ્ટિ આ ઉપર આણું, દુષ્ટ ભાવન ટાળો જો,
પ્રીતમના સ્વામીના માથે પ્રેમ નેમ નિત્ય પાળો જો,

પદ ૧૦૧

પ્રેમીજનની પાસ પ્રભુ છે, દુર્જનીયાથી દુર જો,
કીડી કુજર સ્થાવર જંગલ, રામ રત્નો ભરપુર જો,
સર્વ દેવતા માઢી નિરજન, ઘટ ઘટ માહી બોલે જો,
દયા કરે તે દશન પામે માયાના પટ બોલે જો
સચગચર શૌભી રત્નો એક, અતરભમી જો,
આણુ માત્ર ખાલી ન મળે કર્ણ, પગ ધરવાનો ઠામ જો,
જ્યાં જુઓ ત્યાં તેવો થઈને રમીએ તગ મયાઓ જો,

પદ ૧૦૨

પ્રીતમનો સ્વામી શામળીયો ભાળ્ય તેને ભાળ્યો,
એરા આવો અલબેલા એક વાત કહું સમજાવી જો;

કાલે મારે મહીએર હુતી, આજ ન ચરીએ આવી જે
 અમે વહુવાર નાને વેશે, પ્રીત રીત નવ જાણું જે,
 રસીયા તારૂં ડાઘ માડ મન લોભાણું જે
 ફરીજન દેખે આજ ન કીરે, એ અમારે માઠું જે,
 ગ્યારસ પીવા ધાયા આવો, એમ જાપ સૌ નાહું જે
 સસુ મારી શૂળી ચરખી, જાણી ઓઢે જાળે જ
 ખીયુડો મારી પીડ ન જાણે, હરીને મળતા જાળે જે,
 લાડસવાયા લોકડીઆમ, આવધાન થઈ ચાલું જે,
 માગ સમજે મોહનજી મને તમ ચરખુ નહી વહાલું જે.
 હમણા હમણા હેત વધાયું, પેહેલા આવડું નહોતું જે,
 પ્રીતમના સ્વામીને મળવા, નવે મેંડ્યું સુતું જે

૫૬ ૧૦૩

કાયાનો અહ કાર ન કરશે, કાયા કાયા કળાયો ન
 અજકાલ દીન પાત્ર માતમા, ધુળ થઈને ઢાંચે જ
 વેળુનુ ઘર વણુમી જાગે, માન કહ્યું તું માડ જે
 મૃગ તૃષ્ણા ન ગરની લેહરો, એવું છે તન તારૂં જ
 દહીએ દૂર દાડી મીચે, મુઘા અગ લગાવે જે
 જાતન કરી બહુ જાળવે કાઈ, અતે કામ નહી આવે જે.
 બ્યાધી દુખ કલેવર કહીએ, કલેશ હેત મૃગ ,
 મૂરખ તેમા શું મોહો છે, મુખમા પડશે વુળ જ
 જમરા ભમરા રૂંચે શીશ પર, કરશે ખયા તાણ જે,
 પ્રીતમ પ્રભુનું ભજન કરી લે, જે ઇચ્છે કલ્યાણ જ

૫૬ ૧૦૪

અચેત તારી ઉઘ ન ઉડે, માથે મરણુ ગાજે જ
 ઘણા કાળ કુટાયો કુખુદિ તો ' ય લપટ ના લાજ જે
 વિષય લોગથી ભૂખ ન ભાગી ભૂત તણી પેટે ભમતો જે.
 પોતાના ઉદરને અર્થ, અનેક જીવને દમતો જ
 શીળપણુ નતોષ ન આવ્યો, ઢોંગ તણી પેરે ધાતો જે
 ધનનાં ઢગલો મૂકી દઈને, જઈ ખચમલુ ખાતો જે
 યશુ યજી થઈને પરવરતો, ઝાડ પહાડ અવતરતો જે,
 આશા તૃષ્ણુ લોભઈગ્યા, તેના તાણ્યો ફૂતો જે
 હવે હરીનું ભજન કરીલે, ભવનું ભટકણુ જાગે જ,

પ્રીતમના સ્વામીની સાથે, જે સાચો રંગ લાગે જે

૫૬ ૧૦૪

પરમારથનો અર્થ ન પ્રીછયો, તુ તો પામર પ્રાણી જે,
સુનશા દેહ મુક્તિનો અવસર, તેની ભુક્તિ ન જાણી જે.
પુરૂષ ખરો પણ પશુથી ખોટો, જીવ જનાવર જેવો જે;
જે ઇચ્છે ભવ તરવાને તો, હરિગુરૂ મતને સેવો જે,
આપ આપ તે આપણું ને, રાખ રાખ તે રાખ જે,
ધન નામું ખરચી નવ જાણ્યું, જેવી મધની માખ જે,
અસત્ય જુઠું દ્રવ્ય કર્યું એકઠું, તે તો કોઈકે ખાશે જ
અંતર સમેઆવી દુખ પડશે, તે પ્રાણી પસ્તાએ જે,
થડથી ભૂલ્યો દેખત દુલ્યો, હરી મેટ્યા વિસારી જે,
પ્રીતમ પ્રભુનું ભજન કરી લ્યો, આનંદ અખડ વિહારી જે.

૫૬ ૧૦૬

આજપ પાળે અવસર વીત્યો શુભ પ્રસન્ન ના કીધું જે;
એક ઘડી એકાંતે બેઠી, હરીનું નામ ન લીધું જે.
આવ્યો તો કાંઈ લાભ કમાવા, મુદલ માહી ગમાયો જે;
હરી હીરો મૂકીને મૂરખ, કાંડી માહી લલચાયો જે
ધામ ધુમ ધધામા ધાયો, ગાયો નહીં ગીરધારી જે,
હુકારે કાંઈ હાથ ન આવ્યું સર્વમ બેઠો હારી જે.
હરીના ભજન વિના બહુ ભમવું, મરવું ને અવતરવું જે,
પ્રીતમ પ્રભુનું ભજન કરી લે, તેથી તારે તરવું જે.

૫૬ ૧૦૭

ચડવું તારે હરીને નામે, અવર નહીં ઉપાય જે,
અનતકોટી આગીઆ પ્રગટે પણ રવી વીના રાત ના જાય જે.
લોહાનું કચન કરે પણ, પારમ વિના નવ થાય જે
શુદ્ધ વિચાર વિના નવ સમજે, રાત દિવસ શુ ગાય જે;
સમજે સાધન થાય મેહજમા, વણ સમજે પચી મરવું જે.
ગાડે બેઠા ગામ આવે, ન પડે પ્રેતન કરવું જે
હરી ગુરૂ મત કૃપા કરે તો જન્મ મરણ દુખ જાય જે;
પ્રીતમ પ્રભુના ભજન પ્રતાપે, કોઈ દીન કાળ ન ખાય જે.

૫૬ ૧૦૮

સુતા બેઠાં શામળીયાજી, તાન તમારી સાથે જે,

બોધ્યું ન ગમે બીજા કોઇનું નેહ વધાયો નાથે જો
 હાતણું કરતા દર્શન પામું, નહાતા નજરે આવે જો,
 સોજન વેળા લેળા ભાળું, આનંદ ઊર ઉપજાવે જો
 વસુધા ઉપર વ્યાપક દેખું, ગગને જોઉં તો ગાજે જો,
 દશે દીશા દીસે છે રમતા, સઘળે શામ બિરાજે જો
 સર્વ નિરતર અતરજામી, કાઈકે ઊરમા આણું જો,
 પ્રીતમના સ્વામીની સાથે, કોઈકે માનુની માણું જો

૫૬ ૧૦૯

જોઈ વિચારી હું વરીછું, હવે ડગે નહીં મન જો
 શામ પીયાળું સરવસ સોખ્યું તમને તન મન ધન જો,
 ત્રીભુવન વ્યાપક તેજ તનાર, નેહ નિરતર કીધે જો,
 અતરનો અહ મેવ તજીને પ્રેમ સ્વરૂપ પીધો જો
 રસનો ચસકો કહીએ દાગ્યો, ત ટાળ્યો કેમ ટળશે જો.
 જે સરીતા આલી સાગરમ, તે પાછા કેમ વળશે જો
 એક પલક અળગો નવ મુકું, હરી હેય નો હાર જો,
 પ્રીતમનો સ્વામી શામળાઓ પ્રાણતણો આધાર જો

૫૭ ૧૧૦

આનંદકારો અખડ વિહારા, આઘ પુરુષ અવિનાશી જો.
 એક પલક અળગા નવ રહીએ, અમે તમારા દાસી જો
 માર મન માન્યું તમ સાથે કોઈ કહીને શું કરશે જો.
 સિદ્ધ સતીને શુરવીર નર, તે પાછા કેમ ફરશે જો
 થાક્યાના વિસામા પ્રભુજી, નાઠાના મેવાસી જો
 શિવ વિરચી સરખા મેવે કમળા જેની દાસી જો
 ત્રિવિધિ તાપે તપી રહ્યા તેને ઠગવાનું ઠેકાણું જો,
 કાળનીઓના કલ્પદ્રુમ છો નિર્ધનયા ધન જાણું જો
 શું કરશે સસારી કહીને, તમ મગાથે સાચું જો
 પ્રીતમના સ્વામી સામળીયા, તમ મગાથે રાચુંજો

૫૮ ૧૧૧

અપચ મુકો મારા પ્રાણી અતે સાચ હશે તે ફળશે જો,
 કોઈકે આગીયા અજવાણું કંઈ રવિ વિના ઝગની કેમ ટળશે જો
 માયા મીઠી મીસરી ખાડસી, મુરખ મખ થઈ નવ વળગ્યો જો,
 તથ તુટે ધણું મન છુટે નહીં, મુઠ મરે તોય ન રહે અળગો જો
 પ્રભુ પરમચતુર અતરજામી, હવે તે કેના વાહ્યા કેમ જાશે જો;

કર્મ શુભ અશુભ કયાં હશે, અતે આવીને હાજર થાશેજો.
મુસે હવ તણા પર કાતયાં એવું મન આત્માનુ હેતુ જો;
પ્રીતમ પોતાના અજ્ઞાનથી, દોષ પારકા દીલમા લેતુ જો.

પદ. ૧૧૨

આ અવસરમા હરીને ઓળખો, જ્ઞાન પામવા તત્પર થાજો;
ચુક્યો તો ચોરાશીમા ગયો, એવુ જાણી હરીગુણ ગાજો
જેવો સ્વારથમા શુરો થયો, તેવો પરમારથ આદરતો જો,
તો તુ અવીચળ પદવી પામતો, શાને મરતો ને અવતરતોજો;
ઘરના સુખમા શુ રાચી રહ્યો, ઉમરકા ફળ જતુની પેરેજો,
હરી નામ તણી નાકા મળે, પ્રાણી સેહેજ પામે પાર જો
પ્રીતમ જે પરમારથ પ્રીછશે પુનરપિ નહી તેને અવતારજો;

પદ. ૧૧૩

સ્મરણ કરને સચ્ચિદાનંદનુ મુકી મન તણો અહ કારજો,
આ સઉ જુડી બાળ જાણજો, જેવો સ્વપ્નતણો વેહેવારજો, સ્મ-
જેવા ધુમાડાના બાચકા, જેવું ઝાઝવાનુ નીરજો,
શીશુના સરખો સર્વે ખેલ છે, ક્ષણમા વણશી બધ શરીરજે સ્મ-
શેહેન ગુજરીની પેરે સર્વે મળ્યુ, તેને વીછડે તે શુ રેડયજો-
માટે સમજીને સોદો કરે, તેણે અતે હાણુ ન હોય જો સ્મ-
હેતે પ્રીતે હરીને સભારજો, એ છે તરવાનો ઉપાયજો,
પ્રીતમ પ્રભુનુ લજન નવ જૂઝીએ, તારો જ મ કૃતારથથાયજો

પદ ૧૧૪

જે જે જકતગુરૂ પરમાત્મા, તમારો મહીમાતે શુ કહીએજો,
એક જીવ્હાનો તે રે। આશરો, શેષ સહસ્ર મુખે પાર નલહીએજો
અગમ નિગમ અનુમાને કહે, સરિતા પુરે વરષા વરતે જો,
ધુમ્ર દેખીને વહની કહે, બાણ ચાલે પુરૂષથી સરતે જો જે.
સાગર તીરે જે ઉભા રહ, તે સઉ તનુ વર્ણન કરશે જો,
મહાજળમા ખ્યામા આવે નહી, તે તો અપાર કહો ઓચરેજો
બાળ બાળગરને શુ લહે, પુત્ર પીતાને તે શુ જાણે જો,
પ્રીતમ જે પરમારથ પ્રીછશે, તેતો અખડ અલેપદ માણે જો.

પદ ૧૧૫

આવો મારા અતર જામી સત, સુખડુ લીજે આન-

હસુ અમો જો, ભુજ ભરી લેટું ભાવ ધરી ભગવાન, ભવ-
જળ તારણ નૌકા છે તમો જો, ઉજવળ નિર્મળ કોમળ
અપદ રચાળ, માલગતામા આ અંશય ટળે જો પતીત પા-
વન પુરણ પ્રેમ દયાળ, દરશન પરમનથી દુખડુ ટળે જો
દેવ મનુષ્યને દુર્લાભ છે દેહાર, સુરસુરો આદે અણુરુજ અહાય
છે જો, જેનો મહિમા મોટો અગમ અપાર, નિગમ નિરતર
જો જશ ગાય છે જો ભાવે ભેટયા ભેટયા ભવ દુખ દેદ,
જનમ મરણનુ વેળમ જોઈને જો પ્રીતમ પ્રગટ પાગ્યા પગમ
આનંદ, હરીગુરુ ન ન તાણુ મુખ જોઈને જો

૫૨ ૧૧૬

માલગ મૈત્ર વહાલપણાની વાન નાથ ભોવન અ
મારે આવીયા જ ભાવે ભેટી સુદર વરની માય, ગામગી
ઓળી ભીતર ભાવીયા જ મુદ્દ મુગટ મનોહર કુણા કાન,
કેશવે તિલક કર્યું કડાગુકરે જો અચળ લોચન ઉત્તમ કમળ
સમ્પાત, વાળ અધર ધની ગોપીવર જો ગુજમાળ નગી
કુસુમ કળીના હાર, હરીને હથે આબુતણ મના જ
સુધા મંગેવન તામિ અબુજ આકાશ માનુના નન મધુકર
રત્ન પ્રેમના જે હતી કોઈએ ગુદર પીડા નાન, ચિન્હ અષ્ટ
કશ ચિતકા હયા જ જનક તપાવ્યુ હાથે તેજ અપાર,
જેવ પીત પન્ન હરીએ વર્યા જો નેપુર વીંછીયા ધુધરડીના
જોર જોભા જઈને મરવન વાગીએ જ પ્રીતમ પ્રભુ નાગર
જાલકીશોર, નીરખી કેવ કદામા ધારીએ જો.

૫૨ ૧૧૭

જગનનુ કુમ આગનુ છે પાણીરે,	જાણી લે.
ચાણી જતા વાર નહી સન વાણીરે,	જાણી લે
મીસાઆળ અંમારનો છે ખેલરે,	જાણી લે
એમ વિપારી અહુકાર તુ મેલરે	જાણી લે
જેતા જતા જાવુ છે તત્કાળરે,	જાણી લે.
દેહોટાણી જેડયો જેવી ઘટમાળરે	જાણી લે.
એક ભરાયે એક દાલી થાય રે	જાણી લે.
એક અવતરે એક મગીને જાય રે,	જાણી લે
પરમારથને પથે પગલા માડ રે,	જાણી લે.

કુડ કપટને છળવિદ્યા તું છાડ રે	બાણી લે.
પાપ પુન્યનો ઉત્તર દેવો પડશે રે	બાણી લે
જમકિ કરજ્યારે આવી અડશે રે	બાણી લે
માટે ગરવ તણ ગોવિંદ ગુણ ગાજેરે	બાણી લે
પ્રીતમ પ્રભુને લાગુને પાવન થાજેરે	બાણી લે.

પદ ૧૧૮

મિથ્યા માયામા શું મોહો મુઠ રે	ચેતી લે
હું હું કરતો શુ હીડે છે હૂડ રે	ચેતી લે
કુબુદ્ધિથી તારૂં કર્તવ્ય કાચે ન ચાકેરે	ચેતી લે
હરિના હુકમ વિના તો તરણ ન હાલે રે	ચેતી લે
મરખ મિથ્યા મમત કરે શુ ધાય રે	ચેતી લે,
તુજથી તુટયો વાજ નવ સંધાય રે	ચેતી લે
મારૂં મારૂં કરતો જઈશ મરીને રે	ચેતી લે,
મુનખ્યા દેહ તે મળવો નથી ફરીનેરે	ચેતી લે
મલીન માયા મૃગતૃષ્ણાનુ તોય રે	ચેતી લે,
ઓસતણા મોતીના હાર ન હોય રે	ચેતી લે.
અજળીનું જળ ક્ષણ ક્ષણ એણું થાય રે	ચેતી લે,
એણીપેરે આવરદા તારો બાય રે	ચેતી લે
આવો બનાવ બને નહી બીજાવારે	ચેતી લે,
પ્રીતમ પ્રભુને ભજતા ભવનો પાર રે	ચેતી લે

પદ ૧૧૯

હું મારૂં તે સસારનું છે મૂળ રે	સમજ લે,
ક્ષણ ક્ષણ ચાલે સશયરૂપી શુળ રે	સમજ લે
મારૂં તારૂં મટતા ભવનો અતરે	સમજ લે,
સૌ શાસ્ત્ર પોકારી કહે છે સત રે	સમજ લે
દુમતણે દૃષ્ટો આ વૈરાટ રે	સમજ લે.
પત્રતણી પેરે આવે બાયે ઘાટ રે	સમજ લે.
કનકકુંટ જેમ ઘાટ ધડીને લાગે રે	સમજ લે,
એમ એને પ્રહ્લાડની વાર ન લાગે રે	સમજ લે.
ઈદ્રબળ જેમ બાણગરનો ખેલ રે	સમજ લે,
કમર કોકડા શુચાયા ઉકેલ રે	સમજ લે.
શુ સૂતો છે અચેત આજસ આણીરે	સમજ લે.

આયુધ્ય તાર ઓસવણ છે પાણી રે	સમજ લે.
સસાર સુખથી રહેજે સદા ઉદાસરે	સમજ લે;
જેમ મધુકર ન કરે ચ પક વન વાસરે	સમજ લે.
શ્વામે શ્વાસે સમરણ કરજે સારરે	સમજ લે,
રખે ધરતો તુ દેહ તણો અહ કાગરે	સમજ લે
હરી નામ હીરે રૂદીયામા રાખેરે	સમજ લે,
પ્રીતમ પ્રેમે પ્રેમ સુધારસ આખેરે	સમજ લે.

૫૬ ૧૨૦

રામ રસાયણ પ્રેમ ધરી જે પીથેરે	માણી લે,
તેને અખીલ લોકોનુ દેવત દીસેરે,	માણી લે,
અમર થાય તે મરે નહી કોઈ કાળ રે	માણી લે,
આપગઢિત થઈ આપોયુ સલાળ રે	માણી લે .
અજર અલો અધર ફરે છે જેહરે	માણી લે,
મરજવા હોય તે સુખ માડી લેહરે	માણી લે,
આળસ નિદ્રા ભુખ તરસ સૌ ભાગેરે	માણી લે,
ત્રીભુવન પતિશુ તનમા તાળી લાગેરે	માણી લે,
અખડ બ્રહ્મ જુએ એકમેક થઈ જાયરે	માણી લે,
સાગર નીચે જળયુ ન્યાર નવ થાય રે	માણી લે
તેના સુખને અવર ના જણે કોય રે	માણી લે,
અમૃત માન કરી અતિ આનંદ હોય રે	માણી લે,
મહા મગન થઈ મુગો મીસરી ખાય રે,	માણી લે,
પતિનુ સુખ સુન્દરીએ કેમ કહેવાય રે	માણી લે,
શુદ્ધ વિચાર કરી સુખ માહે સમાયોરે	માણી લે,
કહે પ્રીતમ તે રગમાહે રંગાયો રે	માણી લે.

૫૬ ૧૨૧

રખીએ રંગ વધારીયા અતિ આનંદમા,

મોહનજી રંગ વધારીયા, અતિ આનંદમા

દયા કરી હુ ખ ટાળીયુ, અં ભાવશુ સન્મુખ ભાળીયુ અં
 પ્રભુ પ્રેમે પરમન દીપલા અં આજ અમને દરસન દીધલા, અં
 બધાનુ લાગણુ બાગણુ, અં તન મન ધન કીજે વારણુ. અં
 હિત્તમ આનંદ આપીયા, અં ભરકરા બધન કાપીયા, અં

પય સાકર પ્રમે પીછએ, અં સુખ બીડી નાથની લીછએ. અં
સુખ સેજલડીનું માર છે, અં હૈડામા હરખ અપાર છે, અં
હું રસમસ થઈ રસમા રહી, અં રગમા રજની વીની ગઈ, અં
પ્રીતમનો સ્વામી શ્યામજો અં અમળાપર અઢળક ઢળ્યો અં

પદ ૧૧૨

તનની પીડા સૌ ટળી, મોહન મળતા,

મહા રસ વ્યાપ્યો વેળા વળી, મોહન મળતા

તન મન પલટયુ તે વારનુ મો સુખ દીકું જુગદાધારનુ મો
હૈડામા હેત વધારીયું, મો સે'જે સૌ કારજ સારીયું, મો.
આનદે સુખ આપીયું, મો હુંખ જન્મો જનમનુ કાપીયું, મો.
સ શયનુ શુભ સમાવીયું, મો એનુ રૂપ રસીલુ લાવીયું, મો
થઈ પ્રકૃષ્ટિ હેતે હૈયે, મો રસ પ્રીતમ પ્રેમેશુ પીયે, મો

પદ ૧૨૩

નવ રમતા ભર્યા નાથજી, નૌતમ વયમા,

ગહે સદા અમારી સાથજી, નૌતમ વયમા

વદ સુગરક સાર છે, નૌત તે તેજ તણો ભડાર છે નૌત
અવર અરણુ ઓપે વળી નૌ દીસે દશન કુદ કેરી કળી, નૌત
નામા જળમુત સોડાવું, નૌ બ્ર મન્મથ ચાપ ચઢાવું નૌત
નેણુ બાણુ તીખી અણી, નૌ હેલામા મન લેતે હણી, નૌત
રવિન દક કુડળ કાન છે, નૌ રમીયાજી રૂપ નિધાન છે, નૌત
મૃગમદ ચ દન ટીકા કર્યે નૌત મણીમુગટ લસીત છેગો ધયો નૌત
નટવરની છળી જોઈને, નૌત ભજ પ્રીતમ ચીતડુ પ્રોઈને, નૌત

પદ ૧૨૪

શામ સોહાગી આવીયા, નવલે નેહે,

ભૂધરજી ભીતર લાવીયા, નવલે નેહે.

નેણુ ભગીને નિહાળીયા, નં તન તાપ ત્રીવીધી ટાળીયા, નં
એનુ રૂપ રમીતુ જોઈને નં રહુ મનડુ માર મોહીને, નં
નવ અણુજ નેણુ વિશાળ છે નં શિર મુગટ કુડવગમેમાળજે, નં
પિતામર ભમો જરકમી, નં ગર ગ્રા ચરણ કમળ ચિતમા વચી નં
પ્રીતમના સ્વામીને ભણુ, ન બીજુ સૌ તુરુ કરી તણું નં

પદ. ૧૨૫

પામી પ્રેમ સ્નેહીને, પૂરણ પ્રીતે.

રસ પીધો ઉરપર લેધને, પૂરણ પ્રીતે

પ્રેમે પીઉજી માણીયો, પુઠ જુગજીવન જુગતે જાણીયો, પુઠ
જે કારણ જોગી દેહ દમે, પુઠ તે રસીયો અમ સગે રમે પુઠ
દીલ દેખી આવે ધસ્યો પુઠ તે ટાણે નહી અતર કશો, પુઠ
જન પ્રીતમનો સ્વામી મળ્યો, પુઠ ભવસાગર કેરો ભયટળ્યો, પુઠ

પદ ૧૨૬

સ્નેહ વધારી શામળો, રગભેર રમતા

જેના દરશનથી દુખડા ટળે, રગભેર રમતાં

કમળનેન કંડણા ભર્યા, રગઠ જોઈ લાલે લાખેણા કર્યા, રઠ
રસ બ્યાપ્યો પુરણ પ્રીતમા રઠ વાલો વશ્યો ચતુરવઠ ચિત્તમારઠ
મન અટક્યું મોહનલાલમા, રઠ અતલાગીલાલજીનાખ્યાલમા, રઠ
સખી સુખસાગર સે'જેઉછળ્યો રઠ મનગમતોવર મુજને મળ્યો રઠ
પ્રીતમનો સ્વામી પ્રાણપતી, રઠ કેમ મૂકાય મારી વતી રઠ

પદ. ૧૨૭

પાતળીયો પ્રાણ આધાર છે ભાવે ભજીએ,

હોમી હૈયાનો હાર છે, ભાવે ભજીએ,

વર વરવા સરખો છે સહી, ભાવે ભજીએ

એ સરખો નર ખીજો નહી, ભાવે ભજીએ

પ્રેમીજન કેરો પ્રાણ છે, ભાવે ભજીએ

સુદઠ વર ચતુર સુખાણ છે, ભાવે ભજીએ

એની રૂપ કળા ગુણ ચાતુરી, ભાવે ભજીએ

છે મોહન મુરત માધુરી ભાવે ભજીએ

સુખસાગર નાગર નદનો, ભાવે ભજીએ

ગુણ પામી ગોકુળચદનો, ભાવે ભજીએ

પ્રીતમનો સ્વામી મન વશ્યો, ભાવે ભજીએ

જેમ હીરો હાટકમા રસ્યો ભાવે ભજીએ

પદ ૧૨૮

સખી શામળીયો વર સાર છે, વહાલો વરીએ,

ગુણવતો ગુણભાર છે, વહાલો વરીએ.

સા સુખદાયક લાયક હરી, વહાલો વરીએ

નિશદીન નિરખુ નેણું ભરી. વાહાલે વરીએ
એનુ રૂપ રૂઢીયામા રાખીએ, વાહાલે વરીએ
સુખ જનમ કરમ જથ ભાખીએ. નાહાલે વરીએ
એ સુખ આનદનો ઓઘ છે, વાહાલે વરીએ
ભૂધરજી ભગવા યોગ્ય છે, વાહાલે વરીએ
પ્રીતમ રસ પૂરણ પીજીએ, વાહાલે વરીએ
એને ચરણ કમળ ચિત્ત દીજીએ વાહાલે વરીએ

૫૬ ૧૨૯

પ્રેમ સુધારસ પીજીએ, આનંદ રસીયો,
મા સોપી દહાવો લીજીએ, આનંદ રસીયો
નદુમ તરૂણી તણો, આં તે કાંદ્યો કુંદ્યો છે ઘણો, આં
તની જીગ સેવે સદા, આં તેની સદા સમાવે આપદા, આં
જા ફળ ગુણમા નામના, આં પુરે જેની જેવી મનકામના આં
પ્રીતમનો ચતુર શિરોમણી, આનંદ રસીયો
તે અમર અખડ વગ એ ઘણી, આનંદ રસીયો

૫૬ ૧૩૦ રાગ કોલેરો પ્રભાતી

જે નહી જગજીવન અભાગી મરણ તણો લય મોટોરે,
૥ કુલ ખરાખર કાયા, જેવો જળ પરપોટોરે બાણે
વ કલ જરાસઘ રાવણ, દતવદ્ર શિશુપાળરે,
૪ ગયા તેની નહી ગણતી, દેતા સાગર કાળરે બાણે
ધીરના મુખમાહે, મીઠકી માખ્યને મારેરે,
૫ આ સસાર ખેલ છે, વીરલા જ્ઞાન ત્રિચારેરે બાણે
જીવન ચતુરાનુ ચવેણુ, કઈ ખાવા ને ખાશેરે,
૬ મ પ્રભુનું લજન કગીલે, તે નર નિગ્લે થાશેરે બાણે

૫૬ ૧૩૧

મારથ પ્રીછો નહી પ્રાણી ઈચ્છો આપ સવારથરે,
મનિ માયામા મોહો, ખોયો જનમ અકારથરે પર
પણી હોસે હેડમા પેઠો, અચેન પામર પોતેરે,
ધેનુનુ પય ઢાળીને શુ જડ શ્યાની દોહોતોરે પર.
પદારથ જન્મ ગુમાયો, ધાયો ધધા માહેરે;
પ્રીતમ તે અતની વેળા, કામ ન અગ્ય કોલેરે પર.

પદ ૧૩૨

સાકુટ નરનો સગ ન કરીએ, મરીએ મહા વિષ ખાઈરે,
 પરવત ચઢી પડીએ પાવકમા, તેથી દુષ્ટ દુ ખદાઈરે, સાં
 લેઈ સાણસા અગ મરોડે, વીછી તોડે તનરે,
 સિહ ખાયે ભાવે વચ્ચીએ ભુજ ગમા, પણ મળશે નહીં દુઃખનરે,
 દુષ્ટ નર તે કેને કહીએ, જેને હૈયે દ્રેષ ઘણારે,
 હરીગુરૂ સતની કરે અવગણના, શત્રુ સૌ જુગ જીવતણારે સાં
 નહીં આધીન ગુરૂ ગોવિંદને, જાનહીણને ઘણુ ગુમાનરે,
 કહે પ્રીતમ તેને પરહીએ, જેમ ખર શુકર શ્વાન સમાનરે સાં

પદ ૧૩૩

મુખમા નહીં સીત ચરણામૃત, તે મુખ ન હોય પવિત્રરે
 બળ્યા ઘરના ગોસ બરાબર, જેને ગાયા નહીં ગોવિંદ ચરિત્રે,
 શુકર કુકર પ્રેતતણી પેરે, પોખ્યો પીડ બહુ પાપેરે,
 અડયા થકી સ્નાન ઉપજે, સદા અશુચી આપેરે ૪
 મરીએ પણ સુપને નવ કરીએ, એવા પુરૂષનો સગરે;
 સગ થકી સૌ મુકીત નાસે, પડે ભજનમા ભાગરે -
 કૃપા કરે ગુરૂદેવ દયાનિધિ તેના તાળા હુટેરે,
 પ્રીતમ પ્રભુનુ ભજન કરીએ, ભવના બધન છુટેરે ૪

પદ ૧૩૪

સત્ય સુધા શ્રી કૃષ્ણ નામ છે, જે જન જુગતે આગેરે,
 પ્રીત સહિત નીત્ય નેહધરી હરીઉપ રૂઢીયામા રાખેરે - ૦
 કોઈ કહે સુધા રહે સીધુમા, કોઈ કહે શશીમા છે સહીરે,
 કો કહે વનિતા વદન રહે જેમ કલે છે તેમ વાત નહીરે સં
 સાગરમા હોય તો નહાય ખારો શશીકળા કેમ આખી હોયરે
 પીયુષ પ્રેમદાને વદન વસે તો પતિ પોતાનો નાશ ન હોયરે, નં
 પ્રેમે પિયુષ મુખ વમે વૈષ્ણવને પ્રેમે ધરે તેને રસ પાયરે,
 કહે પ્રીતમ પીતા હોય અમર, જન્મ મરણનું જોખમ જાયરે સત્ય

પદ ૧૩૫

કુરમ કઈપેરે અંગ સમેટે, ઉપર દીસે નહીં આકારરે,
 જીવજત જોઈને વળે પાડે, તેને એ ન મળે સસારરે કુ.
 ઇદ્રી દેવ વિષે ગુણ વૃત્તિ સર્વ સકોચ ન કીજેરે,

મોટી કાજ પડે મરણવા, એમ અમીરસ પીજેરે. કુરમ-
 ભેગીનો જીવ જડે નહી જમને, કાળ રહે શીર કુટીનેરે,
 અમૃતપાને કોટી થયા અમર, શું કરે રવિસુત કઠીનેરે કુ-
 રવિના કીરણ રહે જેમ રવિમા, સગીતા સાગરમા રહેરે,
 કહે પ્રીતમ એમ હરીમા હરીજન, નિમિષમાન તે ન્યારા ન રહેરે.

પદ ૧૩૬

આનદકારી અચળ વિહારી, ગિરિવરધાની ગોકુળચંદરે,
 સુખસાગર નાગર શુભસાગર, ગોપીવર ગોવિંદરે આ૦
 ઈંદ્રી કમળભુ શેષ સનકાદિ, નિગમ નિરતર ગાયરે,
 અગમ અપાર હરીનો મહિમા, કોણે કળ્યો નવ જાનરે આ૦
 ચિતામણી સુરધેનુ કલ્પતરુ જે સેવે શુદ્ધ ચિત્તે સાગરે,
 રિધસિધ મુક્ત ચતુરધા દાસી, સુખરાશી હરીનામ ઉદારરે આ૦
 પાપ તાપ દીનના ટાળે, અખડ અલેહ પામેરે,
 કહે પ્રીતમ પ્રભુનામ સમરતા, એક આપદા વામેરે આ૦

પદ ૧૩૭

લપટરે તુને લાજ ન આવી, મુરખમદ અભાગીરે,
 શાસ્ત્ર પુરણ કહે સમજાવી, સમજણ શેષ ન લાગીરે લ૦
 શ્વાનપુછ ને સાકટનું મન, તે મુધુ નવ થાય રે,
 નીર વલોવે નવનીત ન મળે, શ્રમ કયો તે જાણરે લ૦
 કેશરી કુજર કોઈ કરે વશ વશિયરને વશ લાવરે
 અચળ ચાર અપળ મન જીતુ, કયમે કયુ હાથ ન આવેરે લ૦
 દુષ્ટ પાપીષ્ઠ ઇષ્ટ નહી એને, જેને દુરમત્ય ઝગીરે,
 પ્રીતમ પ્રભુનુ લજન કરીલે, પરહર પ્રપચ બાજરે લ૦

પદ ૧૩૮

માયા સૌને મોહ પમાડે, હરીજનથી રહી હારીરે,
 જેનો ઘણી ભેરાવઁ કહાવે, તેણે કાઠી નારીરે માયા
 બાજીગરની બાજી માહે, જબુરો સૌ જાણેરે,
 નાડીનો નાગ કરી દેખાડે, લેલી લેહ નવ આણેરે માયા.
 પીછા કેરુ કરે કબુતર, ભેધ જગત મોહ પામેરે
 ધુળનુ ધન કરી દેખાડે, સેવક ન ભૂલે ભામેરે માયા
 રહીરસ અમલ અખડ ખુમારી, જે પ્રેમે કરી પીથેરે,

કહે પ્રીતમ કારજ સર્થુ જેહનુ, કેમ બીજાથી બીશેરે મા

પદ ૧૩૬

જે જન હરીનુ નામ ન જાણ્યુ તે પસ્તાયા પ્રાણીરે,
વેઠે વેળુ દળી તે પુરૂષે, મૃગજળ માયા માણીરે જે.
ધન દારા મુત કુટુબ કબીલો, મૂઢમતિ શુ મોહોરે,
ચિતામણિ પામ્યો મુનશ્યા દેહ, તે ખળમા ખેત્યોરે જે.
જન્મ ધરી જુગદીશ ન જાણ્યા, હરીરસ અમલ ન પીધોરે,
કહે પ્રીતમ એળે ગયો અવસર, એકે અરથ ન સીધ્યોરે જે

પદ ૧૪૮

કાયાએ તારી કામ ન આવે, જો કરે કોટી ઉપાયરે,
વણુશી જાત વાર ન લાગે જો કુદન કાપીને ખાયરે કા
દેહના સ્નેહી સકળ સ્વાસ્થીયા, અ તે અળગા રેહેશેરે
એક વડી ઘરમા નહી રાખે, કાઢો કાઢો કેહેશેરે કા
પાય સાત દીન કોઇક સભારશે, વળતી મુકશે વીસારીરે
પોતે પોતાને મારગ લાગશે, કોણ પુરૂષ કોણ નારીરે કા
સુપનાનુ ધન જોયા મુખી, તેણે કાઈ કારજ નવ થાયરે,
પ્રીતમ પ્રભુનુ ભજન કરી લે, અમુલ્ય અવનર જાયરે. કા

પદ ૧૪૧

કાયા કલ્પત્રમ સમ જાણો, શોભા વરણી ન જાયરે,
કમના મળ અનાદિ ઊડા, પુલે ફળે સદાયરે કાયા
શન શાખા શાખાડાળ દ્વાદશ, પત્ર છત્રીશ હંજરે,
આશાવેલ ગ્હે નવપલ્લવ, પુષ્પ તણો નહી પાગરે કાયા.
જીવ હૃદય પખી બેઠે બેઠે, એક જોગી એક ભોગીરે,
જુગે જુગ જગતશુ જીવે, ભોગી તે અતિ રોગીરે કાયા
કાગ કુજર કરે ધ્વસ રૂમનો, ચેતન્ય ચોડી રહેનેરે,
જન પ્રીતમ એવુ જાણીને, નામ અમર ફળ લેનેરે કાયા.

પદ ૧૪૨ રાગ પ્રભાત

હરી હરી રટણુ કર કઠણુ કગી કાળમા

પંજુ પરીબ્રજનુ રાખ પ્રાણી,

પરપચ પરહરો સાચ રૂઢીએ ધરો,

ઉચરો અમૃત વિમળ વાણી

હરી○

માયાના પુરમા વિધિ ના વહી ગયું
 નીરખવા નવ રહ્યા રડ રાખા,
 બ્રહ્માના દિવસમા કીટ ગણતી કરી
 ઉપજે બપે બહુ જીવ જાગ્રા હરી○
 અદ્ય મુખ સાડ શુ જીવ પુલ્યો કરે,
 શીરપર કાળ રહ્યો દાત કરડે,
 યામરા પલકની ખખર નહી તુજને,
 મૂઠ શુ જોઈને મૂછ મરડે હરી○
 કાળનુ ચવેણ કીટ બ્રહ્મા લગે,
 મોટા મહત તે મર્મ પ્રીછે,
 પ્રીતમ પ્રભુનુ ભજન નવ ભુલીએ,
 જો તારા આત્માનુ કલ્યાણુ ઇછે. હરી○

પદ ૧૪૩

અચેત નર તારી બિધ ન બિડી, કાળ આવીને પોહોચ્યોરે,
 એક પલકમા પકડી લેશે, જાણે જન્મે નહોતોરે અચેત
 માત તાત સુત જાતને ભામની, એ સૌ ઠગની ટોળીરે,
 સ્નેહ વધારી તારૂં સર્વસ લેશે, રહેશે આજ્યો ચોળીરે અચેત.
 સગા સખંધી સૌ સુખના બેલી, અતે રહેશે અજગારે,
 એરે સહુ પુરવના રણીયા, વેરી થઈને વળગ્યારે અચેત.
 માયા મોહ નદીમા ડુબ્યા, અતીસે કહાપણુ કાહ્યારે,
 પ્રીતમ તે પુરૂષ જગ જીત્યા, જેણે હરીના ગુણ ગા્યારે અચેત,

પદ. ૧૪૪

જીભલીરે તુને હરીગુણ ગાતા, આવડી આળસ ક્યાથીરે
 લવરી કરતા નવરી ન મળે, બોલી ઉઠે સૌ પેહલીરે જીભ.
 પરનિદા કરવાને પૂરી, શૂરી ખટ રસ ખાવારે,
 ઝગડો કરવા બાહેર ગુએ, કાયર હરીગુણ ગાવારે, જીભ.
 ઘર લાગ્યા પછી કુપ જોદાવે, આગ એ ક્યા ઓલવાશેરે,
 ચારો તો ધન હરી ગયા પછી દીપકથી શુ થાયેરે જીભ.
 તલ મગાવો ને તુલશી મગાવો, રામ નામ લેવાશેરે,
 પ્રથમ તો મસ્તક નહી નમતુ, પછી શુ નામ મુણાવોરે જીભ.
 હરી નામ લેતા દામ ન બેસે, કામ ખડે નહી કરવુંરે,

સેહેજે પધનો પારંજ આવે, લજન થકી ભવ તરવુ રે, જીભ
જેતુ નામ જપે જોગેશ્વર, શકર શેષ વિરચીરે,
કહે પ્રોતમ પ્રભુ નામ વિસાર્યું, તે પ્રાણી પરપચીરે. જીભ

પદ ૧૪૫ રાગ પ્રભાતી

કોણ કરમે કરી હરી ગયો વીસરી,
ધરી ધરી દેહ દુઃખ પામ્યો પ્રાણી,
નિર્લજ તુજને લાજ આવે નહી,
શુ જોઠો હૈડામા હરખ આણી,
ભુવન એ લાગકી હેડ સુત સુદરી,
દામ ડહકલા લેજો જાણી,
માયાનો માર માથાપર બહુ પડે,
ફેરવ્યો અહકારે ચારે ખાણી
મરી મરી અવતર્યો મૂઠ ધાક્યો નહી,
થાક્યા જમદુત કરી ખેંચનાણી,
કુડર પૂછને વૈદ કોટી મળે,
મીઘી ન થાય એ વેદ વાણી
ગમને વાસ લાગે નહી અદનની.
સુજ ભીજે નહી ગગપાણી,
પ્રોતમ પ્રતીત આવે નહી,
જો નમજવે શીવ સારદ રાણી.

કોણ

કોણ

કોણ.

પદ ૧૪૬

જો નથી નમજતો મુરખ માનવી,
જાય પલક તે પાત્રી નાવે,
ધડી પ્રડી છીન છીન ઘટક ચટક રહે,
આયુષ્ય અજલીનું નીર કહાવે
કુલ કાણો કરી મુસ્તક મુકીએ,
વાર લાગે નહી થાય ઠાલો,
એણી પેરે જીવનું જીવત જાણજો,
ચતુરનર ચિત્તમા ચેતી ચાલો
શ્રવણ મેલા થયા નિદા બહુ સાલગી,
નેત્ર મેલાજ પરનારી નીરખી,

શે.

શે.

જીંહા ઝાખી પડી જીહુ બહુ મોલીને,
 મનમેહુ મહા મોહ હરખી, શે૦
 સર્વ અગે કરી ભેટીએ શ્રીકુરી
 તે અગે દોષ બીજા કમાયો,
 પ્રીતમ પુરૂષ તે જગ જીતી ગયા,
 સસારમા જેણે શ્રીનાથ ગાયો. શે૦

પદ ૧૪૭

સ્મરણ છે સાચુ રે હરીનુ સ્મરણ છે સાચુ,
 સ્મરણ કરશે તે ભવજળ તરશે કામ નથી કાચુ સ્મરણ ૧
 જે મુખથી હરી નામ ન નીસરે, બાળ તેનુ ડાચુ,
 કર્મ જાળના કુટારામા તે પડશે પાછુ સ્મરણ ૨
 વ્યાપક અખડિત બ્રહ્મચરાચર જોડને રાચુ,
 પ્રીતમ પ્રભુજીની કથા તે દીન ગ્જની વાચુ સ્મરણ ૩

પદ ૧૪૮

પ્રભુને પરહરી જે કોઈ અન્ય વાણીને ગાવે,
 આધજો વણેને વાસે વાછડુ ચાવે
 કાળ સ્વરૂપી વાછડુ કહીએ, આવરદા ચાવે,
 દહાડે દહાડે મૃત્યુ તાડે હુકડુ આવે, પ્રભુને ૨
 વેશ પેહેર્યો પણ દેહ ન આવ્યો, બદલામુ બેહુ,
 મજારી કાઢના ઘરમા જાટીયુ પેહુ પ્રભુને ૩
 આવ્યો તો તુ સાચે વઢાડે, થયો જુઠારે જોડો,
 વિશ્વભર વીસારી ગાયો માડ ને ઢોલો પ્રભુને ૪
 દવાડપક તુ જીવ ના ગાયો પ્રભુને મુકી,
 આગે હુતો વાચુ છેલ્લો લીધી રચની ભુકી પ્રભુને ૫
 પ્રભુને વિમુખ જીવે કાઈએ નવ જોયુ,
 આવીતી ભલી ભલસરા બીજા બાવળનુ જોયુ પ્રભુને ૬
 મનખા સ્વરૂપી મશડ જીવે, એજે વગોયુ,
 કહે કૃષ્ણ પોત બગડયુ ત્યારે સ્તાર જોયુ પ્રભુને ૭

પદ ૧૪૯

જાગીને જપીએરે હરીને જાગીને જપીએ
 જાગ્યાવિના જે જે કરીએ તે વેદમા ખપીએ ટેક ૧

બહાર બેશીને હરી જશ ગાઈએ શુ કરવા છપીએ,
 હરીજનીયાના વચન સાલજી,તાપે નવ તપીએ બાગીને ૨
 તન મન ધન અતરબાગીને, આપ તણ અપીએ,
 પ્રાણ ગયા પણ પૃથ્વીનું જળ, ન પીધું બપૈયે બાગીને. ૩
 અનન્યપણે ઇશ્વરને ભજતા, સા હુ ખડા ટળશે,
 પ્રીતમનો સ્વામી પ્રેમ સનેહી, આવીને મળશે, બાગીને ૪

પદ. ૧૦૫

અનેક જન્મનો બિચ્છા પ્રાણી, કેમ કરી બાગે
 કર્મધેનનું ધાગણ પડીયું, નિદ્રા નવ ત્યાગે ટેક ૧
 મલીન અત કરણમા અધાર અજવાળું ન મળે,
 ઇંદુ અર્કને પીજો દેખે, પોતાને કમળે અનેક ૨
 માયા મેઠું મદીરા પીધી, મદ ભરીઓ આગે,
 સદ્યુરની શીખામણ એને કઈ પેરે લાગે અનેક ૩
 મરમ ન બાણે મુરખ પ્રાણી માયા સુખ માગે,
 પ્રીતમ પ્રભુનું ભજન કરે તો ભવ ભટકણ લાગે. અનેક ૪

પદ ૧૫૧

રામણ સત્યછે સૂણ સાચુ કહું તુજને,એક વાતલડી ચિત્ત ધરજેરે,
 જો સુખ ઇચ્છે આપણ તો સત સમાગમ કરજ રે
 સતસંગે સુખ છે ઘણું, હુ ખ કોટી જનમનું કાપેરે,
 જીવતણી બુદ્ધિ પાત્રે, શુદ્ધ જ્ઞાન જથારથ આપેરે
 શીતળ નિર્મળ સતની, કાઈ વદન સરોજની વાણીરે,
 સાલજતા સશય ટળે, મળે પ્રેમે સારગપાણીરે
 સદ્યુર શબ્દે સસાર છુટીએ, જમ કીકરનો ભય ભાગેરે,
 નૌકા સ્વરૂપી સત છે, ભવ તરતા વાર ન લાગેરે
 એવી સંગત સતની, તન મનના તાપ નિવારેરે,
 પ્રીતમ પુરણ પ્રેમશુ, સુખસાગર સ્નેહ વધારેરે

પદ ૧૫૨

સતવિના ન સારમા, કોઈ હરીનો મરમ ન બાણેરે,
 શ્રી સુખ મહિમા સતનો, પ્રભુ પુરણ પ્રીતે વખાણેરે
 નારદ પ્રત્યે નાથજી, તે સતતણા જશ ભાખેરે,
 સત મને વહાલા ઘણા, નિત્ય નામ ફદીયામા રાખેરે

સત સદા સુખ ધામ છે, મારે રહેવાનું નિશ્ચાર રે;
 સંતની રક્ષા કારણે, ધરૂં અવનીમા અવતારરે.
 અરસ પરસ રહું એકમા, જેમ સાકરમાં મીઠાઈરે.
 પુષ્પ મધ્યે જેમ વાસના, તેમ સતમા સહુ સમાઈરે.
 તરણુ તેજ ન્યાડ નહી, કનક કુડળ ભીન રૂપરે,
 જળ તરંગ નહી જુજવા, એમ સત તે માડ સ્વરૂપરે.
 રાત ચરણ રજ વંદશે, તે મર્વ શિરોમણી થાશેરે,
 શીવ વિરચી શારદા, તે સતતણુ ગુણ ગાશેરે
 મૂળે પાણી સીચના, ફળપુલ પાદે ફરશેરે,
 જે સતોખે સતને, તેના સઘળા કારજ સરશેરે
 સતતણુ મહીમા ઘણું, તે કોઈ વીરલા જન જાણેરે
 પ્રીતમ પુરણ પ્રેમશુ, પ્રભુ સતના સુજશ વખાણેરે.

પદ ૧૫૩

સત તે તીરથ રૂપ છે, માહે રામ સુધાજળ ભર્યુરે,
 વચન લેઈ આનંદમા. તન પરસે પાતક હર્યુરે
 સાધુ ચંદન ખાવના, સેવે તે શીતળ થાયરે,
 તાપ પાપ ભવ આપદા, સો દુકીત દૂર પળાયરે
 કામધેનુ ચિતામણી, મનકામના પૂરણ થાયરે,
 હ કોમળ નવનીતથી, પર તાપે ઓગળી જાયરે
 સત સજીવન ઔષધી, ભવરોગના તાપ નિવારેરે
 સસાર અપાર સમુદ્ર છે, એક પલકમા પાર ઉતારેરે
 સત વચન મિદુ સ્વાતીનુ, મન છીપમા મુક્તા થાયરે
 પ્રીત સહિત ચિત્ત પ્રોઈ લે, તેનું જનમતણુ દુખ જાયરે
 જે જાણે સુખ સતનુ, તે પળસર સગ ન છાડેરે,
 પ્રીતમ પૂરણ પ્રીતડી, તે મન કમ વચને માડેરે.

પદ ૧૫૪ ક ફી

પ્રીત વિના પ્રભુ દુર છે, તમે જો જો ભુક્તિ કરીનેરે,
 હ પ્રેમ જેને પ્રગટે, તે ભાવે લેટે હરીનેરે
 પ્રીત જુઓ વ્રજનારની, જેણે વશ કીધા વનમાળીરે,
 તન મન સદા વિસાર્યા, લોક લાજ મરજાદા ટાળીરે
 સાચી પ્રીત એક મીનની, તે નીર વિના નવ જીવેરે,
 જુઓ પ્રીત પતંગની, તે દેહ દહન કરે દીવેરે

ચિત્ત ચોટયું ચક્રારતું ચદ્રશું, તે પ્રીતે પાવક પાવક પ્રાશેરે,
 રવી રહે લખ જોજને, જળ મધ્યે પ્રકાશેરે
 પથ પાણીને પ્રીતડી, એક મેક થઇને જાયરે
 આપ બળે પથ ઉગરે, તે સાચો સ્નેહ કહેવાયરે
 પ્રીત જુઓ પાંખી તણી, જળ ચાતક ચય ન જોળેરે,
 અણુ પીએ આકાશનું, અવનીનું નીર ન ડોળેરે
 નગ માદા મોતી જુઓ, શત જોજનપર વેચાયરે,
 આવી મળે તે એકઠા, અધક્ષાય અળગા નવ થાયરે
 પ્રીતમ એવી પ્રીતડી, ગુરૂ સતની સાથે સચીરે,
 તે પૂરણ પદ પામીયા, કાઈ કહેણી ન રહી કાચીરે

પદ ૧૫૫

સખી શામ કીશોર કુવર જોને, કુવર જોને, કુવર જોને,
 એનું મુખ જોઈને મનના વિકાર જોને, સખી૦ ટેક.
 વસુદેવને દેવકીના સુત કહાવે, ધનુષ્ય જગ જોવા આવે, સખી
 કાળી કુખજાનું ચદન લીધું, તેનું રૂપ કમળા સરખું કીધું સં
 હતા નદરાય ઘેર ગોકુળમા મધવાનું માન હયું પળમા, સં
 નિત્ય નિત્ય નીરખે નાર વ્રજની, લોચન મફળ કરો સજની સં
 રસીક શિરોમણી રગ રસિયો, પ્રીતમનો સ્વામી મનવગ્નીયો સં

પદ ૧૫૬

જુએ જુવતી અરૂપે જાખીને, જાખીનેરે જુએ જાખીને,
 કહે પગરૂપર પાખીને, જુએ જુવતી અરૂપે જાખીને
 કરેમાનુનીમનોરથ મધુપુરની, છખી નેહે નીરખે તાથ નટવરની જુ
 મોગ મુગટ કુડળ વનમાળા, નખ શીખ મુદર રૂપ રસાળ જુ
 તીન સમાન પ્રીત પટરાજે, શોભા જોઈ મન્મથ લાજે, જુ.
 અમૃત દષ્ટિ ગભીર ઘેરી, સૌ કોઈ કહે કસના વેરી, જુ
 જ્યાં જ્યાં જાય શ્યામ સુખરાશી, મોતીડે વધાવે પુરવામી, જુ
 વરવા જોગ સખી આ વર છે, મુદરતાનો એ સાગર છે, જુ
 માન તાનને કોણે લરમાવ્યા, અવર પુરૂષને પગણાવ્યા, જુ.
 અવર ખીજુ સખી શુ કરીએ, પ્રીતમના સ્વામી પ્રેમે વરીએ જુ

પદ ૧૫૭

ઓ આવે રે ઓ આવે, અવગેલો આનંદ રસીયો,
 મુદર સ્યામ સહુણો સજની, મોહનજી મારે મન વસીઓ, ઓ

કગ્મા ગેડીને કમળ ફેરાવે, શીર સોહે ફેટો કુલ ભર્યો,
 શ્રી ગીરીરાજ ધર્યો નખ ઉપર, ઇંદ્ર તણો અહંકાર હર્યો, આ-
 બકી બકાસુર શકટ તણાવત, ઘેનુક વછાસુર પ્રલબ્ધ હર્યો,
 કાળી દુર કીધો દાવાનળ પીધો, કેશી કસને કીટ ગણ્યો આ-
 કમપદ્મ મગ્ન જીવતી કેરા, સત તણો સુખકારી રે,
 પ્રીતમનો સ્વામી પ્રેમ સ્નેહી, નટવર નવલ વીહારી રે આ.

પદ ૧૫૮

ચાલ મળી જોવાને જઈએ, જીવન જોવા સરખોરે,
 રૂપ કળા ગુણ લક્ષણ પુરણ, નેણ ભરી ભરી નરખોરે આ-
 ઘેર ઘેરથી ગોપીજન નીસર્યા, કર ધરો કચન થાળરે,
 અગર કપુરે આરતી સાજી, સુદર રૂપ રસાળરે ચાલ-
 પય પકવાન મીઠાઈ મેવા, બીડા બહુ તામુલ તણા,
 અધરરસ અરપે અગ સમરપે, મગ્ન જીવતીના જીવ ધણારે આ-
 કામની કનક કમળ વનકુંદયુ, મધ્ય મધુકર મોહનલાલરે,
 પ્રીતમનો પ્રભુ પરમ સ્નેહી, ભક્ત વ્રતસળ પ્રતિપાળરે આ.

પદ ૧૫૯

સુરભી સગ શામળીયો આવે, જેમ ઉડગણુમા ઇંદ્રે,
 બાળ મરાળ વિશાળ મડળી, ચરણ કમળ રજ વદુરે સુ-
 પુત્રી કમળ ધ્વજ જવ જાણુ રૂળ, ચિન્હ ખટકશ જયરે
 હાટક તડિત ઉડીત રવિ રંગે, રંગે અગ પીતામ્બર સોયરે સુ-
 કેસરી લક અલકૃત ભણણ, ભુજ અભુજ નખ જોતીરે,
 વદન સુધારક સુદર શોભે, શ્રમ નિરમળ મોતીરે સુરભી.
 અરૂણ અધર ધરી મકુર મોરલી, પ્રેમે પાસ બોલાવેરે,
 રસ ભર્યા લોચન ભવભય મોચન, આનંદ અતિ ઉપજાવેરે સુ-
 રવિ નિહક કુડળ કરણ શોભે, મદન કોટીક છબી છાજેરે,
 કુટીલ કેશ આનન અભુજપર, મધુપ મડીલ બીરાજેરે, સુ-
 પૃગમદ અદન તિલક બિરાજે, તેતુ તે તેજ અપારરે,
 મણ્ડીમય મુગટપર મોર અદ્રીકા ઇંદ્ર ઘનુપ આકારરે સુરભી.
 નખ શીખ રૂપ નાથનુ નીરખી, રાખુ રૂઢીયા મોઝારરે,
 પ્રીતમનો સ્વામી પરમ સ્નેહી, પ્રાણ તણો આધારરે. સુ-

પદ ૧૬૦

સુદર રૂપ રસીકવર કેરે, કોટીક મન્મથ લાજેરે,

ક્રમળ વદન અણુજ આખણી, લાવ તિલક રંગ રાજેરે સુદર
 મોર મુગટ મકરાકૃત કુડલ, કર શીરોરૂઢ સોહરે,
 નાભી નલીન નવવ પદપકજ, મુનીમન મધુકર મોહરે
 કુસુમહાર શણુગાર શોભીતા નીરખી નેણુ યરાયેરે,
 પ્રીતમનો પ્રભુ પરમ સ્નેહી, લેટે લવહ ખ જાયેરે. સુદર

પદ ૧૬૧

નિર્મળ નામ નિરતર લેરે, ગમ અનત મુકુદ મોરારી,
 શ્રી ગીરીવરધારી ગોવિદ તેહરે નિર્મળ ટેક
 કેશવ કૃષ્ણ કૃપાનિધિ માધવ, સભારે સૌ શોક હરેરે, નિર્મળ.
 શ્રીવર સુદર સ્યામ મનોહર, રૂપ અનેક થઇને રમેરે, નિર્મળ.
 નારાયણ મધુસુદન મોહન, ત્રીલુવન તારણ ત્રીકમ છેરે, નિ
 પ્રીતમ પ્રીત સહિત મન લાવે, રાત દિવસ હરી રગમા
 રહેરે નિર્મળ.

પદ ૧૬૨

નામવિના ગતિ મુક્તિ નહીરે,
 સહઅનન અતુરનન શકર,
 સાખ્ય સત શ્રુતિ અગમ કહીરે નામ વિના
 અભમેળ ગજ ગીધ વ્યાધ કપી,
 ગુણુકા વિમાન ચઢી ગગન ગઈરે નામ.
 નામ આધાર તરે જળધર મહીધર,
 મુદમતી મન સમજ સહીરે, નાથ.
 તપ તીરથ વ્રત દાન જસ રૂળ,
 નામ સમોવડ નાવે એહીરે નામ.
 રામ નામ સૌ માહે શિરોમણુ,
 ભજ પ્રીતમ રસરૂપ થઈરે. નામ

પદ ૧૬૩

રામ સુધારસ જે જન પીવે, અદ્યાપિ સિદ્ધ નવનિધ મુક્તિ,
 અતુરધા ચાર પદારથકુ નહી છીવે. રામ.
 બ્રહ્મ પ્રકાશ હોય ઘટ ભીતર, તીમીર ટળી જાય અમીરસ દીવે રામ
 જરા ન જપે કાળ ન વ્યાપે, અમર ભુગોભુગ તે નર છેવે, રામ.
 મુવ પ્રદહાદ નારદ સનકાદિક, અજર પીયાડો પીધો શીવે, રામ.
 કહે પ્રીતમ થયા તે તદ્વત, જમકી કરથી કો નવ બીવે, રામ.

૪૬ ૧૬૪

તુ તારૂં તન દેખ તપાસી, મટે મોહ મમતા મદ માયા
તો કાયામા કેદાર ને કાશી, તુ તારૂં તન દેખ તપાસી.
જાગ્રત સ્વપ્ન સુષુપ્તિ તુરીયા, રોમ રોમ રહ્યો પ્રકાશી. તું.
તુ છે સુક્ષ્મ કારણનો દ્રષ્ટા, આનંદ રૂપ અખિલ અવિનાશી તું
ઉઠ પીઠકુ લાટક સાટક, ભમર ગુફા જમરધ વિનાશી તું.
આઠે પોહોર રહે એ સુખમા, પ્રીતમ તેહની ટળી ચોરાશી તું.

૫૬ ૧૬૫

હરીનો મારગ છે શૂરાનો નહી કાયરતુ કામ, જોને.
પ્રથમ પેહેલુ મસ્તક ઝુકી, વળતી લેલુ નામ જોને
મૃત વીત દારા શીશ સમરપે, તે પામે રસ પીવા, જોને.
સિંધુ મધ્યે મોતી લેવા, માહી પડ્યા મરજવા, જોને.
મરણ આગમે તે ભરે મુઠી, દીલની દુગ્ધા વામે, જોને
તીરે ઉભો જુવે તમાસો, તે કોડી નવ પામે, જોને
પ્રેમ પથ પાવકની જવાળા, ભાળી પાછા ભાગે, જોને.
માહી પડ્યા તે મહા સુખ પામે, દેખનારા દાઝે, જોને.
માથા સાટે મોઘી વસ્તુ, સાપડવી નહી સેહેલ, જોને.
મહાપદ પામ્યા તે મરજવા, મુકી મનનો મેલ, જોને.
રામ અમલમા રાના માતા, પૂગ પ્રેમી પરખે, જોને.
પ્રીતમના સ્વામીની લીલા, તે રજની દીન નીગખે, જોને.

૫૬ ૧૬૬

મત સમાગમ જે જન કરશે, તેને પ્રગટે પ્રેમ, જોને.
જે ધાતુને પારસ પરસે, તે તો હોયે હેમ જોને.
કથીર કાસુ હેમ ન હોયે, કોટી પારસ પરસે, જોને.
શુન્ય છીપ તે ઉપર નાવે, સોમણ સ્વાતિ વરસે જોને
અચેતને ઉપદેશ ન લાગે, શીવ બ્રહ્મા સમજાવે જોને;
જેના અવળા અત કરણો, તેને સમજણ નાવે, જોને.
કુમુદિ કાળપ જેને રૂદે, તેને ન લાગે રગ, જોને.
અડદ ઉજળા કયમે ન થાયે, જઈ જોણે ગગ જોને.
કુશકા કુટેથી શુ થાય, કણ ન જડે તેમાથી, જોને.
મદ અભાગી મુરખ નરને, સમજણ આવે કયાથી, જોને
પાપીને પ્રજોધ ન કરીએ, મૌન ગ્રહીને રહીએ, જોને.

કહે પ્રીતમ તુલસી દળ તોડી, પ્રેત ન પુજવા જઈએ જોને.

પદ. ૫૬૭

સત કૃપાથી છૂટે માયા, કાયા નિર્મળ થાય, જોને.
 શ્વાસો શ્વાસ સ્મરણ કરતા, પાચે પાતક જાય, જોને.
 કેસરી કેરે નાદે નાસે, કોટી કુંજર જુથ જોને.
 હિમત હોય તો પોતે પામે, સઘળી વાતે સુથ જોને.
 અગ્નિને ઉધેઈ ન લાગે, મહામણીને મેલ, જોને.
 અપાર સિધુ મહાજળ ઊડા, મરમીને મન રહેલ, જોને.
 બાજીગરની બાજી તે તો, જળુરો સૌ જાણે, જોને.
 હરીની માયા બહુ બળવતી, સત નજરમા નાણે, જોને.
 સત સેવતા સુકૃત વાધે, રહેજે મીઠે કાજ, જોને.
 પ્રીતમના સ્વામીને ભજતા, આવે અખડ રાજ, જોને.

પદ ૧૬૮ ગરખી

શુર પ્રહ્લાના ચરણ ઉપાસીએ, સેજે શોક સમુગો જાય,
 વચન સત્ય માનીએ.
 જે કોઈ પ્રેમે પીએરે પગ ધોઈને, ઉઠ કોડ તીરથ તેને થાય, વ.
 જશ લક્ષ તે પ્રેમ પ્રસાદમા, ભુક્તિ મુક્તિ તે સેજમા હોય વ.
 જે કોઈ પ્રીતે કરીને પ્રવર્તશે, દેહદર્શી દેખે નહી હોય વ.
 શુદ્ધ ચૈતન્ય શાક્ષી તત્ત્વમસી, સદા સ્મરણ એકરસ જ્ઞાન વ.
 આઠે આવરણ પાગ પરમાત્મા, નહી અધ મધ્ય અવસાન, વ.
 રૂપ રમણ સગુણ સોહીએ સદ્ગુરુ, જોને નિગમ નિરતર ગાય, વ.
 કહે પ્રીતમ પ્રપથ પરહરી, રાખો સદ્ગુરુ સગ સદાય, વ.

પદ ૧૬૯

એવો અખડ અમર વર હું વરી, ફરી પડવું નહી ભવફલ, અ.
 જેનું રૂપ સ્વરૂપ સોહામાણુ, ગણેા અખીલ લોકનો આનદ અ.
 જોને વરવા તીર્થ તપ આચરે, ધરે ધ્યાન તે જોગ વૈરાગ્ય અ.
 કંઠે કાશી કેદાર હિમાળે ગળે, તજે રાજ સર્વ સુખ ત્યાગ અ.
 વરતી ત્રણ લોકમા કોઈક આચરે, એવા શૂરવીર દદ ધીર અ.
 સૂમી ગૌપદ ગગન ગુંબમણી, સાત સાગર અજનીનું નીર અ.
 જોડી જેલ બનાવે બહુ ભાતના, કાઢી શકે નહી સતી કેરો વેશ અ.
 સતી સ્વાગ ધરે તે નિશ્ચય જાણે, કરે પાવક માહી પ્રવેશ અ.

પ્રેમે પામી પતિ પરમાત્મા રહી રૂપમા એક રસ લીન. અ.
સ્વામી પ્રીતમનોરે સભા ભર્યો, સિલુ અમૃતમા મનનીન અ.

પદ ૧૭૦

યુ ગીતા ગાઇનેરે, તે શુ કર્યુ ગીતા ગાઇને ટેક
પોથી લાચીને પરમારથ ન કીધોરે, રહ્યો આપ સ્વારથ
રહાઇને રે, તે પરને પરમોદો ને આપે ન શોધ્યો રે,
ધીક્ષ પડી પડીતાઇને રે, તેં લાગવત લાખે ને હેત રૂઢિયે
ન રાખે રે, ધનને કાજે મુખ્યો ધાઇને રે, તે જેમ ભુજ-
ગને માથે મણિછે રે, તેને તેજે જીવે જીવ ખાઇને રે, તેં
લણ્યો ખરો પણ લેદ ન બાણ્યો રે, કુટુમ પોખ્યું કમા-
ઇને રે, તેં મન મેલુ તેને માજી ન શક્યો રે, ટાળી નહી
કર્મ કસાઇને રે, તેં કહે પ્રીતમ પોતાને કહાપણુ રે, હરિ
હીરો તે હાથથી ગમાઇને રે, તેં

પદ. ૧૭૧

તુતો રામ રટણ કર રગમા, હવે રાખ હરિ સાથે હેત,
અવસર આ વો નહિ મળે ટેક વિષય ભુતે તે તુજને લ-
માવીઓ, ક્ષણ એક બેઠો નહિ ઠરી કામ, અવસરં ખોટા
ખેલમા યુ રે ખુચી રહ્યા, ઉઠ આગસ મેલ અચેત અવસરં
પ્રાણી પરપચમા યુ પડી રહ્યો, માની સ્વપ્ન તણુ સુખ-
સાર અવસરં ઝાળ ખાશે જે કેશે કહ્યુ નહિ, નથી માન-
તો ગાફલ ગમાર, અવસરં અતે રંગ પતંગ બથે ઉતારી,
કાચી કાપા નહિ અ.વી કશે કામ અવસરં તુ તો સ્મરણુ
કરજે શુદ્ધ ભાવશુ, ટાળી તન મન કેરા વિકાર, અવસરં
ભળે પ્રીતમ બ્રહ્મ સ્વરૂપને જેનો મહિમા છે અગમ
અપાર અવસરં

પદ ૧૭૨

સત પારસ ચંદન ખાવના

કામવેનુ કદપતરૂ સાર, સમાગમ સતનો ટેક

એક સમજમા રે અતર ઘણો, તરૂ પારસ ત્રણ પ્રકાર;
સમાગમં એક પારસથી રે પારસ બને, એક પારસથી હોયે
હેમ, સમાગમં એક પારસ લોહને કુંદન કરે, સો વર્ષે એ-
મનુ એમ સં એક ચંદનથી વીખ ઉતરે એક ચંદને અગ્નિ

ઓ'લાય, સં એક તલભર તેલમા જો પડે, ફરી તેલ તાતું નવ
થાય, સમાગમં સર્વે ગજશીર મોતી ન નીપજે તેની જી-
હિત વિચારીને જોય, સમાગમં જ્ઞાનહિણા ગુરૂ નવ કીજીયે,
વઝા ગાય દોઝે શુ થાય, સમાગમં કહે પ્રીતમ બ્રહ્મવિદ
લેટતા, ભવ રાગ સમુજો જાય સમાગમ સતને

પદ ૧૭૩

તુતો રામ રટણ કર રગમા,
તારા અગમા ઉપજે આનંદ, ગોવિંદ ભજ ભાવશુ ટેક .
પરમાર્થ અર્થ વિચારીએ, તજ મ્વારથ માયાનો ફદ, જે વિદ
કાયા માયા તે તો કારમી તેને વણમતા ન લાજે વારગોવિંદ.
મૃગ તૃપ્પાના જળરે જશકભર્યા, એવો બાણ સકળસ સાર ગોવિંદ
શુ જી વળિહુ તે મરકટે માનીયો, તેણે ટાઢ ટળે ન લગાર, ગો વદ
ઉસ ઉદક બીડી બરામની, તેને ઉકયા તણો ઈતખાગ, ગોવિંદ
સ્વપ્નામારે સમૃદ્ધિ પામિયે જગીજેના ન રહે જરાય, ગોવિંદ
ધુમાડાના ઢગરે સોહામણા, ભર્યે સુડીમા નવ રે ભરાય, ગોવિંદ
સાચી સગત મદગુરૂ સંતની તેથી જીવપણુ ટળી જાય, ગોવિંદ
કહે પ્રીતમ પ્રભુને સભારતા મહા પાપી પાવન થાય, ગોવિંદ.

પદ ૧૭૪

સંજુરના તે શબ્દ વિચારના,
મટે માયા મોહ વિકાર, હુગીગમ પીજીએ ટેક.
બાળી બસ્ત્ર કરે બીજી વાનતા, ઉગ પ્રગટે પ્રેમ અપાર, હરી
એવો અજર અમીગસ જે પીવે, તેના નેણ વેણ પલટાય, હરી
લાગી બ્રહ્મખુમારી નવ ઉતરે મુખ મુખે કહ્યુ નવ જાય હરી.
તેને સભવ નથીરે શરીરનો થયે અનિમદ્દૃષ્ટ ઉઘાડ, હરી
મરજીવા થઈ હરીને મળે, ગાળે જ ન હીમાળે હાડ હરી.
બ્રહ્મવ્યાને ગગનવત થૈ રહ જંમ કુલ મહાજળ માર્ધ હરી.
કૃષ્ણ પોતામા પોતે કૃષ્ણમા, કૃષ્ણ વિના ન હીમે કાઈ, હરી.
જઈ સરીતા સાગરમા ભળે, તેનુ નામ નદી ટળી જાય હરી
કહે પ્રીતમ મદગુરૂ સેવના તળે અતર એક રસ થાય હરી

પદ ૧૭૫

સત લક્ષણ ત્રીમ સોહામણા ચિત્તવૃત્તિ થઈ જેની રાત,
એવા જન હરી તણા ટેક.

પ્રહ્લાનંદ પ્રહ્લરસ લોગીયા, જીવ ઇશ્વર લાગી જ્ઞાત, એવા.
 દયા દાન દાસત્વ અતિ ઘણું, જ્ઞાન ભક્તિ વિવેક વૈરાગ્ય, એવા.
 ક્ષમાવત તપે નહીં તાપમા, આશા રહીત અમલ અનુરાગ, એવા.
 અકોધી ઇદ્રીજીત અનુભવી, કવિ કોમળ શીલ સતોષ, એવા.
 આશા રહિત અમૃત વાણી વદે, સહજનંદ આનંદ કંદ, એવા.
 શુદ્ધ સ્નેહી સ્વાસ્થ્ય નવ મળે, પરમાસ્થ ઉપર પ્રીત, એવા.
 શશી સુરજવન સાક્ષી રહે, ઉદાર અર્જુનની રીત એવા.
 હરખ શોક વિષે ડાલે નહીં, અર્ધ નિમિષ ન મુકે નામ એવા.
 સુરતરૂ સુરધેનુ ચિતામણી, મળના પોહોચે મન કામ, એવા.
 પરિપુરણ લક્ષણ સતના, જત્રીસમા ઓછા બેય, એવા.
 કહે પ્રીતમ એવા સતને, ચહુ સોપીને શરણે રહેય, એવા.

પદ ૧૭૬

મન તુ અજગુ કા અકુળાય બીજે નથી બોલતો ટેક
 તુ તો જાગીને જો તારા રૂપનુ, ખોળી જોતામા તુરે ખોવાય બીં
 તારે ઓથે હરીને નથી દેખતો, કુ ડલ ઓથે જેમ કનક ઢકાય, બીં
 તુ તો દરિયાની લહેર સમાન છે, લહેર સમતા જેમ સમુદ્ર દેખાય
 તારે ઠંકાણે હરીને ઠંસવને, એમ સમજે તો મહા સુખ થાય, બીં
 કહે પ્રીતમ એવો પુરખને, હુ તો લગી લગી લાગુ પાય બીં

પદ ૧૭૭

સતની સેવા કીજીએ, શુદ્ધ ચિત્તે કરીને, દેહ કૃત
 ટાળીને પ્રહ્લાને નીહાળીએ, પ્રેમ નેમ નિત્ય પાળીએ રે,
 શુદ્ધ ભાવે કરીને, ચરણોદક પીજીએ ને પ્રસાદ લીજીએ, તન
 મન વારી દીજીએ રે, શુદ્ધ પાન ચવરાવીએ ને ચરચા
 ચલાવીએ, પ્રેમની ગોષ્ઠી ખનાવીએ રે, શુદ્ધ તાળા દુટશેને
 બધન છુટશે, ભ્રમની ગાગર પુટશે રે, શુદ્ધ સશય સમા-
 વશે ને હરી ઓળખાવશે, પ્રીતમ પ્રેમ ઉપજાવશે, શુદ્ધ

પદ. ૧૭૮

સત ભગવત એકે રૂપ છે રે, ભીન્ન ભાવ ન આણો.
 એકે રૂપ બાણશે તે મહા રસ માણશે, તે શાને મત તાણ-
 શે રે, ભીન્ન જેમ પુષ્પ વાસના તે અતર અબ ડાસના;
 અખડ પ્રહ્લાની ઉપાસના રે, ભીન્ન જેમ સિંધુ એક છે
 ને લેહેરી અનેક છે, જેવામા જુજવો વિવેક છે રે, ભીન્ન

જેમ હાર હેમ છે સત હરી રામ છે, પ્રીતમ પ્રભુશુ નિત્ય
પ્રેમ છેરે, લીન્ન૦

પદ ૧૭૯

જન્મ કૃતારથ કીજીએ રે રહીએ સાધુની સગે સત્સ-
ગ સાર છે એ તત્વ વિચાર છે, ભજતા ભવનો પાર છે
રે, રહીએ૦ પ્રેમ રસ પીજીએ ને કોઇથી ન બીજીએ, દેહ
ધર્મના લાવ લીજીએ રે, રહીએ૦ સાધન શુ કરે તે શીદ
કુટી મરે, સત્સગે કાણુમા તરે રે, રહીએ૦ પ્રીતમ પરમાર્થી
હરીના હેતાર્થી, તે છુટા સસારથી રે, રહીએ૦

પદ ૧૮૦

જ્ઞાન ગગામા ઝીલીએરે, નિત્ય નેહુ ધરીને, પાતીક
પ્રજળે મેલ મનનો ટળે, સચ્ચિદાનંદ સેહેને મળેરે, નિત્ય૦
જીવ પાણુ જાય છે ને આત્મા દરશાય છે, કાગ ટળીને હંસ
થાય છે રે, નિત્ય૦ નીજનંદ ઉપજે ને બ્રહ્મ લાવે ભજે;
વિષય વિકાર ન લાગે રજે રે, નિત્ય૦ અખડ અદ્વૈત છે ને
સુખ અપાર છે રે, પ્રીતમ પરમ પદ સાર છે રે, નિત્ય૦

પદ ૧૮૧ રાગ ધોળ

શુર ગમે ઘટમા જોયોરે, નગય સર્વ ટળ્યો,
અવિનાશી ચૈતન્યરે, શબ્દાદીત મળ્યો
ચતુરદળ ચીતવી રે ખટદળ માહે ખળ્યો,
દશ દળમા દીઠોરે, દ્વાદશ દળમા મળ્યો,
ષોડશ દળ ખુખ્યો રે, દ્વીદળમા દરસો,
સહસ્રદળ ચઢ્યો રે, પખી થઈ પરસો
નહી નાદને વાણી રે, ગ્વી શશી જોત્ય રહી,
શુદ્ધ સ્વયં પ્રકાશી રે, દુનિયા ભાસ નહી,
નહી અબ્ર એ ઉગ્મી રે નહી માયા મમતા,
પ્રીતમ સ્વયં પોતે રે, શુન્ય શીખર સમતા.

પદ ૧૮૨

આ તનમા તીરથ રે, તત્વ વિચાર તણુ,
ચૈતન્ય સાગરમા રે, નહાવાનું ફળ છે ઘણું,
ગલીકમા ઝીલો રે, નીરમળ નીર વડે,

(૬૫)

ગંગા ને જમુના રે, સરસ્વતી પુર ચઢે.
અભાતમા પ્રાગે રે, ત્યાહા થાયે તરવેણુ;
મરજીવા ભેગી રે, ઝીલે દીન રેણુ.
કાયા કાશીમા રે, વિશ્વના નાથ વસે,
પ્રીતમ પદ પરસે રે, તે તદરૂપ થશે.

પદ ૧૮૩

સદગુરને શબ્દે રે, સૌ તીરથ તેહને,
પડમા છે પોતે રે, જીતી કરે જોહને,
ગુરદેવ દયા કરે રે, તેને સઉ સૂઝે,
બોલે બહુ નામીરે, બીજે શુ બુઝે
અંતર્ગત ઇશ્વર રે, આપે અવિનાશી,
પોતાની ભુલે રે, લમે લખ ચોરાશી
છે શ્રીમત સુખીયો રે, રાક થઈ રઝાચો,
માયાને સગે રે ત્રિવિધી તાપે બળ્યો
સદગુરને સેવે રે, તો નીજ રૂપ જડે,
તનમાહે તપાસે રે પોતે પોતા વડે
નખ શીખ લગી ન્યાળો રે, ન મળે કોઈ બીજો.
પ્રીતમ એક અદ્વત રે, જોઈ હૃદયે રીઝો

પદ ૧૮૪

પુરણાનહ પોતે રે, પરપચ પરકરતા,
કારણનુ કારણ રે, લઈ અળગુ કરતા
નભ પવન નહી રે, નહી અણુ અવની,
પચ વિષય ચતુષ્ઠી રે, નહી સૂક્ષ્મ નવની,
દશે ઇંદ્રી અવસ્થારે, નહી સ્થાનનું ઠેકાણુ,
સૂરજ જેમ સાક્ષીરે એમ આત્મા જાણુ.
અન્વય વ્યતિરેકેરે, જયમ છે ત્યમ જોઈ,
પ્રીતમ છે સ્વરૂપે રે, નહી પામ્યો નહી ખોનુ

પદ ૧૮૫

ભૂલ ઘણી ભાગી રે, બ્રહ્માનંદ ભાસ્યો,
શુદ્ધ ચૈતન્ય સાક્ષીરે, સઘળે પ્રકાશ્યો
ટળ્યુ તિમીર ત્રિગુણનું રે, તુરીયા તેજ ધણુ,
અખડ અજવાળુ રે, નિર્મળ નામ તણુ.

એક રસ અવિનાશી રે, શુદ્ધરૂપ સ્વયંબોધિતિ;
 તરવેણી તારે રે, પ્રોથુ મન મોતી
 હરીહાર હીરાનો રે, પેહરો પ્રીત ધરી,
 થઈ પ્રેમ સોહાગણુ રે, પુરણ મન મોહ ભરી
 પામી અચળ એવાતણુ રે, અખડ વર વરતા,
 પ્રીતમના સ્વામી રે, સગ આનંદ ધરતા.

પદ ૧૮૬

જાજન કરી દ્યો ભાવેરે ભવ ભટકણુ ભાગે,	
સસાર સાગર તરતારે ક્ષણુ વાર ન લાગે.	૧
માયા મોહ નિદ્રામારે ગાફલ શુ ઘોરે,	
પાપ ચોર વસે પાસેરે આતગધન ચોરે	૨
અચેત શુ ઉઘેછેરે જને આખ્ય ઉઘાડી,	
વેગે વણુશી બશેરે કાયાની વાડી.	૩
ચેત ચિદાનંદ મળશેરે ટળશે અધાર,	
આ અવસર છે રૂઠોરે હોય કારજ તારું.	૪
મહા પુરૂષનો મારગરે તે પગલા સહાજે	
પ્રીતમ પ્રેમ ધરીનેરે હરિના ગુણુ ગાજે	૫

પદ ૧૮૭

બા સંજુરને શરણુરે સઉ સશય હરશે,	
જીવ દશાને ટાળીરે હરી સરખો કરશે,	૧
ઉગ્રદશા અનુભવનીરે છે સમજણુ મોટી,	
મન કચનને કસવારે શુરૂ જ્ઞાન કસોટી	૨
હોય હેમ હોહ કેરૂં રે જેને પારસ પરસે,	
થાય મહા મુક્તાકળરે જળ સ્વાતિ વરસે.	૩
છીપ રહે સાગરમારે જેમા મોતી નિપજે,	
જ્ઞાન ગિનકા પરસેરે તેને રસ ઉપજે,	૪
એમ સતસંગે નર મમઝેરે, સૌ દુબધ્યા બધ	
પ્રીતમ તે પ્રાણીનુ રે સર્વે કારજ થાય.	૬

પદ ૧૮૮

જે પરમારથ પ્રિછે રે, તેને પાપ ન પરસે,	
રૂપ અનુપમ હરિનુંરે, સચરાચર દરસે.	૧

સા સામગ્રી હરીની રે, હરીના થે રહીએ,
હરિને સમરપણ કરીને રે, ઉગરતુ દેવે ૨
સાચે રાચે રસીયો રે, પરપચ પરહરજે,
હેતારથ હરિજનસુરે, હરિજનથી ડરજે. ૩
હું માર હરદેથી રે, ટાળીને રમજે,
વિશ્વ આત્મા વિષ્ણુ રે, નિરખિને સમજે,
અસત અન્યાય ન કિજે રે, સત વચન ઉચરજે,
પ્રીતમ પ્રેમ ધરીને રે, પ્રભુજીસુ મળજે ૪

પદ ૧૮૬

ઠાયા બની છે તારી કારમી રે,	હરીતુ ધ્યાન ધરજે,
તારો અમર નથી અવતાર રે,	પ્રભુતુ ધ્યાન ધરજે
ઠાચો તે કુભ જળે ભયો રે,	હરીતુ ધ્યાન ધરજે,
તેને ભાગતા કેટલી વાર રે,	પ્રભુતુ ધ્યાન ધરજે.
તરૂવરથી રૂળ છુટીયુ રે,	હરીતુ ધ્યાન ધરજે.
તે રૂરી ન ચોટે ઠાળ રે,	પ્રભુતુ ધ્યાન ધરજે
ગયો અવસર આવે નહી રે,	હરીતુ ધ્યાન ધરજે
આધ પાણી પેહેલી પાળ રે,	પ્રભુતુ ધ્યાન ધરજે
નહી યોગે હેરી નાવ જર જડીરે,	હરીતુ ધ્યાન ધરજે,
માહે બેઠા મઠ ગમાર રે,	પ્રભુતુ ધ્યાન ધરજે
ખોટો છે માહે ખારવોરે,	હરીતુ ધ્યાન ધરજે
તે તો હોડીનો હાકણ હાર રે,	પ્રભુતુ ધ્યાન ધરજે
કર્મ વા આવી આફળે રે	હરીતુ ધ્યાન ધરજે.
માહે મોહના મોહા આય રે	પ્રભુતુ ધ્યાન ધરજે
તેડ ન સુઝે તેહની રે,	હરીતુ ધ્યાન ધરજે
તેનો કરવો કોણ ઉપાય રે	પ્રભુતુ ધ્યાન ધરજે.
સદ્ગુરુ શબ્દ ઉચારીએ રે,	હરીતુ ધ્યાન ધરજે.
જો કરીએ સદા સત્સંગ રે	પ્રભુતુ ધ્યાન ધરજે
તો સહેજે પાર પામીએ રે,	હરીતુ ધ્યાન ધરજે,
કહે પ્રીતમ પ્રગટે રંગરે,	પ્રભુતુ ધ્યાન ધરજે.

પદ ૧૮૭

મનમા જાણી છે મરવુ નથીરે. દેહને અભિમાને, બહુ ગોઠવણ
કરતો ગમારરે, દેહને૦ મારા મદીર મારા માણીયા રે, દેહ-

નેં કહે મગ પુત્ર વારવાર રે, દેહનેં મારી જગ્યા ને મારી
જીવતીરે, દેહનેં કહે માર કુંટુભ પરોવાર રે, દેહનેં જમડત
વરાતી આવશે રે, દેહનેં ઉઠી ચાલવું છે આજ કાલ રે,
દેહનેં કાળે ગ્રહ્યા કેશ તાહરા રે, દેહનેં તે તો કરશે ઘડી-
મા વાતર, દેહનેં વળતી વિચારીશ જીવકારે દેહનેં ઘણા
ઘમવા પડશે હાથ રે, દેહનેં વાત પીત કંઈ આવી કંઈ
રક્ષશે રે દેહનેં નહીં આવે ઉપર લવલેશ રે, દેહનેં મનનું
ધાયું રહેશે મનમા રે, દેહનેં પ્રાણી પામશે કષ્ટ કલેશ રે
દેહનેં કર્મ પ્રધાન છે જીવને રે, દેહનેં ક્ષણ શુભ અશુભ
દેનાર રે દેહં જેવા કર્યા તેવા ભોગવે રે દેહનેં ધરે ઉચ્ચ
નીચ અવતાર રે, દેહનેં પડે પશુ પખી જાતમા રે, દેહ-
નેં ચાર જાણુ ચેરાશી લક્ષ રે, દેહનેં દુખનો અત આવે
નહીં રે દેહનેં કહે નિગમ પુરાણ પ્રત્યક્ષ રે, દેહનેં ગુરૂ
ગેવિદ્ એવ્યા નહીં રે દેહનેં કંઈપેરે કર્મના નાશ રે, દેહનેં
વાસના બીજ ખળ્યુ નહીં રે, દેહનેં ત્યા લગી ઉગરવાની
શી અશ રે, દેહનેં મોહ માયાના મોટા મોરચા રે, દેહનેં
જાત કપ જાનતીનું જોર રે, દેહનેં કહે પ્રીતમ કોઈક જી-
તશ રે દેહનેં જેને સદ્ગુરૂ શબ્દ અકોર રે, દેહનેં

પદ ૧૬૧

જાતન કરી જીવવ નથી રે ચિત્તમા ચેત્ય ચોપે તજ દેહ-
તણુ અભિમાન રે, ચિત્તમા ચેત્ય ચોપે સો વરસ જીવ્યો
તો શુ યતુ રે, ચિત્તમા સરવાળે મરણુ નિહાન રે, ચિત્ત
માં આયુષ્ય નિરતર અજળી રે ચિત્તમાં તે ટપકે શ્વા-
સો શ્વાસ રે ચિત્તમાં દુર્માતિ શે નથી દેખતોરે, ચિત્તમાં
આખો આગળ થયા નર નશરે ચિત્તમાં હીન દશ પાત્ર
મુકાન છે રે, ચિત્તમાં પછે કુચના નગારા કહેવાય રે ચિ-
ત્તમાં કેનાર્પિત ચઢી ચાલશેરે, ચિત્તમાં ત્યા પાણી પીવા
નહીં ગેવાય રે, ચિત્તમાં હુ તાર જી બેસજો રે, ચિ-
ત્તમાં પ્રાણી પછે પસ્તાવો ન થાય રે ચિત્તમાં પુણ્ય
કમ ન પાલે બાધીયુ રે, ચિત્તમાં કને ખરચ્યા વિના શું
પ્રયત્ન, ચિત્તમાં ગુરા ને શી સેવનારે, ચિત્તમાં સતી-
ને રે ન ગાત રે ચિત્તમાં એક ઘણી શ્રીરજ રાખજો

(૯૮)

રે, ચિત્તમાં કહે પ્રીતમ પ્રેમની વાત રે, ચિત્તમાં

૫૬, ૧૬૨

લપટ શે નથી લાજતો રે, કુબુદ્ધિ શુ કહીએ તને
સમજાવ્યો મો વારરે, કુબુદ્ધિ શુ કહીએ તોયે મૂઢમતિ માને
નહિરે, કુબુદ્ધિ ધીક પામર પશુ ગમાર રે કુબુદ્ધિ તારે
ચતુરપણુ પડો ચુલમાં રે, કુબુદ્ધિ તે પ્રીછી નહી પ્રભુની
ચેર રે, કુબુદ્ધિ નારી જતુની ન રહી વાઝણીરે, કુબુદ્ધિ
શે જણા ન દીધુ ઝેર રે, કુબુદ્ધિ તેને નાળ વધેરતા
નાવડયું રે, કુબુદ્ધિ શે પ્રથમ ને છેદયુ શીથ રે, કુબુદ્ધિ
તુ કૃતની કેટીડ પાતકી રે, કુબુદ્ધિ જે વિસાયા જુગદીથ
રે, કુબુદ્ધિ તું શીઠ અપરાધી અવતરો રે, કુબુદ્ધિ કર-
વા ભોમીને સાર રે, કુબુદ્ધિ શુભ કારજ કીધુ નહી રે,
કુબુદ્ધિ તે ભોગવ્યો બહુ સસારરે, કુબુદ્ધિ જમરાજા
લેખુ માગશે રે, કુબુદ્ધિ શો દેશે તેને જવાબરે, કુબુદ્ધિ
બાધી રૂઢીને નરકમા નાખશે રે, કુબુદ્ધિ આવી વગમશે
પ્રાણ પાપ રે, કુબુદ્ધિ હરીવિના બીજે બેટી નથીરે
બુદ્ધિ તાર કુંડ કુંડ ખ પરીવાર રે, કુબુદ્ધિ કહે પ્રીતમ
ચિત્તમા ચેતજે રે, કુબુદ્ધિ જેથી જાય જનમનો માર રે,
કુબુદ્ધિ શુ કહીએ

૫૬ ૧૬૩

હુ ખ ટળશે રે શ્વાસો શ્વાસે સ્મરણુ કરજે શામનું,
હુ ખ ટળશે રે રસનાએ રટણુ કરજે આનમરામનું
હુ ખ ટળશે રે આશા તૃણા લોભ ઈર્ષ્યા ત્યાગજે,
હુ ખ ટળશે રે પરમેશ્વરની ભક્તિ ભવેભવ માગજે
હુ ખ ટળશે રે જીવ્યાએ બાણી જુડું ના બે લોએ,
હુ ખ ટળશે રે દુરીજન વચન સુણી દીલમા નવ ડોલોએ,
હુ ખ ટળશે રે દીનરજની રહીએ નસીયાના રગમા,
હુ ખ ટળશે રે આવરહા પુરો કરીએ સતસગમા
હુ ખ ટળશે રે એક હરિ વિના અન્ય પદારથ મો તજે,
હુ ખ ટળશે રે પ્રીતમના સ્વામીને શુદ્ધ ભાવે ભજે.

૫૬ ૧૬૪

પુન્ય કરજો રે પુન્યવિના પ્રભુ પ્રેમ સ્નેહી કેમ પામીએ,

પુન્ય કરજો રે પુન્યવિના સ સાર સંકટ કેમ વામીએ
 પુન્ય કરજો રે શીળ વિના સ્નાન કયે' હરી નહિ તણે,
 પુન્ય કરજો રે અક' ઉછેરી અળ કહો કયાથી ફળે.
 પુન્ય કરજો રે મનમોહક આપે ક્ષુધા ભાગે નહી,
 પુન્ય કરજો રે બાવળીએ બીજેરા કાંઈ લાગે નહી
 પુન્ય કરજો રે વાળ્યાવિના લણવાની લાલચ શી કરે,
 પુન્ય કરજો રે કથીરથી કચનનું કારજ નહી સરે
 પુન્ય કરજો રે સ્વર્ગેતણુ સુખ આવીને સેહેજે મળે,
 પુન્ય કરજો રે દેવતાણી પક્તિમા જઈને ભળે
 પુન્ય કરજો રે દત્તવિના વિત્ત કોઈ પ્રાણી પામ્યો નથી,
 પુન્ય કરજો રે કહે પ્રીતમ કહીએ તે શુ આજુ કથી

પદ ૧૯૫

જ બળી એવડે મુક્તિની ભુક્તિ ન બાણી
 મિથ્યા માયા મૃગજળ સરખી, મોહ કરીને માણીરે, જ ૦
 ધામધુમ ધધામા ધાયો, ગીરધરલાલ ન ગાયો,
 આંચો તો પરમારથ કરવા, ઉલટો દોષ કમાયોરે જ ૦
 વિષયવાસનામા વિટાયો, જેમ ઝીટાયો બળે
 મરતા સુધી કામ ન ખુટયુ, મન બહુ લોચા વાળેરે જ ૦
 ગાશી તીર ગડે તનમાહી, એમ મનમાની માયા,
 છેદે પણુ છેદે નવ થાયે, જેમ કાયાની છાયારે, જ ૦
 હશ ઇન્દ્રિયે દોષ કમાયો, ઉલટો બધાયો આપે,
 કામ, ક્રોધ, મદ, મોહ, અગ્નિમા, બળી રહ્યો બહુ તાપેરે જ ૦
 શ્રવણુ હગ્ધ થયા નિદા સાભળી, નેત્ર હગ્ધ થયા નિહાળી,
 અંહા દન્ધ થઈ જુહું બોલી, સર્વસ્સ બેઠો હારીરે, જ ૦
 પ્રાણુ હગ્ધ થયા કરી પ્રતિગ્રહ, પાય પદ પર ચાલી,
 સુકૃત બીજ બળી ગયુ સર્વે ક્ષેત્ર પડો નહુ ખાલીરે જ ૦
 રાગ દ્વેષ ભર્યા રૂઢિયામા, અનેક દોષ ઉપબવે,
 કલ્પનુમ ચિતામણી સરખી, પ્રભુ ભક્તિ નવ ભાવેરે જ ૦
 રામનામનુ દામ ન બેસે, કામ આપણુ થાશે,
 પ્રીતમ મન પ્રમોહ કરે તો, સકળ કલ્પના બશેરે. જ ૦

પદ ૧૯૬

સસારી એવે હરી સાથે હેત ન આણ્યુ,

મરતાં મુઘી લોભ ન મૂક્યો, ઘરતુ તરીલુ તાણુંરે સં
 પાચ પચીશ પચાસ થયા તોય રૂઢે જ્ઞાન ન આપ્યું;
 અગોઅગ સૌ શીયલ થયુ તોય પ્રભુનું ભજન નવ ભાવ્યું સ.
 અતસમે જે સાથે કારજ, તે શુ હેત ન કીધું,
 અમૃતરસને ઢાળી દેઇને, ઝેર હળાહળ પીધુંરે સં
 માયા છાયા એક બરાબર, કાયા કાચનો કુપો,
 કરવું ને કારવવું સર્વે શામળીયાને સુપોરે સં
 જીવન મરણ હાથ છે જેને, તેને ભાવે ભજીએ,
 પ્રીતમના સ્વામીને સેવો, અન્ય પદારથ તજીએ સં

પદ ૧૯૭

સ સાગ્રમાહી શોક મોહની માયા,
 કરવું ને અવતરવું મરવું, કર્મ સંજોગ કમાયારે સં
 અલ્પ જીવવું જપ મળે નહી, જીવ જન્મજે વાહો,
 પુન્ય પરમારથ કંઈ નવ પ્રોછયું, લાલચમા લપટાયોરે સં
 આશા તૃષ્ણા તાપ ટળે નહી, ઘણા ઘણાને ધાયો,
 માથા ઉપર મરણ ભમે છે, તેની ખબર નવ પાચોરે સં
 જે ઉગ્યા તે આથમ્યા ને, પુલ્યા તે કરમાયા,
 જે જન્મ્યા તે જીવું જાણો, ભવમા કા ભરમાયારે સં
 મૃત્યુલોક આપ્યો તેને મરવું, દીલ વીચારો ડાહ્યા,
 કાળચક્ર કૈને નવ મુકે, કોણ રકને રાચારે સં
 શુદ્ધિતે જે ભક્તિ કરશે, તે નર લાભ કમાયા,
 કંઠે પ્રીતમ કેઇક ઉગરશે, જેણે ગોવિંદ ગુણ ગાચારે સં

પદ ૧૯૮

હરી સ્મરણ ડરી દયો, જ્યા લગી જુગમા જીવો,
 દેહતણો વિશ્વાસ ન કરશો, વાચે આલાય જેમ દીવોરે હરી.
 માડ તાડ એ અધાર, જ્ઞાન વિના કેમ ટળશે
 પ્રેમ જ્ઞાન પ્રકાશ થશે તો, અતરન્નમી મળશેરે હરી.
 થોડાસા જીવ્યાને કાજે, ઘેસા ગર્વ ન કરીએ,
 લોહતણે ત્રાપે વળગીને, કેમ ભવસાગર તરીએરે હરી.
 ધનદારા સુગ કુટુંબ કપીલો, મિથ્યા મોહ ચઢાવો,
 મારગ વચ્ચે મ્હેચ્છ મળ્યા, જેણે વેઠે ઘાસ વઢાવ્યોરે સં.
 સુરતડ તજી શીમળો સેવે, તેતો ભૂલ્યો ભામે,

તણ બન્હવી ઝીલે ઝાઝવા, તે કયાથી સુખ પામેરે. હરી
અર્ક હિરે અબતાણ કુળ કોણ પામ્યા છે પ્રાણી,
હરી કયા વિના કથની તેતો સો કહેવાની કહાણી રે હરી
આયુષ્ય તાડ નીર અજલો, ઘડી ઘડી ઘડી જાયે,
અવેત પ્રભાં શુ ઊઘે જિ, કાળ નિરતર ખયેરે હરી
કાણો કુલ પ્રી જળ ભરીએ, કાલમા ખાટી થાયે
સરીતાપુર વહ જેમ વેગે એમ આવઠા જાયેરે હરી
માટે હરી હરી પ્રજે સત્ય ઉચરજો, અધમ પ્રી જોમરજો,
કહે પ્રીતન સતસંગ કરીને, સસાર મગર તરજોરે હરી

પદ - ૯ - રાગ ગરબી

મૂકી દે મુઠ માર, મમતા મન ફેરી
સમજી લે રાગમા માર જો હરીને પ્રી ટેક
હરીને જોતા દુઘા જોતા, પોતે પાં પ્રદાપ રે
અતબ્બમીમા એકરમ થાતે, કાળ પડે ભવકૂપરે, મમતા
પથ ભાગે પોડ વહેચતા, ઊગેર તે પ્રીનાશીરે,
રથુજ સુદમ કાસળને હરીયા પોતે સ્વયં પ્ર પ્રીરે, મમતા
શુદ્ધ ચેતન્ય ન માફી પ્રમતા, પ્રમળને પ્રપ્તીરે,
પરનામ છે પૂજાનહના, નીગમ કાલ છે નેતિરે મમતા
નિગુણ એક નિરતર નિગ્ની હુ-જો હડા માયરે,
પ્રલયમા પાણી વિના બીજુ, નગરે ન આને ડારેરે, મમતા
ચિદાનંદનુ ચિત્તવન પ્રતા કોટ કલપના વાયરે
પ્રીતમ પડદો મટ માયાને મહાપદનાલય વાયરે મમતા

પદ ૨૦૦

છે પ્રદાનદ ભાપુ પ્રાને ભાપેરે,
સચ્ચિદનંદ સુખગુણ, તે કાવે નિરદાયેરે ટેક
અણ થકી તે લઈ અજ સધી, વ્યાપક વિશ્વાધારરે;
જ્યા જોઇએ ત્યા તેમે થઈને, જોડે જોલણકારરે, પ્રદાને
જળ તગ નહી જુજવા રહે, જેમ હાટકમા હરરે,
તેમ તુમા હરીને હરીમા તુ, એમ નિગમ કહે નીરધારરે પ્રદા
નખ શિખ સુધો હેમની પુતળી, હેમ તણ શણગારરે,
પ્રાદ્યા ભીતર હેમ બિરાજે, હેમ તણો વિસ્તારરે, પ્રદા
નિશક થઈને નાખી દે ને માથેથી સહુ ભારરે,

કેતાં હરતા આપ પોતે છે, અળીલ પ્રહાડના આધારે પ્રહા,
શુદ્ધ વિચાર કરી થા સુખીયો, દુ ખના બાળી બીજરે,
કહે પ્રીતમ પ્રભુમાહી સમજે, જેમ વાદળમા વીજરે પ્રહા

પદ ૨૦૧ રાગ સામેરી

કઈક જુગ વીત્યારે બૂદળ બટકતારે, હવે શુરૂ થયા
કરો દુ ખ જાય, અનેકને વારરે અવનીમા અવતર્યોરે, પશુ
પખી કીટ પતંગ કહેવાય, કઈક જુગ વીત્યારે (ટેક) મેનતા
ખિદનીરે કોઈ સખ્યા કરેરે, ધરતીની ગેણુ ટદીક ગગાય,
નવખડ તણારે તડવર લેખવેરે, મારા કાઈ જનન ગણ્યા નવ
જાય, કઈક સાતસિધુ જેટલુ પય મે પીધુ હજારે, માતા
પયોધરના તન પાન, જગચર થયચરરે ખેડર થઈ ફર્યા રે,
અવતર્યોરે, હવે પામ્યો મોઘો મુનશ્યાદેહ, સમગાને સમતારે
સદ્ગુરૂ ભેટીયારે, તેણે ઉપજાવ્યુ આતમતત્ત્વ મનહ, કઈન તર-
છાડયોતોરે ચરણુ કમળથીરે, દેહ પડે પયુ નેહ નવ જાય પ્રાંતમ
ચરણેરે પ્રભુને આવીયારે, સન્મુખ ભાળ્યા સદ્ગુરૂરાય, કઈક.

પદ ૨૦૨

આજસ આણીરે ઊંચ મા અભાગીય રે, જાખીને જોને
અવસર વીની જાય, તુતો નથી જોતોરે તારા ખોલ પ્રનાદ-
મારે, કાયાને તો કાળ નિરતર ખય અજમ આણીરે
બળપણુ ગયુરે ગયુ જોખન જ્યારે વળી નાગ રહ્યા ને દીન
બ્રથ, નજરે દેખેઠરે જાતા જીવ આવતરે, નોય તારા ચિ-
ત્તમા ચિતા નવ થાય, અજસ રહેવ ને રચેઠરે મદીર
મળીયારે, એ મા દેખત ભુલ્ય ઉપાય, મુગત મૂનીરે સેવે
તુ શીમળેરે, તેમા ફળ શુ સંવાળે થય, અજમ ઘણે
ઘણે હહાડેરે પામ્યો મુનશ્યા દેહનેરે, હવે કાઈ હંત હરીસુ
આણુ ખોરાને વેપારે રે લાલ મળ્યો ખોરનોરે, પ્રાંતમ જો
ધરમારથ જાણુ આજસ આણીરે

પદ ૨૦૩

હરીરસ પીતારે ત્રિલખ ન કીજીએ, સ્મરગ કરને શ્વા
સો શ્વાસ, આવો ને સમયોરે ફરી ફરી નહી મજે, ડહીએ
રાખજ દહ વિશ્વાસ. હરીરસ આજકાલ કરતારે, ચોપે તારે

આલસુરે, જઈને નવખડમા ઠરવો વાસ, કાયા પ્રીતીનેરે થાશે
 ઢેરી ધુળનીરે કોઈ પ્રાણી નહી આવે તારી પાસ, હરીરસ
 શરીર સમીનેરે આડની આડી થશેરે, ઉપર ઢેરાં ચરશે ઘાસ,
 ગગન પવનરે પાવકજળ પૃથ્વીરે, જ્યાં જોનો ત્યાં તેનો સમાસ,
 હરીગ્ધ્ર કપટ તણનેરે ભણ લે પરીબ્રજનેરે ટાળી અનિ
 ત્ય વિષયની આશ, પ્રપચ ટાળેથીરે પ્રભુ દરશન થશેરે,
 પ્રીતમ પ્રગટે જ્ઞાન પ્રકાશ હરીરસ પીતારે

પદ ૨૦૪

ફરી ફરીનેરે શીઠ પડે ફદમારે, નર્સિજ નાક વિના નર નીચ
 મદગુડ શાન્તનુર કલ્પ નથી માનતોરે, કુબુદ્ધિ તુ કળ્યો ક
 મને કીચ ફરી ફરીનેરે જુઠા જગતનારે ખેલને જોઈનેરે, મુ
 નખ તુ શુ મનમા મલકાય, છાડયા છગદારે ઉલટયા અક્ષ
 રેરે ગર્ધવ જ્ઞાન સ્વાદે ખાય, ફરી ફરીનેરે ગોરખ ગોપીચ
 રેરે બાળ ધ્રુવ ભરથરીરે, ક્ષણમા સર્વે સુખ કીધું ત્યાગ,
 જોઈનેરે તેના હૃદય કેવા હશેરે ધન્ય ધન્ય એ ધીરજ વધરા
 ગ્ય, ફરી ફરીનેરે નાગરેલ થકીરે જેજે પાન નીપજેરે, તે
 પાન ચઢે છે દેશ વિદેશ, જડ રહે લીલીરે ત્યાં લગી લીલા
 રહેરે પ્રાતમ પ્રીછજો એ ઉપદેશ ફરી ફરીનેરે

પદ ૨૦૫ રાગ પરજીયો

ગોવિંદ ગોવિંદ ગાઈલેરે, જળ લગ ઘટમા શ્વાસ,
 આ જુગ જુઠો જાણજે, જેવો સ્વપન વિલાસ ગોવિંદ
 અમૃત પીતા ન કીજીએરે, કાઈ આજસ અગ,
 કોઈ સમે આવી મળે, મગહરમા ગગ ગોવિંદ.
 આકડે અબક્ષ ઉતરેરે કાઈ એરડે અનાર
 ઉલક સુરતરૂ જામીયુ, મહાભાગ્ય અનુસાર ગોવિંદ
 લવચેરાશી જાતનારે ધર્યાં બહુ અવતાર,
 દુર્લભ દેહ પામ્યો માનસી, મહા ભુક્તિતુ દ્વાર ગોવિંદ
 તોયે તુ સમજ્યો નહીરે મન મુઠ ગમાર,
 પ્રાતમ પ્રભુને સભારજે, નિત્ય વારવાર ગોવિંદ.

પદ ૨૦૬

રામસુધારસ પીજીએરે, આ અવસર સાર
 અબકે મોતી પગેવીલે, પછે ઘેર અધાર

રામજી

જેવા તે ઝાકળ ઝાઝવારે તેવો આ સ સાર,
 દીસેછે તે કારમો, નહી વણસતા વાર રામ.
 કાયા છે કુપો કાચનોરે દબકે દળી જાય,
 જગત ચવેણુ કાળતુ, નિસવાસુર ખાય રામ.
 માયા જ મીઠી મોહની જેસી મીસરી ખાણ,
 જોતા વગોવ્યો જીવને, કીધો જીમમા ભાડ રામ.
 અતરજમી ના ઓળખ્યારે સચરાચર સોય,
 ચીતમ રાખ હરી ભાવના, આવાગમન ન હોય. રામ.

પદ ૨૦૭

જોને વિચારી તુ જીવડારે માથે મરણનો માર,
 આજ કાલ ભીડી ચાલણુ, સુકી સૌ સ સાર જોને૦
 શુ કરવાને આવીયોરે, શો કીધો ઉચ્ચાર,
 શુ સરવાળે ભિગયું, મન કરને વિચાર જોને૦
 જેમા ખર્ચ કરી દેખતારે, પડયા મહાજળ પાપ,
 કરમ કરોળીયાની જાળમા, ખધાયો આપોઆપ, જોને૦
 જા શરણે શુરૂ સંતનેરે તેથી ટળેશે તાપ,
 ક્ષણમા તે જોઢી નાખશે, પવંત સમ પાપ જોને૦
 જેમ જાણો તેમ રાખજોરે હરી ખાનાની લાજ,
 પ્રીતમ પતીતને તારવા, થાઓ સાવધાન આજ જોને૦

પદ ૨૦૮

હરી સમરણ કર હેતમારે ચિત્તમા ચોપે ચેત,
 આ અવસર ચેત્યો નહી, મુખમા પડી રેત હરી૦
 કાયાતુ કાઇ નીપજે નહીરે સુકી મિથ્યા અહ કાર,
 તનના ત્રણ વાના થશે, કીટ વીટ કે છાર હરી૦
 રદ્યા ન કોઇ રહેસે નહીરે શશી સુરજ વશ,
 અડખડ કરતા ખપી ગયા, કઇ કૌરવ ને કસ હરી૦
 જોનો તે સુજથ સંસારમારે તે નર અમર જાણ,
 પ્રીતમ એ પરમાણુજે, હરી હૈયામાં આણ હરી૦

ચેતવણી ૨૦૯

ભજન કરીલે ધ્યાન ધરીલે, અવસર વીતી બીચે,
 કહે પ્રીતમ ચેતી લે ચિત્તમા આયુષ્ય ઓછુ થાયે
 આયુષ્ય તાર ઉસતણુ જળ, ક્ષણમા ઉડી જાયે,

૧ કહ પ્રીતમ મન મોહક ખાધે, ભુડા ભુખ ન જાયે.
 ૨ માયા તે મન મોહક મિથ્યા, ધુમ્મતણા જેમ ધામ,
 કહે પ્રીતમ સ્વપ્નાનો વૈભવ, કશો ન આવે કામ.
 કથીરનું ધન કામ ન આવે, સાચું નાણું ચાલે;
 કહે પ્રીતમ હીન માણેક મુકી, કોડીને કોણુ ઝાલે
 કોડી તે સસર તણું મુખ, હીરો હરીનું નામ,
 કહે પ્રીતમ પ્રીતી લે પ્રાણી સેહેને મરશે કામ
 કારજ થાશે ભવ દુખ જાશે, અનુભવ આખ ઉઘડશે,
 કહે પ્રીતમ સદ્ગુણને સેવા, વસ્તુ જ્યારથ જડશે
 જડશે ત્યારે જશે કલ્પના, માલ ઘણો છે ભરમા,
 કહે પ્રીતમ ભગ્નજી સોં ભાગે, ઓળખ આ અવસરમા
 અવસર એને તે નર ઉત્તમ, વળતી શીઠ નિચારે,
 કહે પ્રીતમ જો દાવ ન સમજે તો છતી ધીછ હારે
 હાથો ને હાડી વામ સારો, માયા માય વિગોતો,
 કહે પ્રીતમ પ્રપચે પ્રાણી પેટ ભરીને મુતો,
 પેટ ભર્યું પમરની પેઠે, પરમારથ નવ પ્રીછો,
 જો પ્રીતમ દુખ તો ખેટી, અમર થવાને ઇચ્છો
 અમર થાઈ ઇતર ઓળખના, તે સમજણ છે ન્યારી,
 કો પ્રીતમ કહીએ મુઝાડું, જોજે જીવ વિચારી
 દુઃખનાણું જેમમ મેટું, મરવું ન અવતરવું,
 કહે પ્રીતમ કુપ્ત હોને નજે, લખ ચેરાશી ફરવું
 લખ ચેરાશીનું દુખ હીરવ, દુર્મતિ શે ન દેખે,
 કહ પ્રીતમ નર નજે આવે પણ પશુને લેખે.
 હરેક મરે પણ પશુના લગણું જીવ જતાવર જેવો,
 ક' પ્રીતમ તેને શુ કહીએ, મિથ્યા દોશ ન દેવો,
 દુષણ દેવું જે કાઈ કહેવું, માણુમ હોય તે માને,
 કહે પ્રીતમ અજાની એવો, કહ્યું ધરે નહી કાને
 કાન ખરા પણ કશું ન સમજે, જેવું હોય તાણુત,
 કહે પ્રીતમ ચેરાશી ચીત લાગ્યું, વળગ્યો વિષયા ભુત.
 વિષયકૂત વળગ્યો પ્રાણીને, તેને કાઈ ન મુજે,
 કહે પ્રીતમ ખોખું કયો ખાઈ, હાણુ લાલ ના ખુજે
 જાગે નહી જે હાણુ લાભને સ્વાનંદમા સૌ ખોયું,

કહે પ્રીતમ અમરદા કયાથી, બી કાવળનું બોયું

ચેતવણી ૨૧૦

શામાટે તું સુધ રહ્યો છે, અચેત પામર પ્રાણી,
માથા ઉપર ચોત કામે છે, તેની ખબર ન જાણી
મહા મોટા જોરે વર જોડા, કુટી નાખ્યા કાળે,
ક્ષણ માત્રમા કુડી જાતા સમુદ્ર તે એક કાળે
જેને હાથે ધરતી ધ્રુવ, આસ બાથથી ભરતા,
જેની પુકે પરવત રાટે તે નર દીઠા મરતા.

કુભકરણુ ગવણુ દુર્યોધન, કાળયવનને કસ,
અસી પડ્યા તે ખેડ્યા ન જડિયા, જેમ અકેના હસ
મધુસુદન છે નામ હરિનું કોઈને મહ નવ રાખે
કાકરાની પેઠે તેન અડપ કહાડી નાખે
અરે બાપડા જીવ અભાગી, શીઠ કરે છે કુટ્ટી,
મિથ્યા રમમા મોહી રહ્યો છે ભજન હરીનું જુટી
હરી હીરો હારીન બેઠો કોડીમા મન મેલુ,
કહે પ્રીતમ ચેતીલ્યો ચિત્તમા, મુરખે સરવસ બોયું

શ્રીકૃષ્ણ ભન મનના જન્મની વધાઇનું ઘોળ

ધન્ય ધન્ય વસુદેવ દેવકી રાણી રે, જેને ઘેર પ્રગટયા
સારગપાણીરે, શ્રાવણ વદ અષ્ટમી પુષ્પવાર રે, નક્ષત્ર રો-
હીણી આનસાર રે શુભ લગત સોળ ધરી ગઈ રાત રે,
દેવકીએ દીઠા વેકુઠ નાથ રે. કીરીટ સુગટ કુડળ કંઠે હાર
રે, ચતુર્ભુજ આયુધ ધરીયા ચારરે લોચન અભુજ પરમ
આનંદરે મુખ સોહં સોળ કળાનો ચંદ્રરે જળહળ જળ-
હળ રૂપ નિધાન રે, ધર્મ પિતાબર વિષ્ણુ સમાન રે, સોળ
ચિન્હ જુગતે જુગલ જેને ચરણેરે નવધન સુદર શામળ
વગ્ણે રે એવા હરી દીઠા તે અતર ભાગીરે અખળાતો અ
નિશે આનંદ પામી રે, જઈને જગાડ્યા પોતાના સ્વામી રે,
વસુદેવે નિરખ્યાનાથ બહુ નામિરે, હંડામાવાધ્યો હરખ અપારરે,
પ્રગટયા ત્યા જીમહાધાર રે હવે નિશ્ચે કમ તે આપણુ થયા
રે; પછી ભુખે બોલ્યો રસીક વર રાયરે તમે તપ કીધા ને
કળ પામ્યા રે, હવે નિશ્ચે જાણુએ હંડા વામ્યા રે, રખે

રાત્રીનો રાખતાં ત્રાસ રે, હવે કઈ કંસાદિકનો નાશ રે, હજી
એતુ પાપ થવા દોને પુરં રે એના માહી કાક છે અધુર રે,
પ્રીમુખ વચન વહે એમ વાલોરે, માટે મને ગોડુળીએ લઈ
ચાલો રે નહજી જસોદાજીને દ્વાર રે, મારી જોગમાયાએ
લીધો અવતાર રે મને મુકી તેને લાવો નિરધાર રે, વિ-
લખ ન કરશો એક લગાર રે, એટલું કહીને રૂપ સમાવ્યું રે,
નાનું સ્વરૂપ તે નજરે આવ્યું રે, પ્રભુજીએ પુત્ર લાવ પ્રગ-
ટાવ્યો રે, મનમાહી માયાનો પ્રપચ દાવ્યો રે વસુદેવ જો-
લ્યા તે વળતી વિચારી રે, લાવો લઈજઈ કુંવરને નારી રે,
દેવકીજી કહે કુંવર કેમ દીજે રે, પરધેર દેવા મન ના પતિ-
જે રે, વસુદેવ કહે સામજો વાત રે, જો જાણે કશ તો કરે
ઉત્પાત રે, વારવાર વસુદેવ સમજાવે રે, પછે સુતા આપના
આસુડા આવે રે, વસુદેવ લઈ ચાલ્યા જોણીવાર રે, લાગી
ગઈ ભુગળ ઉધડયા દ્વાર રે, રાયના રક્ષક હતા જેહરે, વેને
ધારણુમા ઘેય છે તેહ રે, જેનો શીવ બ્રહ્મા ન પામે પાર
ત શુ જાણે સસાર રે, ઝરમર ઝરમર વરસે મેહ
રે, જુમનાની તીરે આવ્યા વસુદેવ રે, પ્રીતે પ્રવેશ કરે જ
ળમા જેવા રે, પ્રેમપુર વાધ્યુ ચરણોદક લેવા રે, લાલજીએ
લાખો ચરણ ત્યા કીધો રે, વેહેતી જુમનાજીએ માર્ગ દીધો
રે શેષે આવી છત્ર શીરપર કીધુરે, તેને દયા આણીને દર્શન
દીધુ રે, આનંદે આવ્યા નહજીને દ્વાર રે, સો કોઈ સૂતુ ભુ-
વન મોઝાર રે સેજે સુતા નીંદરાવશ નંદરાણી રે, તેણે સુતા
જન્મી પણ નવ જાણી રે, જસોદાની સેજે મુકયા જગ તા-
ત રે, તેની તો કોઈએ ન જાણી વાતરે, વસુદેવે હરિની
સ્તુતિ કીધી રે, કુંવર મુકીને કુંવરી લીધી રે, વસુદેવ આવ્યા
મથુરા મોઝાર રે, પ્રાંતમના સ્વામીનો લો કોણ પાર રે.

ઘોળ ૨—૫૬ ૨૧૭.

જીરે નહજીનો કુંવર કોડામણો, મારા મનમા રે વસીયા મહા-
રાજ, આજ આનંદ રંગ અતિધણે. ટેક જીરે ઘેર ઘેરથી સૌ
ગોપિકા, સૌ સજની રે કાર્ધ મુલગ સમાજ આજં જીરે
મગળ માતી રે માનની, આવે આનંદે રે નહજીને દ્વાર.
આજં જીરે વાજા વગેરે સોહામણા, પુન ગાજેરે કંઈ ગગ-

નમોઝાર, આજઁ હરે તરીયા તોરણે બારણે મણી મુકતાનારે
કાઠ ચોક પુરાય આજઁ હરે વિવાહથીરે રણીયામણું, મુખ
શોભાએ કાંઈ વણુંવી ન જાય, આજઁ હરે અડસઠ તીરથ
આવીયા, આઁયા શકરે ચતુરાનન દેવ આજઁ હરે રિદ્ધિ
સિદ્ધિ નવ નિધિ આવીયા કરે કમળાને પદપકજ સેવ.
આજઁ હરે નદીનું સહન મોહામણું, જયહાં પ્રગટયારે પુ-
રુષોત્તમરાય. આજઁ હરે લીલા અખડ અવિનાશની, જન
પ્રીતમ પ્રેમે જશ ગાય આજઁ

ધોળ ૩—૫૬ ૨૧૩

હરે હરી લીલા રણીયામણી, વજ્રવાજેરે કાં રગ વધાર્ધ
હરીલીલાઁ હરે સગુણ પ્રહ પ્રભુ પ્રગટયા, સચ્ચિદાનંદરે સેવક
સુખદાઈ હરીલીલા હરે જગત મગળ જશ એહના, નીજ
વાસનારે દુખડાના જાણ હરીલીલા હરે અજ લવ અમર
અહિપતિ, ગુણ ગાયરે કોઈ નિગમ પુરાણ, હરીલીલા.
હરે ભકત મનોરથ પૂરવા, ધરે ધર્મરે ઉત્તમ અવતાર,
હરીલીલા હરે પરમ ધર્મ પ્રિતે પાળવા, ઉતારવારે ભૂમિને
ભાર, હરીલીલા જુગ દ્વાપર સુદર શોભિતો શુભ મહુ
તાર અનુકુળ અહ સાર હરીલીલા હરે શ્રાવણ માસ સો-
હામણો, વદ અષ્ટમીરે રોહીણી બુધવાર, હરીલીલા હરે સોળ
અર્ધ નિશાએ હરી આવીયા, વત્યો જુગમારે કાંઈ જય
જયકાર, હરીલીલા હરે સોળ ક એ શશી ઉદયો ટ-
ડ્યો ત્રિભુવનરે કેરો અધકાર. હરીલીલા હરે ગોકુળ લીલા
ગો લોકની, ગા ગોપીરે નીજ ઘરના નિદાન, હરીલીલા.
હરે વીરજા તો જુમના જાણીએ, ગોવરધનરે શત સ્વર્ગ
સમાન, હરીલીલા હરે કદપવૃક્ષ દ્રુમ વેલડી સુર મુનિવરે
કાંઈ મોર ચક્રાર, હરીલીલા કહે પ્રીતમ પૂરણ પ્રેમસુ,
નિત્ય નિરખેરે કાંઈ નદકિશોર, હરીલીલા

૫૬ ૨૪૧

સખી આજ આનંદ રગ અંગમા, નેહે નીરખ્યારે શ્રીનંદ
કિશોર, આનંદ હરીને મસ્તક મુગટ સોહામણો તેપર ચ-
મકે છે ચંદ્રિકા મોર આનંદ હરીને લીલવટ તિલક કેસર
તાણુ, બહુ કુડળ ઝળકે છે કાપ, આનંદ નાકે નિમંજ

મોતી મકરા તણું, સુંદર લોચન કમળ સમાન, આનંદ.
 આપે અધર અરુણ પરવાળાશા, સુખ સુદર રૂપ રસાળ,
 આનંદ, કંઠે હીરા મોતીના રે હારડા; કળી કુસુમ શુભ
 હણીમાળ, આનંદ ભુજ ભૂષણ રતન જડાવન, પોતી
 સુદ્રિકા વેઠ વિશાળ, આનંદ નાભી અગમ ઉદર રેખા ત્રી-
 વળી, કેડે કઢોરો મણિહૃત માળ, આનંદ પગ પદ્મ પ-
 કજ પાખડી, નખ ચદ્ર છટા છળી જોર, આનંદ ઝમકે
 ઝાઝર ધમકે છે ધ્રુવરી, શબ્દ સગીન નાદના ઠેર આનંદ
 ચેહેયું પીતામ્બર ધુતી દામની, તન નવધન તરુણ તમાલ,
 આનંદ સ્વામી પ્રીતમનાની શોભા ધણી, સદા સેવકનો
 પ્રતિપાળ આનંદ રમ અગમા.

પદ ૨૧૫

ભક્તિ એવી રે ભાઈ એવી, તરસવાને પાણી રે જેવી
 ભક્તિ જીગમા કરે નર સોઈ, ભડે ધડપર ગીગ ન હેઈ, ભક્તિ ૦૧
 એક ચેર તે ચેરી કરે છે, ધર પુઠાળ દરા કરે છે,
 તેને પારકુ ધનજ હરવુ, એવું હરિ ચાહે ચિત્ત ધરવુ ભક્તિ ૦૨
 એક શૂરો તે રણમાં લડે છે ધડ જાતે ન પાગે ફરે છે,
 એને સન્મુખ પગલુ રે ભરવુ, એવું હરિ ચાહે ચિત્ત વરવુ ભ ૦ ૩
 એક શુભુકા તે જાન કરે છે, તે તો સોળે શણગાર ધરે છે,
 એને પારકુ મનજ હરવુ, એવું હરિ ચાહે ચિત્ત ધરવુ ભક્તિ ૦૪
 એક સતી રે શણગાર કરે છે, તે તો અશિમા અગ ધરે છે,
 એને અગનચકી નવ કરવુ, એવું હરિ ચાહે ચિત્ત ધરવુ, ભ ૦ ૫
 એક છીપ સાગરમા રે રે'છે તે તો ખાડ નીચ તજે છે
 (તેને) એક સ્વાત જીવમન કરવુ, એવું હરિ ચાહે ચિત્ત ધરવુ ભ ૦ ૬
 કરે પ્રીતમ સત સનેહી, જેણે ધરી રે મનુષા દેહી,
 તેણે અભિમાન પરહરવુ, એવું હરિ ચાહે ચિત્ત ધરવુ ભક્તિ ૦ ૭

પદ ૨૧૬

જે રાધાવર રાસ બિહારી, સુદરતાપર વારી,
 કૃપાનિધાન કમળ દળ લોચન, દુખમેચન મુખનારી જે ૦ ૧
 નટવર નાગર નવલ નાગરી, નિર્મળ જોન ઉભરી
 શામ રામ સકળ શુભ પાત્ર, કાટિ કામ ભલિહારી જે ૦ ૨
 નદાનંદ બ્રહ્મસાહુનદની, અદ્ભુત આનંદકારી,

(૧૧૧)

પ્રીતમ રૂપ હૃદેમા રાખો, ચરણકમળ ચિત્ત ધારી. જે૦ ૩
પદ ૨૧૭

કૃષ્ણ કૃષ્ણ કહો વાસુદેવ, હોત હેયામા આણી,
જોખીવર જોવદ્દાન ધારી, વૃઢાવન દાધિનો દાણી, કૃ૦ ૧
પુત્ર ભાવે પ્રેમ લડાવે, નદરાયની રાણી,
નવલ કિશોર ચેર માખણનો, મીઠી મુખની વાણી કૃ૦ ૨
મજ્જરજ અજ ઉમયાપતિ ઇચ્છે પ્રાંતે કોઈ એક પ્રાણી,
પ્રીતમ પ્રેમ ધરી ભજ્ય ભાવે, સુઢરવર મુખખાણી. કૃ૦ ૩
પદ ૨૧૮

ઉત્તમ હરિના શુભવાદ જેણે, સુષયા નહિ સ્નેહ ધરીને;
તે પ્રાણીને પશુ બરબર, જોજો જીવત કરીને ઉત્તમ૦ ૧
મનુષા દેહ ધરીને પાપી, ના ભજ્યે હેતે હરિને ઉત્તમ૦ ૨
કહી કલ્પાતે આઁચો અવસર, ના આવે દાવ ફરીને,
પ્રીતમ પ્રભુનું ભજન કરીને, જા ભવસાગરે તરીને ઉત્તમ૦ ૩
પદ ૨૧૯

શામળિયાનું સ્મરણ કરતા, ભવનું બંધન છૂટે,
હારે હીરો જેને હાથે આઁચો, તે કેમ અગંગો કુટે શા૦ ૧
આશા તૃષ્ણા લોભ અભિમાન, તેની ગામર પુટે
પ્રભુનામ પારસનો પર્વત, કો કાળે ના ખૂટે સા૦ ૨
નિર્ભે યદ્ય નારાયણ ભજતા, જમ કિકર નહિ લૂટે,
પ્રીતમનો સ્વામી પ્રેમ સ્નેહી તે શુ તાર ના તુટે શા૦ ૩
પદ ૨૨૦

રામ રામ નિજ નામ રટતા, મટે તે મોહ ને માયા
તૃષ્ણા જળ સાચુ જાણીને, પશુ પીવાને ધાયા રામ૦ ૧
ધન જોબન તન જુહુ જાણો જયમ વાદળની છાયા,
અખિલ પ્રદક્ષણ સ્મરણ કરતા, નિર્મળ થાયે કાયા રામ૦ ૨
પૂરણપ્રદક્ષણ પ્રીત બધાણી, તે નર લાભ કમાયા
કહે પ્રીતમ તે પાર ઉતાર્યા, જેને હરિએ હાથે સાધ્યા રામ ૩
પદ ૨૨૧

હરી નામ લેતાં રે વિલબ ના કીલબે રે, ટેક
સ્મરણ કરીએ શ્વાસોશ્વાસ, કાયાનો ભરોસો રે કાંઈ

(૧૧૨)

કરવો નહીં રે, એક પળમાં પામે નાથ હરીં જમત વેહે
વાર રે મેળો તીરથ તણો રે, જે જેમ આંચુ તે તેમ બાથ;
રાખ્યુ નથી રહેતુ રે કોઇ કેની વતી રે તેનો શેક
કરે શુ થાય ! હરીં સવારથ સુધી રે સૌ વળગી રહ્યુ રે,
અતે કામ નહીં આવે કાય, ઉઠાસી તું રેહેજે રે આ સ સા-
રથી રે જેમ મધુ રહે અપકવન માંય હરી નામ આજ
કાલ માહે રે ઊઠીને ચાલવુ રે, તન ધન ધામ તણ નિર-
ધાર એવુ ને વિચારી રે ચિત્તમા ચેતજો રે, પ્રીતમ પ્રભુ
ભજ વારવાર. હરી નામ. ૯

પદ ૨૨૨

ફરી ફરી સુનખ્યા રે દેહ મળવો નથી રે ટેક,
બીજા અનેક ધરશે અવતાર, નરતન જુગતે રે જગમા
છે નહીં રે જેમ કોઇ કેળ ફળે અકબાર ફરી ફરી કકર
પથ્થર રે બહુ વીધી ખોળતા રે, કાંઈક હીરલો આંચો રે
હાથ, કહ્યુ ને થવાને રે કોઇ આવી મળેરે, બીજા રોઅડીયા
વન સાથ ફરી ફરી સૌ હાથ દોરી રે મેલે બે કુપમા રે
બે આગળથી આવે બહાર, એણીને રીતે રે બાણ તન તા-
હર રે, પછી આવે ભવનો પાર ફરી ફરી ભમતા ને
[ભમતા રે ભાયેગશુ મળ્યુ રે, ભવજળ તરવા કેડ નાવ,
પ્રીતમ વિચારી રે, ફરીયામા રાખજે ર હરી ગુણ ચરણે
ભક્તિ ભાવ, ફરી ફરી.

પદ ૨૨૩

પૂરવેને પુન્યે રે પામ્યો આ દેહડી રે ટેક
હરી ભજન વિના એળે બાથ, પાસેથી ઘટાવોરે કાઇ
રહ્યો નહીં રે, તેનેતેને ધન કયા થી ટોળે થાય પૂરવેને ખાન
ખાન માહી રે ખોઈ સૌ સપદા રે, જ્યા સુધી સુકત હતુ
સાસ, ભેગને કરતા રે રોગ વધ્યો ઘણો રે કોઈ કરે તેમ
તપનો નાથ પૂં માન ગુમાને રે જ્ઞાન તો રહે નહીંરે, નહીં
મધપાને લાજ લગાર, લોભને કરતા ધરમ રહે નહીંરે;
ના રહે કુસંગે વિવેક વિચાર પૂં સતસંગ કરીરે સાસો
ટાળજોરે ફરી નહીં આવેરે ભેગ, પ્રીતમ પ્રેમ રે રસ પાઇને
પીણ્યોરે ટળી બાથ જનમ મરણ બાથ રોગ પું

(૧૧૩)

પદ ૨૨૪

જીતી છત્રી સારી રે શ્રી રણછોડ છોગાળા,

મુખપર વારી રે જાઉ કાનઠ કાળા ટેક

પીળા પીતામ્બરને જરકસી જામા, ઓઢી ઉપરણી અ-
મુલ્ય, લટકે ને પટકે મન માડું અટકે, લે લાગ્યા સમતુલ્ય;
ભવ દુખ ભજન રે ભગતના પ્રતિપાળા અતીં કંડે ક-
દોરો કર કડા સાકળા, પોચી બાબુખધ, હૈયે તે હીરાહાર
હેમનો, મણી સાકળા ગયુખધ ઉપર ઓપેરે મુકનાઈળ
માળા અતીં મુસ્તક પાધ કલગી તોરો, કુડળ ઝગકે કાન
ભાળે તીલક કેસરનુ સોહે, શોભોછે ભીને વાન, આઘ
અનાદિ રે રાજ ઘણા રૂપાળા, અતીં નખશીખ સુધી નગ
જડીત્ર સોભીના શણગાર, એવા પ્રભુજી મારા રૂઢીયામા
રેહેજો, દયા કરી આ વાર, દેવને દુલભરે મે નેણા ભરી
ન્યાળ્યા, અતીં એવા પ્રભુજીને અરજ કરૂં વળી વધા-
રજો પ્રીત, પ્રીતમના સ્વામી અતરળમી, દરશન દેજો નિ-
ત્ય, નિત્યપરસન થઈને રે ઠાકોર ઠાકોરવાળા અતીં

પદ ૨૨૫ રાગ વસત

માયા બ્રહ્મ હોરી ખેલીએ હો,

હો ખેલીએરી જાકા ન આર ને પાર, માયા ટેક
બ્રહ્મ ચિદાનંદ આનંદ સિધુ, જ્યા નહિ ઉઠે ને અસ્ત, સાધુ
અસે હરીકે એક રોમ પરરી, વાડું આ વિશ્વ સમસ્ત માયા.
સાગર તીર નીલ એક ટળકો, મિથ્યા માયા તેહ સાધો.
તામે પયો પ્રતિબિંબ બ્રહ્મકોરી, ઇશ્વર ચૈતન્ય એહ માયા
ઇશ્વર માયાએ મળી ઉપજાયો, પ્રગટયો પુત્ર મહત્તર, સાધો
મહત્તર તે અહ કાર ઉપાયે રી તામસ રાજસ સત્વ માયા
તામસ કે પચલૂત તન્માત્રા, રાજસ ઇદ્રિ દેવ, સાધો
સાત્વિકથી અત કરણ ઉપાયોરી, જાકે ઉર અહ મેવ; માયા
એ સખ મીલી ખેલ મચાયો, જગત ચઢાવ્યો ચાક, સાધો
કાહુકો ખેલ હોતનહી પુરોરી, રહેત અધુરો અભિલાખ માયા
મુક્ત તાર ગ્રહી ઉલટ ચઢે જખહી, તખહી પાવે નીજ રૂપ,
પ્રીતમ સોઇ પરમપદ પાવેરી, ફેર ન પડે ભવકુપ, માયા.

પદ ૨૨૬ રાગ વસંત

સોહં સગ હોરી ખેલીએ હો,

હો ખેલીએરી રમરણ શ્વાસ ઉશ્વાસ, સોહં સંગ
રેહેણી કરણી કર કેસરી કરતુરી શોધો સાધુ સગ, સાધો
ગુરુ ગમ ઘોલ લગાયો લગનસેરી, ચઢાયા સોઈ ન ટળે રગ,
ચિત ચદન શુદ્ધ ભાવ અરગત, ધમ ધ્વજ રે ફેરાયે, સાધો
વિવેક વિચાર સેવક સગ લીએરી અવિદ્યાગુથ હરાયે, સોહં
ક્ષમા દયા કર જાઝ મજાગ પ્રેમ પખાજ બળાય, મોધો
અતર છાત્રી નિરતર ખેડોરી, આવાગમન મીટી જાય, સોહં
નુરત સુરતકી મરો પીયકારી, જ્ઞાન ગુહાલ અખીર, સાધો
આનકી ધુન મચાય નીશ દીવરી, તરત ત્રીપેણી તીર, સોહં
ચતન્ય સાગર માહી જીજ્ઞાસ શુદ્ધ સ્વરૂપ દેખાપ, સાધો
પ્રીતમ પ્રદ્ધ ચિદાનંદ મેરો ફગવા પરમ પદ પાય સોહં

ચેતવણી છંદ

ચેત મન ચેત મન ચાલવાની ચાલ છે,
કેહા મોરે સા કેા ચાલે, કેાણુ ખુબ ખાળ છે,
દિવસમા ત્રણવર તાપ શીર સીચાણો કાળ છે,
તેને ત્રામે તૌકો કપે ભલા ભજાને કાળ છે
કાયાને છે કાચો પયો ધરથી સરોવર ઢાળ છે
ધર ધધામા સા ગુચવાયુ માયાની મધ લાળ છે
આજ માયા મીઠી લાગે અતે તે જાળ છે,
દાતરડા ગળતા તો મેહલા, વળતા તો વિકરાળ છે

નામ મહિમા.

કુહા—રામ નામ અમુલ્ય રતન, જતન કરે જો કોય,

સુખી રહે સમારમા કોઈ દીન દુખી ન હોય ૧

રામ નામ ચકર જપે, ચતુરાનન અહિ રાય,

રામ નામ સમરૂ સદા, સદગુરુ સંત પસાય. ૨

છંદ મોતીદામ

એવુ હરી નામ ઉચારે જેહ, સદા સુખ સાગર કીલે તેહ,
મીઠુ હરી નામ સુવાપે સાર, જપે તેના જાયે કોટી વિકાર ૧
જેવો અધકારમા આદિત્ય લામે, એવુ કળી કાળમા નામ પ્રકાશે,
વિષયવ્યાળ કાળની જ્વાળાનલાગે, જેનુ નામ લેતા મહાઅધભાગે

નામને આધારે રહ્યું ત્રીલોક, જપે જીવ તેના ટળે સહુ શોક,
 ભારે ભવરોગ નિવારણ નામ, નાઠાને નિવાસ તણો વિશ્રામ
 ભાગ્યાનો લીડ નોધારા આધાર, એવું હરીનામ શિરોમણી સાર;
 સસાર સમુદ્ર તર્યાનું પોત, એવું હરી નામ અખડ ઉદ્યોત
 જેનું નામ શીતળ ચઢક છાઈ, પ્રાણી પરિતાપ ન પામે કાઈ,
 એવું હરી આનંદ સ્વરૂપ, મટાડે અમગળ મગળ રૂપ
 અતસમે નામ ઉચ્ચારે જેહ, સેહેજે મન દુષ્ટ ન પામે તેહ,
 પીત્રી દેવ ગ્રહ ન પીડે દેવ, જેને હરી નામ રૂદેમા હોય
 નામ તણે મહિમા કહ્યો નવ જાય, જેને વેદશાસ્ત્ર નિરતર ગાય,
 ગૌડેટી આપે ગંગાના દાન, ન આવે જે વિદના નામનમ ન
 કરે જરા સુરનારી તીરે હજાર, નાવે હરી નામને તુલ્ય લગાર,
 ખણાવે વાપી કુપ તડગ, નાવે હરી નામને સદસ્યમે ભાગ.
 આપે ભૂમી હેમ કન્યાનાદાન, ન આવે ગોવિદના નામ સમાન
 કરે તપ તીર્થ મન બનેક નાવે હરી નામને તુલ્યે રેખ
 એવું હરી નામ અપર પાર, જાણે મોટા મુનિ જે જાણુનહાર,
 અધમ દુહ્કારણ નિર્મળી નાન, પતીતોને આપે અવચળ ધામ
 અબમેળ નામ પોપાયાં પાપી, જાણે સર્વ જગત્તહામુક્તિ આપી
 પીડયો ગજનજ પોકર્યો નામ ટળ્યું તનુ સકલ મુદ્દર શામ
 જાણે અજણે દરયા ભા કીધું તેન જમદૂને નામ ન લીધું
 દીનકરનંદ કહ્યું પાપી પાકી રખે હરી નામ લેત, જોત આખી
 શુભકાના અવલગ નામું ન જોયું, તેનું ધમરાજ એપાનીયું ખોયું,
 પ્રલહાદે પ્રન લીધું હરી નામ, ટળ્યાં હિરણ્યકશ કેરો ઠામ
 ધ્રુવજી આકાશે જપે નિરધાર, મધ્ય લોક માહી જપે ત્રિપુનાર,
 પાતાળમા નામ જપે નિત્ય શેષ, ભૂમી તણો નાર ન લગે લેશ
 પીડ બ્રહ્માડમા રહે રણુકાર નામે કરી શોભે સર્વ સસાર,
 હરી ગુરૂ રાધા ગોવિદ નામ, નારાયણ કેશવ સીતારામ
 જેના નામ રૂપ અનત અપાર, જેના શુભ પાવન પરમ ઉદાર,
 જેના ચરણાભુજ કેરે નીર, ઘરે શીઠ શકર મહામુનિ ધીર
 એવું ચરણામૃત પીએ જે પ્રાણી, વસે વૈકુંઠ અલયપદ જાણી,
 મુધાદિક ચદન તુલસી સાર, શળીશ્રામ શીલ્યારે શખ ઉદાર
 ઘંટાનાદ ત્રબા પાત્ર શુભ સાર, એવું ચરણામૃત અષ્ટપ્રકાર,
 પીએ હૃદે હોય પ્રકાશ અપાર, મહિમા જાણે ઉમા ત્રિપુનાર.

બાણે ભક્ત ઉદ્ધવ બ્રહ્મકુમાર, જપે નામ નરસૈયો વારવાર;
 જેને આર્યિન્દુ શોભેઅંગ છાપ, તેને કોઈ કાળે ન પરસેપાપ.
 માળા મુદ્રા બન્ને ધરે નર જેહ, કરે સર્વ ભુવન પવિત્રજ તેહ;
 ધરે જે ઠાઠશ તિલક વિશાળ, તેને ભાવે ભેટે ભક્ત પ્રતિપાળ.
 હેતે હરી મહિર આલી જે જાય, તેને શત યજ્ઞતણુ ફળ થાય,
 હેતે હરી મહિર કરે સુધારે, તેના હરી કોટિક વિદ્ય નિવારે.
 હેતે હરી મહિર કરે જે દીપ, તેનો વાસ પામે સદાય સંપીપ,
 કરે હરી મહિરમા કીરતન, તેને બ્રહ્મ દીક કહે ધન્ય ધન્ય
 કથા કરે હરી મહિર મોઝર, પામે શત ઇન્દ્રિય સુખ સાર-
 હેતે હરીમહિર કરે જે ચિત્ર, તેનો નર પામે વિમુતિવિચિત્ર.
 હેતે હરી દ્વારે કરે દડવત, તેનો અવતાર કહીએ કૃત કૃત્ય
 હરી અથે કરે ગળીયા ખાગ, વસે હરી ચરણે કરી અનુરાગ.
 પ્રસાદ લઈ પુષ્પ ચઢાવે જે શીશ, તેનો ત્રિલોક તણો હોયઈશ,
 પ્રભાતે પામે હરી દરશન, તેને હોય દેવ સમન્ત પ્રમદ
 મધ્યાને માધવ દરશન થાય તેના બહુ જન્મ તણા દુખ જાય,
 સંધ્યા સમે દરશન પામે જેહ, મેંજે સસાર તરે નર તેહ
 ભાવે કરી પુજે જે ભગવત દાસ, તેનો સદા પામે હડગીપુર વાસ,
 એવું મહા દુલ્ભ સુદર નામ, ભજે તેને એસે નહી કાઈ દામ
 મૂઢ નગ નીચને શુ દંધએ ગાળ પ્રભુ તણુ કરે જે આળ પપાળ,
 પ્રીતમ પેમે નામ જપો શ્રીરંગ, ધરી નિત્ય નેહ કરો અતમંગ
 હુઠો!—સત્યજે સુખ ઉપજે, ભજનાનંદ અનંદ

સેહેજે સેહેજે ના ટળે, મેહ માયા ફદ ૧

કળી કેવળ કિર્તન કથા, પુન્ય ભજન હડગીનામ,

શુર ઈશ્વરની ઉપાસના, એ ઠરવાનો ઠામ ૨

અથ જ્ઞાન ગીતા

પ્રથમ પ્રણમુ શ્રી શુર સ્વામીજી, સર્વ ઘટ પુરણ અતરજમોજી.

કહુ કરજોડી ચગણુ શીર નામોજી, જન્મ મરણની ટાળો ખામોજી.

ઠાળ.

જન્મ મરણની ખામી ટાળો, ભાળો કરણા દષ્ટે કરી,

દયાસિધુ દીનબધુ, ભક્ત હેતે નર દેહ ધરી, ૨

કેમળ વચન રસાળ રૂડા, સાભળતા સુખ લીજીએ,

કૃપારૂપ સ્વરૂપ શીતળ, ચરણ કમળ ચિત્ત દિગ્ધ્રુવે ૩
 ચરણ અબુજ રૂપી નિરલોભોક્તા, સિદ્ધ વિચારે સગ જે કરે,
 ઉચ નીચ ને વરણ આવરણ, આશ્રય તે ભવ નિધિતરે ૪
 અજ્ઞાન તિમિરને ટાળવા, શુદ્ધ વચન તે રવિ રૂપ,
 અતર ચક્ષુ અતર પ્રગટે, પડે નહિ ભવ કૃપ ૫
 ના જાણે તેના પાપ પુરણ, પછી પસ્તાશે ફરી,
 શુદ્ધ વચન વિશ્વાસ નહીં જેને, અવિદ્યાએ તેની દેહ ધરી. ૬
 હરી શુદ્ધ સતનો મોટો મહિમા, મુદ્ધમતિ નર નવ લહે,
 અર્કને જેમ ઉજુક ન માને, રીસાવ્યો નીશ દીન રહે ૭
 દોષે કરી દેખે નહીં, આખ્યો ખરી પણ અવ,
 શ્રવણ ખરા પણ સાબળે નહીં, રસના ખરી પણ રૂઢ. ૮
 નાક છે પણ નથી જાણે, જે વારે વારે હરી વિસરે,
 પરમ સુખને પરહરીને, કુભીપાક કણુલ કરે ૯
 હસ્ત છે પણ નથી જેવા, સેવા શુભ નવ આદરે,
 ચરણ છે પણ નથી સરખા, સત્સંગે નવ સચરે ૧૦
 નર દેહ ધરી ધન્ય તેહને કહીએ, જે રહે પરમ પવિત્ર,
 શ્રવણ તેના સદૃશ કહીએ, જે સાલળે હરીના ચરીત્ર ૧૧
 નયણા નિર્મળ કહીએ તેહના, જે નીરખે હરીનુ તુર,
 રાગ દ્વેષ ન રાખે કોઈશુ, ભાવે એક ભરપુર ૧૨
 જીભા તેા ધન્ય તેહની જાણે, જપે હરીનો જાપ,
 આળપ પાળ ન ઉચરે, પરહરે જીહુ પાપ. ૧૩
 કૃતારથ ઠર કહીએ તેહના, જે રેવા શુભ કર્મ આચરે,
 પાપ તેહના પવિત્ર કહીએ, જે પ્રકર્યા પ્રભુની કરે ૧૪
 આદ્ય મધ્ય અત એક હરીશુદ્ધ, અન્ય પદારથ સત્ય નહીં,
 એવુ જાણી પ્રભુ શરણ આવ્યો, અલોદાન દીજે સહી ૧૫
 પ્રેમે પુણ પાણુ જોડી, જે મને સશય ઉપન્યો,
 મહારાજ નિશ્ચે કરી કીજે, નીવેડો નામ રૂપનો. ૧૬
 જીવ તે શું ઇશ્વર તે શું ? માયા તે શું જગ મ.ચ,
 કેમ થયુ એ કયાં કેણે, સમજાવો સુખ થાય ૧૭
 સશય સર્વે સમે સિદ્ધાતે, એવો ઉત્તર આપીએ,
 કહે પ્રીતમ કરૂણા કરીને, અસ્થીર મન સ્થીર આપીએ. ૧૮

(૧૧૮)

વિશ્રામ,

સદગુરૂ બોલ્યા પુરણ પ્રીતેજી, જે તે' પુછ્યુ રૂડી રીતેજી,
દૃષ્ટ પદારથ સર્વ અનીત્યજી, આઘ અનાઘે એક હરી સત્યજી.

ઢાળ

આઘ સનાતન એક હરી સત્ય, અખડીત અવિનાશ,
વિશ્વમાહી રહ્યો વ્યાપી જેની નહિ ઉત્પત્તિ નાશ ૨૦

શુદ્ધ ચૈતન્ય સાખસમરસ, બ્રહ્મસાગર રહ્યો ભરી,
મધ્યે માયા અણુ છતી, ને અજ્ઞાને કલ્પી કેરી, ૨૧

વાઝણીને જેમ કુવર કલયે, ઇંદુ અમાસે જોય
ગગનમા જેમ હસુમ કલ્પીત, ગાધવ નગર ન હોય ૨૨

ધુમરના જેમ ધામ કલ્પીત, સરસા શીંગ કલ્પીત સહી,
અધ્યારૂપ ઉપવાદ માટે, થયા વિના ફીટે નહી ૨૩

માટે સહુ માડીને કહીએ, થયુ તેનો થાપ
જ્ઞાન વિવેક વિચારી જોતા, એક આપો આપ ૨૪

લોહને જડરૂપ જાણો ચેતન થાય ચમક વડે,
કદ્દ અરીમો અર્ક જોગે, અણુ ઇંદુઓ અગ્નિ પડે ૨૫

સાગરમા જેમ લીલ પ્રગટી, ક્રિયિત કહેવા માત્ર,
તે તણો વિરતાર વધે, થઈ જોયાની જાત્ર ૨૬

નાયા અવ્યાકૃત શુદ્ધ તમો ગુણુ, પ્રલય અવસ્થા જેહ,
તે મધ્યે પડ્યુ પ્રતિબિંબ બ્રહ્મનુ, ઇશ્વર ચેતન વ તોહ ૨૭

અહ થાઉં અનેક રૂપે, ઇશ્વરનો મોહ અહ ઢાલ
પ્રીતમ એણીપેટે વૃદ્ધિ પામ્યુ પુરૂષ પ્રકૃતિ સાર ૨૮

વિશ્રામ

શુભ માયા જેમ જાણો વિરતારજી, ઇશ્વરસ તેજળ પામી અપારજી,
એકમાયાથઈય પ્રકારજી શબ્દ રંપશં રૂપ રસ ગધ સારજી ૨૯

ઢાળ

એ પથે મહાભૂત પ્રગટયા, અને છડો શુદ્ધ રજોગુણુ રહ્યો,
હિરણ્ય ગર્ભ વપુ સુત્ર આત્મા, સ્થિતિઅવસ્થ એરિયર થયો ૩૦

શબ્દ વૃદ્ધિ પામ્યો વિશેષે તેનુ થયુ આકાશ,
રંપશં વૃદ્ધિ પામ્યે વિશેષે, હવે પવન પ્રકાશ ૩૧

રૂપ વૃદ્ધિ પામ્યુ વિશેષે, તેનુ હવે તતક્ષણુ તેજ,
રસ વૃદ્ધિ પામ્યો વિશેષે, તેનુ તેવુ ઉલ્ક એજ. ૩૨

૧ વૃદ્ધિ પામ્યો વિશેષે, તેની હવી અવની એહ,	
પચના પચીશ પ્રગટયા, સેજભેગ થયા તેહ	૩૩
વર જગમ થઈ સૃષ્ટિ, નાના મોટા ઘાટ;	
૭ ઉત્પત્તિ શુદ્ધ સત્વિક, વિશ્વ ને વૈરાટ	૩૪
ઈશ્વરનુ અંગ કહીએ, શીશ સપ્તમે ભુવન,	
૨ અઢાલ રોમાવહી, રવી શશી તે લોચન.	૩૫
દિશા તે શ્રવણ એહના, મહા પવન નાસા વહે,	
૧ શ્વે કર વિષ્ણુ ડામે શીવજી, રહે ચતુરાનન રહે	૩૬
૧ સમુદ્ર ઉદર એનુ, વદન વન્દિહ વિશાળ	
કાઠ પર્વત અસ્ત એના, પાય સપ્ત પીયાલ	૩૭
૨ અશ તે જીવ જાણો, સાગર બિદુ જોય,	
ખા દીપ મશાલ બડકા, ભિન્ન અગ્નિ ન હોય.	૩૮
ના જીવ ઇશ્વર ફળ દાતા, સુભ અશુભ અનુસાર	
વેદા માયાને સગે, ભમે ભવ મોઝાર.	૩૯
૧ કેરો જોર જામ્યો, જુગત જાણે તેહની	
૧મ પ્રીછે બ્રાત લાગે, ટળે ખડખડ દેહની	૪૦

વિશ્રામ

સાલળો સ્વામી અરજ અમારીજી, વચન તમારા
માણકારીજી, વાત પ્રહ્લાડની કહી વિસ્તરીજી, આ કાયાનો
ધણો ભારીજી ૪૧

ઢાળ

ભાગી કાયા કેરો, કાય સમજી નવ શકે,	
૫ દૃષ્ટિ સર્વની પણ, લાળે નહી ભીતર વિશે	૪૨
૩ સ કલ્પ કરે ઘટમા ભુખ તરથ કોને વિશે,	
૪ અવસ્થા લોગવેને, જન્મ મરણ કોને હો.	૪૩
૧ વિના સશય એ ટળે નહી, સ્વામી શરણે આવીયો	
૧ કરીને કહો મુજને, સાલગવા સન્મુખ રહો	૪૪
કરી ગુરૂ દેવ બોલ્યા, સાલળ શુદ્ધ ચિત્તે કરી,	
યાનો પરિઉત્તર કહીએ, રાખે જે જે રૂઢીએ ધરી.	૪૫
૫ પ્રહ્લાએ કરી સૃષ્ટ, તેને આત્મદૃષ્ટિ ઉપજે,	
૧ મોહ પામે નહી, ભાવે કરી હરોને ભજે.	૪૬

કોણુ મરે કોણુ અવતરે, કોણુ ધરે નાના દેહ;
 માયાનો પ્રપચ ન પીડે, સસારશું નહીં સ્નેહ ૪૭
 વિરંચીએ મન વિચાર્યું, ઉપાય એક એવો કરો,
 દશ ઇંદ્રીનાં દ્વાર અવળા, વિષય રસ તેમાં ધરો. ૪૮
 ત્યારે સર્વ ભુલ્યુ ભેદ માહી, ભીતર કોઈ ભાળે નહી,
 માટે દષ્ટિ બાહ્ય સર્વની અવિધાએ અટકી રહી ૪૯
 સકલ્પ વિકલ્પ ધર્મ મનનો, ભોગ કારણ બહુ કરે.
 ક્ષુધા પીપાસા પ્રાણને, તે પોતાનો અર્થ આચરે ૫૦
 ખાય પીએ જે ભક્ષ ભોજન, વાયુ વિશેષે વિધિ કરે,
 પાય મળીને પઠ ષોષે, સમજ્યાથી કારજ સરે ૫૧
 ગગનનો ભાગ જાય ગગને, પવનનો પવને મળે,
 તેજનો તે તેજ માહી, જળનો ભાગ જળમા ભળે ૫૨
 કંઠણુ ભાગ મળે અવની કેરો, અગથી અળગો રહે,
 કોણુને દષ્ટાંતે કરી, જેમ કુચા રસ ન્યારો લાહે ૫૩
 તામસના પચભૂત માત્રા, રજોની ઇંદ્રી થાય,
 ચાર અત કરણુ સત્ગુણના, એ તત્વ ચોવીશ કે'વાય. ૫૪
 તત્વ ચોવીશનુ સ્થુળ થયુ, પચીશમી માયા જેહ,
 છવીશમે એ શુદ્ધ ચૈતન્યે, પ્રીતમ પ્રીછે તેહ ૫૫
 વિશ્રામ.

સાક્ષણશિષ્યતુ સુરત ધરીનેજી, કહીએ જથારથ જુગત કરીનેજી
 જે સમજે ભવ જાય તરીનેજી, ત્રીપુટી વજીત બણુ હરીનેજી
 હાળ.

તેહનુ વર્ણન કરીને કહી ત્રીપુટીપર અવિનાશ,
 અચળ અમળ અખડ અદ્વૈત, પરમ જ્યોત પ્રકાશ, ૫૭
 સુખનુ સુખ સિદ્ધાત સોનુ, સમજે સંત મધીર,
 દેહ ભાવ ભાસે નહી, આપે તે આત્મ શરીર ૫૮
 ત્રીપુટી તજતા જથારથ દીસે, જેમ છે તેમ લેહેવાય,
 ભિન્ન ભિન્ન ભાસે છે બહુધા, સમજે સગરસ થાય. ૫૯
 શ્રવણુ ઇંદ્રી શબ્દ વિષે, હીંગ દેવ કહેવાય,
 ત્રિધા ચૈતન્ય ત્રિધા વૃત્તિ, ત્રિગુણુ છે તે માય ૬૦
 ત્વચા ઇંદ્રી વિષે સ્પર્શ, માણ્ડત દેવ કહેવાય,
 ત્રીયાચૈતન્ય ત્રિધા વૃત્તિ, ત્રિગુણુ છે તે માય. ૬૧

નેત્ર ઇંદ્રી રૂપ વશે, સુરજ દેવ કહેવાય, ત્રીધા ચૈ૦ ૬૨
 છાંહા ઇંદ્રી રસ વિશે, વરુણ દેવ કહેવાય, ત્રીધા ચૈ૦ ૬૩
 નાસા ઇંદ્રી ગદ્ય વિશે, પૃથ્વી દેવ કહેવાય, ત્રીધા ચૈ૦ ૬૪
 વદન ઇંદ્રી વિશે વાણી વન્હિ દેવ કહેવાય, ત્રીધા ચૈ૦ ૬૫
 પાણુ ઇંદ્રી વિશે કારજ, ઇંદ્રિ દેવ કહેવાય, ત્રીધા ચૈ૦ ૬૬
 ચરણુ ઇંદ્રી વિશે ચલવો, વિષ્ણુ દેવ કહેવાય, ત્રીધા ચૈ૦ ૬૭
 પાયુ ઇંદ્રી વિશે આનંદ, પ્રજ્ઞા દેવ કહેવાય, ત્રીધા ચૈ૦ ૬૮
 ઉપસ્ત ઇંદ્રી વિશે કિંગ, યમ દેવ કહેવાય, ત્રીધા ચૈ૦ ૬૯
 મન ઇંદ્રિ વિશે વિકલ્પ ચંદ્ર દેવ કહેવાય

ચૈતન્યને અભ્યાસે ભાસે, સમજે શનય પળાય ૭૦
 બુદ્ધિ ઇંદ્રી નિષ્કે વિશે, બ્રહ્મા દેવ કહેવાય, ચૈતન્યને ૭૧
 ચિત્ત ઇંદ્રી વિશે ચિત્તવન, વાસુદેવ કહેવાય, ચૈતન્યને ૭૨
 અહકાર ઇંદ્રી ગર્વ વિશે, રદ્ર દેવ કહેવાય, ચૈતન્યને ૭૩
 ચોદ ઇંદ્રી ચોદ વિષય, ચૌદ દેવ કહેવાય,
 અથ અનેકમા સાખ એહની, વેદશાસ્ત્ર સૌ ગાય ૭૪
 જ્ઞાન વિવેક વિચારી જોતા ઉપજે નહીં દુઃખ દ્વંદ્વ
 પ્રીતમ કહીએ કમળની ગત્ય, પ્રગટે પદ્મમાનદ ૭૫

વિશ્રામ

કાયા કમળનો કહું વિસ્તારજી, જે જાણેથી હોય નિસ્તારજી
 પ્રીતિ આવે ભવનો પારજી, શુદ્ધ ગમે કરીએ વસ્તુ વિચારજી ૭૬

દાન

વન્નુ વિચાર કરીને જોતા, ટળે ત્રીવિધી તાપ,
 અનલે આનંદ અધિક પ્રગટે, આવે સુખ અમાપ ૭૭
 મુળ દ્વાર દળ ચાર પાખડી, દેવ ગણેશનો વાસ,
 ખટસે નિત્ય અજપા હૈંકે, મૂક્ષમ જોત્ય પ્રકાશ ૭૮
 ક્ષિંગ ચક્ર કજ ખટ પાખડી, તેમા બ્રહ્મા આપ,
 ઝગમગ ઝગમગ જોત્ય જેનો, ખટ સહસ્ર થાય જાપ, ૭૯
 મણિપુરક નાભિ કમળ દળ દશ, ત્યા વિષ્ણુ વાસ,
 અજપા ખટ સહસ્ર નિત્યે, પુરણ જોત્ય પ્રકાશ ૮૦
 હૃદે અનાહત રહે સદાશિવ, કમળ દ્વંદ્વ પત્ર,
 જ્યોતિરૂપ સ્વરૂપ સુંદર, અજપા ખટ સહસ્ર ૮૧
 કંઠ વિશુદ્ધ ચોડય પાખડી, જીવ રૂપ ત્યા જો,

- ૧ સહસ્ર અજપા થાય નિત્યે, સહસ્ર ગુરૂ સગ હોય. ૮૨
- ૧ અગ્નિ ચક્ર બ્રૂ મધ્યે ભણીએ, દ્વીદળ અબુ આકાર,
શુદ્ધ ચૈતન્ય જોત્ય નિર્મળ, સહસ્ર અજપા સાર ૮૩
- શીશ કમળ દળ સહસ્ર કેરૂ, ધુની અનાહદ હોય
બ્રહ્મરઘનેા લેદ ભારી, જાણે જોગી ડાય ૮૪
- તત્ત્વમગ્ની તુરીયાપદ કહીએ, શુણ્ણ માયા અવસ્થા રહીત,
જગત્ત્ત્વ સ્વપ્ન સુષુપ્તીને, વાસના લિંગ સહિત, ૮૫
- જગત્ત્ત્વ જાણે નેત્ર વાસો, સુળ લોગ વિશ્વાલિમાન,
દીકુ વિચાર્યુ માલજ્યુ, સ્પુરે સુપન નિદાન. ૮૬
- સ્વપ્ન અવસ્થા કં વાસો, ભાસે મિથ્યા લોગ,
ચૈતન્ય તૈજસ અલિમાની, લીંગ શરીરને જોગ ૮૭
- સુષુપ્તીમા નમે વૃત્તી, હદામા હોય લીન,
આનંદ લોગવત્ત પ્રાગત્ત્વ લોકતા, સહજનંદ સુખ ચેન ૮૮
- ઇન્દ્રિય ચૈતન્ય પ્રાગત્ત્વ એકતા પ્રલે સુષુપ્તી એક,
સુત્રાત્મા તજ્જ્વલ એકતા, ક્રિયા ભિન્ન વિવેક ૮૯
- વિશ્વાલિમાની વિશ્વાનર ચક્રતન્ય, એને એકતા જોય,
પ્રીતમ પ્રીતે રૂપ પાતાનું તો હરીસુ એક જન હેય ૯૦

વિશ્રામ

સઘળે નરખો એક રસ જાણોજી, વેદ વચન તે મન્ય પ્રમાણોજી,
એ અનુભવ તે ઉરમા આણોજી મુક્ત થઇને મહારસ માણોજી

ઢાળ

- મુક્ત થઇને માણે મહામુગ્ધ, સુખ મિથ્યા માન,
હું માઉ હદેથી તજ્જ્વલ, થઇને બ્રહ્મ મુમાન ૯૨
- ગર્વે ઘણા નર ગયા અધવીચ, ડુખ્યા ભવ સસાર,
કુશળ ઇચ્છો આપણુ, તો મુકો માન અહુકાર ૯૩
- સમજ્યાનુ નિદાન એ ને, જે ટાળવુ તિમિર અજ્ઞાન
શત્રુ ખીન્ન છે ઘણા, પણ નહી ગર્વ સમાન ૯૪
- કોઈ કહેશે જે કહ્યું હમણા, જોડીને એ જુકન,
આગે અનેક તમજ્યા તે બોડ્યા, મોટા જીવન-મુકન. ૯૫
- શબ્દ વિચારી જોશે જે જન, સમજીને ત્રેહશે સાર,
છિય નીચનો નથી અતર, પ્રીછે પાને પાર ૯૬
- થોડા માહી ઘણુ કહ્યું છે સમજે સરથે કામ,

શ્રી ગુરૂ અરણ્ય સરોજ ભજતા, પામે મન વિશ્રામ	૯૭
ગુરૂ કૃપા વિના ન હોય જ્યારથ, બે કરે કોટિ ઉપાય,	
ફરી ફરી અટકે આવરણુમા, છવદશા નવ જાય	૯૮
કૃપા કરે ગુરૂદેવ દયા નિધિ, તો ભવ ભટકણુ ભાગે,	
આ સ સાર અર્ણવ હુ ખદાચી, તરતા વાર ન લાગે	૯૯
આપ બળે કેમ મિધુ તરીએ, નિરભે નૌકા સાથ,	
મેહેનત મમતા ટળે તેહની, મળે પારસ મણી હાથ	૧૦૦
એમ મહામણી જ્ઞાન ગીતા, જ્ઞાન ગુણુ ભડાર,	
સુન્ન ધરીને સાભળે તો, ટળે હુ ખ સ સાર	૧૦૧
પય સાકર પુરણ પીવે તે, પ્રેમે થાયે પુષ્ટ,	
તજ પય પન્નગ પીવે તો, હોય ગરલ ઉત્કૃષ્ટ.	૧૦૨
માટે મન વિચારી લીજે, સમજ્યાનો છે અરથ,	
શ્રદ્ધાવતને રનેહ કહીએ, એહેશે તે સમરથ	૧૦૩
જિજ્ઞાસુને જુગતે કહીએ, આણી હરખ અપાર,	
અણ અધિકારી માભળે તો, વાધે દોષ વિકાર	૧૦૪
હરિગુરૂ સતની હોય ભક્તિ, અથવા નર કેહેનાર	
તેને એ ભણુવુ, સાભળવુ, પામે પદ નિરધાર	૧૦૫
હરીગુરૂ સત પ્રમાદે પામ્યો, પ્રીતમ પરમ આનદ,	
કૃત કૃત્ય ધન્ય ધન્ય થયો તે, કૃપા ગુરૂ ગોવિન્દ	૧૦૬
સ દેસરમા સાધુ સ ગે, દયા હરી ગુરૂની થઈ,	
કમળ લોચન કુજ વિહારી, કૃપા દૃષ્ટે ભાગ્યુ સહી.	૧૦૭
શુદ્ધ ચૈતન્ય સકળ વ્યાપક, ગુરૂ વચને સાચુ લહુ,	
મન વાણીના પ્રેરક પોતે, ઉપજાવ્યુ એવુ લહુ	૧૦૮
સવત ૧૮૪૧ ના વરષે, અશાઠ વદ દ્વોતીયાદીન રવિવાર,	
જ્ઞાન ગીતા થઈ પૂરણુ, પ્રોતમ પરમપદ સાર	૧૦૯

તુલસીજીનો વિવાહ

પદ ૨૨૯ ધોળ ૧

ત્રીભુવન પાવન તુલસીજીને વીવાહરે, પ્રેમી જનને
પ્રેમ તણે રસ પીવારે. શીવ ચતુરાનને ધાર્યું લગન વિચા-
રીરે, કાર્તિક શુદ્ધ એકાદશી ઉત્તમ સારીરે. વર કન્યાને જોયા
મળતા વિશેકરે, જેના રૂપ કર્મ શુભ નામ અનેકરે વર તો
છેલ છબીલો શાળજરામરે, કન્યા તે તો તુલસી નિર્મળ

નામરે જનૈયા તો જુઓ હરીના જનરે, જેને તુલસી વર
છે તન મન ધનરે પ્રીતમનો સ્વામી છે પુણ્નિદરે, અખીલ
લોકને ઉપજાવે આનંદરે.

પદ ૨૩૦ ધોળ બીજી

વાલો ચડયા વરઘોડલે રે, સુખ સાગર કલોલરે,
પાવ્ય પચીશ મળી પ્રેમદા રે, ગાય મગળ ને ધોળ રે ૧
સુદર સાબેલા શોભતારે, વર વીઠ્ઠલની જોગે રે,
ધ્રુવ અમરીષ પ્રહલાદજી રે, લક્ષ્મી અનંત કરોડ રે ૨
વાળા વાગે રંગીયામણા રે, ગાગે નિગમ નગારા રે,
રવી શશી જોડ મશાલચી રે, મહિમા અગમ અપારરે. ૩
બારે તે મેઘ કરે છાટણા રે, કરે ચમર પવન રે,
વિશ્વ વિચિત્ર રંગ વાડીઓ રે, શોભે ચૌદ ભુવનરે ૪
તત્ત્વ, ચોવીશને તોરણે રે, ચડયા ચૈતન્ય પ્રહરે,
પ્રીતમ સ્વરૂપને પ્રીછે તો રે, ટળે ત્રીવિધિ કર્મ રે ૫

પદ ૨૩૧ ધોળ ૩ જી

વરકન્યા તો મહાપમા પધરાવ્યા રે, મચચી સાવિત્રી
મગળ ગાવા આવ્યા રે વિધિ નારદ શુક સાગર વેદ ઉચ્ચા-
રે રે, પલક પલકમા પ્રભુનું પ્રેમ વધારે રે, વસુધા વેદી
કીધી છે શુભ સાર રે રવિ શશી દીપક અગમગ જ્યોત
અપાર રે. સાતે સાગર કુલ ભર્યા જળ પાણીરે, પખા
પવન કરે ઉર આનંદ આણીરે ચૌદ માળની ચિતગવી
છે ચારી રે, ભાર અષ્ટાદશ ભુવનરૂપિત મોરી રે, વિ-
શ્વ ચરાચર અખંડ અતરંગમી રે, પ્રેમ સ્નેહી જન પ્રી-
તમનો સ્વામી રે.

પદ ૨૩૨ ધોળ ૪ થી

ગગન મહાપમા અનહદ વાળા વાગેરે, સુદરતાનો સા-
ગર શામ બિરાજે રે. તેણે હીસે રાજ ધણા રૂપાળા રે, કંઠે
આવેપી સુદીર વનમાળા રે પ્રેમ તણે પટકુળે પાડી ગાદી
રે, ઓઢીતી ઉપરણી કેમર છાટી રે વરકન્યાએ વરત્યા
મંગળ ચાર રે, સુરનર મુનિવર બોલે જય જયકાર રે. વ-
રકન્યાએ આરોગ્યો કસારરે, જેણે સરજ્યો આ સઘળો સં-
સારરે. અલખેલોજી પ્રેમે પરણી ઠીકયારે. મગળકારી મોતીકે
મેહ ઉઠ્યારે, પ્રીતમનો સ્વામીછે પ્રેમ સ્નેહીરે, ભુવન પધા-

યાં લાલ લાડણી લેઈરે,

પદ ૨૩૩ ધોળ ૫ મુ.

વરકન્યાના દોરડીયા છોડાયરે, જીવતી જીવ મળીને
મગળ ગાયરે રાધા મોહન રમાડયા રૂપેયેરે, નેહ નીરખી
હરખ ઘણો છે હૈયેરે તુળશી વિવાહ સાલગથે જે ગાશેરે,
માત પિતા કુળ તેના પાવન થાશેરે પતિન પાવન ગોપી-
વર ગુણ ગ્રામરે, અધમ ઉદ્ધારણ જેનું નિર્મળ નામરે, પ્રીત
મના સ્વામીની શોભા સારીરે, રસીયાજીના રૂપ તણી
બલીહારીરે

પદ ૨૩૪ ધોળ છઠું

આજ સખી અલખેલોજી ઘેર આવ્યારે પ્રેમ ધ-
રીને મદીરમા પધરાવ્યારે રતન સિંહાસન આસન
લેઈ આપ્યારે, જન્મે જન્મના સકટ સઘળા કાપ્યા રે
ઝોરડીયામા દીવડીયા અજવાળે રે, નેણા ભરી નદકુવરને
ન્યાળોરે આગળે મારે મોતીચોક પુરાવોરે, કેસર કુમકુમ
છાટણા છટાવોરે, બારણે બાગળે તોરણીયા બધાવોરે, અતી
સુદર સુગંધી સીચાવોરે, પથ પકવાન મગાવ્યા મીઠા મેવારે
લેહેર તોરગી લક્ષ્મીવરને લેવારે અગે મારે સોળે શણગાર
સાડરે, અગર કપુરની આરતી ઉતારે, પ્રેમ સનેહી જન
પ્રીતમનો સ્વામીરે, ઉર અતરમા વસીયા અતરજામીરે

સાખીઓ. અળનુ અમ

સતને અડીએ નહી, અડકે ઉપજે સ્નાન,	
કહે પ્રીતમ તજ તેહને, શુકર શ્વાન સમાન	૧
અસત ઉરગથી નીચ હે, વાણી વિશે વિકાર,	
કહે પ્રીતમ સગ દુષ્ટકે, જન્મે મરે બહુવાર	૨
અસત અમગળ આત્મા, કબહુ ન કરીએ સગ	
કહે પ્રીતમ સાધન ખડે, પડે ભજનમા ભગ.	૩
વીખ ઘોળીને પીજીએ, પડીએ પાવક માહી,	
કહે પ્રીતમ સાકુટ તણો, સગ કરે સુખ નાહી	૪
સીંહ બ્રખો વસીયર શ્રેસા, વીંછી વળગો અનત,	
કહે પ્રીતમ સ્વખાતરે, મળશે નહી અસત.	૫

શુળી ઉપર સે'જડી, ત્યા સૂતે સુખ હોય,	
કહે પ્રીતમ કટક તણે, સગ ન કરગો કોય	૬
અસત અવિદ્યા રૂપ હે, ઉપજાવે, અજ્ઞાન,	
કહે પ્રીતમ સર્વે ભુલે, ભજન સ્મરણ તપ ધ્યાન	૭
હુષ્ત તણે નહી દેહ દેશ, હુષ્તે નગ્ર નવ હોય,	
પ્રીતમ હુષ્ત સ્વભાવ હે, સંત કહે સમ કોઈ	૮
બાળકાડમે બહુ કહે, બાળકે ચરીત્ર અપાર,	
કહે પ્રીતમ અનુક્રમે, જાણે જાણુનહાર	૯
બહુત કહે બગડે ભુધી, રસના હોય ખુવા,	
કહે પ્રીતમ સકેતમે, રમતે સમજણુડાર	૧૦
લક્ષણ લખીને ગખીએ, સમજ બુજ કર	
કહે પ્રીતમ કહુ કેટલુ, રાખ રૂઢે પરતીત	૧૧
મનથી મૂકી દીજીએ, તનસુ નહી વેહેવાર	
કહે પ્રીતમ ન્યારો રહે, જયુ જલ કમલ વિચાર	૧૨
લેખ દેખી ના ભુલીએ, સ્વાગ ધરે સખ કોઈ	
કહે પ્રીતમ ચિત્ત શુદ્ધ હોય, સીદ્ધ કહાવે સોઈ	૧૩
ખીર તક બેઉ શ્વેત હે, સ્વાદ વિચાર વિવેક,	
કહે પ્રીતમ પટતરે, નત અસતકુ દેખ	૧૪
હસ બગ દોઉ ઉજળે, ચારે ચિન્હ જણાય	
સોમણ સાખુ ધોઈએ, ગરધવ ગાય ન થાય	૧૫
કોયલ કાવા એક રગ હે, ભાષા ભિન્ન જણાય,	
કહે પ્રીતમ ચૂન ગળદુક, મખ કોઈ મારન ધાય	૧૬
ઉદક અન અમતનુ, ખાન પાન કરે જેહ	
કહે પ્રીતમ સશય નહી, પડે નરકમા તેહ	૧૭
હુષ્ત સગનો દોશ બહુ, શસ્ત્ર પુરાણે સાખ,	
કહે પ્રીતમ પ્રપચ તણ, રામ નામ ચિત્ત રાખ	૧૮

૩ નામ મહાત્મ્ય

રામ નામ શકર જપે, સ્મરણ અખંડ સમાધ,	
કહે પ્રીતમ મગળ મહી ન મળે એક ઉપાધ	૧
રામ નામ નિત્ય રટણ કરે, સનકાદિક શુક શેષ,	
કહે પ્રીતમ સદશુર તણે, રામ નામ ઉપદેશ	૨

નામ નિરતર લીજીએ, સુકી માન ગુમાન,	
કહે પ્રીતમ દુઘ્ધા મિટે, પ્રગટે પૂગણુ જ્ઞાન	૩
રામ નામ રચના રટે, જે કો પરમ સુબાણુ	
કહે પ્રીતમ નામે તરે, પાણીમા પાચાણુ.	૪
અધમ અબામેળ પાતકી, અતિ મતિમદ ગમાર,	
કહે પ્રીતમ હરી નામ તે, સેહેજે પામે પાર	૫
નામ ઉચાર્યુ ગજપતિ, સકટમા જેહી વાર,	
કહે પ્રીતમ એક પલેકમે, કાટે કષ્ટ અપાર	૬
ગુનકા સખ ગુન રહિત હે, અવગુણુ કે લહાર,	
કહે પ્રીતમ હરી નામને, ઉત્તરી ગર્ધ ભવપાર	૭
રામ નામ જોગી જપે, તપે નહી ભવ તાપ,	
કહે પ્રીતમ મન જીતકે, જપે અજપા જાપ	૮
નામ બરામર કાકુ નહી, તપ તીગ્થ વન દાન,	
કહે પ્રીતમ સાધન સમે, નહી હરી નામ સમાન	૯
રામ નામ ચિતામણિ કમ્પદમ ઝામવેન,	
કહે પ્રીતમ હરિ નામસે, લગે રાં દીન રેન	૧૦
નામ સુધારસ જે પીએ, જન્મ મરણુ ભય જાપ,	
કહે પ્રીતમ પ્રીતે રટે, અનર અભેપદ પાય	૧૧
નામ રામતેં અધિક હે, ત્રહિમા અધિક અપાર,	
કહે પ્રીતમ વીરજા લહે, જાડું તત્ત્વ વિચાર	૧૨
પર્વતમે મેરે બડા, તીરથ બડા કેાર,	
કહે પ્રીતમ સમ નામતેં, રામ નામ નીજ સાર.	૧૩
રામનામ પાગમણિ, મન લોહા હાય હેન,	
કહે પ્રીતમ એક નામસે, કરડું નિરતર પ્રેમ	૧૪
હરી હીરા હીંગ્દે ધરો, મીટે મોહ અધકાર,	
પ્રીતમ રવિ પરમાતમા, પ્રગટે તેજ અપાર	૧૫
રામનામ હે મહામણિ, કાટે વિષય વિકાર,	
કહે પ્રીતમ નીજ નામકી, ઝગમગ જ્યોત અપાર.	૧૬
નામ તણી રચના સકળ, સમદ્રીપ નવબડ,	
પ્રીતમ પસારા નામકા, સો ગાજે પ્રજ્ઞાડ	૧૭
નામ લીયે નામી મીલે, ઐસા નામ બળવત,	
પ્રીતમ રમરણુ નામકે, ભયે શીરામણિ સત	૧૮

નિર્મળ નામ ઉચ્ચારતા, ઉઘડે નેન અનત	
પ્રીતમ સ્વપદ પગસતા, હોય પરમ સુખ શાત	૧૯
એક નામ આધાર હે, નામ વિના નહી કોય,	
પ્રીતમ નામ ઉચ્ચારતા, જીવ ટળી બ્રહ્મ હોય	૨૦
નામ નગાગ ગરગડે, અનહદ આંઠે પહોર,	
કહે પ્રીતમ દીલ ના ડગે, ગહે દોરકા દોર	૨૧
નામ બરાબર કહુ નહી, જોગ જગન તપ દાન,	
કહે પ્રીતમ ભજ ભાવનુ, તજ દેહ અભિમાન	૨૨
નામ મડળ સન્મારમા, વ્યાપક પીડ બ્રહ્માડ,	
કહે પ્રીતમ સત નામ હે, સપ્તદ્વીપ તવ ખડ	૨૩
નામ સુધારન જે પીયે, જન્મ મરણ ભય નાથ	
કહે પ્રીતમ સુખ મહજમા, અભય અમર તે થાય	૨૪
નામ રત્ન અસુલખ હે, દિલ દગ્યા કે માહી,	
કહે પ્રીતમ મરજવા લહે, દુખ પાવે નાહી,	૨૫
નામ દીપ ઉદ્યોત હે, મન મદીર કે મધ્ય,	
કહે પ્રીતમ ગટ નામકુ પ્રગટે જ્ઞાન પ્રમીદ	૨૬

૩ સતમહાત્મકો અગ

સત સમાગમ કીજીએ, રૂદીએ રાખી ભાવ	
કહે પ્રીતમ નસાગમા, તરવાનુ એ નાવ	
સેવા પૂજા મતની, જે કરશે નર નાર,	
કહે પ્રીતમ આનદમે ઉતર ગયે ભવપાર	૨
સત વાગી વૈકુંઠે ઉત્તર અવની મોઝાર,	
કહે પ્રીતમ પાવન કીયા, પાપરૂપ સસાર	૩
સત સ્વરૂપ હે બ્રહ્મકો, એમા નહી સદેહ,	
કહે પ્રીતમ ઉપદેશકુ, ધર્મો મનુષ્યકો દેહ	૪
સત બ્રહ્મકો હમલે, બ્રહ્મ સરોવર વાસ,	
કહે પ્રીતમ મુક્તા યુગે, નિર્મળ નામ સુવાસ	૫
સત સમો સન્મારમા, નહી કોઈ પરમ દયાળ,	
કહે પ્રીતમ એક પલકમા, નજરે કરે નિહાલ	૬
સત હરેકે લાડીલે, નિર્મળ બચન રસાળ,	
કહે પ્રીતમ નીજ જ્ઞાન દે, માટે જમકી જાળ	૭

સત પ્રગટ પરમાત્મા, પુરુષ પરમાનંદ,	
કહે પ્રીતમ મહીમા અગમા, બાણે નહિ મતિમંદ	૮
સત બ્રહ્મકો તેજ હે, પુરુષ બ્યોત પ્રકાશ,	
કહે પ્રીતમ માયા તીમર, તતક્ષણ હોયે નાશ.	૯
સત સચુણ અવતાર હે, હરીકે અનત અપાર,	
કહે પ્રીતમ ગુણ ગાયકે, ક્રીનો નિજ વિસ્તાર.	૧૦
સત સુધારસ કે ભરે, નખસે શીશ પર્યંત,	
કહે પ્રીતમ પદ પરસતા, ઉધડે નેણ અનંત	૧૧
સત સમાધીમા રહે, દેહ તણી વૃદ્ધ નાહી,	
કહે પ્રીતમ બ્રહ્મમા ભળે, જ્યમ પાલો પાણીમાહી.	૧૨
સત ચિદાનંદ સિંધુ હે, આનંદ અતિ ઉદાર,	
કહે પ્રીતમ રજ પરસતા, છુટે ભવ સસાર	૧૩
સત સસુદ્રકી લેહેર હે, વાણી વચન તગગ,	
કહે પ્રીતમ નિત્ય પરમા પ્રગટે પુરુષ ગગ	૧૪
સત પરમ ધનવત હે, કરે દીનતા દૂર,	
કહે પ્રીતમ હરી ભગ્નમા, રહે રગ ભરપૂર	૧૫
સત શરણુ ગીતળ સદા, સેવતા સુખ હોય,	
કહે પ્રીતમ ત્રિલોકમે, ગાજ શકે નહી કોય	૧૬
સત મહિમા શ્રીમુખ કહે, કમળાને બહુવાર,	
કહે પ્રીતમ કોઇ બાનકો, બકુ તત્વ વિચાર	૧૭
સત મૂળ મે ડાળ હુ, પત્ર સકળ સસાર,	
કહે પ્રીતમ વીરલા લહે, મહીમા અગમ અપાર	૧૮
સત સદા મમરૂપ હે, નાહીન આન વિચાર,	
કહે પ્રીતમ મગલમય, વિચરે અવની મોઝાર	૧૯
સત દીસાસે હોત હે, સ્વાગે સગ ન હોય,	
કહે પ્રીતમ સોનામુખી, કુદન કહે ન કોય	૨૦
સત વિષયથી વર્જતા, નાહીન લોભ લગાર,	
કહે પ્રીતમ પરમારથી, પ્રેમે પર ઉપકાર	૨૧
આશા તૃષ્ણા ઇરખ્યા, નીદા નહી લવઠેશ,	
કહે પ્રીતમ આનંદમા, આપે સત ઉપદેશ	૨૨
મિથ્યા ભાષણ નહી કરે, યોલે અવિચળ વેણ,	
કહે પ્રીતમ અતિ સુદીત મન, નિર્મળ વાકે નેણ.	૨૩

જ્ઞાન ગીરા તે ઉચરે, જ્ઞાન તણુ દે દાન,	
કહે પ્રીતમ રહે જ્ઞાનમા, ખાનપાનકુ જ્ઞાન	૨૪
કયા દાન ને લીનતા, આશા રહિત અમાન,	
કહે પ્રીતમ પલ ના ડગે, એવુ નિરતર ધ્યાન	૨૫
નિષ્કલ્પન નિરવેરતા, બીજા લિજ પવિત્ર,	
કહે પ્રીતમ શુદ્ધ ભાવતે, ગાય સુણે હરી ચગીત.	૨૬
કામ ક્રોધ મદ મોહમા પામે નહિ પરિતાપ,	
કહે પ્રીતમ ગીતળ ગહે, જાપે અજપા જાપ	૨૭
સુરતર સુરોતુ સદા, ચિતાચણીમે ચેત,	
કહે પ્રાતમ પાવન પરમ, સુધા સનહી સુખચેત	૨૮
સત અમર પદ લોગવે, રાજકુવરનુ રાજ,	
કહે પ્રીતમ દુર્ગળ ડરે, સુણી ગજગજ અવાજ	૨૯
સત લક્ષણ કેણ કહી શકે જેશ ન પાવે પાર,	
કહે પ્રીતમ કેમે કર, વાણી ગહિત વિચાર	૩૦
સતક્રિટ મગી શારદા, કયે કલ્પ પર્યાત,	
કહે પ્રીતમ કહી નવ શકે, લક્ષણ સત મહત	૩૧
જાત ન જોઈએ નતકી, સત નિરજન દેવ,	
કહે પ્રીતમ પ્રેમે ડરે, કીરે વાકી મેવ	૩૨
કાગ વિદ્યામે પીપળા, ઉગે ઠોર ડોર,	
કહે પ્રીતમ પૂજે મળે, ભાવ ધરે નહિ ઓર	૩૩

૪ ગુરુ મહિમાના અંગ.

શુર પદ પ્રમે પૂજીએ પ્રગટે જ્ઞાન પ્રકાશ	
કહે પ્રીતમ એક પલકમા, ડરે અવિદ્યા નારા	૧
શુર ગેવિદને અધિક હ, શુદ્ધ ચિત્તે કરી જોય,	
કહે પ્રીતમ ડગ્યા કરે, અવાગમન ન હોય.	૨
અદ્વૈત અવ્યય મરોજમા, મન મધુકર કરી રાખ	
કહે પ્રીતમ નિત્ય નેહસુ, રામ સુધારસ ચાખ	૩
સદશુર સમ સસારમા, હીતકારી કોઈ નાહી,	
કહે પ્રીતમ ભવપાશતે, છોડાવે પલમાહી	૪
શુરક મને માનવી દેખે દેહ બવહાર,	
કહે પ્રીતમ સશય નહી, પડે તે નરક મોઝાર	૫

ગુરુ ઈશ્વરને અધિક હે, બ્રહ્મરૂપ જગવાન,	
કહે પ્રીતમ પદ પરસતા કાઠે કોટિ અજ્ઞાન.	૬
અશન વસન વાડન સદન સદગુરુ અર્પે જોહ,	
કહે પ્રીતમ સુખ ભોગવે, અખડ અભોષદ તેહ.	૭
જાડે મુસ્તક ગુરુ નહિ, સો નર નુગરા જાણ,	
કહે પ્રીતમ પાતક નહી, પુરૂષ નહી પાપાણ	૮
ચંદ્રવિના જેમ જામની, કથવિના જેમ નાર,	
કહે પ્રીતમ એમ ગુરુવિના, પ્રાણી પશુ ગમાર	૯
નુગરા નર જ્યા પગ ધરે, કાપે ધરણી શેષ,	
કહે પ્રીતમ સુખ દેખતા, પાપ કરે પ્રવેશ	૧૦
ગુરુ આજ્ઞા માને નહી, તને ન દેહ અભિમાન,	
કહે પ્રીતમ મહા અરણ્યમે, રાક્ષસ હોય નિદાન.	૧૧
ગુરુકું તન મન સોપીએ, સર્વસ પ્રાણ સમેત,	
કહે પ્રીતમ જવમિધુમે, ખુરત ભુજ બ્રહ્મી લેત	૧૨
સેવકકે સુખ કારણે, ગુરુ કસોટી દેત,	
કહે પ્રીતમ શિક્ષા કરે અતરમાહી હેત	૧૩
પાગસમાળી ચિત્તાસણી, કલ્પદ્રુમ દામધેન,	
કહે પ્રીતમ ગુરુ ચરણપર, કોટિ વારણ કીન	૧૪
કોટી દંદ કોટી કમલભૂ, કોટી સારદા શેષ,	
કહે પ્રીતમ ગુરુકુ જાને યૌરી સિદ્ધ ગણેશ.	૧૫
હુક કરોડ તીવ્ર સળે ગુરુ અરણાદક જોહ.	
કહ પ્રીતમ પીએ પ્રેમસુ, પામે અટલપદ એહ	૧૬
લાખ યજ્ઞ જે ડોઠ કરે, વિધિ પૂર્વક વિખ્યાન,	
કહે પ્રીતમ પ્રસાદમા સમજી લેા સાક્ષાત	૧૭
ગુરુકો વચન વિચારીએ, મનસુ વારવાર,	
કહે પ્રીતમ એક શબ્દમા, ચાર વેદકો સાર	૧૮
સખહી મિટાવે કલ્પના, કરે જામણા દુર,	
કહે પ્રીતમ પરમાત્મા, દેખાડે ભરપૂર	૧૯
કમલ દૃષ્ટિ છેમ ઇડપર, પોષે પૂરણ હેત,	
કહે પ્રીતમ એમ શીશકુ, જ્ઞાન કૃપા કરી દેત	૨૦
ગુરુ મહિમા અતિ અજમહે, નીમન ન પાવે પાર,	
કહે પ્રીતમ કેસો લહે, જડમતિ જીવ ગમાર	૨૧

શુરૂંકી પૂજે પાહુકા, આસન સેજ સલામ,	
કહે પ્રીતમ રીધ સીદ્ધ સખે, તાકી હોય શુભામ.	૨૨
શુક નારદ શંકર રટે, શુરૂંકો મહિમા અપાર	
કહે પ્રીતમ શુર શબ્દસે, તરીએ ભવ સમાર.	૨૩
જન્મ મરણ જોખમ ટળે, અખડ અલેપદ પાય.	
કહે પ્રીતમ જોખમ ટળે, અતુલવ એકરસ થાય.	૨૪
અતરજામી શુર આતમા, સખ ઘટ કરે પ્રકાશ,	
કહે પ્રીતમ ચર અચરમા, શુર નિરતર વાસ.	૨૫
તૃણ ન હાલે શુર વિના, વ્ય પક વિધાધાર,	
કહે પ્રીતમ કાયા વિશે, સદ્શુર બોલણુહાર	૨૬
શુરૂંકો ધ્યાન જેકો ધરે, બોલે શુર મુખ વાણ,	
પ્રીતમ સત સમાજમે, સકલ શરોર્માણુ જાણ	૨૭
સત હરી શુર એક હ, ભિન્ન કહો મનકોય,	
કહે પ્રીતમ સદ્શુર મીલે, તાકુ માલમ હોય	૨૮
શુર કે શુન કહી ગાઇએ, મેરે મુખ રસના એક,	
પ્રીતમ માગર પુજીએ, અજલી કશો વિશેક	૨૯
દીપ આરતી અર્કપર, ઉતારે જે કોઇ,	
કહે પ્રીતમ એ દેખતા, કૈમી શોભા હોય,	૩૦
વાણી વડે કયા વર્ણુવુ, મન વાણી કે પાર,	
કહે પ્રીતમ કૈસે કરે, તાણી રહિત વિચાર	૩૧

૫. અથ વિચારકે એ મ

સદ્ વિચાર નિત્ય કીજીએ, મુકી મન અહ કાર,	
કહે પ્રીતમ ચિત્ત વીચારીએ, કો હુ કો સસાર	૧
સસાર કોણે પેદા કર્યો, કોણે ઉપજાવ્યો હું,	
કહે પ્રીતમ સૌ કારમુ, દીસે છે તે શુ.	૨
હુકારે આવી અડથું, દાનવ માનવ દેવ,	
કહે પ્રીતમ સમજાવતા, ટળે નહી અહ મેવ	૩
હુકારે હરી વેગળા, હુનું કામ કઠોર,	
કહે પ્રીતમ ભાગે નહી, હુકા જપા જોર	૪
કોઇ વીરલા જન વીસરે, આપા કૃત અહ કાર,	
કહે પ્રીતમ સખ દેખતા, નીકસ ગયે ભવપાર	૫

ખાતા પીતા પેહેરતા, સૂતા બેઠા સાર,	૬
કહે પ્રીતમ તણ્યે નહી, આત્મ તત્ત્વ વિચાર.	
જપ તપ જોગ વિચારમા, તીરથ વ્રત અનેક;	૭
પ્રીતમ પલક ન છાડીએ, સાર વિચાર વિવેક.	
વિચાર વિરંચીએ કર્યો, ઉપજાવી સો સદ,	૮
કહે પ્રીતમ વિષ્ણુ વિચારતો, સૌનુ કાપે કદ	
સદ્વિચાર શીવણ્યે કર્યો, રૂદ્રીએ રાખ્યા રામ;	૯
કહે પ્રીતમ શત કોટીમા, લીયો વિચાર નીજ નામ.	
સદ્વિચાર સનકાદિકે કર્યો, ધર્યો હરિસુ સ્નેહ,	૧૦
કહે પ્રીતમ પરણ્યા નહી, રહ્યા સ્વરૂપે તેહ	
શ્રી શુકળ શમ કોઈ નહી, કીયો સુવસ્તુ વિહાર;	૧૧
કહે પ્રીતમ માયા તણો, વળગ્યો નહી વિકાર	
વિચાર વિના જેને કરે, છે સૌ સાધન ફેક,	૧૨
કહે પ્રીતમ સુખ નહી મળે, યહ હોક પરલોક.	
વચન વિચારી બોલીએ, વચને ટળે વિરોધ,	૧૩
વિના વિચારે પ્રીતમ કહે, બોલે ઉપજે કોધ.	
કોધ ટળે ટળે કામના, લાભ ન લાગે લગ્નાર,	૧૪
કહે પ્રીતમ નિર્મળ રહે, એવો તત્ત્વ વિચાર	
વિચારે વ્યાપે નહી, વિષય વાસનાશૂળ,	૧૫
કહે પ્રીતમ તણ્યે નહી, સદ્વિચાર સુખ મૂળ.	
વીચારી વીખ ખાત હૈ, તાકુ દુખ ન થાય,	૧૬
કહે પ્રીતમ સુખમા રહે, શોક સમૂળો જાય.	
કર્તવ્ય કોઈ પોહોચે નહી, પોહોચે સદ્વિચાર	૧૭
કહે પ્રીતમ રહે વિચારમા, વ્યાપે નહી વિકાર	
રાગ દ્વેષ સખહી સમે, દે મન દેહ વ્યવહાર,	૧૮
કહે પ્રીતમ વસ્તુ વિચારતા, કહો કહો સંસાર.	
વેદ તત્ત્વ વિચારતા, હારદ આવે હાથ,	૧૯
કહે પ્રીતમ પ્રગટ મીલે, તરત ત્રિભુવન નાથ.	
ભક્તિ વિચારથી ઉપજે, ભક્તિથી ઉપજે જ્ઞાન;	૨૦
જ્ઞાન થકી હું તુ ટળે, પ્રીતમ પ્રેમ નિધાન.	
તત્ત્વ વિચારે દેહનુ, સર્વ ટળે અભિમાન,	૨૧
પ્રીતમ પ્રગટ આત્મા, એક રસ નિર્મળ જ્ઞાન.	

જીવ ટળી બ્રહ્મ હોત હૈ, એસો તત્વ વિચાર,	
કહે પ્રીતમ લાગે નહી, વીખીયા લેહેર લગાર	૨૨
જન્મ મરણ જોખમ ટાળે, મૃત્યુ અમૃત હોય,	
કહે પ્રીતમ સાર વિચાર હૈ, કળી શકે જો કોય.	૨૩
સમજે સાધન હોત હૈ જપ તપ યજ્ઞ અપાર,	
કહે પ્રીતમ વિચાર વિના, કર્યા કરાવ્યા છાર	૨૪
કિંચિત્ આતમ બ્રહ્મ હૈ, સમ ઘટ કરે પ્રકાશ,	
કહે પ્રીતમ તત્વ વિચારતે, ભાર્યો બ્રહ્મવિલાસ	૨૫
જોગ જુગત સજમ કરે, એ સખ તત્વ વિચાર,	
કહે પ્રીતમ ટળે કલ્પના, પામે પદ નિરધાર	૨૬

૬ જોગનુ અંજ.

જોગ સમાધિ જે કરે આધે આઠે અંગ,	
કહે પ્રીતમ પ્રવૃત્તિ તજે, પ્રગટે પુરણ રંગ	૧
આસન પ્રાણાયામ પ્રતિહાર કરે, ધ્યાન ધારણા સજમ નેમ	
કહે પ્રીતમ જોગ સમાધિજે, ધરે નિરંતર પ્રેમ	૨
મૂળ કમળ દળ ચારનું અજનુ ખટ દળ હોય,	
કહે પ્રીતમ દશદળ વિંચુનું, જુક્તિ કરીને જોય	૩
દ્વાદશ દળ હૃદય કમળ, ચક્ર અનાહત શીવ	
કહે પ્રીતમ દળ સોળનું, કંઠ ન્યાને વસે જીવ	૪
જુગલ પાખડી જૂમધ્યે, જ્યા મૃશ્વર અવિનાશ,	
કહે પ્રીતમ દળ સહસ્રનું, પ્રેમે કરે પ્રકાશ	૫
ખટસે અજપા હોત હૈ, ગણપતિ દ્વાર ઉદાર,	
કહે પ્રીતમ બ્રહ્મ વિજ્ય રીત તહા અજપા સહસ્ર અદાર	૬
કહે અજપા સહસ્ર એક જીવાત્મા જ્યા હોય,	
કહે પ્રીતમ પરમાત્મા, સહસ્ર અજપા સોય	૭
એકવીસ ખટ સહસ્ર અજપા ધુની અનાહત હોય,	
કહે પ્રીતમ પુરણ નિધિ, બ્રહ્મ દષ્ટ કરી જોય.	૮
પચમુખી ગંગા વહે, ઉઠે અનાહત નાદ,	
કહે પ્રીતમ પદ પરસતા, મટી જાય મોહ પ્રમાદ	૯
ચીણી ચીણી મળલરી, વીણા તાલ મૃદગ,	

કહે પ્રીતમ ઘટા શંખ ધુની, લેરી મેઢ સારગ.	૧૦
ધાતી નેતી ઘસ્ટી બ્રમરી, નોળી ત્રાકટ ધ્યાન,	૧૧
પ્રીતમ ખટ કર્મ ભોગકે, સમજે સાધનવાન.	૧૨
સુખક હસ ખગપતિ ગનિ, વૃષભ ચાલ નિરધાર,	૧૩
કહે પ્રીતમ ગુરૂ ગમ કરી, નીરખો નીજ દેહાર.	૧૪
કુરમ સ કાચે શરીરને, એમ સમેટે અગ,	૧૫
કહે પ્રીતમ અમૃત પીવે, સુરત સખીકે સગ	૧૬
કરે અગોચરી પેગડા, ખેચરીપર અસવાર,	૧૭
પ્રીતમ લગામ ગ્રહે ભુચરી, ખેલે ચાચરી સાર.	૧૮
રહે ઉ-મુની આસન, આઠે પોહોરે આનંદ,	૧૯
કહે પ્રીતમ તે નહી પડે, ફરીને માયા ફેદ	૨૦
ત્રીકુટા ઉઠ પીઠ કુલાટ બ્રમર ગુફા કલ્પરથ મંત્રમ,	૨૧
કહે પ્રીતમ સસાર સુખ, તાકુ સખહી નહી હૈ કામ	૨૨
ગગન મ કળમે ઘર કરે, ઘરે સમાધિ ધ્યાન,	૨૩
કહે પ્રીતમ પ્રેમે કરે, અજર અમીરસ પાન.	૨૪
પ્રેમ જડી અમૃત ગરે, લીજે આઠે અગ,	૨૫
કહે પ્રીતમ ભગ તણો, નીત્ય નીત્ય નૌતમ રગ.	૨૬
જગમગ જગમગ હોત હૈ તેજ પુજ ભરપૂર,	૨૭
કહે પ્રીતમ સખ દેવતા, સેવા માહી હજુર	૨૮
ગયુ નાયક પ્રજાપતિ, વિંછ શકર ઇંદ્ર,	૨૯
કહે પ્રીતમ સેવા કરે, અશ્વનીકુમાર રવિ ચંદ્ર	૩૦
વાયુ વરૂણ અગ્નિ વસુ, હસે દિશા દિકષાળ,	૩૧
કહે પ્રીતમ લાગે નહી, કાળ વ્યાળ જબાળ	૩૨
ચોરાશી લાખ આસન ભગકે, તામે ચોરાશી માર	૩૩
તામે સોગ પ્રસિદ્ધ હૈ, નિતમ રૂઢે વિચાર	૩૪
તા માહી દ્વાદશ કહે, દ્વાદશ માહી ત્રીન,	૩૫
કહે પ્રીતમ એ ત્રીનમે, પદ્મ સિદ્ધ સત કીન.	૩૬
એ સખ સાધન તખ લગે, જખ લગ લાગે સમાધ,	૩૭
કહે પ્રીતમ નિર્વિઘનસે, મીટ બાય સકલ ઉપાધ.	૩૮
એ સખ સાધન સત્ય હે, જખલગ ઉપજે જ્ઞાન,	૩૯
પ્રીતમ જ્ઞાન પ્રકાશતે, સખહી હુષ્ટ સમાન	૪૦

૭ અથ જ્ઞાનકો અમ

જ્ઞાન વિના અભિમાનકી, ટળે નહીં અહતા આઠ	
કહે પ્રીતમ નીજ જ્ઞાનકા બહેર ઝડા ગાઠ	૧
જ્ઞાન રવિ ઘટમે ઉદે, ટાળે તીમીર અજ્ઞાન,	
પ્રીતમ મોટમ જ્ઞાનકી, લાખે શ્રી ભગવાન	૨
ગીતાકે અધ્યે સાતમે, જ્ઞાન શિરોમણિ કીન્હ,	
પ્રીતમ પારથકુ કહા, કૃષ્ણ ચદ્ર પ્રવીણ	૩
એકાદશ ઉદ્ભવ પ્રત્યે, કરી જ્ઞાનકી ગોષ્ઠ,	
કહે પ્રીતમ રઘુવર પ્રત્યે, કહ્યો ભોગ વસીષ્ઠ	૪
સ્તનકાઢિક શકર સદા, હૈ જ્ઞાનમે લીન,	
કહે પ્રીતમ પૂરણ સદા, જ્ઞાન ગુરૂકી સેન	૫
જ્ઞાનીકો જીવન સુદૃઢ, સગલીકુ સુખરૂપ,	
કહે પ્રીતમ જ્ઞાન મીટે, માયા બ્રમ તમ કુપ	૬
જ્ઞાન ગિરાતે ઉચરે, જ્ઞાન તણો ઉપદેરા	
કહે પ્રીતમ જ્ઞાને ટળે બહુરૂપી રાગ ને દ્રેષ	૭
એક ચરાચર આતમા, અપના તુલ્ય સમ કોઈ,	
કહે પ્રીતમ કો ઉપરે, દુષ્ટ ભાવ ના હોય	૮
અપને પગસે પગ સળે, અપને પાણમે પાણ,	
અપને મુખસે મુખ સળે, પ્રીતમ એહ પ્રમાણ	૯
આપને નૈનસે નૈન સળે, અપને ઝરનસે કરન,	
અપને અગસે અગ સળે, પ્રીતમ એ દુખ હરન.	૧૦
સાગર માહી હોત હૈ, હેરી લોહ તરંગ,	
કહે પ્રીતમ એ બ્રહ્મમે, બિપજત હૈ બહુ રંગ	૧૧
વાપી કુપ તડાગકે, નીર સિન્ન ન હોય,	
કહે પ્રીતમ એ આતમા, જ્ઞાન દષ્ટ કરી ભોય	૧૨
હિંચ દશા હૈ જ્ઞાનકી, જે કોઈ બાણે લેદ,	
કહે પ્રીતમ વર્ણન કરે, નીશદીન ચારે વેદ	૧૩
જ્ઞાની કર્મ કરે સળે, અતર નહીં અહમેવ,	
કહે પ્રીતમ ભીતર નહીં, ઉપર સકળ અવેવ.	૧૪
જ્ઞાન ગુરૂતે પાર્થએ, ગુરૂ હૈ જ્ઞાન સ્વરૂપ,	
કહે પ્રીતમ જ્ઞાને મીલે, અખીલ ભુવન કે ભૂપ.	૧૫

નિદા સ્તુતિ કા કરો, ચદન અથવા છાર,	
કહે પ્રીતમ હુ ખે નહી, દિલમે એક લગાર,	૧૬
શત્રુ મિત્ર સમાન ચિત્ત, પરખુ કચન લોહ,	
કહે પ્રીતમ જ્ઞાન વિષે, નહી મમતા મદ મોહ	૧૭
સોળ વરસની સુદરી, નખ શીખ સજે શણગાર,	
કહે પ્રીતમ લેળા રહે, ન મળે વિષય વિકાર	૧૮
ખડગ કાઢી શિરપર ગ્રહે, મારનકુ નિરધાર,	
કહે પ્રીતમ ભય ઉપજે નહી, જ્ઞાન લક્ષણ સાર	૧૯
છળ પ્રપચ કરે નહી, સખહી હૈ શુદ્ધ ભાવ,	
કહે પ્રીતમ પૂરણ રહે, કોય દો કોય લે બાવ	૨૦
વસ્તુ છુપાવે નહી કશી, નહી કોઇ ચોર શાહુકાર,	
કહે પ્રીતમ એક આતમા, સખહી સરજનહાર	૨૧
જ્ઞાન વિના બહુ ચરબડો, ઉપજે અનત અપાર,	
કહે પ્રીતમ જ્ઞાન સમે, ભાસે બ્રહ્માકાર	૨૨
જ્ઞાન જ્ઞાન સખકો કહે, આતમ જ્ઞાન સો જ્ઞાન,	
કહે પ્રીતમ પારસમણિ, ચોર સખે પાશાણુ	૨૩
ભરત ઋષભ શુકદેવજી, દત્ત કપિલ ત્રિપુરાર,	
ગરક રહે તે જ્ઞાનમે, પ્રીતમ પ્રેમ અપાર	૨૪
ભજિત બુકતી જે જ્ઞાન હૈ, સોઇ જ્ઞાન શુભ સાર,	
કહે પ્રીતમ પરમારથી, જ્ઞાની પુરૂષ ઉદાર	૨૫
દયા કરે મમ હુ ખ હરે, દેવે નિર્મળ જ્ઞાન,	
કહે પ્રીતમ પ્રેમે કરી, મુકાવે અભિમાન	૨૬
તાકો સુખ મે કા કહુ, એસો અવર ન કોઇ,	
કહે પ્રીતમ ત્રિભુવનપતિ, ભકતનકુ વથ હોય	૨૭

૮ અથ ભકિતમે અગ.

ભકિત કરે ભગવાનકી તજે વિષય રસપાન,	
કહે પ્રીતમ ભૂલે નહી, ભૂમિ તણુ નિશાન.	૧
અનન્ય ભાવ ઉપાસના, ગુરૂ ઇશ્વરકી હોય,	
કહે પ્રીતમ ત્રિલોકમે, વિધન કરે નહી કોય.	૨
અમૃત સરખુ ઉચરે, કરે તે પર ઉપકાર,	
કહે પ્રીતમ ચુકે નહી, સેવા સ્મરણ સાર.	૩

અપને સુખ માગે નહી, ધન સપત સુખરાજ,	
કહે પ્રીતમ આનદમે, કરે પરમારથ કાળ	૪
શુશ્રવતા ઇચ્છે નહી, નહી, અજ પદની આશ,	
કહે પ્રીતમ સર્મર્થ મમળ, રકે દાસનકા દાસ	૫
એજ સિદ્ધિ જાયે નહી, રાયે હરીકે રગ,	
કહે પ્રીતમ શુદ્ધ લાવસુ, કરે સદા સત્સંગ	૬
કોઈ પ્રાણીકુ નીદે નહી, વદે જથા બળ યુધ,	
કહે પ્રીતમ પૂરણ સદા, સદા રહે ચિત્ત શુદ્ધ	૭
જન્મ કર્મ જશ રામક, ગાય મુણે નિત્ય નિત્ય,	
કહે પ્રીતમ સ્વાસ્થ્ય નહી, પરમારથપર ચીત,	૮
અકિત ચિતામણી ચિત્તધરે, કરે ન અન્ય ઉપાય,	
કહે પ્રીતમ પ્રેમે કરી, યુણ ગોવિદકે ગાય,	૯
અકિત પ્રિય ગોપાલકુ, એમો અવર ન કોય,	
કહે પ્રીતમ ત્રિભુવનપતિ, લકતનકે વશ હોય	૧૦
અકિત કરી પ્રહલાદજી, હરિ ધર્યો નરસિંહ કેય,	
કહે પ્રીતમ કર નખવડે, હણ્યો હિંગુલક મ બપ	૧૧
અકિત વિભિષણજીએ કરી, માયા કહીયા માથ	
કહે પ્રીતમ રાવણ હણ્યો, રૂપ ધરી ગુનાથ	૧૨
અકિત પાડુ સુતે કરી, લગ્યા દ્રાગ્ધાવીશ,	
કહે પ્રીતમ ડાંગવ તણી, જડ કાઢી જુગદીશ	૧૩
માળપણે ધ્રુવજી લગ્યા, આઘ પુરૂષ અવિનાગ	
કહે પ્રીતમ અવિચળ થયા, ફરી નહી ગર્ભવામ	૧૪
એમ ભકિત અનુપાયની, આનદ સુખનુ મૂળ,	
કહે પ્રીતમ વ્યાપ નહી, મોહ માયાનુ શૂળ	૧૫
માયા મુરાતખ લોગવે, દિવસ પાચ દશ કોય,	
કહે પ્રીતમ યમ યાતના, અતકાળ બહુ હોય	૧૬
અકતી સુધાસાગર સહા, માયા હુ ખ લડાર,	
કહે પ્રીતમ સમજે નહી, તો દેખીલે મ સાર	૧૭
અકિત માયા દોહ સુદગી, રહે પ્રભુકે પાસ,	
કહે પ્રીતમ ભકિત અટલ, માયા સુપત વિદ્વાન	૧૮
દેવીકુ ભકિત પ્રીય, આસુરી માયા મોહ,	
કહે પ્રીતમ એ અનાદિકે, મારગ કહીએ દોય	૧૯

ભક્તિ વિના ભવમે ભ્રમે, ગમે નહી ગોપાળ,	
કહે પ્રીતમ પીત્રી કહે, ફટ ભુડા ચાડળ.	૨૦
બધન કાટે જીવકે, ઉપજ સુની આનંદ,	
કહે પ્રીતમ ભક્તિ તને, તેથી કો મતીમંદ	૨૧
ભક્તિ કરે ભવજળ તરે, પીત્રી સહિત કુળ સાત,	
કહે પ્રીતમ છાના નડી, વેદ શસ્ત્ર વિખ્યાન,	૨૨
ભક્તિ કલ્પતર કામધેનુ, અભિમત ફળ દાતાર,	
કહે પ્રીતમ સેવે મદા, નારીન દુખ લગાર	૨૩
ભક્તિ ભાવ વિના માનવી, મુરખ મુઠ ખમાણ,	
કહે પ્રીતમ કૈસે ગહે, પ્રેમ પાડ બીન પ્રાણ	૨૪
સહસ્ર જનમ સાધન કરે, જોગ સમાધિ ધ્યાન,	
પ્રીતમ પૂર્વ ભાગ્યતે, મિલે ભક્તિ ભગવાન.	૨૫
નહી વૈકુઠ ગૌલોકમે, નહી અવની આકાશ,	
કહે પ્રીતમ પ્રભુ ત્યા વમે, ગાય ભક્ત નિજ દાસ.	૨૬

૯ અથ પ્રેમકો અગ.

પ્રેમ પથ અતિ કઠીન હૈ, જૈસી ખાડ ધાર,	
કહે પ્રીતમ લક્ષ કોડમે, કોઇક પોહોચે પાર	૧
સન્યમુખ રહેણા સિદ્ધકુ, પ્રગટ પોના જોર,	
પ્રીતમ પડના આગ્રમે, અગમ પ્રેમકી લેહર.	૨
સ્વાગ સતીકા પેહેજે, પીછા માટે પાવ,	
કહે પ્રીતમ એ હુષ્કા, દરશન મત દેખાવ	૩
પ્રેમ વિના પ્રાણી અધમ, ઇડ અફળ અવતાર,	
કહે પ્રીતમ મુખ દેખતા, ઉપજે દોષ અપાર	૪
સાચો પ્રેમ ન ઉપજે, જમ ગુરૂ દે મુજાર,	
કહે પ્રીતમ કહા હોત હૈ, સ્વાગ ધરે સો વાર.	૫
પ્રેમ વિના પાવે નહી, હુન્નર કરો હુન્નર,	
કહે પ્રીતમ એક પ્રેમ વિના, ન મળે નદકુમાર	૬
પ્રેમ વિના સખ શુન્ય હૈ, જાનત નહી જડ જીવ,	
કહે પ્રીતમ કૈસે મીલે, પ્રેમ સનેહી પીવ.	૭
સત્ય પ્રેમ વજ નારકો, વીસરી તન ધન ધામ.	
કહે પ્રીતમ પ્રેમે કરી, પરસે સુદીર શ્યામ.	૮

લોકલાજ વેહેવારકી, નાહી ન ખળર લગાર,	૯
કહે પ્રીતમ પ્રભુ મન વસે, ભૂલ ગઈ સંસાર	
પ્રેમ રસાયન જે પીએ, તન મન કરે કુરખાન,	૧૦
કહે પ્રીતમ એક પલકમે, પાવે પદ નિરવાન	
શુદ્ધ ચૈતન્ય પરમાત્મા, વ્યાપક વિશ્વાધાર	૧૧
કહે પ્રીતમ રસગસરહે, સત્ય પ્રેમ સોઈ સાર	
પ્રેમ નિરતર કીજીએ, સંત હરીગુર સાથ,	૧૨
કહે પ્રીતમ ન્યારા નહી, તાસે ત્રીભુવન નાથ	
પ્રેમ રત્ન અમુલ્ય હૈ, સદ્ગુર સતકે હાટ,	૧૩
કહે પ્રીતમ કૈસે મીલે, મોઘા માથા સાટ	
પ્રેમ સુધારસ પીજીએ, સોપી તન મન શીશ,	૧૪
કહે પ્રીતમ પ્રેમી મળે, તો પ્રાણ કરે બખશીશ	
પ્રેમ દયા તે પાઈએ, સદ્ગુર હોય દયાળ,	૧૫
કહે પ્રીતમ પાતક મટે, મીટે મોહ જબજબ	
પ્રેમ પરદારથ સાર હૈ, જો હરદામા હોય	૧૬
કહે પ્રીતમ ત્રીલોકમા, કરતી ગગા તોય	
પ્રેમ વિના પાવે નહી, અપને પીયાકો સગ,	૧૭
કહે પ્રીતમ ઉતરે નહી, ચઢયા પ્રમકા રગ	
પ્રેમ વિના મો પાપલા, પાખડ ન પડે પાર,	૧૮
કહે પ્રીતમ ઘોડા ચિત્રકા, ચલે ન એક લગાર	
પ્રેમ વિના પ્રપચ હ, સેવા સ્મરણ ધ્યાન,	૧૯
કહે પ્રીતમ શુદ્ધ પ્રમ વિના, પ્રીતો લાગે જ્ઞાન	
જ્યો કામીકુ કામની, જ્યો લોભીકુ લાભ,	૨૦
કહે પ્રીતમ એક પ્રેમસુ, ગટે નિરતર નામ,	
પ્રેમે પ્રગટયા નદગ્રહે, ગોકુળ ચારી ગાય,	૨૧
કહે પ્રીતમ પ્રેમે કરી, ગોચ્ય ચોની ખાય	
બાજીકો લોજન કીયો પ્રેમે પ્રાશ્યા બાર,	૨૨
કહે પ્રીતમ વ્રજ સુહરા પ્રભુ બધે પ્રેમકી ડોર	
પ્રેમે છાયો છાપરો, પીયો પ્રેમસુ દુધ,	૨૩
પ્રીતમ નાતો પ્રેમકા, નહી કુળ શુદ્ધ અશુદ્ધ	
પ્રેમે જઈ પાણી ભર્યો ત્રીલોચનને ઘેર,	૨૪
પ્રીતમ પોઠ કળીરકી, લાયે ઉલટ લેર	

પ્રેમે પોકારી દ્રોપદી, પ્રેમે પુર્યા ચીર,	
કહે પ્રીતમ પાસ્થ તણે, રથ હાકયો જહુવીર.	૨૫
વેદ શકે નહી વર્ણવી, આદ્ય પુરુષ અવિનાશ,	
કહે પ્રીતમ પરમાત્મા, પ્રેમે પ્રગટે પાસ.	૨૬
ઉંચ નીચ અવતારમે, વિષય કોટી વિધિ કીન્હ,	
કહે પ્રીતમ વૈરાગ્ય વિના, રહ્યા દીનકા દીન.	૨૭

અથ વૈરાગ્યકો અગ

વૈરાગ્ય વિના વળગી રહ્યા, માયાની મદ લાળ,	
કહે પ્રીતમ સુખ અલપ હૈ દુખ જુગતે કંઈ કાળ.	૧
સુતવીન મદીર મુદરી, એ સમ પ્રલકો ફંદ,	
કહે પ્રીતમ દશ દીનમે, સમજે નહી મતિમંદ.	૨
જીવતે કહે મેરો પતિ, જળ લગ પોહોચે આશ,	
કહે પ્રીતમ શ્વાસ મીટે, પલક ન આવે પાસ	૩
જુઠી માયા મોહની, જુઠો જુગ નસાર,	
કહે પ્રીતમ પડ કાગ્ગે, નફી વણસતા વાર.	૪
અરે જીવ અલાગીયા, લાજ નહી લગાર,	
કહે પ્રીતમ કયો પડા હૈ, ફી ફરી ભવ મોઝાર.	૫
કાયાકી ઉત્પત્ત કહ્યા, પ્રગટ કહે નહી કોઇ,	
કહે પ્રીતમ એ દેહકો, ગર્વ કીયો કહ્યા હોય.	૬
અસ્ત માસ માળો કીયો, તામે પખી પ્રાણ;	
કાલ અહેડી શીર ભમે, પ્રીતમ ચેત અજાણ.	૭
મુસા મન હરખત શીરો, માલ પીયારા ખાય;	
કહે પ્રીતમ મળે મીનકા, જીવ પલકમે જાય.	૮
વાત પિત્ત કફ મુત્ર વીટ, ચર્મ રોમ નખ અત,	
કહે પ્રીતમ તામે બધો, મુરખ જડમતિ જત,	૯
ઐસો અધમ શરીર હૈ, શુકર શ્વાનકો આહાર	
કહે પ્રીતમ ગોવિંદ ભજ, સુકલ હોય અવતાર.	૧૦
જળલગ અતર આતમા, તળલગ દેહ અમુલ,	
કહે પ્રીતમ ચૈતન ચલા, કરમાયા તન પુલ	૧૧
જળલગ શ્વાસ શરીરમે, તળ કછુએ ચિત્ત ચેત,	
કહે પ્રીતમ શીર મૃત્યુ હૈ, અગાહી ઘડી તુંડી વેત.	૧૨

લોગ કીચે બહુ ભાતકે, તોહુ ન ભાગી ભૂખ,	
કહે પ્રીતમ કલ્પીત પ્રીરે, કબહી મીલે મોહી મુખ.	૧૩
લોગ તણ તું જાયગો, કે તોફુ તજેગા લોગ,	
કહે પ્રીતમ કોઈ દીન મીલે, નહી નાવકો ભોગ	૧૪
ઈચ નીચ અવતારમે. વિષય કોટિ વિધિ કીન્હ,	
કહે પ્રીતમ વૈરાગ્યવિના, રહા દીનકા દીન	૧૫
જીવ મુસાફર જઈ પડયા, ઠગકે ટોળા માય,	
કહે પ્રીતમ કેસે કરે, જાકુ ગુરૂ ગમ નાહ	૧૬
છીન છીન ઓછા હોત હે, અજલી કેરા નીર	
કહે પ્રીતમ કેસે રહે, નવ છીદ્ર યુક્ત શરીર	૧૭
કામ કોષ મદ લોભ મોહ, ધન હુટે ચહુઓર,	
કહે પ્રીતમ લેળા રહે, અપને ઘરમે ચાર	૧૮
કાયા ચારા કાવકા, ઉસમે કહા ગુમાન,	
કહ પ્રીતમ અભિમાન તજ, ભજ ભાવે ભગવાન	૧૯
ગોપીચ દન ભરથરી બાજ દા મુલતાન,	
કહે પ્રીતમ ભુગ પરહ્યા જાદ્યા ગુરૂકા જ્ઞાન	૨૦
જઈ ચપકવન ચચરી, નીગદીન રહે ઉદાસ,	
કહે પ્રીતમ સસારમે, અમર હે નીજ દાસ	૨૧
ગઈ પગ આવે નહી, ઓહી વિધિ આયુષ્ય જાય,	
કહે પ્રીતમ જીવડા, કાળ નિગતગ ખાય	૨૨
જમીન જલે તણુ ગગન, તકીયા પાવટ પાટ,	
કહે પ્રીતમ વીત રાગકે, લાડી વનકે ઝડ	૨૩
વૈરાગે ટળે વાસના દોષ દષ્ટિ દગ્ધાય,	
કહે પ્રીતમ મુખ ઇંદ્રજા ચિત્તમે, કમહુ ન ચાય	૨૪
વૈરાગ્ય વિના કરત હે, મનારોસુ પ્રીત,	
ગર્જાધરે ગુરૂ સતમુ, ઓહી બડી વિપરીત	૨૫
રાગ દ્રેષ સામા રહ્યા, કામ કાષ મદ લોભ,	
કહે પ્રીતમ કાળ કરી મબહી પામે શોભ	૨૬
સ્થિતતા નહી અજ ઇંદ્રકી, દેવ સદન કવામ	
કહે પ્રીતમ એ મુખ તણી, તજે અતરંગન આશ	૨૭
મુખ નહી સમારમા, રાજ પ્રતને રક,	
કહુ પ્રીતમ વૈરાગ્ય વિના, નગ નહી હોય નિશક	૨૮

લોગ સુખ સખ રોગવત, રામ રૂઢામાં રાખ,
કહે પ્રીતમ એક અનન્ય હોઈ, પ્રેમ સુધારસ ચાખ ૨૯

અથ અનન્યકો અર્થ

અન્યકી ઐસી મતી, કબહુ ચળે નહી ચિત્ત,
કહે પ્રીતમ આનંદમા, સદા એક રસ પ્રીત ૧
હરીકુ સમરપે પ્રાણ દેહ, ચિત્ત વિત્ત હરીકે ચરણ,
કહે પ્રીતમ એક હરી વિના, નહી કાહુકે શરણ ૨
ન દો વદો કોઈ કછુ, સુખ દુખ વિધન અનેક,
કહે પ્રીતમ પ્રેમે કરી, આરાધે હરી એક ૩
રજ માત્ર ઇચ્છે નહી, સુખ સમૃદ્ધિ લોગ,
કહે પ્રીતમ હરીકુ ભજે, તજે વિષય રસ લોગ ૪
પતિવ્રતા પતિકુ ભજે, નહી અવરની આશ,
કહે પ્રીતમ રંગે રમે, પ્રેમ પીયાકે પાસ ૫
સત સોહાગ ના ઉતરે, આનંદ આઠે પોહોર,
કહે પ્રીતમ નીજ પનિ વિના, ભાવ ધરે નહી ઔર ૬
સરોવર સરિતા સમુદ્ર જળ, જહા તહા ભરે અપાર,
કહે પ્રીતમ ચાતક ચાચ દે, પીએ ન એક લગાર ૭
એસો સુખ સસારકો, અનન્ય ન ઇચ્છે મન,
કહે પ્રીતમ પૂરણ રહે, આનંદમે નીશદીન ૮
ચકોર નિહાળે ચંદ્રકુ, શશીગિળ હંદે મોઝાર,
કહે પ્રીતમ પાવકે ભજે, દાઝે નહી લગાર ૯
બ્રહ્મચંદ્રિ જાકુ ભાઈ, દેખે હરી ભરપુર,
કહે પ્રીતમ માયા નણો, તાપ રહે મો દુર ૧૦
મધુકર કોરે કાંટકુ, કમળ કોયો નહી જાત,
કહે પ્રીતમ એક પટંતરે, પ્રેમ પ્રીતકી ખાત ૧૧
રવિ રહે લખ જોજને, અતિ જિંઓ આકાશ,
કહે પ્રીતમ સરોવર કમળ, પ્રેમે કરે પ્રકાશ ૧૨
હાલર લાકી હાથમા, સુવે ન મૂકે નેહ,
કહે પ્રીતમ પ્રેમી તણી, લક્ષ નિરતર એહ ૧૩
હસ ચુગે મુકતાફલ, અવર ન ભાવે લક્ષ,
કહે પ્રીતમ નીજ નામકી, અનન્ય તણી એ લક્ષ ૧૪

ખીપ રહે નિત્ય સમુદ્રમાં, રતી જલ પરસે નાહી, કહે પ્રીતમ એક સ્વામિકી, આશ ધરે મનમાહી	૧૫
આશા નાહી આનકી સાચો હરીકો હેત, કહે પ્રીતમ જાએ નહી, કાહુકો દીયો નહી લેત.	૧૬
અનન્ય ચુકે ન ચાકરી, હાજર રહે હમેશ, કહે પ્રીતમ કોઇક અળે, કઠણ દાસકા કેશ	૧૭
તરસ્યો તાકે નીરુકુ, એસો કરે સત્મગ, કહે પ્રીતમ ના ઉતરે, ચઢ્યો ચાળનો રગ	૧૮
સર્વેશ્વર સર્વ ભૂતમા, ભામે એક ભગવાન કહે પ્રીતમ સખકુ નમે, ભૂલે ન ભાસે આન	૧૯
ઉપાસના ઇષ્ટિ અનન્યકી, અણ સમપ્યુરે લહે ન કાઈ, કહે પ્રીતમ પ્રભુકુ ભજ, આન આશરો નાહી	૨૦
હરીકુ અર્પણ આતમા, દેહ ગેહ સુત નાર, કહે પ્રીતમ સેવક પણે, કરે ઉદમ વેહેવાર.	૨૧
ઉદે ધ્યાન મુખ નામ નિત્ય, ચિત્ત ચિતવે હરી રૂપ, કહે પ્રીતમ એ અનન્યકી, રેહેણી કરણી અનુપ	૨૨
અચ્છોદક પરસાદ આહાર, લેઈ ચઢાવે નીશ, કહે પ્રીતમ અર અચરમા, જાણે એક જુગદીશ.	૨૩
સ્વામી દેખે સર્વ મહી, આપે રહે નીજ દામ, કહે પ્રીતમ પરમાતમા, વ્યાપક સર્વાવાસ	૨૪
એ મેરી માને નહી, અનન્ય એક લગાર, કહે પ્રીતમ હાથ વૃદ્ધિકો ધણી એક કૃષ્ણ મોરાર	૨૫

અથ પ્રેહકો અમ,

જખ લગી પ્રેહ ન ઉપજે, લગી હં હરી ફર, કહે પ્રીતમ કૈસે મીલે, નીજ પતિ પરમ ચતુર	૧
વિરહીકુ વીખ સારીખા, સસારીકા મેહ, કહે પ્રીતમ ખોટા લાગે, ખરખા રત્ય ખિન મેહ	૨
વિરહીકુ વહાલ નહી, વિષય લોગ વેહેવાર, કહે પ્રીતમ પ્યાગ લગે, જીવન જુગદાધાર	૩
વિરહીકુ વેરી લગે, મુખ મેજે સનમાન, કહે પ્રીતમ કડવા લગે, મેવા પાન પકવાન.	૪

નજરે દેખ્યા નાં ગમે, રંગ ભોગ શણગાર, કહે પ્રીતમ પીયુષ રટે, વીસરે નહીં લગાર	૧૧
વીંછી જેસે વીછવા, વસીયર જસે હાર, કહે પ્રીતમ વિરહજી હુ ખી, સુખી સકળ સસાર.	૬
વિરહ તેલ તન કોડીયા, પ્રાણ બનાવુ ખાત, કહે પ્રીતમ પતિકુ મીલન, બારન હું દીનરાત.	૭
વીરહી જલતા રૂખડા, જરા જગલકા ધાસ, કહે પ્રીતમ પખી જલે, જેકો આવે પાસ	૮
વીરહી દાઝી દેહડી, ગયા સમુદ્ર તીર, કહે પ્રીતમ સાગર જલા, જૈમા વિરહ શરીર	૯
વિરહ વિના વરસે બહુ, મુકતા છીપ ના હોય, કહે પ્રીતમ વેહ ઉપજે, નીજ પતિ પાવે મોય	૧૦
વીરહી તાતી આતમા, આઠે પોહોર ઉદાસ, કહે પ્રીતમ લોચન લગે, શ્રાવણ ભાદો મામ	૧૧
વીરહી વીરહાસુ કહે, તુ મત જોલે મોર, કહે પ્રીતમ કોમળ વચન, હીરદે અતિ કઠોર	૧૨
વીંછી વહીયર ખાત હૈ, કરત ઉપલકો અહાર, કહે પ્રીતમ પચી જાત હૈ, વેહ ઉર અગ્નિ અપાર	૧૩
વિરહકુ વીખ નહીં લગે, ખાય હળાહળ ઝેર, કહે પ્રીતમ ચિત્ત ધરે નહીં, ચઢે કુનકુ લેહેર	૧૪
વીરહા દવ ભીતર જલે, બાર ક્રીયા તન છાર, કહે પ્રીતમ ધન વરખહી, ખુજે નાહા અગાર	૧૫
વીરહી વન હુલત પ્રીરે, કોઈ મીલાવે પીવ, કહે પ્રીતમ સર્વસ દહિ, કરૂ બલીહારી જીવ	૧૬
વીરહા મેરા મીતવા, અખ મત કરહુ વિલખ, કહે પ્રીતમ પીયાકુ મીલુ, તેરે હાથ વિલખ	૧૭
વીરહીકુ વ્યાપે નહીં, કામ કોધ મઠ લોભ, કહે પ્રીતમ કાળે કરી, પાવે નહીં મન શોભ	૧૮
પ્રથમ પલાસ જખ કુલહી, તખ તન હોવે શ્યામ, કહે પ્રીતમ લાલી ગહે, ફરે રૂપ ગુણ નામ	૧૯
રહા ભમર જરી કેઢકી, કરતા નીશ દીન રુગ, કહે પ્રીતમ શીર છાર લે, બકર દુગા ગગ	૨૦

વીરહી મરહી મોત ખીન, સો જાને પીયા પીર;	
કહે પ્રીતમ મચી મરે, જો જીન બિહુડે નીર	૨૧
વીરહી કઠ્ઠી કૃષ્ણમુ, અચલ અમલ અનુરાગ,	
કહે પ્રીતમ પતિકુ મીલે, કરહી સકલ પરિત્યાગ	૨૨
સાચો વ્રેહ વ્રજનારકો, છોડ ચલી પરિવાર,	
કહે પ્રીતમ પિયાકુ મીલી, ગાવત ગુણ સસાર	૨૩
વીરહીકુ ચંદન કહા કહા ચંદ્રની સ્મૃત,	
કહે પ્રીતમ પુલન કહા, વ્રેહ વન્હિ વિપરીત	૨૪
વીરહી હરે ન મરનસે, ચયે અગન જલ માહી,	
કહે પ્રીતમ પ્રિયા અગમ હ, જાય મિલે પલ માહી.	૨૫

અથ તૃષ્ણાકો અંત

તૃષ્ણા તુ થાકી નહી, ખાયો સખ સસાર,	
કહે પ્રીતમ કર દૂરથી, કરજોડી નમસ્કાર	૧
તૃષ્ણા તુ બડી પાપીણી, કીયા સખ લોક બેહાલ,	
કહે પ્રીતમ કહુ કેટલુ, મૂક અમારો છાલ	૨
પૃથ્વી કોટી બ્રહ્માડ બાઈ ભાખરી, પીયો સખ સરીતા નીર,	
કહે પ્રીતમ ઘાપી નહી, નાહીન શાત શરીર	૩
એક પૈસા આદ લે, કીન્હે લાખ કરોડ,	
કહે પ્રીતમ પૂરણ નહી, રહી તૃષ્ણા સુખ મોડ	૪
નગર દેશ ખડ દ્વીપકો ભયો એકછત્ર રાજ,	
કહે પ્રીતમ આગે ચલી, નહી તૃષ્ણાકુ લાજ	૫
પીત્રી ગાધર્વ દેવ યુનિ, ઇદ્ર વિરચી શીવરાય,	
કહે પ્રીતમ તૃપ્ત નહી, તૃષ્ણા ભુરી બલાય	૬
કોટિ બ્રહ્માડ ભક્ષન કીયો તોહુ ન ભાગી ભૂખ,	
કહે પ્રીતમ ત્રિલોકમે, તૃષ્ણા પસાર્યો મુખ.	૭
તૃષ્ણા તુ પીછે પડી, નહી કરન વશ કોય	
કહે પ્રીતમ રૂઝગુઝ માલે, કષ્ટબલ હીણી હોય.	૮
તૃષ્ણા તનમે તાપણી, જરત રહે દીનરાત,	
કહે પ્રીતમ ગુરસાન જલ, તબ શીતલ હોઈ જાત.	૯
તૃષ્ણા હારી ડરકે, ખેચત લીમર ઝાલ,	
કહે પ્રીતમ કમે કરી, પડે ભવ જાલ	૧૦
સસાર પુર સરિતા વહે, તૃષ્ણા તાણ અપાર;	

કહે પ્રીતમ કોઈ ઉમરે, જે રહે કોર કિનાર	૧૧
તૃષ્ણા દવ દહુ દિશ લગ્યા, વિશ્વ મુકતાર બ્રહ્મ,	
કહે પ્રીતમ પ્રલે ગયે, જે ન ભને ગોવિન્દ	૧૨
ધ્રુવ આદે જે ધીર નર, કીયો તૃષ્ણાકો ત્યાગ,	
કહે પ્રીતમ પ્રભુકે મીલે, ઉર ધરી મેહ વૈરાગ	૧૩
ભક્ત અનંત કોડ જે ભયે, રહે રામકે ચરન,	
કહે પ્રીતમ તૃષ્ણા તણ, મીટે જન્મ અરૂ મરન	૧૪
તૃષ્ણા મારી ભરથરી, છોડી માયા મોહ;	
કહે પ્રીતમ બ્રહ્મરસ પીયે, મીટા હુ તુ દોય	૧૫
તૃષ્ણા તણ કપિલણ, શુકણ સનત કુમાર,	
કહે પ્રીતમ ન્યારા રહે, નાહીન લગી લગાવ	૧૬
તૃષ્ણા બેટી લોભકી, હૈ પ્રાદા પરોવાવ,	
કહે પ્રીતમ પ્રપચ કરી, ખાયા સખ સસાર	૧૭
સુશીનર મુનિ જોગી જતી, ખાયે ભીશુક ભુપ	
કહે પ્રીતમ કેડે પડી, તૃષ્ણા વિકટ સ્વરૂપ	૧૮
કવિ કોવિદ શુભ સુધડ, વેદ રોગી દાતા દીન,	
કહે પ્રીતમ ખામે સખે, મુરખ ચતુર પ્રબીન	૧૯
તૃષ્ણા ટાળે સદ્ગુરૂ, બકે હાથ ઇલાજ,	
કહે પ્રીતમ સમજણ વિના સખ તન તૃષ્ણારાજ	૨૦
હરીશુર નત કૃપા કરે, દેવે જ્ઞાન વિચાર,	
કહે પ્રીતમ તૃષ્ણા કહા, કાપે કોટિ વિકાર	૨૧
તૃષ્ણા મીડે તખ લગે, જખ લગ નહિ શુડ જ્ઞાન,	
કહે પ્રીતમ પ્રીછ્યા વિના, મિથ્યા દેહ અભિમાન	૨૨
જખ હરદામે હરી બસે, ત્રણા ટળે નીરાટ,	
કહે પ્રીતમ કુચી જ્ઞાનકી, ઉઘડે અગમ કપાટ	૨૩
વિષય વેલાથી વિછડે, ટુટે તૃષ્ણા હીટ,	
કહે પ્રીતમ કટુતા ટળે, તણ ફલ હોવે મીઠ.	૨૪
તૃષ્ણા તોરગ મન ચઢ્યા, ધાયા દેશ વિદેસ,	
કહે પ્રીતમ સ્થીરતા નહી, બીના સદ્ગુરૂ ઉપદેશ.	૨૫

અથ મનકો અંત

મન મનવાલા હો રહા, નાહીન માને શીખ,	
કહે પ્રીતમ ભવમે ભમે, માળે ઘર ઘર ભીખ.	૧

ભીખ મળે હરી નામતે, સો સત મુખ પ્રતાપ,	
કહે પ્રીતમ આન પ્રતસે, લખ ચોરાશી પાપ.	૨
મન દુરીજન ઘરમા રહે, કરે દગો દીન રાત,	
કહે પ્રીતમ કહા કીજીએ, મન ચંચળ બદ જાત	૩
મન દુર્જન અતિશય પ્રબલ, મનકે ખેલ અનેક,	
કહે પ્રીતમ મન બસ નહી, જાકુ રૂપ ન રેખ.	૪
મર્કટ રાજ બેસાડીએ, કરકે બોહોત બનાવ,	
કહે પ્રીતમ ફલ દેખતે, પ્રગટે આપ સ્વભાવ	૫
કથા શ્રવણ કરે મીનકા, શીર દીપક ધરી દેવ,	
કહે પ્રીતમ મુસા મીલે, જાહ પકડે તતખેવ.	૬
કોટિ જતન પરમોદીએ, મન નહી રાને લેશ,	
કહે પ્રીતમ કોઈ પોહોચે નહી, તહા મન કરે પ્રવેશ.	૭
મન સુષ્ટિકો મૂલ હૈ, મનકુ હરખ ને શોક,	
કહે પ્રીતમ મન ફેરવે, તેહી પ્રીરે ત્રણ લોક	૮
સાગર લેહેરી ગુથીએ, જો આકાશ છેદાય,	
પ્રાતમ પવનકુ બાધીએ, તો મન જીત્યો જાય	૯
પારાશર મૌલરીફી, શગી વિશ્વામિત્ર,	
કહે પ્રીતમ ફજેત કીયે, માનકો અગમ ચરીત્ર	૧૦
મન સુરપતિ કે બસ નહી, ગયો સો જોતમ ઘેર,	
કહે પ્રીતમ અમૃત પીયા, મીટા નહી મનકા ઝેર	૧૧
મન બ્રહ્માકે બસ નહી, હાર રહે મુનિ જન,	
કહે પ્રીતમ સરસ્વતી સુતા, તે પૂઠે ધાયુ મન.	૧૨
મનશ કર નહી વશ કીયો, રૂપ મોહની જાણ,	
કહે પ્રીતમ ભૂતલ લયી, સમ ધાતુની ખાણ	૧૩
મન સખપર અસ્વારહે, મનપર કહ અસ્વાર,	
કહે પ્રીતમ મન હાથ કરે, સોઈ પુરૂષ નિરધાર	૧૪
પૃથ્વીકો ગુણ દેહ હૈ, આતમ નિર્ગુન નામ,	
કહે પ્રીતમ બીચમે કીયો, મનહી અન્યથા કામ.	૧૬
મનકો કહ્યો ન માનીએ, મનકો કામ કઠોર,	
કહે પ્રીતમ કા સાચવે, ઘર ભીતરકો ચોર.	૧૬
સોઈ બસીયરકુ બસ કરે, ધરી ધીરજ હૈયા સાથ,	
કહે પ્રીતમ મન કુટિલ હે, કબહુ ન આવે હાથ.	૧૭

મણી લાવે પાતાલસુ જાય ચઢે આકાશ,	
કહે પ્રીતમ મન મુઠકો, નાહી કહ્યું વિશ્વાસ.	૧૮
કરે વિવાહનું કાયદું, આનું પત કરે કાય,	
કહે પ્રીતમ સમજે નહી પ્રપચ બહુત મન માય	૧૯
બાહાર શત્રુ બહુ હણે, જે કોઈ શુરા હોય,	
પ્રીતમ મન ભીતર રહે, વાકું માર શકે નહી કોય.	
રીપુદળ જીતે રણવિષે, કોય ન મેટે આણ,	
કહે પ્રીતમ મન જીત્યા નહી, તખ લગ કાયર બાણ	૨૧
તપ તીરથ આચારવ્રત, ભણે બહુ શાસ્ત્ર પુરાણ,	
કહે પ્રીતમ મન બસ નહી, તખ લગ મુરખ બાણ	૨૨
કથી સાખી બહુતકે કથે, સમજાવે સખ લોક,	
કહે પ્રીતમ આશાધરે, તો કહા કર્યાં સખ ફોક	૨૩
ખોટે મન ખોયા સખે, તન મન રૂપ અરૂ રગ,	
કહે પ્રીતમ કરીએ નહી, મન મુરખકા સગ,	૨૪
મન હરજીકે હાથ હૈ, ઓર કીસીકે નાહી,	
કહે પ્રીતમ માને નહી, દેખો શયન માહી,	૨૫
મન સાત્વિક તે ઉપન્યા, સાત્વિક વિષ્ણુ અશ,	
પ્રીતમ મૂળ વિચારતા, મનકો બઢે નહી બંશ	૨૬
શુદ્ધ ચિત્ત સુચરન કરે, તજે દેહાભિમાન,	
કહે પ્રીતમ આપા મીટે, તખ ભેટે ભગવાન	૨૭
મન વિકરૂપ મૂકે પરા, હરી ઇચ્છા પ્રામાન,	
કહે પ્રીતમ પ્રેમે કરો, હરી સુમરન સાવધાન	૨૮

અથ સુમરનકો અંગ

સુમરન સોઈ ન વીસરે, રહે રૂપમા મન,	
કહે પ્રીતમ શુદ્ધ સ્નેહસુ, કરે સુમરન નીશ દીન.	૧
નીશ દીન નીમખ ન વીસરે, હરીકો તત્વ વિચાર,	
કહે પ્રીતમ તદ્વત રહે, સોઈ સુમરન સાર	૨
મિથ્યા મુખ બોલે નહી, બોલે તો હરીનામ,	
કહે પ્રીતમ રૂદીએ વસે, જર્થ લોભી કે દામ.	૩
સોહુ સોહુ હોન હૈ, નખ શીખ સકલ શરીર,	
પ્રીતમ પલક ના વિસરે, રૂદીએથે રઘુવીર	૪

ઘડી પોહોર સુમરન કહા, સુમરન સાસ ઉસાસ,	
કહે પ્રીતમ અગમા રહે, આઠે પોહોર ઉદાસ	૫
જેઠે આકાશકી આરશી, ભૂલે નહી સ્વરૂપ,	
કહે પ્રીતમ સખ ઘટ વસે, નાથ નિરજન ભૂપ.	૬
જેતર જેતી ખરપડી, સાગર જેતો વાહાણ,	
કહે પ્રીતમ ભૂલે નહો, લોમ તણો નિશાન	૭
મેરૂ ડગે તો મન ડગે, રહે ભજન લવલીન,	
કહે પ્રીતમ સિધુમે મગન રહે મન મીન	૮
હરી સાગર અનુખ ભર્યો, નાહીન નુન્ય લગાર,	
કહે પ્રીતમ એકસ રહે સોઇ સુમરન સાર	૯
સખ ઘટ સીતા રામજી, જ્યુ હીગસુ હેમ,	
કહે પ્રીતમ હરી ૫ જોઈ, ફરડુ નિરતર પ્રેમ	૧૦
સુતા સુમરન હોત હૈ, એઠા બહુત પ્રકાર,	
કહે પ્રીતમ ચલતા ચીતવે, હરીકો નામ ઉદાર	૧૧
સુમરનસે અશય ટળે, શોક સમૂળો જાય,	
કહે પ્રીતમ મનકે મહી, ગુણ ગોવિંદ કે ગાય.	૧૨
સહસ્રવદન સુમરન કરે, સદા સર્વદા પ્રેષ,	
કહે પ્રીતમ ભૂમિતણો, ભાર ન લાગે લેશ	૧૩
ગગન પવન પાવક ઉદક, અવની ભાર અઠાર,	
કહે પ્રીતમ સુમરન કરે, સહુકા કદીયામોજાર	૧૪
સુમરન સેવા સતકી, ડીર્તન કથા પ્રસંગ,	
કહે પ્રીતમ સુમરન સખે, જ્યુ લાગે હરીરંગ	૧૫
મોહ ટળે થી જળે, મળે ત્રીભોવન નાથ,	
કહે પ્રીતમ ફેરો ફળે, હરી સમરણ હૈયા સાથ	૧૬
સેઈજે સુમરન હોત હૈ અખડ અખપા જાય	
કહે પ્રીતમ સમજી શકે, ટળે શોક નતાપ	૧૭
એકવીશ મહા અડસે ઉઠે, રાત દિવસ ગરકાર,	
કહે પ્રીતમ પદ પ્રીછના, લાગે નહી વકાર	૧૮
મુખ જીંહા હાલે નહી, અવર ન જાણે કોઈ,	
કહે પ્રીતમ આપા મીઠે, મેહિજે સુમરન હોય	૧૯
પચાસ અક્ષર બધન પડે, દો લય રે દુખ હરન,	
કહે પ્રીતમ રશે મમ્મો, ભવજળ તારણ તરણ	૨૦

રૌ નિર્ગુણ નામ હૈ, મમ્મો મગળ આપ,	
કહે પ્રીતમ જુગતે જપે, તપે નહી ત્રિવિધિ તાપ.	૨૧
શત કોટી રામાયણમા, રામ નામ અક્ષર દોય,	
કહે પ્રીતમ રૌ મમ્મો, લીયા શકરને સોય	૨૨
સખ સાધનમે મુગમ હૈ, ગમનામ મહા મત્ર,	
કહે પ્રીતમ રસના રટે, તન મન હોય પવિત્ર.	૨૩
સમરણાથે માયા સમે, દમે નહી લવલેશ,	
કહે પ્રીતમ સમરણુ ભજન, હનીજન કરે હનેશ	૨૪
માયા દમે ન મન દમે, દમે ન દુખ નસાર,	
કહે પ્રીતમ પરબ્રહ્મકો, ભજન કરે ભવપાર	૨૫

અથ માયાકો અમ

ઃવી મધ્ય શુણ્ભયી, કીયો ત્રિશુણુ વિસ્તાર,	
કહે પ્રીતમ માયાવડે, રચ્યો સકલ સસાર	૧
સાત્વિકથે સખ દેવતા, રાજ્ય ઇદ્રી વિકાર,	
કહે પ્રીતમ તામસ તણુ, વિષય તે પચ પ્રકાર.	૨
મૂળ માયા ઇશ્વર થકી ઉપજ્યું બ્રહ્માડ,	
કહે પ્રીતમ બ્રહ્માડમા, સમ દ્વીપ નવખડ	૩
ખડ ખડ બહુ દેશ હૈ, દેશ નગર પુર ગામ,	
કહે પ્રીતમ એક ગામમે, રચ્યો બહો વિધિ ધામ	૪
ધામ ધામ બહુ મનુષ્ય હૈ, બિચ નીચ નર નાર,	
કહે પ્રીતમ માયા ધરે, રૂપ અનંત અપાર	૫
રાગ દ્રેષ હું તુ કરે, એ માયાકો મુળ,	
કહે પ્રીતમ કૈસે મીટે, ક્ષણ ક્ષણ ઉપગે શુળ	૬
માયા માયા એક હૈ, લાગી જીવકુ આય,	
પ્રીતમ છાયા દેવકી, સો છેદે ક્યૌ બાય	૭
માયા મસાલે સખ ખના, નાના મોટા ઘાટ,	
કહે પ્રીતમ અણુ આદિ લઈ, સુદમ અડ વેરાટ	૮
એ માયા દીસે સખે, દૃષ્ટ પદારથ હોય;	
પ્રીતમ નાવે દૃષ્ટમે સાર પરપદ સોય	૯
માયા ચક્ર એથે રહી, જકત ખેલકુ બોય,	
કહે પ્રીતમ પ્રભુ દેખહી, પ્રભુકુ દેખે કોય	૧૦

અંતરબાની આતમા, સખહીકે ઉર વાસ;	
કહે પ્રીતમ માયા ગહીત, સો આઘપુરુષ અવિનાશ	૧૨
પ્રકૃતિ સ્વભાવ બુદ્ધો પડયો, મૂળે વસ્તુ એક;	
કહે પ્રીતમ વીરલા લહે, બાકુ જ્ઞાન વિવેક	૧૨
ઇંદ્રબલકે ખેલમે, મોઢ્યા સખ સસાર,	
કહે પ્રીતમ મમ દોઢલા, બાને બાનનરહાર	૧૩
માયા મોટી ભાસકી, પડયા છવતા માય,	
કહે પ્રીતમ વીતે કલ્પ તો હું નીકસે નાહી.	૧૪
જીવરનર માયા રહી, ફલ પ્રલાઠ અપાર,	
કહે પ્રીતમ તામે પડે, જતુ કરે પિહાર	૧૫
કાલકપી ભક્ષણ કરે, ગુલરકે ફલ બહોત,	
કહે પ્રીતમ એસે ફીરે, માણુમકે શીર મોત	૧૬
માયા ગાધી કોથળો, ચીજ અનેક તામાહી,	
કહે પ્રીતમ જીગતે ધરે, તખ કષ્ટ એકઠા નાહી.	૧૭
બાવલકો બીજ રાખહી, સહસ વરસ લગી કોય,	
કહે પ્રીતમ કાટા સહિત, જખ ઉગે તખ હોય	૧૮
માયાકે સખ નામ હૈ, કહે સમ શાસ્ત્ર પુરાણ	
કહે પ્રીતમ ત્યારો રહે, સો નર પરમ સુબાણ	૧૯
માયા ^૧ અવિદ્યા ^૨ અવ્યાકૃત, ^૩ અક્ષર ^૪ અરૂ અજ્ઞાન ^૫ ,	
કહે પ્રીતમ પ્રકૃતિ ^૬ અબ્જ, ક્ષેત્ર ^૭ ધામ પ્રધાન ^૮	૨૦
માયા નમમે મીલ ગહી અવિદ્યા શીખાવે આન,	
કહે પ્રીતમ આકૃતિ નહી અવ્યાકૃત અહમાન	૨૧
અક્ષર ટાળી ટળે નહી, મિથ્યા ભામે ભાન,	
કહે પ્રીતમ અનુભવ નહી, તાયે એ અજ્ઞાન	૨૨
પ્રકૃતિ કહીએ પગકમી, અબ્જ જન્મ નહી માટ;	
કહે પ્રીતમ સૌ ઉપજે ક્ષેત્ર કહી તે માટ	૨૩
ધામ તને ગહેઠાણુ એ, ધરે બહુ વિધિ માન,	
કહે પ્રીતમ પુરુષ આગે કરતા હતા માટે એ પ્રધાન	૨૪
માયા આત્રણુ અષ્ટ હૈ પૃથ્વી ઉઠક તેજ,	
કહે પ્રીતમ વાયુ ગગન ગુણ અહમાર મન એજ	૨૫
માયા તીમીર સેહેને ટળે ને પ્રગટે પ્રહ પ્રકાશ,	
કહે પ્રીતમ તત્વ સાખપમા, ઉગરે તે અવિનાશ.	૨૬

અથ તત્ત્વ સાંખ્યનું અંજ.

- હીલી જળ પાવક પવન નહીં હું, નહીં ત્રિગુણ અહીં કારક
કહે પ્રીતમ મહત્ત્વ નહીં પ્રકૃતિ પુરૂષ વિસ્તાર ૧
- ઈંદ્રી ચતુર્દશ દેવતા, શબ્દાદિક સાક્ષી,
કહે પ્રીતમ સેવે સદા, વિષય લોગ વિખ્યાત. ૨
- પંચતત્ત્વકી ઈંદ્રી દશ, પચકર્મ પચસાન,
કહે પ્રીતમ એ પ્રીછતા, ટળે દેહાભિમાન ૩
- અવણુ વદન આકાશકી, ત્વચા હસ્ત સોઈ પવન;
કહે પ્રીતમ અણુ ચરણુ, તત્ત્વ તેજકો રવન, ૪
- જીન્દા લીંગ જળકે બને, લોભ ગુદા અરૂં દ્રાણુ,
કહે પ્રીતમ એ પ્રસીદ્ધ હૈ, ગાવે નિગમ પુરાણુ ૫
- કરણુ ઈંદ્રી દિક દેવતા, શબ્દાદિકકો સંગ,
કહે પ્રીતમ ગુણુ વાસના, પોહોચ વે સર્વ અંગ. ૬
- ત્વચા ઈંદ્રી સ્પર્શ વિશે, વાયુદવ દયાળ
કહે પ્રીતમ ત્રિપુટી તણી, ચૈતન્યકુ સભાળ ૭
- નેત્ર ઈંદ્રીકો રૂપ વિષય, સ્વામી તાકો સુર,
કહે પ્રીતમ તત્ત્વ એ તેજકો, કરેસો તેજ હજુ ૮
- જીન્દા ઈંદ્રિ રસ વિષય, વરૂણ દેવ સભોગ,
કહે પ્રીતમ કારણુવડે, કરે ચિત્તવૃત્તિ લોગ ૯
- નાસા ઈંદ્રિ ગંધ વિષય, અવની અધિદેવ સાર,
કહે પ્રીતમ ચૈતન્યકુ ચડેપૂજા પચ પ્રકાર ૧૦
- કર્ન ઈંદ્રીક્રિયા કરે, પચ પ્રાણુ સંગ સોય,
કહે પ્રીતમ શુદ્ધ સમજલે, કારજ કારણુ દોય. ૧૧
- કારજ કચન ઘાટ હૈ, કારણુ કુદન મૂલ,
કહે પ્રીતમ એ દેખલે, જે કછુ સૂક્ષ્મ સ્થુલ ૧૨
- પૃથ્વી કે પચ ભાગ હૈ, અસ્ત માસ નસ ત્વચારોમ,
કહે પ્રીતમ એ નહીં આતમા, પંચે ભાસે લોભ ૧૩
- પરસ્વેદ અરૂં લાળ કફ, આસુ અમારી સોય,
કહે પ્રીતમ ઉઠકકે, આતમા અળગો હોય ૧૪
- કામ ક્રોધ અરૂં કલ્પના, દ્રેષ ઉદ્ભાત બાણુ,
કહે પ્રીતમ એ તેજકે, પાચે ભાગ પ્રમાણુ ૧૫

આસોઆસ અરૂં હેડકી, છીંક બગાસુ સીંદ્ર,	
કહે પ્રીતમ એ પવનકે, પાચે ભાગ પ્રસિદ્ધ	૧૬
કહે સાલળે વીસરે, થભણુ દે અવિકાશ,	
કહે પ્રીતમ તુ પરખ લે, એ પચ આકાશ	૧૭
કઠણુ ભોમ ભારે ઉઠક, તપત તેજ કહેવાય,	
કહે પ્રીતમ પ્રસરતા પવનકો, સ્થીર આકાશ ગવાય	૧૮
પૃથ્વી અધિક પર્વત વિશે, ઉઠક અધિક તરૂંમાય,	
કહે પ્રીતમ દૃષ્ટે પડે, પચતત્વ વિના નાય	૧૯
તેજ અધિક મછ મીનમા, અધિક પખીમા પવન,	
કહે પ્રીતમ આકાશમા, રહે ચતુર્દશ ભુવન	૨૦
પગ પશ્યતિ મધ્યમા, વૈખરી વાણી જેહ,	
કહે પ્રીતમ પરમાત્મા, સખકુ પ્રેરે તેહ	૨૧
મન બુદ્ધિ ચિત્ત અહંકાર, શબ્દાદિ વિષય પચ.	
કહે પ્રીતમ લીંગ વાચના, કરે સદા પ્રપચ	૨૨
અત કરણ વૃત્તિવડે, જાણે સુખ દુખ ભોગ,	
કહે પ્રીતમ નિર્વેપ હે, જાકુ આતમ ભોગ	૨૩
કર્તા વૃત્તિ નખ ગીમ લગી, ક્રિયા રહી દશ દાર	
કહે પ્રીતમ કર્મ વૃત્તિ જે, હો ગઈ વિષયાકર	૨૪
ઈંદ્રી વિચયને ઓળખે, નહી જાણે નિજરૂપ,	
કહે પ્રીતમ પ્રમારક દેહડે, આત્મા પ્રહ્મસ્વરૂપ	૨૫

અથ પ્રહ્મસ્વરૂપ વર્ણન.

પ્રહ્મ અખરિત અવિનાશ હૈ, અજ અબ્ય અવિકાર,	
કહે પ્રીતમ નિર્વેપ હે. નિરાલય નિરધાર	૧
નિર્ગુણ નિરાકાર નિત્ય, નિજનંદ નિજરૂપ,	
કહે પ્રીતમ વ્યાપી સ્થા, ગેતન્ય શુદ્ધ સ્વરૂપ,	૨
શુદ્ધ અતન્ય સાક્ષી પમાતા, પ્રમાણ પ્રમેતી જેહ,	
કહે પ્રીતમ પચનામ પ્રહ્મક, અનુભવે ઓળખે તેહ	૩
પ્રહ્મ સમુદ્ર નભગ ભર્યો જડુ પ્રલેકાળ હોય,	
કહે પ્રીતમ પુરણ સદા એક નિરતર સોય	૪
સાગરમેં જયુ બુદ્ધબુદ્ધ, એસે ઉપજે સૃષ્ટ,	
કહે પ્રીતમ વીરલા લાહ, જાકુ આતમા દૃષ્ટ	૫

જયુ સિધુમે હોત હૈ, લહરી અનત અપાર,	
કહે પ્રીતમ યુ બ્રહ્મમે ઉપજે સખ મસાર	૬
અબુ મધ્યે નહી આતરો, વ્યોમ વિષે નહી વાડ,	
કહે પ્રીતમ યુ બ્રહ્મમે, નહી આવરણ કહુ આડ.	૭
નાથ નહી આકાશકો. યુ આત્મા હૈ અદ્વૈત,	
કહે પ્રીતમ આનદધન, મળ ઘટ તુરીયાતીત	૮
અબ્જ હોત આકારસમે જયુ તરવર કે પાત,	
કહે પ્રીતમ યુ બ્રહ્મમે, આ દેહ આવન જાત	૯
બ્રહ્મ અનાદિ અટલ હૈ, અકળ અરૂપ અછેદ,	
કહે પ્રીતમ નિત્ય કહત હૈ, મહિમા આરે વેદ.	૧૦
અગ્નિ કે અબારથે, દીપ બહુ વિધિ હોય,	
કહે પ્રીતમ યુ બ્રહ્મમે, જીવ જગતડે જોય	૧૧
ખાડ ભૂમિમે સિદ્ધ નહિ, આદ્ય અત મધ્ય એક	
કહે પ્રીતમ યુ બ્રહ્મમે ઉપજે ખપે અનેક	૧૨
કુદન કાઈ લાગે નહી, વગળ લાગે હોય હીન,	
કહે પ્રીતમ સખ કર્મડે, જીવ ઇશ્વર આત્રીન	૧૩
શુદ્ધ દ્વંધ સોઈ બ્રહ્મ હૈ, ઇશ્વર આદ્યો નીર,	
કહે પ્રીતમ જળ જયુ મીલા, ત્યુ ત્યુ વણસ્યા ખીર.	૧૪
બ્રહ્મ કર્મસે રહિત હૈ સકળ ધર્મકો મૂળ,	
કહે પ્રીતમ હુ બ પાવહી હોય બ્રહ્મ પતિકુળ	૧૫
ચેતન્ય સાગર એક રમ, કનક હડ મણી દીપ,	
કહે પ્રીતમ ન્યાગ નહી, રહે સદાએ સમીપ	૧૬
અદ્વા અર્ક અગ્નિ, વિષે, જળહળ જયોત પ્રકાશ	
કહે પ્રીતમ અજ મસકમા, બ્રહ્મ નિરતર વાસ	૧૭
શશી સુર અક્ષુ વિષે, જડરા અગ્નિ જાણ,	
કહે પ્રીતમ બ્રહ્માડમા, એસે પડ પ્રમાણ	૧૮
અગ્નિ એક જળ અગ્નિ એક, એક વાયુ આકાશ,	
પ્રીતમ એક બ્રહ્મમે, વસ્તુ વિશ્વ વિલાસ	૧૯
સુર તપે સખ ઉપરે, વૃષા સખહી પર હોય,	
કહે પ્રીતમ દેહ આત્મા, જ્ઞાનદૃષ્ટિ કરી જોય	૨૦
તરવર એક શાખા બહુ, નીચ ઊંચ લખુ દીર્ઘ,	

કહે પ્રીતમ હું બ્રહ્મચે, ભયો સર્ગ વિસર્ગ.	૨૧
મળ્યો ખાળીયો સમુદ્રમા, ભયો સમુદ્રાકાર,	
કહે પ્રીતમ બ્રહ્મ ભજનથે, ભયો બ્રહ્મ નિરધાર	૨૨
પાન્સકો પર્વત બને, લીયો દીયો નહીં બય,	
કહે પ્રીતમ સમજી રહે, વાકે એહી ઉપાય	૨૩
વાણી શકે નહીં વર્ણવી, કૃત્ય ન પોહોચે હોય,	
કહે પ્રીતમ આકાશમા, ચિત્ર કોણ વધિ હોય	૨૪
જિય નીચ નહીં ધધરકુ, પુરૂષ નપુસક નાર,	
કહે પ્રીતમ વ્યાપી રહ્યો, સગ ઘટ બોલનહાર.	૨૫
મીન કમઠ શુકર સહી, આહીર કુળ અવતાર,	
કહે પ્રીતમ પરીવ્રજકુ, કહા વરણ વેહેવાર	૨૬
નિર્ગુણ બ્રહ્મ સગુણ ભયે, રામકૃષ્ણ અવતાર,	
કહે પ્રીતમ ગુણ ગાયકે, તર અયે અનેક અપાર	૨૭
અહતા મમતા ઈરબ્યા, વિષયાદિક જબ્દગ,	
કહે પ્રીતમ ભવ સિધુકે, તીર કીચ સેવાલ.	૨૮
અઢાર અગ સાખી કહી સદ્ગુરુ કે પ્રતાપી,	
કહે પ્રીતમ સોઈ સમજના, મીટ બાય વાદ વિવાદ	૨૯
લોગ્ય પડે બ્રહ્મ ભાવના, જગ ટળે કામ કલાપ,	
કહે પ્રીતમ કછુ કામના, તબ લગ શોક સતાપ	૩૦

અથ કામકો અગ.

કામી કરે ન શુભ કર્મ, ધર્મ ન સમજે ઘેર,	
કહે પ્રીતમ કામી રહે, ઉઠે વિષયકી લેહેર	૧
વિષય વસીયર તન રાફડો, મન મલીન વીખ રૂપ,	
કહે પ્રીતમ સખ શ્રેષ્ઠ હૈ પણ કામી અળ સ્વરૂપ	૨
કામી મુણે ન હરી કથા, નહીં હરીજનસુ હેત,	
કહે પ્રીતમ કામી તણી, ખાલી કાયા ખેત.	૩
કામીસે કુત્તા ભલા, વરસદીને એક માસ,	
કહે પ્રીતમ કામી કરે, નિશદીન વિષય વિલાસ.	૪
કામી કલક બાકુ લગ્યા, એ સમ લાછન નાહ,	
કહે પ્રીતમ સસારમા સરમધા સખ માહ	૫

કૃત્ય નિવારણ સ્વાંગ ધરે સો અધિક અધિકાય;	
કહે પ્રીતમ સોઇ જીવ, સુકૃત કદી નવ થાય.	૬
કામ કામ સખડો કહે, કામ ન ચિને કાય,	
પ્રીતમ મન ઉઠાવ કરે કામ કહાવે સાય.	૭
કામી નર સુકૃત કરે જૈસો કુજર શ્યાન,	
કહે પ્રીતમ લઈ શીશપર, ડારે ધુળ નિદાન	૮
આત્મા એક નિર્મળા, વિષય વાદળી છાય,	
કહે પ્રીતમ કામે કરી, સાર ન સૂઝે કાય.	૯
આતમ અર્ક ઉઘોત હૈ, કામ ગ્રહણ કહેવાય,	
કહે પ્રીતમ કેસે કરે, ભીતર લાગી લાય.	૧૦
વિષય વન્હિ અતિ પ્રમલ હ, દાવાનલસે દીર્ઘ,	
કહે પ્રીતમ સખ જુગ લલા, કામી નુગરા ઉર્ગ.	૧૧
કામીકુ સ્વામી નહી, માને નહી મુરબદ	
કહે પ્રીતમ ઉન્મત્ત રહે, આઠે પોહાર પ્રમાદ.	૧૨
કામી કૃત અકૃત કરે, જમલગ જીવતી તાન,	
કહે પ્રીતમ નરકે પડે, નારી પુરૂષ નિદાન	૧૩
ત્રિયા ચમક લોહ પુરૂષ હૈ, પામર પશુ સમાન,	
કહે પ્રીતમ કહો કોટિ વિધિ, કામી ધરે નહી કાન.	૧૪
કામીકુ લજ્જા નહી, નિર્લાજ નિર્દો નઠોર,	
કહે પ્રીતમ કેસે કહું, શખડી કર્મ કઠોર.	૧૫
કામી કોઈ મત દુ.ખ ધરે કામી અવર ન કાય,	
કહે પ્રીતમ મે કામી હું, તાય શીખામન સોય.	૧૬
શત્રુ અવર અનેક હૈ, કામ સમો નહી કોય	
કહે પ્રીતમ રજ કામના સખ જુગ વરી હોય	૧૭
કામ કપટ જા ઘટ વસે, સો નર નીચ ગમાર;	
કહે પ્રીતમ સુખ અદ્ય હૈ અવશુન કરે અપાર.	૧૮
કામી કાગ સમાન હે ડરતા રહે નીશદીન,	
કહે પ્રીતમ કામી તણો, સદા અપાવન મન.	૧૯
સુકૃત સાત જન્મકો, એક પલકમે જાય,	
કહે પ્રીતમ ધન ગાઠડી, ઘર આગે લુંટાય.	૨૦
કામી ગર્ધવ સારીખા, સગ ગર્ધવી નાર,	
કહે પ્રીતમ લાતે હણે, તોય ન છોડે લાર	૨૧

કામીકું બહુ કલ્પ, વિષય લેહેર દીલમાહી,	
કહે પ્રીતમ સખહી તરે, પશુ કામીકી ગતિ નાંહી,	૨૨
કામી ભૂત લવમે લમે, સમે નહી સતાપ,	
કહે પ્રીતમ રહે કામના, કછુ પુરવલા પાપ	૨૩
કામ કલેશકો મૂલ હૈ, અનરથકો ભંડાર,	
કહે પ્રીતમ તજ તાહકુ, બજ હરી કૃષ્ણ મોરાર	૨૪
કામરૂપ કલેશ હૈ, ક્રોધ મિલે તખ આય,	
કહે પ્રીતમ મોઘ જીવ, જમપુર ખાધા બય	૨૫
કામી કૃત જે જે કરે, સોઘ કામ સ્વરૂપ,	
કહે પ્રીતમ ના વશ રહે, પડે મોહ અધકુપ	૨૬
કામ કુસગતે ઉપજે, કામે ઉપજે ક્રોધ,	
કહે પ્રીતમ વશ કામકે, રહે ન જ્ઞાન પ્રબોધ	૨૭
અજ્ઞાને મોહ ઉપજે, મોહે કરી બુદ્ધિ નાશ	
કહે પ્રીતમ બુદ્ધિ નાશતે, પ્રાણી નરક નિવાસ	૨૮
મન મરજટ માનવ નણે, કામ ફકીર તે સાથ,	
કહે પ્રીતમ નાચ નચાવહી, લોલ લાઠી લાયે હાથ	૨૯
કામ નેત્ર મુખ ક્રોધકો, રૂદે લોલ કર વાચ	
કહે પ્રીતમ તીનો મિલી, કરે જીવડો નાશ	૩૦
કામીકું બહુ કલ્પના, નિવૃત્તિ નહી લગાર,	
કહે પ્રીતમ ચિત્ત દૂધ હૈ, કસ્તર કામ વિકાર	૩૧
કામી કટક લોહ પુરૂષ હૈ, સેહજ સચેત ન હોય,	
કહે પ્રીતમ મન સમજ કે, સગ કરો મન ડોય	૩૨
કામી તાકુ જાનીએ, પ્રવૃત્તિ વિશે ઉદાર,	
કહે પ્રીતમ સાચ મમજકે, વાકો સગ નિવાર	૩૩
કામ કૃત્ય અકૃત્ય કરે, હરે ન એક લગાર,	
કહે પ્રીતમ નરકે પડે, નારી પુરૂષ નીરધાર	૩૪

અય નારી નિહનકો અગ

નારીકું નિહ નહી, નીહ અવગુણ એક,	
કહે પ્રીતમ કહેને ગયે, આગે પુરૂષ અનેક	૧
નારી નરકકી ખાણ હૈ, સાસુ કહે સખ કોય,	
કહે પ્રીતમ પ્રભુ ભજનથે, પરમ પવિત્ર હોય	
નારી ચાર પ્રકારકી જયુ નાણાકી રીત,	

કહે પ્રીતમ કર જુગતમ્, જાણુ જુગ કર પ્રીત.	૩
મોહાર રૂપેયો તાળીયો, કોડી નાણા માહી.	
કહે પ્રીતમ ચહ દામ હૈ, સખડી ખરાખર નાહી	૪
સતી શુરી પતિવ્રતા, કેત્યા કહીએ નાર,	
કહે પ્રીતમ સોઈ સમજકે, વાકો સગ નિવાર	૫
અમૃત સીચે એરડે, જુગતે જવાસા પાય,	
કહે પ્રીતમ કોઈ કાળે કરી, અમૃત ફળ કાઈ થાય ?	૬
સો વરમ સેવે શીમજો, તોય ન લાગે ભૂખ,	
કહે પ્રીતમ વિષય લોગવે, તોય દુણા દુખ	૭
નારી નિર્હય નઠોર અતિ, કઠણ કપાણકી ધાર,	
કહે પ્રીતમ નર કાટના, કછુ ન લાગે વાર.	૮
નારીકા અપરાધ નહી, પુરૂષ પાતકી હોય,	
કહે પ્રીતમ એક હાથમ્, તાળી પડે ન કોય	૯
નારી ખ્યારી લગત હૈ, તખલગ વિષય વિકાર	
કહે પ્રીતમ કર દુસ્સે, નારીકુ નમસ્કાર	૧૦
હરીકી માયા મોહની, પ્રગટ નારી નીરૂપ,	
કહે પ્રીતમ મોહ સખે, દાનવ માનવ બપ	૧૧
નારી નેહ ઉખળવહી મિથ્યા પ્રવચ પ્રીત,	
કહે પ્રીતમ મળહી હરત હે, જ્ઞાન વ્યાન ગુણ ચિત્ત	૧૨
નારી નહી એ નાગીણી, નર મેડકે નિરધાર,	
કહે પ્રીતમ કેત્તા ગ્રસે, લેખા નહી લગાર	૧૩
લાલચ હોમ દિખાવહી, અતિ ઉપજાવે લાવ,	
કહે પ્રીતમ જ્યુ મુખકપર, મીની માડે દાવ	૧૪
નેણુ વેહ મોહ બાણુ હૈ, પ્રાણુ કીયો મેહાલ,	
કહે પ્રીતમ મુસાપરે, મીકી કે મન ખ્યાલ,	૧૫
મજારી કે મુખ થકી ઉદર નાસે આપ,	
કહે પ્રીતમ જુએ મરે મીનકા,તેમા ઉદરકુ કછુ પાપ	૧૬
નારી નદી સ્વરૂપ હૈ, પ્રબળ વિષયકો પુર,	
કહે પ્રીતમ કેતે ગયે, તાથે રહીયો દુર	૧૭
મેણુ કાજળ નાક નથ, વેણી વહીયગ જાણુ,	
કહે પ્રીતમ ઘુગટ કરે, હરે પલકમે પ્રાણુ	૧૮
કહેત કામરૂ દેશમે, કરે પુરૂષકુ ખેલ,	

કહે પ્રીતમ સખ દેશમે, એહી નિશ્વર ખેલ.	૧૯
નર મૂરખ માને નહી, કીજે કવન ઉપાય,	
કહે પ્રીતમ હાથે કરા, પડે જાલમે જાય.	૨૦
બંધન બીજે બોહોત હૈ, નારી સખ નહી કોય,	
કહે પ્રીતમ છુટે નહી, જે કોય બંધન હોય.	૨૧
મુખસે મીઠા ભયરે, અંતર અરૂ ખાત,	
કહે પ્રીતમ જુદી ન હોય, કરે દગા દઇ ઘાત	૨૨
પરમૈશ્વરકે પંથમે, નારી કર ચોપાસ,	
કહે પ્રીતમ અધવીચથે, ઉઠાવે આકાશ	૨૩
મારગ ખુટા દો મીલી, કનક કાના કહેવાય,	
કહે પ્રીતમ વાટ ભુલાવહી, જીદર તીદર લે જાય.	૨૪
વાન પીત કંઈ આઘ લઈ, સમ ધાતુકો દેહ,	
કહે પ્રીતમ નર મૂઢ જે, કરે તેહસુ નેહ	૨૫
માસ લપેટયા ચરમસે, ઉપર આછા ગગ,	
કહે પ્રીતમ ભય પાવહી જમહી ઉઘડે અગ	૨૬
સ્ત્રી પુરૂષ આનંદમે, સખહી હરીકો રૂપ,	
કહે પ્રીતમ જાકુ જે ભાવના, તાકુ તા રૂપ રૂપ.	૨૭

અથ ભાવકો અગ.

કલ્પદ્રુમકુ સેવીએ, જૈસો આપણો ભાવ,	
કહે પ્રીતમ તૈસે ફલ, ઓર ન લાગે દાવ	૧
ઉપજે ભગવત ભાવના, તો લેટે ભગવાન,	
કહે પ્રીતમ ચિત્ત આનંદ ધરે, તો કહ્યુ ન ભાસે આન	૨
અપને ભાવે ઇષ્ટ હે, અપને ભાવે જીવ	
કહે પ્રીતમ ભાવે કરી, શુદ્ધ સનાતન શીવ	૩
આપણે ભાવે પ્રદ્ધ હ, આપણે ભાવે જૂત,	
કહે પ્રીતમ નીજ ભાવસુ દીસે દેવ અરૂ દુત.	૪
ભાવે ગોકુળ અવતરે, ભાવે ચારી ગાય,	
કહે પ્રીતમ ભાવે કરી, ગોરસ ચોરી ખાય.	૫
ભાવે રોકી સુદરી, ભાવે લીનો દાણ,	
કહે પ્રીતમ ભાવે કરી ધર્યો ગોવરધન પાણ	૬
ભાવે શુભ ઉરધરી, ભાવે ચદ્રીકા શીશ.	
કહે પ્રીતમ ભાવે કરી, ગેહી ગ્રહો ભુગદીશ.	૭

ભાવે મજ્જ લીલા કરી, ભાવે વાયો બસ;	
કહે પ્રીતમ ભાવે કરી, માર્યો મામો કસ.	૮
ભાવે બસે બદ્રાબન, ભાવે રચીયો રાસ,	
કહે પ્રીતમ ભાવે કરી, કયો દરકા વાસ	૯
ભાવે છાયો છાપરા, ભાવે પીનો દુધ,	
કહે પ્રીતમ ભાવે કયો, જઈ જમકો બુધ	૧૦
ભાવે ખાધો ખીચડો, ભાવે દીનો હાર,	
કહે પ્રીતમ ભાવે ભયે, વણીક વેશ કીરતાર.	૧૧
ભાવે ભૂપ મરજન કીયો, નાઈ ધરાયો નામ,	
કહે પ્રીતમ ભાવે કરે, અનેક ભકતકે કામ	૧૨
ભાવે વીખ અમૃત કીયો, ભાવે દીની છાપ,	
કહે પ્રીતમ ભાવે કરી, આધીન હોય રહે આપ	૧૩
અપણે ભાવે ગોમતી, અપણે ભાવે ગગ;	
કહે પ્રીતમ શુદ્ધ ભાવસુ, હોય પવિત્ર તે અગ	૧૪
ભાવે જાઓ મધુપુરી, ભાવે કાશી કેદાર,	
કહે પ્રીતમ શુદ્ધ ભાવ વિના, ફળે ન એક લગાર	૧૫
ભાવ વિના પૃથ્વી ભમે, દમે દેહ બહુ ભાત,	
કહે પ્રીતમ શુદ્ધ ભાવ વિના, મિલે નહી સુખ શાત	૧૬
ભાવે ધ્રુવ લીલા કરે, હરે ભૂમિકો ભાર,	
કહે પ્રીતમ ભાવે ધરે, ચતુર્વિંશ અવતાર,	૧૭
ભાવ ભરોસો જે ઘટ નહી, સો ઘટ ઘોર અધાર,	
કહે પ્રીતમ સમજે નહી, હરી હીરા અખાર	૧૮
હરી હીરા જાહેર પડ્યા, જગત પુદકે જાય,	
કહે પ્રીતમ દેખ્યા વિના કૈસે ધરે ઉઠાય.	૧૯
સુઝે સો બુઝે સડી, પૂજે પ્રેમે સોય,	
કહે પ્રીતમ પ્રીછ્યા વિના, પ્રીત કોન વિધિ હોય	૨૦
ભાવે જોગી વન વસે, ભાવે લોગવે રાજ,	
કહે પ્રીતમ સમજ્યા વિના કછુ સરે નહી કાજ	૨૧
ભાવે મીલે આતમા, આનંદરૂપ અખડ,	
કહે પ્રીતમ શુદ્ધ ભાવ વિના, ભાવે નહી પાખડ	૨૨
ભાવે સ્વર્ગે સંચરે, ભાવે નરક નિદાન,	
કહે પ્રીતમ ભાવે મળે, ભકતવત્સળ ભગવાન.	૨૩

ભાવ વિના ભટકી મરે, કરે જો કોટિ ઉપાય,	
કહે પ્રીતમએક ભાવ વિના, મશય શેષક ન જાય.	૨૪
ભાવે ઇષ્ટ ઉપાસના, કરી શકે જે કોય,	
કહે પ્રીતમ શુદ્ધ ભાવસુ, હરી હસ્તામલ હોય	૨૫
ભાવે બધન ઉપજે, ભાવે હોવે મુક્ત,	
કહે પ્રીતમ વીરલા લહે, જીવન મુક્તકી જીવન.	૨૬

અથ જીવનમુક્તકો અંગ.

જીવનમુક્ત રહે જગતમા, વરતે દેહ વ્યવહાર,	
કહે પ્રીતમ ભીતર નહી, ઉપર કે ઉપચાર	૧
સુખનામે કોઇ સુખ કરે, કોઇ હુ ખકો દેનાર,	
કહે પ્રીતમ કોઇસુ નહી, રાગ દ્રેષ લગાર.	૨
સુખનામે લાડુ જમી, સુખને શાશ્વત્યાર,	
કહે પ્રીતમ ચિને નહી, દેનારો લેનાર	૩
સતી સજે નખ શીખ લગી, અગે સૌ શણગાર,	
કહે પ્રીતમ દેહભાવના, ધરે ન એક લગાર	૪
સતી કામની ભૂવણ સજે, છાડ ચલે સખ મગ,	
કહે પ્રીતમ રૂઢીએ રહે, નીજપતિ મીલન પ્રસંગ	૫
જીવન મુક્ત મસાગમે, જયુ અખુજ જલ માહ,	
કહે પ્રીતમ લેળા રહ, જરા જલ લેદે નાહ	૬
કનક ખાણુપર નિત્ય રહે, રતિ કનક નહી લેહ,	
કહે પ્રીતમ મહા મુક્તકુ, નહી દેહ અરૂ ગેહ	૭
દગ્ધ અખરવત દેહ રહે, લહે ન વર્ણ વહેવાર,	
કહે પ્રીતમ યુ મુક્તકો, દીએ હ વિદાર	૮
ભુન્યા અન ઉગે નહી પોહોચે તળલગ ખાય,	
કહે પ્રીતમ પોહોચી ગહા, જળ કહી આવે ન જાય.	૯
જેસે ચક્ર કુલાલકા ફરે ફેરવે કોય,	
કહે પ્રીતમ તળ લગી ફરે, વેગ જહા લગી હોય	૧૦
પ્રારબ્ધ વેગ તનમે ખસે, તળલગ ભુગત ભોગ,	
કહે પ્રીતમ ત્રિવિધિ ટળે, રહા ન એકે ગ	૧૧
પવન ઉડાવે પત્રકુ, ભાવે તહા લે જાય,	
કહે પ્રીતમ ઇચ્છા રહિત નીજ દેહ વગ્તાય.	૧૨

જીવન્મુક્ત ચિતામણી, જો ચિતવે સો હોય,	
કહે પ્રીતમ મણિકે વિશે, તનક તિમર નહી કોય.	૧૩
મયપકુ મુખ શાન સહજ હૈ, મુખ મુખ તેજ પ્રકાશ,	
કહે પ્રીતમ મહા મુક્તકુ, નહી જગતકો ભાસ.	૧૪
જીવન્મુક્ત જે જે કરે, ધરે ન ઉર અહ કાર,	
કહે પ્રીતમ કૃણ લાભકી, લાલચ નહી લગાર	૧૫
અતિ ઊંચો આકાશમે, ચઢે ચઢાકે જોર,	
કહે પ્રીતમ દેખે નહી, અવની કે અકોર	૧૬
જીવન્મુક્ત કે ચલણકુ, સમજે નહી સસાર,	
કહે પ્રીતમ સાક્ષી રહે, લહે ન લોકાચાર	૧૭
વાહાણુ કરે સાગર વિશે, દશે દિશા પ્રમાણ,	
કહે પ્રીતમ ભુજે નહી, દશે દષ્ટિ નિદાન.	૧૮
પાવ ધરે પાવન કરે, પૃથ્વી દેશ વિદેશ,	
કહે પ્રીતમ શુદ્ધ હોત હૈ, જ્યાં મુક્ત કરે પ્રવેશ	૧૯
વાટ ઘાટ વન વાટીકા, ગામ કામ ધન ધામ,	
કહે પ્રીતમ પાવન સળે, જ્યાં કરે વિશ્રામ	૨૦
તીરથ પાવન હોત હૈ, દરશ પરશ દેદાર,	
કહે પ્રીતમ મહા મુક્તકો, મહીમા અગમ અપાર	૨૧
સેવે સો સુકૃત લહે, હૃદય નિદક આપ,	
કહે પ્રીતમ મહા મુક્તકુ, નહી પુન્ય ઔર પાપ	૨૨
જીવન્મુક્ત સળ દુખ રહિત, એકે આવજણુ નાહ,	
કહે પ્રીતમ મહા મુક્ત રહે, મદા સમાધિ માહ	૨૩
પંખી પૃથ્વીપર ચલે, મુરત રહે આકાશ,	
કહે પ્રીતમ આગ લગી, કરે ભુમિપર વાસ	૨૪
જોગેશ્વર જીવન્મુક્ત સન્નન રનેહ સમેત,	
કહે પ્રીતમ પરમારથી, હરદે હરીકો હેત	૨૫

અથ સન્નનકો અમ.

સન્નન સુરતરૂ સાગીખા, શરણુ હરણુ તન તાપ,	
કહે પ્રીતમ શીતળ સદા, રહે સ્વરૂપે આપ	૧
કલ્પદ્રુમતે અધિક હૈ, સન્નનકો ગુણુ સાર,	
કહે પ્રીતમ તરૂ દેત ફલ, સન્નન હરે વિકાર	૨

જલધર જૈસે જોઈ લે, દયા દળક ઉર માંડી;	
કહે પ્રીતમ જગત જીવાવહી, મેહેનત માગે નાહી	૩
સેહેજે ગાજે ગમનમે, સેહેજે વરખા હોય,	
કહે પ્રીતમ પરમારથી, સખકા દાતા સોય	૪
સજ્જન ચંદન સારીખા શીતલ વાસ સુવાસ,	
કહે પ્રીતમ સહુ સારીખા, જો કોઈ રહેવે પાસ	૫
સજ્જન હીરા સારીખા, સહે ધનનકી ચોટ,	
કહે પ્રીતમ તન તુટહી, તામે ઇતની ખોટ	૬
સજ્જન કુંદન સારીખા, કરે કસોટી કોઈ,	
કહે પ્રીતમ જ્યું જ્યું કસે, ત્યું ત્યું ઝાંણા હોય.	૭
ભોમ ગડા ભીતર વધે, અગન જરે નહી લેશ,	
કહે પ્રીતમ સજ્જન કરે સેહેજે સદૃષ્ટદેશ	૮
કટુ બચન સુખસે કહે મનમે મીઠા દ્રાખ,	
કહે પ્રીતમ હરી મિલનકો, ઉર અતર અભિલાખ.	૯
સજ્જનકા મન ઉજલા, જૈસા દિવા દુધ,	
કહે પ્રીતમ નિર્મળ રહે, બાળ ભીતર શુધ્ધ	૧૦
સજ્જન સુધાસે મીષ્ટ હૈ, અવશુષ્ક હરે અનેક,	
કહે પ્રીતમ પાવન કરે, દેવે જ્ઞાન વિવેક	૧૧
સજ્જન સુમતિ દેત હૈ, કરે કુમતકુ દુર,	
કહે પ્રીતમ દેખાવહી, એક દરી ભરપુર	૧૨
વિકટ સમે વિચરે નહી, દગે મળે નહા દેશ,	
કહે પ્રીતમ જખ દુખ પડે, દીન દીન દુણા નેહ	૧૩
સજ્જન મિલે સુખ ઉપજે, દુખકો આણે અત,	
કહે પ્રીતમ પુન્થ કળા, જાણે નહી જડ જત	૧૪
સજ્જન ભજન બ્રાતકે, ઉપજાવે આનંદ,	
કહે પ્રીતમ એક પલકમ, કાટે ભવકે દુદ	૧૫
કોટિ વિધન મિથમે પડે, સજ્જન તજે ન સગ,	
કહે પ્રીતમ કયુ ઉતરે, ચઢતા ચોળકા રગ	૧૬
સજ્જન સદૃશુ દેત હે, કરે દુષ્ટતા દુર	
કહે પ્રીતમ માને નહ', માયા કેરા મજુર	૧૭
સજ્જન અજન આખકે, મજ્જન સુખકે પાન,	
કહે પ્રીતમ કયુ છાડીએ, સજ્જન પ મ સુખણ.	૧૮

સજ્જન સ્મરણ લજ્જનમે, સદા રહે ભરપૂર,	
કહે પ્રીતમ નિત્ય નિરખત, હરીકુ હાથ હંભુર.	૧૯
સજ્જન સક્કર સારીખા, કઠવા કબહુ ન હોય,	
કહે પ્રીતમ ફલ અબકા, કોઠા કહે ન કોપ.	૨૦
સજ્જન સુખી સુખ અવરકે, દુખી અવર દુખ દેખ,	
કહે પ્રીતમ કોમળ રૂટે, નવનીત થકી વિશેષ.	૨૧
સજ્જન ગુણ પ્રગટ કરે, અવગુણ દેખી દુગય,	
કહે પ્રીતમ જથ આપકે, નીજ મુખ નાહી સીરાય.	૨૨
સજ્જન સુરજ સારીખા, કરે ઘોર તમ નાશ,	
કહે પ્રીતમ સખકુ પ્રીય, પુરણ પ્રેમ પ્રકાશ.	૨૩
સજ્જન સમુદ્ર સારીખા, સરિતા કોટિ સમાય;	
કહે પ્રીતમ એકરસ રહે, કબહુ છલી નહિ જાય.	૨૪
સજ્જન નહિ સ સારકે સજ્જન સત અનુપ,	
કહે પ્રીતમ સજ્જન સોઈ, સ્મરણ સહજ અનુપ.	૨૫

અથ સહજકો અંગ

સેહેજ સમજ આળ્યા વિના, પુરૂષ દુખી નિત્ય જાણ,	
કહે પ્રીતમ એક સહજ બિન, ટળે ન ખેચાતાણ.	૧
સહજ સ્વરૂપ હૈ બ્રહ્મકો, ખેચા તાણ સો જીવ,	
કહે પ્રીતમ સમજ થકે, સેહેજે સુખી સદૈવ.	૨
સેહેજે સખ ઉચારહી, સેહેજે ઉદક આહાર;	
કહે પ્રીતમ સેહેજે ચલે, નાહીન ખેચ લગાર.	૩
સમજ સેહેજ ખીન લહે નહિ; સાર અસાર વિવેક	
કહે પ્રીતમ સુખ સેહેજસે, અનરથ ટળે અનેક.	૪
સેહેજે સાધન હોત હૈ, અગમ સુગમ હો જાય,	
કહે પ્રીતમ સમજ શકે, કબહુ કાળ ન ખાય.	૫
સમજ વિના સાધન કરે, સો ફળ રૂપ ન હોય,	
કહે પ્રીતમ ધુળ પર લીપણ, ખુદા ખમે ન કોય.	૬
સમજ વિના સખ સત્ય હૈ, સાકર સિધવ લુણ,	
કહે પ્રીતમ કહુ સમજે નહિ, તાય પ્રમોદે કુણ.	૭
રાત ગુણ ગણે એક કર, સમજે નહિ સિદ્ધાત,	
કહે પ્રીતમ પ્રીત્ય વિના, ભાચે નહી ભવ બ્રાત.	૮

ખાનપાન સખ કરત હૈ અધિક પુરૂષકુ જ્ઞાન,	
કહે પ્રીતમ નીજ જ્ઞાન બીન, પ્રાણી પશુ સમાન,	૯
મખી કાગી કાળી અબ, કાળી કામળી રીછ,	
કહે પ્રીતમ સમાન મખ, નાહી પાસરી પ્રીછ	૧૦
સમજ વિના સગ્ધુ ગણે, રોઝ બેલ અરૂ ગાય,	
કહે પ્રીતમ સમજહી, તખ સખ સશય જાય	૧૧
સમજે જીતે સુભાવકુ સુભાવ જીતે સોઘ શૂર,	
કહે પ્રીતમ સોઘ શુરવીર, રહે પગ રોપી હજુર	૧૨
સેહેજ દશા સખસે ભક્ષી, જા ઉપજે ઉર આય,	
કહે પ્રીતમ સસારકુ, જીતે નિશાન બજાય	૧૩
મનકુ મારે તન દમે, ધનકુ ધર્મ લગાય,	
કહે પ્રીતમ સોઘ શુર હૈ, ગમ ધામકુ જાય	૧૪
વાયુ સગે વાસના, વાસના સગે પ્રાણ	
કહે પ્રીતમ પ્રાણ આત્મા, ધરે દેહ હુ બ ખાણ	૧૫
સમજ સેહેજ સુખ ઉપજે, આના ઉપાયે નાહ,	
કહે પ્રીતમ આપે સુખી સુખી સખહી જયા જાય	૧૬
સમજ થકી હરી ઓળખે, ઓળખે ઉપજે હેત	
કહે પ્રીતમ સમજયા વિના, તક હુધ દોઢ જ્યેત	૧૭
પરહીન મમાન પુન્ય નહિ, પર પીડા સમ પાપ,	
કહે પ્રીતમ સખ શાસ્ત્રમે દેખ વિચારી આપ	૧૮
શીવ ચતુરાનન શેષ શ્રુતિ, સકલ શાસ્ત્ર મત સાર,	
કહે પ્રીતમ હરી નામ વિના, નહી નરકો નિસ્તાર	૧૯
હરી ગુરૂ સત દયા કરી, દીયો પરમ ધન સાર,	
કહે પ્રીતમ નામે લયે, ઉર અતૂર ઉજ્યાર	૨૦
ભયો પ્રકાશ નીજ જ્ઞાનયે, ઉપન્યો અતિ આનંદ,	
કહે પ્રીતમ પ્રેમે કરી, બોલો ને બોલિદ	૨૧
સવત અઢાર વીસી રૂદ્રની, પીસ્તાળો આશ્વીન માસ,	
કહે પ્રીતમ ગુકલપક્ષ પચમી, સાખી ગ્રથ પ્રકાશ.	૨૨
સદેસરમા સુખનિધિ, જાનરાય જુગદીશ,	
કહે પ્રીતમ સાખી પુરણુ છસે આડત્રીસ	૨૩
સાખી ગાયે સામળો રાખે રૂદ્રીએ વિચાર,	
કહે પ્રીતમ પ્રપચ ટળે, પામે પદ નિરધાર	૨૪

હરી પદ પામે પ્રેમસુ હોય બ્રમણા ભંગ,
કહે પ્રીતમ કહું કેટલું, કરહું સદા સત્સંગ ૨૫
સત્સંગ સુખકો મલ હૈ, હું ખકો મેટલુહાર,
કહે પ્રીતમ પરસા વહી, વ્યાપક વિશ્વાધાર ૨૬

અથ બ્રહ્માનો ગરબો

બ્યારે ભોમી ભાર વાધ્યો ઘણો, ત્યારે ગર્ભ ભોમી બ્રહ્મા પાસજો.
પોઢયાતા પ્રભુ ક્ષીર સમુદ્રમા, ત્યા જઈ આરાધ્યા અવિનાશ જો.

બ્રહ્માએ ભજન કર્યું ભગવાનનું.

ભગો ભગો જગન્નાથજી, હુનિયા બહુ પામે છે ત્રાસ જો
કાપો કપટ અમારૂં કમળાપતિ, અમર રહે અવિનાશ જો
ગગનગિરિ હરિ એણી પેર ઉચર્યા, સુણો સહુ અમર મારી વાત જો,
હુ અવતાર લઈશ યદુકુળમા, વસુદેવ પિતા દેવકી માત જો બ્ર
ગોકુળ લીલા મારે કરવી છે, મુજને વહાલો મજનો સાથ જો.
ચતુરાનન ચિતા કરશે નહિ, એવુ જોડ્યા લઈમીનાથ જો બ્ર
દેવકી પરણાવ્યા વસુદેવને, કસે આપ્યુ કન્યાદાન જો,
દાન માન કરી સહુ સતોળ્યા, પ્રેમે વહેવ્યા ફાટળ પાન જો.
વીર વળાવા આડ્યો બેનને, એવે થઈ વાણી આકાશ જો
એનો અપ્ટમો ગર્ભ તુને મારશે, તેનો રાખે દૃઢ વિશ્વાસ જો બ્ર
સુશ્રુતા કોપ ચઢ્યો ત્યા કસને, વસુદેવ નમજવે બહુ વાર જો;
સ્ત્રી બાળ બેનને હણે, તેના પાપતણો નહિ પાર જો બ્ર
પુત્ર થશે તે આણી આપશુ, મન ગોઠે તે ડરજો ભૂપ જો
થોડાશા જીભડાને ઠારણે, ન હણીશ અબળા બાળ સ્વરૂપ જો બ્ર
કીર્તિમાન કૃવર પહેલો થયો, વસુદેવ લાવ્યા કસની પાસ જો
જોઈને દયા કસને ઉપની, હદયે આવ્યો દૃઢ વિશ્વાસ જો બ્ર
એનો અપ્ટમો ગર્ભ આણીને આપજો, બીજા બાળ હણે શુ થાય જો,
એટલે નારદજી ત્યા આવીઆ, કેમ તુ બેશી રહ્યો છુ રાય જો.
કસે માડીને કહી વારતા, નારદ કહે માલગો ભૂપાળ જો,
ન્યા ગણીએ ત્યાથી થાય અપ્ટમો, એમ બાણ તારો કાળ જો. બ્ર
આ બદવ અમર સહુ અવતર્યા, દેવી ઉદર વિષ્ણુનો અવતાર જો;
એટલું કહી નારદજી ઉડ્યા, કસને ક્રોધ ચઢ્યો તેણી વાર જો.
વસુદેવ દેવકી કારગૃહ નાખિયા, ભીડી ભુગળ સાકળ દ્વાર જો

હપર ચોકી મૂકી ચોસરી, રખે કોઈ અળગા રહેતા હજાર ને. પ્ર.
 ચોકશ રહેને ચિત્તમા ચેતીને, બાળક જન્મે કરને બાણ ને;
 કરાર કરીને બેઠો આસને, રાત દિવસ જ પે નહિ પ્રાણ ને. પ્ર.
 પાપી લાગ્યો સહુને પીડવા, કસે માઠયો મહાકલેશ ને;
 આપડા બદલ જ્યા ત્યા થઈ જઈ, રહ્યા જઈ દેશ વિદેશ ને. પ્ર.
 જે જન્મે તે આપે આણીને, બાળક માર્યા છે બે ચાર ને,
 સાતમે ગર્ભ થયો ત્યા શેષજી, દેવતા પામ્યા હરખ અપાર ને.
 હરિએ હુકમ કર્યો નિજ માયાને, વેગે કરને એહ વિચાર ને;
 ગર્ભ આકર્ષણ કરી લઈ મૂકને, રોહિણીજીના ઉદર મોખર ને
 આઠમે આપે નાથ પધારીઆ, સુર સહુ પામ્યા હરખ અપારને,
 પુણ્યની વૃષ્ટિ કરે સહુ દેવતા, જે જે બોલે ગગન મોઝાર ને.
 આવણુ વદી અતિ ઉત્તમ અષ્ટમી, અભિજીત રોહિણી બુધવારને;
 લગન જોત મુહુર્ત શુભ તે ઘડી, અર્ધનિશાએ હરિ અવતાર ને
 દરશન દીધું દેવકી વસુદેવને, દેવતા પામ્યા અતિ આનંદ ને,
 મુખડુ જોતા હુ ખડુ સહુ ટળ્યુ, ટળ્યા મોહ માયાના ફદ ને
 કીરીટ મુગટ કુડળ હીરે જડ્યા, કોટે કૌસ્તુભમણિના હાર ને
 પીત વસન તન ધન દામની, ગદા આયુધ બુદ્ધ ચાર ને. પ્ર.
 ચરણકમળ સેવે સિધુસુતા, પદરજ વદે અજ ઉમયા ભર્તાર ને,
 મદ મદ હાસ્યે હરિ બોલિયા, તમો તપ કીધું હશે ખાર હજાર ને
 તપ કરી મુજ પાસે વર માગિયો, તે અર્થે લીધો અવતાર ને,
 હાલે રખે શસ્ત્રનો ભો રાખતા, થોડે દિવસે મળશે સારી ધીર ને
 ગોપુળ લઈ ચાલો ચૂપે કરી, નદ જશોદાને દ્વાર ને,
 મુજ બદલે માયાને લાવજો, એમા કોઈ ન બાણ નિરધાર ને
 એમ કહી હરિ સૂક્ષ્મરૂપે થયા, જેનો કોઈ ન પ્રીછે પાર ને,
 લઈ ચાલ્યા વેગે વસુદેવજી, ભાગી ભુગળ ઉઘડ્યા દ્વાર ને
 સહુપર નાખી માયા મોહની, નિદ્રાવશ ઘેરે સસાર ને,
 રવિતનયાની તીરે આવિયા, વસુદેવે પ્રેમે ઉતાર્યા પાર ને. પ્ર.
 અદ્ર આવી અજવાળુ કર્યું, ઈંદ્રે કીધી અમૃતધાર ને,
 માયાએ આવીને એથો કર્યો, તે દિન ખાવન ને વરસ અગિયારને.
 ગોવિંદ ગોકુળમા પધારિયા, આવ્યા નંદજીને ઘેર ને,
 જશોદાજીની સજ્જાએ સુખ્યા શામળો, તેની કોઈ ના પ્રીછે પેર ને.
 સુત મુકીને લીધી સુતા, ત્યા વેગે ચાલ્યા વસુદેવ ને,

આત્મા તેમ પાછે પગલે ગયા, મધુપુર જઈ પહોંચ્યા તત્ત્વેવને.
 જે જ્યમ હતું તે ત્યમ થઈ રહ્યું, એટલે પ્રગટયો પ્રાત કાળ ને;
 જ્યારે રોવા લાગી બાળકી, ત્યારે જાગ્યા સહુ રખવાળ ને પ્ર.
 ચૂપે બાણ કર્યું જઈ કસને, જેને જીવ્યાનું છે મન ને,
 ઉઠીને આંચો ત્યા ઉતાવળો, કન્યા દીડી રૂપ રતન ને. પ્ર.
 કુલાહલ કરે ત્યા દેવકી, હવે રહેવા દે એટલું બાળ ને,
 ભેરે ઝૂટી લીધી હાથથી, પટકી શલ્યા ઉપર તત્કાળ ને પ્ર.
 દેવી ઉઠી આકાશમા, ગગને જઈને બાલી ને,
 મુજને શુ મારેછે મુરખા, તારો વેરી વ્રજમા બાણને પ્ર.
 કસે કરવા માડી શોચના, હૃદયે લાગ્યું દુઃખ અથાગ ને,
 જોકુળમા જોવિદે લીલા કરી, ઉછર્યા નદરાયને ઘેર ને પ્ર.
 પુત્ર વધાઈ આપે નદને, હીરા હેમ વસ્ત્ર શણગાર ને,
 ઘેર ઘેરથી આવે સહુ ગોપિકા, પ્રગટયો હૃદયે પ્રેમ અપાર ને.
 ચતુરા ચોક પૂરાવે મોતીએ, નવરગ તોરણ બાધ્યા દ્વાર ને,
 કેસર કુકુમ છંડા દેવરાવિયા, મગલ ગાન કરે વ્રજની નાર ને.
 દધિ કાઢવ કીધો નદ આંગણે, નાચે ગોવાળ કરે રસ રગ ને,
 શોભા સામર સુદર શામળો, અગોઅગ વાધ્યો કેટિ રગ ને.
 સુવર્ણ પુલે વ્રજ પુલી રહ્યો, ઘેર ઘેર આનંદ ગીત વધાઈ ને,
 જ્યા ત્યા ધન ધરતીમા ઉમટે, લોભી રતન મણિમય છાઈ ને.
 ગગા આવે તીરથ વ્રજમા વસ્યા, શકર આદે સર્વે દેવ ને,
 આવી અચળ વસ્યા ત્યા ઈંદ્ર, કરવા નિજ પત્નીની સેવ ને પ્ર.
 બાળચરિત્ર કરે બહુ રીતશુ, નિત્ય નિત્ય નૌતમ નદકિશોર ને;
 સુના ધામ જોઈ હરિ સંચરે, નામ ધરાવ્યું માખણ્યોર ને. પ્ર.
 કસે મોકલી માસીપૂતના, લીધું લક્ષ્મી જેવું રૂપ ને,
 એર હળાહળ સ્તન પર ચોપડી, હણતી બાળકચંદ્ર અનુપને
 ભેટી આવી જ્યોદાને આગણે, કહે દેખીએ તમારો બાળને,
 જ્યોદા જુદે કારજ કરતા હતા, પારણે પોઢ્યા લાલગોપાળ ને.
 લઈ ધરાવવા લાગી લાલને, ધાવતા શોધી લીધા પ્રાણ ને,
 પાડી ચીસ પડી પૃથ્વી વિષે, એણીપેર નિમ્ને કીધી નાશ ને.
 રહી હુણ ઉતારે જ્યોમતિ, આ તે આ ને શુ કહેવાય ને;
 હણ એને હીંકતા આવડતું નથી, પડે ગડે ને ઉલો થાય ને.
 લાખ એળભા લાવે લોકના, ફોડે ઢોળે મહીના માટ ને,

યમલા અર્જુન સુત કુબેરના, ઉધરી ગયા સ્વર્ગની વાટ ને. પ્ર.
 જ્યોત્સના મોતીહાર પરાવતા હતાં, લીધાં મુદિ ભરી મોસાર ને;
 મોતીકેરા ઉછેર્યા ઝાડવા, મજ જીવતીને શણગાર ને. પ્રદ્યાએ
 અઘ બક ધેનુકે વચ્છાસુર આવીયા, શખતુડ કેશિ વૃષભાસને;
 હરિએ રાખ્યા રજળતા તેહને, આપ્યો આપ ચરણનો નિવાસને
 જળ જમુનાથી કાળીનાગ કાઢીઓ, નાથે નિર્મળ કીધું નીરને;
 જીવતી જળ જમુનામા ઝીલતા, કદમે ચઢીને ચોર્યા ચીર ને.
 સો પ્રણામ સુરજને કગવ્યા, દોષ નિવાર્યો સ્થામશરીર ને,
 વરુણને ઘેરથી નદને છોડાવિયા, વૈકુઠ વશિષ્ઠ જમુના તીર ને.
 ઈંદ્ર કોપ કર્યો મજ ઉપરે, ત્યારે ધરિયો ગોવર્દન ને,
 હાથે છાયો છબિલાજીએ કરી, બચાવ્યા મજના જન ને. પ્ર.
 રમિયે રગે રાસ રમાડિયો, વેણુ વગાડી તેડ્યા વન ને,
 તારુણીકેરા તાપ નિવારીઓ, સુખડુ આપ્યું જીગજીવન ને
 મજની લીલા કોણ શકે વર્ણવી, નામ લે કોટિ શારદા શેષને,
 નિગમ નિરતર જેને ગાયછે, તેનો પાર ન પામે લેશ ને. પ્ર.
 એટલે નારદ મુનિ આવિયા, પ્રભુને કહી શકે તે વાત ને,
 હાવે કાળ કરવા છે ધણા, હજી કેમ બેશી રહ્યાછો નાથ ને.
 પાપી પરિચટને ઉધારવો, કરવું માળીનું કલ્યાણ ને,
 કુળજા કેરૂં ચદન લેવુંછે, લવા પાપી કસના પ્રાણ ને. પ્ર.
 વસુદેવ દેવકીના બધન છોડાવવા, વિદ્યા ભણવી સદિપદાર ને,
 ભેરે જરાસઘને જીતવો, કરવી કાળયવનની પેર ને. પ્ર.
 દરિયામા રચવી ઠારકા, શોભે સકળ શિરોમણિ સાર ને,
 સોળ સહસ્ર શત આઠને પરણવી, કરવોછે પાડવનો પોખારને.
 એટલું કહીને નારદજી ઉઠ્યા, પોહોર્યા પ્રદ્યલોક નીરધાર ને;
 કસે અક્ર મોકલ્યા તેડવા, તે તો આવ્યા નંદને દારને પ્ર.
 કસે તમ સુત મહિત તેડાવિયા લીધું ધનુષજગતુ નામ ને;
 પછે કાય ગમતું ગોવિંદનું થશે, કસને મળવાનું છે કામ ને.
 નદની આઘે ગોપ ગોવાળા, રથમા બેઠા કેશવ રામ ને,
 રથ ઝાલીને રાધાજી રહ્યાં, નહિ જાવા દેજી સુદરશામ ને. પ્ર.
 વીટી વળી સર્વે સુદરી, જેને સાચો અધિક સ્નેહ ને,
 પ્રાણ અમારા સાથે ચાલશે, અમને મળે કયા સંદેહ ને. પ્ર.
 પ્રેમે ગોષ્ઠિ કરી સહુને સમજાવ્યાં, આલ્યા કઠણ કરીને મનને

અકૂર જમુનામા ના'વા ગયા, જળમાં દીકા જુગલવન જો. પ્ર.
 પ્રથમ પરિચટની પૂજા લીધી, સર્વે શણગાર્યા ગોવાળ જો,
 મારગે માળીએ પુષ્પ ચઢાવ્યા, મુક્તિ આપી દીનદયાળ જો.
 કુમળકેરે ચદન લીધું છે, કીધું કમળા જેવું રૂપ જો,
 ધનુષ ભાગતા યોદ્ધા બહુ હણ્યા, ત્યારે ભે પામ્યોછે ભૂપ જો.
 કુજર કુવલયાપીઠ પછાડીઓ, માર્યા આણર મુષ્ટિક મહુ જો,
 આવી રાજસભામા ઊભા રહ્યા, પટકયો કસ કેશ પ્રહી શલ્યજો
 માન તાતના બધન છોડાવ્યા, જઈને પ્રેમે લાગ્યા પાય જો,
 પુરવાશી પાવન સર્વે કર્યા, ઘેર ઘેર આનંદ ઓચ્છવ થાય જો
 લાકિક વિદ્યા ભણ્યા નદિપની, આણી આપ્યો તત્કાળ બાળજો.
 જોરે જરાનધને જીતીઓ, કીધો કાળયવનનો કાળ જો પ્ર
 દરિયા તીરે વાસી દ્વારકા, પરણ્યા સોળ સહસ્ર શત આઠ જો,
 પ્રેમે પાર્થનો રથ હાકિયો, ડાટ્યો મહાભારતનો ઠાઠ જો પ્ર
 એણીપેરે લોભી ભાર ઉતારીઓ, લીલા કીધી અનંત અપારજો,
 પ્રીતમ સરખા પતીત ઉદ્ધારિયા, એવા અશરણાશરણ મોઝાર જો.
 મહિમા મોટો શ્રીજનરાયનો સઘેસરમા સદા વાસ જો,
 ગરબો ગાય સાભળશે ને શીખશે, તે ગ્રાણી પામે વકુઠવાસ જો પ્ર
 પદ રાગ ચાખખાનો

ભજન કેમ કરતો નથી પાણરે, સીતારામ કેમ થાશે રાજ ટેક.
 મહાદુ બ લોગનીને માયા મેળવી, તેને જીધો બેઠો દાટી,
 ખાધુ નહી ખવરાવ્યું નહી, પછે જતા કુટે છાતી, ભજન.
 વિષય લોગવતા વશ વાધ્યો ને મુને તુઠ્યા નાજ,
 મમતાની ઘાણીએ ફેરા ફેરે, પછે તૃષ્ણા થઈ તાજ ભજન.
 સોનું પેહરીને શોભા દેખાડે ને માળાથી મરે લાજ,
 ભક્તિવિના ભુડા હાલ તમારા એમ કહી ગયા પડીત કાજ ભ
 માયાની ટીપણે લાદ્ય લાગી, તેને શુરે બેઠો ચાટી,
 કહે પ્રીતમ ભાઈ હરીજન્યા વિના અતે સૌ ધૂળ માટીરે ભ.

પદ રાગ ગરબી.

હરિ ભજ્યો તો આવે મુખની લેહર જો,
 આ દુર્લભ મનુષ્યા દેહનો લહાવો લીજ્યો. ટેક.
 કયા થકી આન્યો ને જીવ તારે કયા જપું,

યોદ્ધ વિચારી બે ઠરવાનો કામ બે,
 આ બુઠા જગત સાથે જમડો નવ કીજીએ,
 અંતે સાચો બેલી સીતારામ બે. આ દુર્લભ.
 આ મનુષ્યા દેહ પામ્યો રે મોંઘા મુલની,
 કોટી જન્મના પુણ્ય તણો નહીં પાર બે,
 આ શીશને સાટે રે માગી નહીં મળે,
 એક ઘડી તો લાખેણી વહી જાય જ આ દુર્લભ.
 આ મજવાસી ગોપીએ લહાવો લૂટીઓ,
 મૂકી દીધી કાઈ માતપિતા કુળ લાજ બે,
 સાચુ તે સગપણ રે શામળીયા તણુ,
 સરીયા સરીયા એ વનીતાનાં કાજ બે. આ દુર્લભ.
 આ તન મન ધન જોખન રે રગ પતંગનો,
 આ નેને જોતામાં વણસી જાય બે,
 અંતરમા ઓળખી લે આતમરામને,
 કહે પ્રીતમ તારૂં આવાગમન મટી જાય બે. આ દુર્લભ

પદ રામ ઝરખી

રસ અગમ અપાર, સુરનર પાર ન પામે મન વાણી વડે,
 મારા વાલાજી, જોગેશ્વર જોતા તે કોઈને નહીં જડે ટેક
 રસ પ્રેમી જન હોય તે પામે, જેમ જળ આવે નીચે કામે,
 આ જગત ચઢ્યું છે અવળે વામે, રસ અગમ
 રસ દેવકીને ઉદરે ઉદય થયો, રસ રેલ્યો તે ગોકુળમા ગયો,
 રસ મજમા જયજયકાર થયો, રસ અગમ.
 રસ વ્યાસજીના કુવરે ચાખ્યો, રસ ઉત્તરાસુત પરિક્ષીતે દાખ્યો,
 રસ બ્રહ્મસુતાએ ઉરપર રાખ્યો, રસ અગમ.
 રસ પ્રલ્હાદે પ્રેમે પીધો, રસ પીને ધ્રુવ અવિચળ કીધો,
 રસ મજ વનિતાએ વેહેચી લીધો, રસ અગમ.
 રસ પીને મીરા મુક્ત થઈ, રસ પીધો ગૌતમની નારી,
 રસ કર્મસંજોગે કુળજ પામી, રસ અગમ.
 રસ નરસિંહમેહેતે નિશ્ચે લીધો, રસ કમળાને કાળે કીધો,
 જનમ્સુતાએ પાછને પીધો, રસ અગમ
 રસ જયદેવ શુકદેવે જાણ્યો, રસ પદ્માવતીએ પરમાણ્યો,

રસ દુપદ્મતાએ સભામા આણ્યો, રસ અગમ.
 રસ અજર અમર રહે એવો છે, રસ માનવીઓને મેવો છે;
 રસ સૌને પીવા જેવો છે, રસ અગમ.
 રસ પીએ પીધાને ટાણે, પ'ગી નહિ મળે ખરચે નાણે,
 રસ હરીજન હોય તે શુ બાણે, રસ અગમ.
 રસ રસીયા રસ રાખો જારી, રસ પીને રસના અધિકારી;
 પ્રીતમના સ્વામીની પ્રીત ન્યારી, રસ અગમ.

પદ રામ કંઠ્યાણુ

આનંદ મગળ કરૂ આરતી, હરી શુરૂ સતની સેવ',
 પ્રેમ ધરી મદીર પરાણુ, સુદર સુખડાં લેવા, આનંદ.
 રત્ન કુલવત વાજા ભીતર, આનંદરૂપી એવા,
 ત્રીભુવન તારણુ ભકત ઉદ્ધારણુ, મહુરત અકળ અમેવા, આ.
 તીર્થ સહુ સાધુને ચરણે, ગંગા જીમના રેવા,
 કહે પ્રીતમ ઓળખ્યો અણસારે, હરી હરીજન જેવા આ.

નરભેરામ

રાગ પરજયો

રામ રામરે ગયા જીવને રડતા નથી,
 રડે સ્વારથ સૌ કોઇરે, આપ આપણુ સરવે રડે,
 વળી કાઇ લોકાચારરે, ગયા જીવને રડતા નથી. ૧
 રામ રામરે જીવ ગયે સૌ સુનુ થયુ,
 કાયા નગર સુનકારરે, દશે દરવાજા બંધ રહ્યા,
 તુટ્યા શ્વાસના તારરે ગયા જીવને. ૨
 રામ રામરે તારણી કેવુ કહીને રૂવે,
 છુટા મેલીને કેશરે, ગયુ માણીગર મ'હરૂં,
 ન બાણી બાળે વેશરે, ગયા જીવને ૩
 રામ રામરે સાસરીવાળા કેવુ કહી રડે, પુત્રી સુખ બહુ પેરરે,
 હવે તે એને શુ કરે, એણે પરણી કર્યો કેરરે, ગયા. ૪
 રામ રામરે માતા પીતા કેવું કહી રડે, પાળત ઘરડપણુ માડરે,
 પુત્રી ભગની કેવુ કહી રડે, સાસરવાસાને સાડરે. ગયા. ૫
 રામ રામરે ઓથને ઓલે રૂવે બધવો,

ભુજસે લાડ લગાવીરે, રણુમા મેલ્યો મને એકલો,
 તમને ઘટે નહીં લાઈરે, ગયા જીવને રડતા નથી ૬
 રામ રામરે માત પિતાને પુત્ર રડે,
 હવે આરો નથી એકરે, દીવસ પાણી થશે શા વડે,
 નથી દામ રતી રેખરે, ગયા જીવને રડતા નથી. ૭
 રામ રામરે જમશે કે સહેશે ભૂખને, ખાશે જમને મારરે,
 તેમાત્ર કોઈ કહેતુ નથી, એતો જુઠો પોકારરે ગયા ૮
 રામ રામરે અતે તે કોઈ કોતુ નહીં, તુતો તારૂં વિચારરે,
 ભગ નરભા ગુરૂ ચરણથી, નહીતો પડશે પંજરરે,
 ગયા જીવને તો રડતા નથી. ૯

આશારામ

પદ રાગ પરજીઓ

બાળાપણુ રમતા ગયુ રે, બેળન નાગીની માય,
 આંખો જુઠાપો ધાઈને, મૂરખ લલ્લો નહીં કાય
 બેઢા માણીગર બધવા ટેક
 કનક કડા ને વેઠ વીટીઓ રે, મોટી મોતન માળ,
 સ્વજન કુટુંબ માત તાતને, રોતા મેલ્યા છે બાળ બેઢા.
 રાણી રૂવે રગ મોહોલમા રે, દાસી રૂવે દરબાર,
 પોપટ રૂવે પાજરે, થયુ ઘોઠ અધાર બેઢા
 ચોરા કચેરીઓ સુની પડી રે, સુની સેજ તળાઈ,
 સુના ઝરખા ને જાળીયા કોણુ માણુશે લાઈ બેઢા.
 હાથી ગુર હાટ શેરીએ રે, ઘોડા ગુરે ઘોડાર,
 ઘોરી ગુરે રથ જોતર્યા, ગુલે મોહોલમા નાર બેઢા
 નથી મોકલી મામા તણી રે, નથી કાઝતુ ધામ,
 રણુમા પડયા તમે એકલા, ગાઠે બાંધ્યો નહીં દામ બેઢા.
 કર્મ દર્શી બહુ ભારતના રે, થયા જીવ સગાત,
 અસીપત્ર પથે પડ્યો, પછે રોમ રોમ ઘાત બેઢા
 સર્વેના હાલજ એહછે રે, સ્વર્ગ મૃત્યુ પાનાળ,
 આશારામ ભજો રામને, શીરપર તાકે છે કાળ બેઢા

પ્રીતમકૃત ગુરૂ મહિમા.

સાખી. પ્રથમ નમું ગુરૂદેવને, જેણે આપ્યું જ્ઞાન,
જ્ઞાને ગોવિંદ ઓળખ્યા, ટળ્યુ દેહલિમાન ૧
તત્ત્વ સાર ત્રિલોકમા, ગુરૂ ગોવિંદજી રૂપ,
આદ્ય અત્ય મધ્ય એહ છે, હરિ ગુરૂ સત સ્વરૂપ. ૨

મોતીદામ છ દ

હરિ ગુરૂ સત સદા પદ સેવુ, જેનુ નિય નામ નિરનર લેવું
ગુરૂ ગોવિંદ એક રૂપ જાણુ, રખે લિજ્જ જાન રૂદેમા આણુ. ૧
ગુરૂ ગોવિંદ થકી છે અધિક, જેની પરમાત્મ કારણુ શીખ,
ગોવિંદના સરજ્યા પડ્યા જીવજાળ, ગુરૂ તેની મુક્તી કરે તતકાળ.
એવા ગુરૂ પુરણુ પ્રેમ દયાળ, પોતાનો જાણીને કરે પ્રતિપાળ,
ગુરૂ તણુ જ્ઞાન ગ્રંથુ શુકદેવ, સસાર સમુદ્ર તર્યા તતખેવ.
મળ્યા ગુરૂ નારદને સુખરાશી, તો ટળી તતક્ષણમાય ચોરાશિ,
ગુરૂ વિના કોઈ ન પામે પાર, જેના જશ ગાય ઉમીયાત્રિપુરાર.
વિરચી વ્યાસ વદે ગુરૂ ઇષ્ટ, ન જાણે મહિમા પ્રાણી પાપીષ્ટ;
તેને ગુરૂ દ્રોહી કૃતઘ્નો કહીએ, જેણે ગુરૂ જ્ઞાન ગ્રંથુ નહિ હૈએ.
ગુરૂને આપ ખરાખર જાણે, તેને જમડી વૈતરણીમા તાણે,
ગુરૂને ગાળ કાઢે તે કપુત, તેનુ મુખ ધણે ભરે જમહન.
ગુરૂની સેવામા ચૂક પડાવે, તેને હૃદયિકની ધારે ચઢાવે
ગુરૂની નિદા સૂણે નિરધાર સિસુ ગાળી રેડે શ્રવણ મોઝર
ગુરૂને ચરણે નમાવે ન શિશ, તેને શત્રુ રૂપે જાણે બુગદીશ;
ગુરૂની સેવે જે પગ ધારે, તેને ત્રિલોકમા કોણુ ઉગારે
ગુરૂ મરજદ ન રાખે કોય, તેનો નર રણુમા રાક્ષસ હોય,
ગુરૂ વિના ચાકટ જેવો સાપ, તેનુ મુખ દીઠે ચઢે બહુ પાપ.
ગુરૂ વિના નુગરો રૂરે જન જેહ, મુઆ પછાં ઢોર અવતરે તેહ;
એવુ ગુરૂ ગિતામા કહે શિવરાન, જેને વેદ શાસ્ત્ર નિરતર માન.
ગુરૂ બ્રહ્મ કેવળ જ્ઞાન સ્વરૂપ, જેને રૂદે આતમ તત્ત્વ અનૂપ;
છે તત્ત્વમસિમા અખંડ આનંદ, ત્રિગુણાતિત ટાળે ભવકૂંદ.
એવા ગુરૂ પ્રેમે કરી જે પૂજે, તેના ઘટમાહી ત્રિલોચન સૂઝે;
ગુરૂનુ પ્રેમે ચરણોદક પીધું, તેણે ત્રિલોકનુ તીરથ કીધું
પામે પ્રસાદ ગુરૂનો પ્રીતે, જાણે તેણે જશ કર્યા લક્ષ નિત્યે;

શુરને પ્રેમે સતોષ પમાડયા, જાણે તેણે ચૌદ લોક જમાડ્યા.
 શુરને પ્રક્રમા કરી લાગે પાય, તેને સહુ સાધન સહેજે થાય,
 એવા શુર જાણીને આવ્યો શરણ, નિવારે નાથ જનમને મરણ.
 ધરી ધરી દેહ પામ્યો મહાદુઃખ, હવે હરી આપો અવિચળ સુખ,
 પીડયો પાર વિના મહારાજ, હવે હરી બાહ્ય શ્રદ્ધાની લાજ,
 જોશો અપરાધ અમારા ઇશિ, ત્યારે કોઈ કાળે હું કેમ તરીશ,
 જ્યારે નિજ માતા બાળકને મારે, ત્યારે તેને બીજુ તે કોણ ઉગારે.
 અભય પદ બિરદ તમારૂં હોય, આવે શરણે તેને હણે નહીં કોય,
 તમો શુણ ગાયે જો કર્મ નનાસે, ત્યારે કોણ ચરણ તમારા ઉપાસે.
 રવિને ઉગે રહે અંધકાર, ત્યારે તેને શીદ ઇચ્છે સંસાર,
 અમૃતને પીધે જો રોગ ન જાય, ત્યારે શો અમૃતનો મહિમાય-
 સુરતરૂં સેવે ન લાગે ભુખ, ત્યારે તેને કોણ કહે શુર વૃક્ષ,
 તીરથને નહાયે ન જાયે પાપ, ત્યારે શો તીરથનો પરતાપ,
 પારસને પરસે ન હોયે હેમ, ત્યારે પારસ કહીએ કેમ,
 સિંહને શરણે જાણુક ખાય, ત્યારે સિંહ શરણે ગયે શુ થાય.
 રામનામ લીધે દમ્ભે અજ્ઞાન, ત્યારે કોણ કહેશે ભલા ભગવાન,
 કામકોષ લોભ લુટે જ્યારે ચોર, ત્યારે શુ નાથ તમારૂં જોર.
 ઘણીમા જ્યારે મળે નહિ ઢગ, તેની ત્રિયા ફરે ઉઘાડે અંગ,
 પતિવ્રતા નાગી પતીને લાજ, જુઓ મનમાહી તમે મહારાજ.
 પીડા પામે દાસ પ્રભુને ખોટ, અમોપન કાળ ચલાવે ચોટ,
 પ્રભુનું ભજન કરે તે પીડાય, તેનો તમને બટો છે જહુરાય
 આપો નિજ ભક્તિસંગ ઉમરાવ, રૂદે ખેડુ ઉજડ ફેર વસાવ;
 એસારોને એરમે નામ તમારૂં, તેણે કરી કારજ થાય અમારૂં.
 ત્યારે ફરી નગર લુટે કોય, જ્યારે રખવાળું હરીનું હોય,
 આવી પ્રભુ કરો રૂદેમાં વાસ, ત્યારે સહુ થાય અવિદ્યા નાશ.
 વરતાવોને એક તમારી આણ, ઉઘાડોને રામ રતનની ખાણ,
 દીનપણ દુર કરોને જહુનાથ, હવે હરિ હેતે કરી જાણો હાથ.
 ખોલાવી પાસ એસારો આપ, પમાડો શીદ હવે પરિતાપ,
 ભમાવો શીદ હવે ભગવાન, દયા કરી દીજે અભયપદ દાન.
 નાઠે નહિ છુગે ત્રિભુવનનાથ, ન મૂકુ સ્યામ તમારો સાથ,
 વેશે મેઘ બિંદુ બરાબર હોય, તમારો સંગ ન મૂકુ તોય.
 માયાને વારો તમો રામરાય, નથી મુજને જંપવા દેતી જરાય.

કરે છે સાંધા વાંધા બહુ જોર, એલું એનું કારનું કામ કઠોર.
હરિ શુદ્ધ સંતમાં અંતર પાડે, જીવને લાલમ લોભ દેખાડે.
એને કોઈ જાતે મહા શુભવીર, હશે નહિ ધર્મ ધુરંધર ધીર.
સાગર સાત તે અજલી નીર, ગોપદ ભૂમી ગગન સમીર
શુન્યમા પૂરણ દેખે સોય, મૃત્યુ તેને અમૃતનુ કૂળ હેય
જાણો કાઈ માગશે મારી પાસ, એવું રખે રાખતા શ્રી અવિનાશ.
રિદ્ધિસિદ્ધિ મારે ન જોઈએ સુકિત, ન માથુ જોગ સિદ્ધિની જુકિત,
ન માથુ એક છત્ર રામ રાજ, ઈંદ્રતણા આસનનુ શુ કાજ;
ઈચ્છુ નહિ અજપદને કૈલાશ, ન માથુ ગૌકોકે વૈકુઠ વાસ.
પદ રજ એક ચઢાવુ શીશ, તમારી મહેર માયાને અધીશ;
ઈચ્છુ નહી અન્ય પદારથ કાઈ, ગજોનિજ ચરણકમળની છાય
માથુ પ્રેમ લલિત સત્યસત્ર, માથુ જશ ગાવા લીલા અવતાર;
નડે નહિ કોઈ મને સસાર, રહું નિજ નામ તણે આપાર.
સાખી

સત્ય નામ પ્રભુ તમ તણું, સત્ય સત પુરૂષ વિચાર,
કહે પ્રીતમ શુદ્ધ લાવશુ દીગે નિત્ય દેહાર
ગાય શીખે ને સામળે, ધરે નિરંતર ધ્યાન,
કહે પ્રીતમ નર નારમા, નહિ કો તેજ સમાન

ભગવત્ ચરિત્ર

સાખી

સરસ્વતિ ગણપતિ શ્રીપાતિ, શુદ્ધ ગોવિંદ સમાન,
જોડી પ્રાણુ પ્રેમે સ્તવુ, ધરૂ નિરંતર ધ્યાન
શોક સમન ધનુષ ધરન, લોવન ચતુરદસ ભુપ,
સુખસાગર સમર્થ હરી, રહો રૂઢિયામા રૂપ
મોતીદામ છદ

નમો શુદ્ધેવ દયાનિધી સ્વામી, સદા જીવ ધંધર અતરબંધી,
પ્રભુ પુરૂષોત્તમ પ્રાણુ આધાર, જેને વશ વર્તે સૌ સસાર.
એવા અવિનાશ અનંત અપાર, ધરે ભક્ત લાવે હરી અવતાર.
વિશ્વભર નામ સનાતન બ્રહ્મ, ધરે નર દેહ કરે શુભ કર્મ.
લીલા વિશે રૂપ રસિક રસાળ, ભક્ત પ્રતિપાળ ગોવિંદ ગોપાળ.

કરી મજ ગોઠુળ લીલા લહેર, પ્રેમે કર્યું પ્રગટ નંદને ચેર-
જસોદા છવણ બાણ સુબાણ, જેનું મુખ દીઠે કોટી કલ્યાણ.
પોઠે પ્રભુ પારણે પુરણાનંદ, મનોહર સુરત બાળમુકંદ.
રમે ઈચ્છાએ આનંદ કંદ, વહાલા મજ ઈશ મદાવનચંદ;
જેના રોમકુપ વિષે બ્રહ્માડ, એવા હરિ આનંદરૂપ અખડ.
જેના હસ્ત ઇંદુને પાય ઉપેંદ્ર, જેનું મુખ પાવક ઉદર સમુદ્ર.
જેના નેત્ર ઠામ રહે રવિચંદ્ર, જેનું નિત્યે ધ્યાન ધરે સુનીંદ્ર;
વાણી વિષે વેદ માયાની જહાસ, જેણે આ કીધું સૌ જકત પ્રકાશ.
જેનું રૂપ કોણે કળ્યુ નવ બાથ, ગ્રહી વચ્ચ પૂછ હરિ હિભા થાય.
જેના લક્ષ્મીજી તળાસે પાય, આહીરડાને આગણે ઉડીને ધાય,
જેને પામવાને જોગી જોગ સાધે, તેને નદરાણી અનુખળ બાધે,
કરે બાળ કેલી કર્મળ ફળ નેન, રહે સનકાદિક સદા પદલીન,
જપ તપ જસમા તેડયો ન બાએ, બીજા કોટિ ઉપાય કરે તો
શુ થાયે

ગળે હિમાળે કરે વ્રતદાન, ફરે નવખડ ધરે બહુ ધ્યાન
વસે વનમાહે કસે બહુ તન, પામે નહિ સ્વપ્ન વિષે દર્શન
એવું શુદ્ધ પ્રેમ તાણું પણ સાચ, તેને મજનારી નચાવે નાચ.
ગોપીનું ગોરસ ચોરો ખાય, ધરે કચક કણ નેપુર પાય
વિરાજે બાળ વિભુષણ અગ, શોભા જોઈ લાગે કોટી અનગ.
ધરે મોર પીછ શુભ વનમાળ, શરી મુખ સુદર નેણ વિશાળ.
અળકે કુડળ લાલ કળેળ, અગો અગ આનંદ ઝાક ઝંકોલ.
ઝગે ઝીણી ઝુલડી લાખડીલાલ, વગાડી વેણુ વધારે વાલ
નેહે નિરખતા રહે મન મોહી, ઉતારે લુણ માતા મુખ જોઈ.
વહાલો વૈકુઠનો વાસી જેહ, જસોદા લાડ લડાવે નેહ,
વિરચી ચકર સાહાગ ચહાય, ગોવાળાને સગે ચારે ગાય.
હતા જે દાનવદુષ્ટ અપાર, તેઓ સૌનો કર્યો સેહેજે સહાર,
પ્રથમ પુતનાના ગોરયા પ્રાણ, સકટાશુર તેમ ત્રણાવર્ત બાણ.
અઘ બગ ઘેનું કેસી કશ આપી તેને મુક્તિ બાણી નિજઅશ
દાવાનળ પીધા પ્રભુ એવર, કળીનાગનાથીને કહાઠયો બહાર.
ધર્યો ગોવરધન શ્રીભગવાન, ઉનાર્યું ઇંદ્ર તણુ અભિમાન,
રૂડું રવિનાનીય કેર તીર, કરે નિત્ય કીડા રયામ શરિર,
અશીળટ કુલન કુજ કુટીર, બોલે હસ મોર કોકિલા કીર.

પુલ્કર વન અખૂજ અકે અનન, વસે જહાં બારે માસ વસેતક
 તાલતમાલ કમોદને કામ, માંડી સ્વપ્નપૈયા મહાવન ગામ.
 કોકીલા કદલી વાલીકા વન, શુભ સકેત મધુવન ધન,
 સોહાગી કુલ્યા બારે વન, જોધને ધીરજ મુકે મન
 મનોહર મગર રગસોરગ, સજ્યું મૈન્યબાણે આપ અનગ
 આળ્યો અનિ ઉત્તમ આસોમાસ, વદ્રાવન કીધો રસ વિલાસ
 વગાડી વેણુ તેડી વ્રજનાગ, મોહની માયા નાંખી સસાર
 મોહ્યા ચતુરાનન શકરશેષ, મોહ્યા જળપવન ન કરે પ્રવેશ,
 મોહ્યા મહી મેરૂ દશે દિગપાળ, મોહ્યા સ્વર્ગ મૃત્યુ સાતે પાનાળ
 મોહ્યા દુમવેલ ન હાલે પાન, મોહ્યા મુની છુટી સમાધી ધાન
 મોહ્યા મૃગમીન પશુ પખી પ્રાણ, મોહ્યા સચરાચર બાણ અજાણ
 એવી વેણુ સાલગી જ્યારે કાન, સુદરી સર્વે થઈ સાવધાન,
 તણ ધન ધામ પરિપરિવાર, અવળા અગે સણ શણગાર
 કોઈએ પગ નેપુર પાંચો કાન, કોઈએ આણ આખડી એક નિદાન,
 કોયે કરી અડધી આડલેલાટ, કોયે કઠકકણ હાથે હાર.
 કોયે ઓઢ્યો ચરણીઓ પેરું ચીર, કોઈ બુલી લામનિ શુધ્ધ શરીર;
 કોયે બાધ્યા બાળક વછવરાસે, કો દુલે ગાય દોણી નહિ પાસે
 ઉઠી ધાઈ જે જમ તે તેમ નાર, વંદ્રાવન આવી હાર કતાર
 નેહ નિરખ્યા નાથ નમાળ્યું શીશ, જોવા મન બે ય્યા શ્રી જુગદીસ,
 પતિવ્રતા ધર્મ તમે તજ્યા નાર, રાત્રી કેમ આવ્યા વનમોઝાર
 બાળા સૌ બોલ્યા વચન વિચારી, સાલગો સ્વામી અરજ અમારી
 સર્વે ધર્મ તણ બળ એહ, ધગળ્યો નાથ તમ સાથે નેહ,
 સાચો મનસ્વામી અમારો એહ, તણશુ નિત્રે અમારો દેહ
 દીકું મન સાચુ સુદરી કેરૂં, હરિવર કીડ હેત ઘણુરૂ
 રમવા રાસ રચ્યો રણછોડ, પુરવા કામની કેરા કોડ,
 ગોપી ગોવિંદની બાધી બેલ, કુલ્યા બાણે ચપક વીટા વેલ
 મરકેટ હાટક હીરાના હાર, એવી ગૌર શ્યામની શોભા સાર
 નવ ધન દામની જ્યોત અગાર, ટળ્યો ત્રિલોકતણા અધકાર
 સોનાના સરોજે પુલ્કર વન સાર, મધ્યે તે મધુકર નંદકુમાર.
 બિંબ પ્રતિબિંબ વિનોદ વિહાર, અગોઅગ આનંદરગ ઉદાર
 આલીંગન અમૃત ચુબનપાન, કરે મહા ભાવ અનેક વિધાન;
 સમ સ્વર તાલ બર્સેના બત્રીસ, વાજે વાણંત કરોડ છત્રીસ.

નૌતમ નાદ ઉઠે નવ રંગ, તણ મયે કામ થયે અતિ ભય;
 અલોકિક લીલા લહેર તરંગ, ભરી બ્રહ્માડ રહ્યું રસ ભંગ.
 એવો જુગ મડળ હરી અવતાર, અનેક પતિત ઉતર્યા પાર,
 અખડ વદ્રાવન રંગ વિલાસ, અખડ ગોપીજન પ્રેમ પ્રકાશ
 અખડ બશીખટ કુલન કુંજ, અખડ જીમના ત્રઠ આનંદપૂજ.
 અખડ વ્રજ ગોકુળ ગોવરધન, અખડ રાધાકૃષ્ણ રૂપ રતન
 અખડ પ્રીતમ પ્રેમે શુણ્ણ ગાય, અખડ હરિ ભક્તિ જીવોજીવ ચહાય.
 હરિ ગુરૂ સત કૃપાએ કરીને, લીલા રસ ગાયે ઉચ્છાદ ધરીને
 સસારનો તાપ લગાર ન લાગે, જોડી પ્રાણ પ્રીતમ એટલું માગે.
 પ્રભુપદ પ્રેમે સાધુનો સગ, આપો મને એહ સદા શ્રી રગ

ભક્ત નામાવળી.

જે ગુરૂદેવ દયાનિધી સ્વામી, સકળ લોકકો અતરંગમી,
 ભક્ત લાઘ્ય સદગુરૂ દેવા, તનમન લાપક ડરેનીજ મેવા,
 ભક્ત અનેક ભયે હે આગે, જોકે નામ લીએ અથ લાગે,
 સોળ પાર્શ્વત સેવક સાચે, શ્રીપત સગ તદા રગ ગચે
 કમળા ગરૂડ પવનસુતદાસા, હરીકે ચરણ કમળકી આશા,
 સનકાદિક નારદ શિવ બ્રહ્મા, શારદ શેશ લહે હરિ મહિમા
 ગણપતિ સુરપતિ સુરજ ચદા, અગમ નિગમ સમરે ગોવિદા,
 નિર સમિર ભોમ્ય આકાશ, અગ્નિ આદિ સકળ હરિદાસા
 વ્યાસ વાલ્મીક શુકે પારાશર, સનક જનક જહુ નવ જોગેશ્વર,
 અમરિષ પ્રહ્લદાદ વિલિછન, સવરી ગિધ અગમ્ત સુનિશ્ચય
 ગયદ મયદ અગદ નળ નીલા, જાણુવાન સુગ્રીવ ગુણિતા,
 નદ આદિ વ્રજભક્ત સમાજ, મોરધ્વજ તામ્રધ્વજ રાજ
 વિદુર મુદામા પાંડવ દાસા, ઉધવ અર નિકટ નીવાસા,
 ચંદ્રહાસ બાળી ભિષ્મ જે દેવા, રતિદેવ અલર્ક હરિસેવા
 રામાનુજ નિમાદિત આચારજ, વિષ્ણુ શામઅરૂ માધ્વાચારજ,
 કળિમા ભયે નામદેવ કબિરા, રાહીદાસ પીપામતિ ધીરા,
 રકા બકા સેના નાઈ, કેવળ કુબાના મીરાબાઈ,
 સજનો દવા દેવાકરદાસ, રસીક મોરાર અતિ પ્રેમપ્રકાશ

કૃષ્ણદાસ અજ્ઞાનદ સુરસાગર, સર કિશોર અલનરસિહનાગર-
 સુરસ્થામ પ્રેમાનંદદાસા, શ્રિધર માધો પ્રેમુ વિલાસો.
 નંદદાસ અનુમૂળ ચિતસ્વામિ, વદ્ધમ વિકૃલ અતરબમી.
 શ્રીહરિ વિસત્પા સગુનદાસા, રૂપ સનાતન કુજ નિવાસા.
 કૃષ્ણ ચૈતન નિત્યાનંદ જેહિ, પ્રેમે પુજ પ્રગટ કરિ દેહિ.
 રત્ના વિતિ કર્મેતિ કર્મા, ગણુસ દેશલ પદપા પરમા.
 મેનાવતિ સુનીતિ મદાલશારાની, જન્મી મીરાબાઈ સુખદાની.
 દેવહુતિ આકૃતિ અનસોયા, અનુપાજગપત્રી જ્યતિ સતરૂપા.
 મેરૂ દેવિ અદીનિરેણુકા કૌસલ્યા, સત્વતિદેવકિન્નસોદા અહલ્યા.
 કુતા દુપદિ મદોદરી તારા, પદ્માવતિ સૌમિત્રા બલિદારા.
 ગૌતમ ગર્ગ શતાનંદ અત્રી, વામદેવ વસિષ્ઠ જ્યાબાલીમિત્રિ.
 યાજ્ઞવલ્કય ભારદ્વાજ ભુમડિ, ઉર અત હરિ ભકિતી અખડી.
 ભાગિરથ રૂકમાંગ રાઈ, વિજેનંદ વિન્ધ સુખદાઈ.
 જસુ શામશ્રિભટ ત્રોલોચન, પ્રેમનિધિ પરિક્ષિત દુ ખમોચન.
 સુનિદેવ દેવલ મુચદા, ભરથરી ગોપીચંદ બાજદા.
 અગ્રકિલ નાભા જન તુવસી, રામપ્રસાદ ભકિત હિએ હુલસી.
 ઠાકોરદાસ ભજન અનુરાગિ, નારણદાસ પુરણ ખડભાગી.
 બુગલદાસ ભૂત ગંગા માઈ, સખી ભગવાન સદા સુખદાઈ.
 ધર્મદાસ અરૂ સાધુરામ, નંદલાલ સમરે નીજનામ,
 સિતલદાસ આત્મા રામા, સેવાદાસ સદા સુખધામ,
 પ્રેમદાસ નંદરામ હરિદાસા, જનમોશર મગલ પદવાસા,
 રણુછોડ ભકિત દ્વારકાદાસા, રામકૃષ્ણ રસ પ્રેમ પ્રકાશા,
 પ્રિયાદાસ જશવત જન જ્ઞાની, અખો ગોપાલખૂટો બ્રજધાનિ,
 નપટ નિરંજન રજગદાહુ, સુદર કાલુ કેશો અનાહુ.
 અમૃતરાયે અનુભવનદા, મલુક મોરાર તુલસી ગોવિંદા,
 બોપદેવ ભાલણુ તવેત, શામ સદાધર એકનાથ સચેત.
 વસનદાસ ધનરામ સુભના, ભકત ભવાન વ્રજનાથ કલ્યાણુક
 આનંદરામ અરૂ બાલકદાસ, રત્ન ભકત રાજે રવિદાસ
 પ્રભુરામ ગોવિંદ ભટ્ટ ઇચ્છા, તણ અસાર સારપદ પ્રીછુક
 કુમનદાસ રામણ રગી, કૃષ્ણદાસ જે કૃષ્ણ સુગધિ.
 ચાર સંપ્રદાય બાવન દ્વારા, હરિ લીલાકે બાણનહારા,
 પ્રીતમ પ્રેમ પાઠકે અર્થે, ભકત નામાવળી ગાઈ પ્રથે.

વસુધા કાગળ સાગર સાઇ, લખે શારદા ગનપતરાઈ,
કરે વિચાર સત કલ્પ પરજતા, સંત મુજશ પાવે નહિ અંતા.
પ્રીતમ મદમતિ વરણે કૈસે, સાગર છીપે ઉલ્લેચે જૈસે.

ચેતવણી

રામ સમર તુ રામ સમર તુ, રામ સકળ ઉરવાસી છે
અતરભગી એક નીગતર, જેણે જગ પ્રકાશીત છે ૧
વેદપુરાણે મહિમા મોટો, અથ પુત્ર અવિનાશી છે,
ઈદ્રજાળનો ખેલ બનાવ્યો, અજબ તમાસો હાસી છે. ૨
આખ તણે અણુમારે નાચે, માયા જેની દામી છે,
અડકટાટ ઉમર કળ પેરે, રચના રગ વિલામી છે. ૩
એક વાર હરિ નામ ઉચ્ચારે, કોટી ગગને કાશી છે,
સઘળા તીરથ તેણે કીધા, જે જન નામ ઉપાસી છે ૪
કમળને નનુ કીર્તન કરતા, વિશ્વ સકળ સુખરામી છે,
જેનું ધ્યાન ધરે શિવ ગીરજા, ચરણ સેવક કમલાસી છે. ૫
લજન ભરસો જેને ન મળે, તેને લખચોરાસી છે,
આર ખાણુનુ ભટકણુ ભારે, આઠે પહોર ઉદાસી છે ૬
ધર્મરાયની તખલ ન ચુકે, જમની પીડા ખાસી છે,
હરી મારગથી વિમુખ થયા, તેને કાળ કર્મની ફાસી છે ૭
તણુ અમૃતને ઝેર પીએ ભાઈ તેમા શી શાખાશી છે,
પ્રીતમ પ્રભુનુ લજન કરેતો, લોલા લહેર કુધા શી છે. ૮

પદ ચેતવણી

રામ સમર તુ રામ સમર તુ, રામ રૂનિયા મા ગખીને,
માથા ઉપર મરણુ ભમેજે, કાળ રહ્યો છે તાકીને ૧
જનમ મરણુનુ દુખ જોગવર જીવ જીવે નહિ આખીને,
પરવત સરખા પાપ કર્યાં તે, વાકુ વસમુ ભાખીને ૨
ધામધૂમ ધધામા ધાયો, સમઝયો નહિ પદ સાખીને,
કર્યાં કર્મ આવીને નડશે, પાપ રહ્યું છે પાકીને ૩
સાચુ તે કોઈક ખાશે, પૂજી જો મધમાખીને,
આશા તૃણા લોલ ધર્મા, કરદે મળ નાખીને ૪
અન્યલવ આખ ઉઘાડી જોજે, મનની મહોરસ લાખીને,
આઠે પહોર રહે મતવાલો, પ્રીતમ પ્રેમ રસ આખીને. ૫

- રામ સમર તું રામ સમર તું, રામ નામ ચિત્ત ધારીને;
 ઘણા જન્મ પીડાયો પ્રાણી; પ્રભુનું ભજન વિસારીને. ૧
- ચાર ખાણુ લખચોરાસીમા, મૂંચો તે કાંકા મારીને,
 કહિ કોળ થયો કહિ નોળ થયો, કહિ કીટ થયો કીલ કીરીને. ૨
 કહી પશુ થયો કહી પખી થયો, કહી બેઠો પથ પસારીને;
 કહી ભૂત થયો કહી પ્રેત થયો, કહી લોવન રહ્યો ભીખારીને. ૩
- હરિના હેત વિના અથડાયો, હીડયો સરવમ હારીને,
 દુખને સુખ કરી માન્યુ મુરખ, શુ કહીએ અહકારીને. ૪
- આનદનો લવલેશ મળે નહિ, શોક ઘણો સસારીને,
 કહી માત મરે કહી તાત મરે, કહી બ્રાત રૂવે સુત નારીને. ૫
- જમના દૂત કરે દીવાળી, લીધું સૌ લલકારીને,
 જગત બેહાલ કર્યું માયાએ, જોતે જીવ વિચારીને ૬
- અયેત થઈને શુ ઉઘે છે, લે બગાડયુ કામ સમારીને,
 શરણુ ગ્રહે શામળીયા કેરૂં, તે લેશે ઉગારીને ૭
- નજરે જોતા નિરણે કરશે, હરશે સકટ ભારીને,
 તાતો વા નહિ લાગે તેને, જે મળમે મોરારીને ૮
- માથે ધણી કરે મદન સુદનને, મોહન મગળકારીને,
 દિન રજની રૂઢિયામા રાખે, નટવર નવલ વિહારીને ૯
- નામ લગ્ન કરો નીસવામર, પુરણુ પ્રેમ વધારીને,
 અખડ અલેપદ તેહ પામશે, અમરપટો અધિકારીને ૧૦
- હરી સમરણુ કરી થા તુ સુખીઓ, અમૃત નામ ઉચારીને,
 કહે પ્રીતમ સેવો સદ્ગુણે, તન મન ધન સૌ વારીને ૧૧

પદ—ચેતવણી

- રામ સમર તુ રામ સમર તુ રામ નામ શુભ સારો છે,
 શેશ મહેશ જપે જોગેશ્વર, પ્રેમી જનને પ્યારો છે ૧
- જેને રામ નામનો રગ ન લાગ્યો, જાણો જીવ નહારો છે,
 નામ ઝાઝ સસાર સિધુ, પાર ઉતરવાનો આરો છે ૨
- નામ અર્ક અધકાર મીટાવે, અખીલ લોવન ઉજ્યારો છે;
 રામ નામ ઉજવળ મુક્તાક્ષ, હરીજન હસનો આરો છે. ૩
- રામનામ નીજ મુળ મત્રતુ, પિંડ બ્રહ્માડ પસારો છે,
 મોહ પાસમા સર્વે પડયુ, પણ જપે તે ન્યારો છે ૪
- સ્નેહ સહિત હરિ નામ ઉચ્ચારે, આત્મારામ અમારો છે;
 કહે પ્રીતમ નીજનામ તત્વ છે, અવર સરવ કુટારો છે. ૫

ચૈતવણી.

લજન કરી લે ધ્યાન ધરી લે, અવસર વીતી જાયે;	
કહે પ્રીતમ ચેતી લે ચિત્તમાં, આયુષ્ય ઓછુ થાયે,	૧
આયુષ્ય તારૂં ઓસતાણુ જળ, ક્ષણમા ઉડી જાયે,	
કહે પ્રીતમ મનમોહક માટે, ભૂડા ભૂખ ન જાયે.	૨
માયા તે મનમોહક મિથ્યા, પુમન તણા જેમ ધામ;	
કહે પ્રીતમ શમણાનો વૈભવ, કશેા ન આવે કામ.	૩
કથીરનું ધન કામ ન આવે, સાચુ નાણુ ચાલે,	
કહે પ્રીતમ હીરા માણેક મુકી, કોડીને કોણુ ઝાલે.	૪
કોડી તે સંસાર તણુ સુખ, હીરો હરીનું નામ,	
કહે પ્રીતમ પ્રીછી લે પ્રાણી, સેજે સરસે કામ	૫
કારજ થાયે લવદુ ખ જાયે, અન્યલવ આખ ઉઘડયે,	
કહે પ્રીતમ સંયુગ્ને સેવો, વસ્તુ જથારથ જડયે	૬
જડયે તારે જસે કલ્પના, માલ ઘણોછે ધરમા,	
કહે પ્રીતમ ભટકણુ સૌ લાગે, ઝોળાખ આ અવસરમા.	૭
અવસર ચેતે તે નર ઉત્તમ, વળતી સીદ વિચારે,	
કહે પ્રીતમ જે દાવ ન સમજે, તો જીતી ખાજી હારે	૮
હાર્યો તે હરી નામ વિચર્યો, માયા માહે ગુંથાતો,	
કહે પ્રીતમ પ્રપચે પ્રાણી પેટ ભરીને સુતો	૯
પેટ ભર્યું પામરની પેરે, પરમારથ ન પ્રીછો,	
કહે પ્રીતમ કાયાતો ખોટી, અમર થવાને ઇચ્છો	૧૦
અમર થાયે ઇશ્વર ઝોળખતા, તે સમજણુ છે ન્યારી,	
કહે પ્રીતમ કહિયે શુ ઝાડુ, જોજે જીવ વિચારો.	૧૧
જીવપણાનું જોખમ મોઘુ, મરવુ ને અવતરવુ,	
કહે પ્રીતમ કુબુદ્ધિને મ ગે, લખચોરાસી કરવું	૧૨
લખચોરાસીનું હુ ખ દીર્ઘ, દુરમતિ શે ન દેખે,	
કહે પ્રીતમ નર નજરે આવે, પણ પુરૂષ પશુને લેખે.	૧૩
પુરૂષ ખરો પણ પશુના લક્ષણુ, જીવ જનાવર જેવો,	૧
કહે પ્રીતમ તેને શું કહીયે, મિથ્યા દોષ ન દેવો.	૧૪
રક્ષણુ દેવુ જે કાઈ કહેવુ, મનુષ્ય હોય તે માને,	
કહે પ્રીતમ અજાની એવા, કહ્યુ ધરે નહિ કાને.	૧૫
કાન ચરા પણ કશુ ન સમજે, જેવો હોય વાણુત,	

કહે પ્રીતમ ચોરી ચિત્ત લીધું, વળગ્યો વિષયભૂત.	૧૬
વિષયભૂત વળગ્યો પ્રાણીને, તેને કાંઈ ન સૂઝે,	
કહે પ્રીતમ 'જોખું' કર્યો ખાઈ, હાણ દાસ ન બુઝે.	૧૭
જાણે નહિ જે દાસ હાણને, સ્વારથે સૌ જોયું,	
કહે પ્રીતમ અમરકુળ કયાથી, બી બાવળનું બોયું.	૧૮
પાપ કરીને પુન્ય તાણુ ફળ, કોણ પામ્યો છે પ્રાણી,	
કહે પ્રીતમ જમડાની ઝોટો, છવે જરા નવ જાણી	૧૯
જાણે નહિ પણ જમ નહિ મૂકે, જેણે જગત હલાવ્યું,	
કહે પ્રીતમ એમા નડી ઉધારો, કેડા મોરે આવ્યું	૨૦
આવ્યું તેતો નહિ એસરે, જાવું નિશ્ચે જાણો,	
કહે પ્રીતમ ખોટા સુખ સાર, અભિમાન શુ આણો.	૨૧
અભિમાન અહકારે બુડયા, અનેક આગે સુરા,	
કહે પ્રીતમ સસાર તરે તે, કોઈ પ્રભુના પુરા	૨૨
પુરા નરનું એ પારખું, લક્ષણથી લેવાશે,	
કહે પ્રીતમ નહિ માને તે, ઘણા કાળ કુટાશે	૨૩
કુટાશે પોતાને કરમે, જીતું જરા નહિ ચાલે,	
કહે પ્રીતમ પારસમણી મુકી શુબને કોણ બાલે.	૨૪
રામનામ ધન સાર હતું તે, પાપે પુણ ટાળી,	
કહે પ્રીતમ કાયા નગરીને, કામ કોધે પ્રજાળી	૨૫
વિષય વન્હી જોરાવર કલાવે, દીરઘ દાવાનળથી,	
કહે પ્રીતમ કાંઈક ઓલાએ, નિર્મળ જ્ઞાન જળથી.	૨૬
ખોટો હુપદ ખરી મસાજત્ય, મિથ્યા કરે સુહાએ	
કહે પ્રીતમ કાગળ ને નાવે, પાર પડે નહિ કોઈએ	૨૭
હરી મારગનો મર્મ ન જાણે, મુરખ કુલે મનમા	
કહે પ્રીતમ એક પલક ઠરે નહિ, તાપ ઘણેરો તનમા	૨૮
તાપ ટળે નહિ સ્વાન મલે નહિ, ક્ષણએ સુખ ન થાએ,	
કહે પ્રીતમ તે પાર ન પામે ઘણા કાળ કુટાએ	૨૯
કાળે કુટયા જમડે લૂંટયા ચાર ખાણુમા પડીઆ,	
કહે પ્રીતમ અજાની એવા, ચોરાસી રડવડીઆ	૩૦
રડવડતા તેને કોઈ ન રાખે, કર્મ તણો કુટારો,	
કહે પ્રીતમ સેવે સદ્ગુરને, એ તરવાનો આરો	૩૧
શુદ્ધ ચિત્તે સેવે સદ્ગુરને, મુકી મનનો મેલ,	

કહે પ્રીતમ ભવસાગર ભુઝે, તેને તરવે સહેલ	૩૨
સહેલ વાતમા કોઈક સમજે, જેના સશય જાએ;	
કહે પ્રીતમ મનમા મોટો, સવાશેર સૌ થાએ	૩૩
સ્વામી થવા સૌને ઇચ્છા, સેવક ન જડે શોધ્યો;	
કહે પ્રીતમ કોઈક નર જીત્યા, જેણે મન પ્રમોદ્યો.	૩૪
મન જોરાવર કહ્યું ન માને, આડું ટેકું ચાલે,	
કહે પ્રીતમ પારસમણી મૂકી, પથ્થરને જઈ જાલે	૩૫
હીરા મોતી નામ હરીનું, પત્થર ખીજી વાતો,	
કહે પ્રીતમ મૃગજળ દેખીને, રખે તું પીવા ધાતો.	૩૬
ધાયા તેતો ધૂળ કમાયા, આડા થઈ અથડાયા,	
કહે પ્રીતમ માયાને મુષળ, ખૂબ તરેહ ખડાયા	૩૭
ખડાયાતે ખોળ્યા ન જડયા, આટો થઈને ઉડયા,	
કહે પ્રીતમ સસાર સિધુમા, બહુ વાર તે ખુડયા.	૩૮
ખુડયા તેને કોણુ બચાવે, આપે અવળા ચાલે,	
કહે પ્રીતમ પોતાને હાથે, ફાસી ગળામા ધાલે.	૩૯
મોહ માયાના મોટા ફાસા, તે તોડયા નવ તૂટે,	
કહે પ્રીતમ હરી દયા કરેતો, જગત જાળથી છુટે.	૪૦
જગત જાળ જોરાવર કહાવે, કંઈક લપેટી લીધા,	
કહે પ્રીતમ માયા મદ પાઈ, ઘણા તે ઘાએલ કીધા.	૪૧
ઘેલપણામા સર્વે ખોયું કુડું કામજ કાંધું,	
કહે પ્રીતમ અમૃત ટોળીને, ઝેર હળાહળ પીધું.	૪૨
અમૃત તે ઉપદેશ શુરને ઝેર અવિદ્યા જાણ્યો,	
કહે પ્રીતમ પરમારથ મૂકી, સ્વારથને શીઠ તાણ્યો	૪૩
સ્વારથ તે સસાર મૂળ છે, પરમારથ ભવ તરવું,	
કહે પ્રીતમ પાખડ તળને, હરીનું સ્મરણ કરવું.	૪૪
હરી નામ હુતાસન તણખા, કર્મ કાઢીને બાળે,	
કહે પ્રીતમ પાતક મહા પ્રોઢા, એક પલકમા ટાળે.	૪૫
અજામેળ અનીચળ પદ પામ્યો, નારાયણને નામે,	
કહે પ્રીતમ અવગુણ ટાળીને, સનમુખ લાળ્યું શ્યામે.	૪૬
સુદર શ્યામ સદા સુખકારી, દાસ તણું હું ખ ટાળે,	
કહે પ્રીતમ અમૃતની દૃષ્ટે, નીજ જન સામું લાળે.	૪૭
સામું લાળે ભવ હું ખ ટાળે, અટલ અભોપદ આપે,	

કહે પ્રીતમ ખીજા બહુ બંધન, એક ક્ષણ માં કાટે.	૪૮
કર્મ ભરમના કૂટાસમા, કોને નિવરતી ન મળે,	
૧ કહે પ્રીતમ પરવાર ન આવ્યો, પડ્યો માયાને વમળે.	૪૯
માયા મોહ કલ્પના મનની, તે દહાડી હુ ખ દેહે,	
કહે પ્રીતમ પ્રાણી પીડાયા, સદા શોકમા રહે છે.	૫૦
શોક ધામ વિશ્રામ નહિ, કામ ક્રોધ મદમાતા,	
કહે પ્રીતમ સસાર પુરમા, ગયા તે ગોથા ખાતા	૫૧
ગોથા ખાધા ઘણી પેરના, કંઈક આવ્યાને ગયાને,	
કહે પ્રીતમ હરીને વિસર્યા, દેહ તણે અલીમાને	૫૨
દેહ તણુ સુખ દીઠા સુધી, ઉપર દીસે આણુ;	
કહે પ્રીતમ ભીનર ભાળેતો, સૌકો નાસે પાણુ.	૫૩
રૂધીર માસનુ ચર્મ અન નખ, અસ્ત કમી વીટ સુત્ર;	
કહે પ્રીતમ તેમા શુ મોહ્યો, કાયા કલેશનુ પાત્ર.	૫૪
અવિદ્યાનુ પાત્ર પડ છે. તે સુ પ્રીત ન કીરે,	
કહે પ્રીતમ અહકાર તણે, રામ સુધારસ પીજે.	૫૫
૧ રામ સુધારસ પીધો પ્રેમસુ, તે થયા અવીનાશી,	
કહે પ્રીતમ સુર તરૂનો પેર, સૌને તે સુખરાશી	૫૬
સુખદાયક સર્વ પ્રાણીને, કોને નહી હુ ખઠાતા,	
કહે પ્રીતમ તેને સૌ ઇચ્છે, વિષ્ણુ શિવ વિધાતા.	૫૭
શિવ બ્રહ્માને દર્શન દુર્લભ, જે હરીના હેતકારી,	
કહે પ્રીતમ તેની સમજણુમા શુ સમજે સસારી.	૫૮
સસારીની દષ્ટિ દેહ પર, દેહ કર્મને દેખે,	
કહે પ્રીતમ અંતરનો અનુભવ, પ્રાણી કોઈને પેખે,	૫૯
પેખે કયાથી પ્રાપ્ત ન મળે, શુરૂ વિના જ્ઞાન ન આવે;	
કહે પ્રીતમ પ્રથમથી ભૂલ્યો, તેને શુ સમજાવે.	૬૦
સમજીને શીખામણુ સર્વે, મુરખ કહ્યુ ન માને,	
કહે પ્રીતમ પરમાર્થ દુખે, જોજો પોથી પાને	૬૧
પ્રેમ વિના પ્રબોધ ન લાગે, હરી હૈયામા ન મળે,	
કહે પ્રીતમ પીણુ તુ દેખે, તે પોતાને કમળે	૬૨
કમળો તે તો કુટીલ કર્મ છે, મનને કરે મલીન	
કહે પ્રીતમ તૃણાએ પીડ્યો, રહે દિનનો દિન.	૬૩
દીન થઈને અતિ હુ ખ પામે, સેવ નહિ સદશુરને,	

કહે પ્રીતમ કહીએ શું ઝાંઝુ, નકટ નિર્લજ નરને.	૧૪
નર નારાયણ કરે પલકમા, તે સદ્ગુરની કુચા,	
કહે પ્રીતમ સૌ શાસ્ત્ર પુરાણે, એ દશા છે જીચી	૧૫
જીચી દશાને જે અનુભવશે, તે થાએ તદરૂપ,	
કહે પ્રીતમ પુરણ પદ પામે, પડે નહિ ભવકુપ	૧૬
ભવસાગર સુરણી પદ સરખો, તરતા વાર ન લાગે,	
કહે પ્રીતમ સદ્ગુરને સેવે, તેની ભ્રાન્તિ ભાગે	૧૭
ભ્રાન્તિ ભાગે અનલે જાગે, ઉઘડે સપત સરોજ,	
કહે પ્રીતમ સેહેજે વશ થાએ, માયા મોહ મનોજ,	૧૮
માયાદામી સત તણી, અવર જીવની રાણી,	
કહે પ્રીતમ કઈપેરે સુખ થાએ, ટળે ન ખેચાતાણી	૧૯
ખેચાતાણી જીવનુ લક્ષણ, સહેજ સ્વરૂપ હરીનુ,	
કહે પ્રીતમ શાન્ત ન થયુ, મળવું મિત્ર અરિનુ	૭૦
સહેજપણામા સર્વ સમૃદ્ધિ, તૃણાવત ત્રિલોક,	
કહે પ્રીતમ આનંદ અખડિત, સ્વપને ન મળે શોક	૭૧
શોક શુ કરવા તેને વ્યાપે, આપે સૌનુ ઇચ્છયુ,	
કહે પ્રીતમ પરમારથ ભાવે, સાર પોતાનુ પ્રીછયુ.	૭૨
પ્રીછયુ તે પ્રમાણે તેહનુ, જેહની તૃણા દટી,	
કહે પ્રીતમ મગ્ન થયા તે, છુટી મરકટ મૂઠી	૭૩
અવની તેને થઈ આસની, મેરૂ છત્રનો દડ,	
કહે પ્રીતમ ગગન ગુજાવન, વાડીફળે ખાઠાડ	૭૪
ખાઠાડ પડની ટગી ભાવના, એક આત્મા આદરશે,	
કહે પ્રીતમ સચરાચર સઘળે, અમૃતનો મેહ વરસ્યો	૭૫
અમૃત તે આનંદ પરમારથ, શોક ઝેરનુ મૂળ,	
કહે પ્રીતમ સમજીને લેજો, તજજો સહેલ ગૂળ	૭૬
સસે આત્મા સત્ય વીનસતી, ગીતામા સિદ્ધાત,	
કહે પ્રીતમ પોકારી કહે છે, શાસ્ત્ર પુરાણ ને સત	૭૭
સત વિના કોણ સાચ બતાવે, પ્રપચ ખાસ ના રાખો	
કહે પ્રીતમ ભવબંધ બીજા, ક્ષણમા કાપી નાખે.	૭૮
બંધ કાપે અતિસુખ આપે, વ્યાપે નહિ મોહ માયા,	
કહે પ્રીતમ સ્થુળ સુક્ષ્મ કારણ, મહાકારણમા કાયા	૭૯
જાત્રત સુપન સુષુપતી તુરીયા, સર્વ જુગતી બાણે,	

કહે પ્રીતમ ચૈતન સાગરમા, સત મગ્ન થઈ મહાલે.	૮૦
સત હરી ગુરુ એક રૂપ છે, અતર કો નવ ધરશે,	
કહે પ્રીતમ તેના પદ સેવા, સ સાર સાગર તરશે.	૮૧
તરશે તે સદ્ગુરને શબ્દે, એમા નહિ ઉધારો,	
કહે પ્રીતમ સચરાચર ઈશ્વર, રૂપ રૂઢિયામા ધારો.	૮૨
લોભીની રજ પડે લોભપર, જો ઉડે આકાશ,	
કહે પ્રીતમ જ્ઞાનીના મનમાં, ન મળે કાઈ વિનાશ.	૮૩
ચૈતનના ખિદુ ચૈતન માહે, એમ હરીમા હરીજન,	
કહે પ્રીતમ કચનમા ભૂષણ, બુઝ્યો વિચારી મન	૮૪
સુકા પત્રને પવન ચલાવે, એમ વરતાવે દેહ,	
કહે પ્રીતમ ઈશ્વરની ઈચ્છા, લોગ લોગવે તેહ.	૮૫
લોગ લોગવે રોગતણી પેરે, હરી શુ તાર ન તુરે,	
કહે પ્રીતમ વહેવાર સ્વપ્નવત, દેહ કર્મ કળી છુટે	૮૬
છુટ્યા તે સ સાર જાળથી. હાર્દ આબુ હાથે,	
કહે પ્રીતમ શણગાર સતીનો, પ્રેમ પીયુની સાથે	૮૭
પીયુ શુ પ્રેમ નિરતર જેને, તેનુ દિલ નહિ કાલે,	
કહે પ્રીતમ સ્વામીની સેવા, બોલાવે તો બોલે	૮૮
બોલે ચાલે કરે બદગી, મનમા મેલ ન રાખે,	
કહે પ્રીતમ સ્વામીની સગે, પ્રેમ સુધારસ ચાખે	૮૯
પાર વિનાના હોય પૂતળા, દોરી કળે જેમ નાચે,	
કહે પ્રીતમ દુનિયા મોહ પામે, રચનારો નવ રાચે	૯૦
રચનારામા અનત કળાઠે, કાણે કળી ના જાચે,	
કહે પ્રીતમ સદ્ગુરની શમસ્યા, સમજે તો સુખ થાચે.	૯૧
સુખીઓ થાચે જાચે સૌ જોખમ, નિશ્ચય હરો ભણી રાખે,	
કહે પ્રીતમ હરી કર્તા હર્તા, આપ રતી નવ રાખે.	૯૨
આખુ તેમા ઘણી આપદા, અત્યત પીડા પામે,	
કહે પ્રીતમ દાસાતન આવે, તેથી ભક્તિ રસ જામે.	૯૩
ભક્તિ વશ બગવાન રહે છે, શાસ્ત્ર પુરાણે શાખો,	
કહે પ્રીતમ સૌ સત મળીને, એ વિચાર ઉર રાખો	૯૪
સદ્ગુરુ સત કૃપાએ પામ્યો, પ્રીતમ પરમ આનંદ,	
કહે પ્રીતમ જે ગાય સાબળે, બોલો જે એવિદ	૯૫

સાત વાર. રાગ ધૌળ.

આદિતવાર વિચારને, મન કરીને વિવેક,
આગે અધમ બહુ ઓધાર્યા, ગ્રહી નામની ટેક

જીભ્યાએ જપ જુગદીશને. ૧

સોમે સોમા તે સાક્ષી રૂપ છે, અતરજામી એહ,
મન વાણી પહોચે નહિ, તે શુ કર્યો સનેહ જીભ્યાએ. ૨
મંગળ પદ મહારાજનુ, નિરભે નિરદોષ,
નિર્મળ જશ નારાયણના, પૂરણ આનદ કોષ જીભ્યાએ. ૩
બુધે બુદ્ધિ ભલી તેહની, મૂકે મિથ્યા માન,
રજની દિવસ રહે ભજનમા, ગ્રહે નિર્મળ જ્ઞાન જીભ્યાએ. ૪
ગ્રહરૂપતે ભજન પરતાપથી, જીવ્યો ધ્રુવજ દામ,
અવિચળ પદવી પામીઓ, ફરી નહિ ગર્ભવામ જીભ્યાએ. ૫
શુકરે સમૃદ્ધિ ઇંદ્રની, જેને રૂદિયે છે રામ,
નામ મહામણી જેહને, શુ કલ્યાણુ કામ જીભ્યાએ. ૬
શનિ સમજે સુખ છે ઘણુ, કર તત્વ વિચાર,
કહે પ્રીતમ પ્રાણી પ્રીછરે, કછુ સાતે વાર જીભ્યાએ. ૭

પદ

અવસર આવ્યો છે સારોરે, ભવમાગર તરવાનો આરોરે ૧
ચિત્તમા ચેતીને તમે ચાલોરે, હરી મળનાનો માગા ઝાલોરે ૨
કાચા કુંભ ઘરાગર કાચારે, ધનજોગન વાદળની છાય રે ૩
શમણાનુ સુખ જીહુ જાણેરે, મનને મોદક કહા કોણુ ધારેરે ૪
ઝાઝવા ઝીલે તગ્ધયા ન જાયેરે, કથીરને નાણુ કેમ ન થાયેરે ૫
ધુમરને વરસે ન પાકે ધાનરે, બ્યા લગી ઉપજ્યુ ન આતમજ્ઞાનરે ૬
જીહામા જન્મારો ન જોયેરે, પ્રીતમ પ્રભુ ચરણે ચિત્તપ્રોયેરે ૭
પરધન પગની દા પરહરજોરે, નિશદીન હરી હરદામા ધરજોરે
સગતસાધુપુરૂષની કરજોરે, અધર્મ અવશુભથી ઓસરજોરે ૨
ખોટ તણો વેપાર ન કીજોરે, પારસ મૂકીને પહાણુ ન લીજોરે ૩
ઘોરને બદલે રત્ન ન જોયેરે, ઓછવ મૂકીને ઓથે ન જઇએરે. ૪
વણુઅરથે વેળુ નવ દળીએરે, રાકને રાજે રાજ ન મળીએરે ૫
શુરધેનુ મૂકીધાની ન દોહીએરે, રમણુ મૂકીને નવ રાઇએરે. ૬
પ્રીતમ પ્રાણપતી પ્રભુજીએરે, મિથ્યા ઇંદ્રજી સુખતજીએરે. ૭

રણછોડજીના શણુગાર.

રાગ, ડરમા તુ દીલ સાથ છોકરા,

સારો ધર્યો શણુગાર, રણછોડરાય સારો ધર્યો શણુગાર,
 તમને નીરખુ વારવાર, રણછોડરાય૦ ટેક
 તમ દર્શન અમે મદીરમા પેઠા, નાહી ધોઈ તમે બાનેઠે બેઠા;
 શણુગાર લઈ સહ સેવક પેઠા, પ્રથમ પહેલી ધોતી ધરાવી,
 સારી સારી મુગધી લગાવી, અપો કેવડો અમેલી ને ગુલાબ;
 એતો મેહેકે અપર પાર, રણછોડરાય૦
 જર કશીનો જામો પેહેર્યો છે, પાપણ ઉપર પાધ ધર્યો છે,
 શીરપેથ બાધ્યોતેલીલો જડ્યો છે, કલગી તોરોને કાતરો ઘાલ્યો,
 હામણીએ આડો આકજ વાડ્યો, હીરા માણેક મોતી મુકતાકજ,
 તમારી શોભાનો નહી પાર રણછોડરાય૦
 મસ્તક ઉપર મુગટ ધર્યો છે, કોટ આભરણ કઠો જડ્યો છે,
 ચીસપટીમે પદ્મ પડ્યો છે, કાનોમે કુડળ, હડપચી હીરો;
 કેશરીઆડ ને કુકુને ટીલો, કડા સાકળા બાહે બાબુબ ધ બેગમ્મા,
 ચરણે અજરનો અમકાર રણછોડરાય સારો ધર્યો શણુગાર.
 ખુલ તુળગી ગુબ કમળની માળા, સારા શેલે છે તમ નહલાલા,
 હાથમે ગેડીને વાસળી વાળા, કેડે કચી કદોરોરે ઘાલ્યો,
 પાનની બીડીને દર્પણ આલ્યો, એવા રૂપે દર્શન દેજો,
 નીરખુ એવા રૂઢેમા રહેજો, ગુણ ગાય તમારો દાસ.
 રણછોડરાય સારો ધર્યો શણુગાર.

જુલડી.

ખમા મારા મનના મોહનજીરે, ખમા મારા તનના ત્રીકમજીરે,
 ખમા મારા પ્રેમના પાતળીયારે, ખમા રાય રણછોડ રગીલારે,
 ખમા કાન જુલડા ક્યારે વીસારી ટેક.
 ગાયો ચારીને ગોવિંદ ઘેર આવ્યાને વારણા તે લેઉ વારી વારી;
 ઘરમા પેસતા કાન ઉઘારા દીઠા, જુલડી કયા તો વીસારી,
 હો નદના નાનડીયારે, ખમા મારા મનના મોહનજીરે, ખમા
 એરે જુલડીમે કાઈએ નથી ને જડ્યા છે માણેક મોતી,
 એરે જુલડીના કારણે હુંતો હીડુ ગોકુળીયા જોતી,
 હો નદનાં નાનડીયારે, ઇત્યાદિ

(૧૨૨)

રૂવે રૂવે ને કાનો રૂદન ઝરે લાવી બેસાડું સામે જોડે;

એરે બુલડીના કારણે મારો કાનકુંવર લોંબ લોટે,

હો નંદના નાંનડીયારે,

જરકસીના જામા શીવડાવુ ને ઉપર મેલાવું કાન ટોપી,

છાના રહો તમે કાનજીરે, તમને પરણાવીશુ મજની ગોપી,

હો નંદના નાંનડીયારે.

સોના તે વરણી સોય મગાવુ ને રૂપા તે કેરા રામ ધાગા,

રંગીલો દરજી શીવવાને બેઠો મારા કાનકુંવરના વાઘા.

હો નંદના નાંનડીયારે.

દવારકાથી પ્રભુ ડાકોર આવ્યાને ડાકોર કીધું કાશી;

મધરાતે મથુરામાંથી નાઠા તમે મારી તે પૂતના માસી,

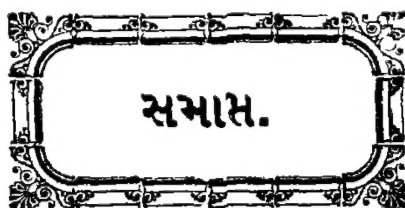
હો નંદના નાંનડીયારે.

રૂપીયા તે ગજલુ મશરૂ મગાવુ ને બખીયા દેવરાવુ રામ રાતા,

ગાય શીખે ને સાલળે રે ગુણુ ગાય જસોદા માતા.

હો નંદના નાંનડીયારે. બમા મારા મોહનજીરે, બમા મારા

તનના ત્રીકમજીરે.

જાહેર ખખર.

મહાભારતની કથા અઢારે પર્વ સાથે
વ્યાસ વલ્લભરાંમ સુરજરામનું બનાવેલું

મગ્ધવેદની કથા

અભેમાન્યુનો ચક્રાવો

સુરેખા હરણ

પાંડવા અશ્વમેધ

સરગા ગેહણી

સુધનવા આખ્યાન

ગીરધરકૃત રામાયણ મોટી

પુરાણોક્ત ગ્રહશાતી વીવાહ પદ્યતી

પુરાણોક્ત આધ પદ્યતી

ચતુરસુદર ગગખાવળી

પારસમણી ભજન મ ગ્રહ

ડાકોર માહાત્મ રાગ રાગણીનું રેવાશ કરે

બનાવેલું

વલ્લભનીનિ

વલ્લભકૃત કાવ્ય ભાગ ૧-૨

વલ્લભ પદ્યમાળા

ભજન ભ ડા

એ ઝીવાય અમારી દુકાને દરેક જા
ગુજરાતી પુસ્તકો મલશે

પ્રકાશક મનસુખરામ રાયુદે

સુ. ડા

